วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ พ.ศ. 2453 - 2466

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประดับ จันทร์สุขศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ตุลาคม 2521

72784

คณะกรรมการศึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ประธาน

กรรมการ

ตุลาคม 2521

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์เต็มสิริ บุณยสิงห์ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์โมรี ชื่นสำราญ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้กำลังใจ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จเป็นรูปเล่ม ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความช่วยเหลือในการให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจาก รองศาสตราจารย์สมปอง พิริยกิจ อาจารย์สุวกนธ์ จงตระกูล และอาจารย์วิรุฬห์รัตน์ ไฉนงุ้น ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วิทต์เกษม สีบุญเรือง ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านวิชาการและทุนทรัพย์ในการดำเนินงานครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านเอกสารการค้นคว้าไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับนายบุญสม จันทร์สุขศรี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์แก่ผู้เขียน

ผู้ซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เขียนได้ศึกษาจนถึงขั้นการศึกษามหาบัณฑิต พระคุณนั้นหาที่เปรียบมิได้คือ "พ่อและแม่" ของผู้เขียน ผู้เขียนขอจารึกพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ประดับ จันทร์สุขศรี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	3
	ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	3
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	3
	ข้อตกลงเบื้องต้น	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	กำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	4
	วิธีดำเนินการค้นคว้า	4
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	6
2	รูปแบบ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	9
	1. เปรียบเทียบรูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์	9
	1.1 รูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	9
	1.2 รูปแบบของหนังสือพิมพ์ไทย	13
	1.3 รูปแบบของหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์	15
	2. เปรียบเทียบกลวิธีในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์	17
	2.1 ความมุ่งหมายในการเขียนบทความ	17
	2.2 ลักษณะบทความ	18
	2.3 กลวิธีในการเขียนบทความ	19
	2.3.1 การเปิดเรื่อง	19
	2.3.2 เนื้อเรื่อง	34
	2.3.3 การปิดเรื่อง	41

บทที่ หน้า

3 คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ 48

3.1 คำ 49

3.1.1 คำที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน 49

3.1.1.1 คำนาม 50

3.1.1.2 คำสรรพนาม 55

3.1.1.3 คำกริยา 59

3.1.1.4 คำวิเศษณ์ 7

3.1.1.5 คำสันธาน 76

3.1.1.6 การใช้ตัว ร ล ฬ และควบกล้ำ 78

3.1.1.8 การใช้คำสร้อย 80

3.1.1.9 การใช้ยมก 81

3.1.1.10 การใช้ไม้ไต่คู้ 84

3.1.1.10 การใช้คำภาษาต่างประเทศ 85

3.1.1.11 การเขียนคำที่ต่างไปจากปัจจุบัน..... 92

3.2 กลุ่มคำ 96

3.2.1 กลุ่มคำที่ขึ้นต้นข้อความหรือขึ้นต้นประโยค 96

3.2.2 กลุ่มคำที่ลงท้ายข้อความ 98

3.2.3 กลุ่มคำสันธานปฏิเสธ 100

3.2.4 กลุ่มคำสันธานที่เป็นคำห้าม 102

3.2.5 กลุ่มคำสันธานที่ใช้ตัวเลขและตัวอักษรปนกัน 102

3.2.6 กลุ่มคำสันธานที่ไม่นิยมใช้ในปัจจุบัน 104

3.2.7 กลุ่มคำซ้อนที่ต่างไปจากปัจจุบัน 105

3.3 สำนวน 110

3.3.1 สำนวนที่ไม่ใช้ในปัจจุบัน 110

3.3.2 สำนวนที่มีใช้ในปัจจุบันแต่ต่างกันไปบ้าง 111

บทที่ หน้า

3.4 ความหมายของคำ 112
3.4.1 ความหมายของคำเชิงเปรียบเทียบ 113
3.4.1.1 คำนาม 113
3.4.1.2 คำกริยา 115
3.4.2 ความหมายของคำแสลง 115
3.4.2.1 คำแสลง 115
3.4.2.2 ภาษาพูด 117
3.4.2.3 ภาษาคำต่ำ คำหยาบ 120
3.4.2.4 อิทธิพลภาษาต่างประเทศ 121
3.5 โวหาร 125

3 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เชิงสังคม 135
1. ลักษณะสังคมไทย 136
2. สถาบันครอบครัว 138
3. การศึกษา 139
4. การปกครอง 139
5. การเศรษฐกิจ 141
6. ศาสนา 142
7. ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม 142
8. สันทนาการ 143
9. การสาธารณูปโภค 144
10. การพนัน ยาเสพติด โจรผู้ร้าย 145
กิจการหนังสือพิมพ์ 146

บทที่		หน้า
3	วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	152
	การศึกษา	152
	การเศรษฐกิจ	158
	การปกครอง	167
	การศาสนา	181
	ขนบประเพณีและความเป็นอยู่	183
	การบันเทิง	200
	การสาธารณูปโภคต่างๆ	201
	หนังสือพิมพ์	212
4	บทสรุป	220
	สรุปผล	220
	อภิปรายผล	224
	ข้อเสนอแนะ	226
บรรณานุกรม		227
ภาคผนวก		232
	ก. ประวัตินายเฮียวฮุกเส็ง สีบุญเรือง	237
	ข. หนังสือพิมพ์ของรัฐบาล	237
	หนังสือของกรมพระเทววงศ์วโรปการถึงหม่อมราชวงษ์สาย ...	239
	หนังสือตอบกรมพระเทววงศ์วโรปการ	240
บทคัดย่อ		

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงครองราชสมบัติ ผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้เป็นชาวจีนชื่อนายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีลักษณะรูปเล่มเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน เนื้อหาในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ประกอบด้วยข่าวต่างๆ บทความ บันเทิงคดี และโฆษณา จำนวนหน้าทั้งหมดมี 8 หน้า หน้าที่สำคัญที่สุดคือหน้า 2 มักจะลงบทความที่น่ารู้ น่าสนใจเป็นประจำ นักเขียนบทความที่มีชื่อเสียงของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ก็มี จาคา เอกชน ผดุง อโยมัยเสถว์ และนายเชียวฮุดเส็ง เป็นต้น ความเข้มข้นดีเด่นของบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์อยู่ที่การแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาทั้งการวิจารณ์สังคมและราชการ ตลอดจนโต้ตอบอย่างเผ็ดร้อนกับนักหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา นับได้ว่ากิจการหนังสือพิมพ์เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว "มีหนังสือพิมพ์และวารสารใหม่ๆเกิดขึ้นปรากฏจำนวนถึง 52 ฉบับและเพิ่มจำนวนขึ้นมากมายถึง 133 ฉบับในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว "[1]จนจัดได้ว่าเป็น "ยุคทองของหนังสือพิมพ์" [2] หนังสือพิมพ์เหล่านั้นล้วนมีคุณค่าน่าศึกษา น่าสนใจทั้งสิ้น โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ผู้เขียนเห็นว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่น่าสนใจมากที่สุดเล่มหนึ่ง เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ที่คนจีนในไทยจัดทำขึ้น มีทั้งฉบับภาษา

---

[1] สุภาพันธ์ บุญสะอาด ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย หน้า 13

[2] เกษม ศิริสัมพันธ์ "ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์ไทย" คำบรรยายวิชาการหนังสือพิมพ์สัมพันธ์ ณ โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ 5 พฤษภาคม 2514 หน้า 1

ไทย คือ จีนโนสยามวารศัพท์ และฉบับภาษาจีนคือ ฮั่วเซียมซินโป่ นายเซียวฮุดเส็ง สีบุญเรืองนับว่าเป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาการทั้งทางอักษรศาสตร์ไทยและจีนอย่างดีเยี่ยม"ใคร ได้อ่านหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์แล้ว แทบจะดูไม่ออกเลยว่าเจ้าของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ มีวิธีการเขียนและภาษาเขียนอย่างคนไทยแท้ๆ"[1] นอกจากนี้ยังมีความรู้ด้านการเมืองการปกครองอีกด้วย "ด้วยความเปรื่องปราดสามารถของนายเซียวฮุดเส็งนี้ ทำให้เขากลายเป็นนักหนังสือพิมพ์ผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของประเทศไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว"[2]

ผู้เขียนเคยศึกษาหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์บางฉบับ รู้สึกสนใจสำนวนภาษามาก อีกทั้งได้ทราบว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีอิทธิพลสำคัญกับกลุ่มคนจีน ในช่วงเวลาที่จีนเกิดกบฏก็กบินตั้ง จึงใคร่จะศึกษารายละเอียดของบทความในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ทั้งหมดเท่าที่จะหาต้นฉบับได้ว่า มีลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาที่ใช้อย่างไร ตลอดจนศึกษาแนวความคิด ความรู้ และประโยชน์ด้านต่างๆที่ปรากฏในบทความของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ด้วย อันจะเป็นผลให้ทราบเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างดีด้วย

---

[1] สุกัญญา ดีรวนิช ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ. 2325- 2475) หน้า 88

[2] เสลา เรขะรุจิ 1 ศตวรรษหนังสือพิมพ์ไทย หน้า 252-253

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์
2. เพื่อศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในบทความเชิงสังคม

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาอาจนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายในสมัยปัจจุบัน และลักษณะวรรณกรรมบางประเภท ตลอดจนประวัติศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา
2. จะช่วยให้ทราบแนวความคิด เป้าหมายของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมไทยในช่วงเวลานั้นเป็นอย่างดี ผลที่ได้จะเป็นแนวทางในการค้นคว้าศึกษาเหตุการณ์ในสมัยนั้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีรูปแบบ กลวิธีเขียนบทความที่คล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์อื่นในยุคนั้น
2. หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์สะท้อนสภาวะบางประการของสังคมในยุคนั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ครั้งนี้ ผู้เขียนจะศึกษาลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาในเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายเป็นหลัก ส่วนแนวความคิดของหนังสือพิมพ์เชิงสังคมจะเน้นความสำคัญรองลงมา
2. ข้อความที่นำมาจากหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะคงรูปอักขระเดิมไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาด้านภาษาด้วย

3. การวิเคราะห์ครั้งนี้จะเน้นวิเคราะห์เนื้อหาจากบทความเป็นหลัก ส่วนเนื้อหาอื่นๆจะศึกษาเพียงเป็นส่วนประกอบเท่านั้น
4. จะวิเคราะห์หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2453 จนถึง พ.ศ. 2466 เฉพาะเนื้อหาที่เหลือต้นฉบับปรากฏอยู่เท่านั้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับที่ยังเหลืออยู่เป็นหลักฐานตั้งแต่ พ.ศ. 2453 - 2466 (เว้นเล่มที่ขาดหายไปบางเล่มได้แก่ปี พ.ศ. 2455 - 2459) และจะเลือกเอาเฉพาะบทความที่ครอบคลุมปัญหาได้กว้างขวางพอควรมาใช้ในการพิจารณา จะเน้นศึกษาลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาเป็นหลัก ส่วนแนวคิดของหนังสือพิมพ์ในเชิงสังคมเป็นรอง ทั้งนี้จะได้เปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์ในสมัยเดียวกันบางฉบับ โดยอาศัยหลักฐานจากเอกสารกองจดหมายเหตุและวารสารอื่นๆ

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ หมายถึงลักษณะรูปเล่ม การจัดวางคอลัมน์ รูปภาพ ผู้จัดทำ เป็นต้น
2. ภาษา หมายถึง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน

วิธีดำเนินการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ มุ่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่แท้จริงจากต้นฉบับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์โดยตรง หลักฐานอื่นๆทางภาษาไทย และประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีพรรณนาความและการวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ควบคู่กันไป มีลำดับขั้นของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขั้นรวบรวม ข้อมูลที่ใช้ศึกษาค้นคว้าจะใช้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานชั้นสองเป็นหลัก โดยรวบรวมจากหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่เหลือต้นฉบับทั้งหมด หนังสือพิมพ์อื่นๆในสมัย

นั้นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลจากหนังสือและวารสารอื่นๆประกอบด้วย นอกจากนั้นจะใช้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานชั้นหนึ่งคือ เอกสารโต้ตอบในทางราชการประกอบการค้นคว้าควบคู่ไปด้วย

1.1 ศึกษารูปแบบ และกลวิธีเขียนบทความจากหนังสือพิมพ์ในยุคเดียวกัน 2 เล่ม คือหนังสือบิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์

1.2 ศึกษารูปแบบ และกลวิธีในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

1.3 ศึกษาภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน และความหมายของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน

1.4 ศึกษาลักษณะสภาพสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.5 ศึกษาบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่สะท้อนสภาพสังคม

2. ขั้นวิเคราะห์

2.1 วิเคราะห์ลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

2.2 วิเคราะห์แนวความคิดที่ปรากฏในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เชิงสังคม

3. ขั้นจำแนกประเภท

จัดประเภทของลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ ภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมาย ตลอดจนแนวความคิดเชิงสังคมจากบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

4. ขั้นอภิปรายผล นำข้อมูลที่จัดประเภทแล้วมาเป็นข้อสังเกตในด้าน

4.1 ลักษณะภาษา และวรรณกรรมบางประเภทที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

4.2 แนวคิดของหนังสือพิมพ์เชิงสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

5. ขั้นสรุป

5.1 ชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

5.2 ประมวลความรู้ ข้อคิดเห็น เสนอและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ชั้นแนวหน้าที่มีบทบาทสำคัญมากฉบับหนึ่งในประวัติการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้ที่เป็นเจ้าของและบรรณาธิการคือนายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง นอกจากจะมีหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับภาษาไทยแล้ว ยังมีอั่วเซียมซินโป่ฉบับภาษาจีนออกควบคู่กันไปด้วย สำหรับคนจีนอ่านทั้งในและนอกประเทศ เป้าหมายและแนวนโยบายในการออกจีนโนสยามวารศัพท์นั้น เพื่อที่จะเชิดชูสัมพันธไมตรีอันดีงามระหว่างไทยและจีนเป็นประเด็นสำคัญนอกเหนือไปจากการแถลงข่าวสารธรรมดา แต่เท่าที่ผู้เขียนได้ศึกษามาบ้างและพิเคราะห์ดูจากผู้ที่ได้เคยวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เอกชนในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หลายๆท่านจะกล่าวเป็นทำนองเดียวกันว่า จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ฝ่ายค้านรัฐบาลโดยเฉพาะ มักจะเขียนบทความวิจารณ์ฝ่ายรัฐบาลอย่างรุนแรง เช่น

เกษม ศิริสัมพันธ์[1] กล่าวว่าในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีคนจีนอาศัยอยู่ในเมืองไทยและสนใจการเมืองในประเทศจีน ได้ทำกิจการหนังสือพิมพ์และใช้ใช้เป็นสื่อเขียนบทความสนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐในประเทศจีน บุคคลผู้นั้นคือนายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง เจ้าของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ จะเขียนบทความทางการเมืองโดยใช้นามปากกาว่าบาทกุญชร เขียนสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการปกครองในประเทศจีน บทความของนายเชียวฮุดเส็งน่าจะเป็นต้นเหตุให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความทางการเมืองหลายเรื่องลงในหนังสือพิมพ์ เพื่อปลุกใจคนไทยให้รักชาติ เช่น บทความเรื่อง "ยิวแห่งบูรพาทิศ" เป็นต้น

---

[1]เกษม ศิริสัมพันธ์ " "กิจการหนังสือพิมพ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว" ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย : หน้า 71-72

อำไพ จันทร์จิระ [1] กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง ยิวแห่งบูรพาทิศ ลงในสยามออบเซอร์เวอร์ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของยิวแห่งบูรพาทิศคือชาวจีนนั่นเอง ในขณะนั้นไม่มีหนังสือพิมพ์ฉบับใดวิจารณ์หรือโต้แย้ง นอกจากจีนโนสยามวารศัพท์ซึ่งนายเชียวสุดเส็ง ลีบุญเรืองเป็นเจ้าของและบรรณาธิการ ได้ลงบทความโต้แย้งความเห็นของอัศวพาหุเรื่อง จีนใต้หรือไทยเดิม และก็ได้รับการโต้ตอบจากพระองค์เช่นเดียวกัน

สุกัญญา ตีรวนิช [2] กล่าวว่า จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีมาตรฐานน่าอ่าน ใครได้อ่านจีนโนสยามวารศัพท์แล้วแทบจะดูไม่ออกเลยว่าคนที่เป็นเจ้าของเป็นชาวจีนมีวิธีการเขียนและภาษาเขียนอย่างคนไทยแท้ๆ...นายเชียวสุดเส็งเป็นตัวแทนของนักหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้อย่างดีคนหนึ่ง...มีความกล้าหาญที่จะแสดงความคิดเห็น การโจมตีอย่างค่อนข้อ และการนำเอารัฐบาลมาเป็นแก่นของเนื้อหาที่แสดงความคิดเห็น

สุวิมล ชาญมานนท์ [3] กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า มีหนังสือพิมพ์ฝ่ายค้านรัฐบาลคือ กรุงเทพาเดลิเมล์ และจีนโนสยามวารศัพท์เขียนวิจารณ์อย่างรุนแรง เช่น ความไม่พอใจต่อกิจกรรมบางอย่างของพระองค์ ได้แก่ กองเสือป่า และการใช้จ่ายบางอย่าง ฯลฯ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

---

[1] อำไพ จันทร์จิระ "ประวัติและวิวัฒนาการการพิมพ์ในประเทศไทย" โลกหนังสือพิมพ์ หน้า 49

[2] สุกัญญา ตีรวนิช ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ.2325 - 2475) หน้า 83-88

[3] สุวิมล ชาญมานนท์ "การกำจัดอิทธิพลชาวจีนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว" วารสารธรรมศาสตร์ มิถุนายน-กรกฎาคม 2517 หน้า 79

ทรงโต้ตอบอย่างคมคายเช่นเดียวกัน แต่ผลสะท้อนจากการเขียนของฝ่ายค้านมักทำให้ฝ่ายรัฐบาลเล็งเห็นข้อบกพร่องในการบริหารประเทศได้เป็นอย่างดี

พรภิรมณ์ เอี่ยมธรรม [1] ได้กล่าวถึงหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ชั้นแนวหน้าในด้านการแสดงความคิดเห็น... นายเชียวฮุดเส็งผู้อำนวยการเป็นคนจีนโดยกำเนิดแต่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยอยู่ในขั้นสามารถเขียนร้อยกรองได้ดีพอใช้... จุดประสงค์ในการออกหนังสือพิมพ์คือ ต้องการเชิดชูความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนไทยและคนจีน อีกทั้งพยายามชักจูงให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าใจต่อกระบวนการประชาธิปไตย

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองทำให้ผู้เขียนคิดว่า น่าจะมีอิทธิพลบางประการที่เป็นแรงผลักดันให้หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์อยู่ในสภาพที่เป็นทั้งฝ่ายค้านรัฐบาล และขณะเดียวกันก็สร้างสัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับจีน อันเป็นลักษณะขัดแย้งที่น่าสนใจ น่าศึกษา ค้นคว้าให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งกว่าที่มีผู้เคยศึกษากันมาแล้ว เพื่อวิเคราะห์ดูว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีลักษณะเฉพาะของตนเองอย่างไร และมีเป้าหมายที่แท้จริงในการดำเนินงานหนังสือพิมพ์อย่างไรสอดคล้องกับที่มีผู้ศึกษากันแล้วเพียงใด

สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าโดยตรงนอกเหนือไปจา หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์และหนังสืออื่นๆดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้เขียนจะใช้เอกสารจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติเป็นหลักฐานสำคัญในการอ้างอิง ค้นคว้าอีกทางหนึ่งด้วย เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าที่ได้ผลถูกต้องหรือใกล้เคียงอย่างแท้จริง และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้อื่นต่อไป

---

[1] พรภิรมณ์ เอี่ยมธรรม บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (พ.ศ. 2475 - 2488) หน้า 19

บทที่ 2

รูปแบบ กลวิธีในการเขียนบทความ และภาษาในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

การศึกษาหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ตามนัยแห่งบทนี้ ผู้เขียนได้แบ่งหัวข้อในการศึกษาออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. เปรียบเทียบรูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์
2. เปรียบเทียบกลวิธีในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์
3. ศึกษาเรื่องคำ กลุ่มคำ สำนวน และความหมายในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

1.1 รูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันฉบับแรกที่ในฉบับมีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน หนังสือออกทุกเย็น ฉบับแรกออกเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2450 (1 เมษายน ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่) นายเชียวฮุดเส็ง สีบุตรเรืองเป็นเจ้าของและบรรณาธิการ ต่อมานายเชียวฮุดเส็งเห็นว่าผู้อ่านที่อ่านได้เฉพาะภาษาไทยหรือภาษาจีนเพียงภาษาเดียวจะเกิดความรำคาญและรังเกียจ จึงได้แยกออกเป็น 2 ฉบับสุดแต่ผู้อ่านจะเลือกเอง

1.1.1 รูปเล่ม ในระยะแรกๆหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับหนึ่งมี 4 หน้า หน้าหนึ่งๆกว้าง 18 นิ้ว ยาว 24 นิ้ว เมื่อออกครบกำหนด 1 ปี ก็จะนำมาเย็บเข้าเป็นเล่ม ต่อมาในปี พ.ศ. 2454 ได้เปลี่ยนหน้ากระดาษให้เล็กลง แต่เพิ่มจำนวนหน้าเป็น 8 หน้าและเพิ่มพิเศษอีก 4 หน้า รวมเป็น 12 หน้า ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะกับการที่จะเย็บเข้าเป็นเล่มและกระทัดรัดยิ่งขึ้น ต่อมาได้กลับเปลี่ยนเป็นขนาดเดิมกว้าง 12 นิ้ว ยาว 24 นิ้วอีก และมี 12 หน้า

1.1.2 การจัดวางคอลัมน์ ในระยะแรกๆหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์หน้า 1 และ 2 มักจะลงโฆษณา แจ้งความ คำปรารภของผู้จัดทำหนังสือ เช่น

ฉบับวันเสาร์ที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2454 ได้ลงคำโฆษณาของผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ว่า

> หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นี้ประโยชน์แก่มหาชนอย่างไร เราไม่จำเป็นต้องกล่าว ท่านผู้อ่านย่อมทราบอยู่ด้วยกันแล้ว เราอาจกล่าวได้แต่เพียงว่า จีนโนฯมีเรื่องอ่านมากและแพร่หลายมากกว่าบรรดาหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกเป็นอักษรไทยหรือจีนในประเทศสยามทุกฉบับ...[1]

ในหน้า 2 ลงคำปรารภของผู้จัดทำว่า

> เข็มทิศของหนังสือพิมพ์เราแต่ต้นมาได้ตั้งหน้ามุ่งไปทางใดย่อมปรากฏในคำประกาศโลกของเราเมื่อวันแรกที่หนังสือพิมพ์เราได้ปฏิสนธินั้นแล้ว แต่ความจริงเรามีความเห็นอยู่เสมอว่า มนุษย์ที่เกิดมาร่วมชีพเดียวกันเปรียบเสมือนญาติพี่น้องที่ร่วมตระกูล การเบดตาปราณีต่อกัน ไม่จำต้องถือเอาเขตร์ชาติประเทศหรือบุคคลมาขีดขั้น เว้นแต่ถ้าเขาไม่ถือว่าเราเป็นญาติ และยังซ้ำคอยเป็นข้าศึกเบียดเบียฬเราด้วย จำเป็นต้องคิดป้องกันตามชอบ[2]

ต่อจากคำปรารภ จะเป็นบทความต่างๆและข่าว
หน้า 3 มักจะลงเรื่องเกี่ยวกับศาสนา การปกครอง ศาล และแจ้งความ
หน้า 4 มักจะลงเรื่องราวเช่นเดียวกับหน้า 2 บ้าง ลงโฆษณา และแจ้งความเพิ่มอีกด้วย

ในระยะหลัง ๆ เมื่อเพิ่มจำนวนหน้ามากขึ้นจะมีนิยายจีนบ้าง เรื่องแปลกบ้าง เพิ่มคอลัมน์อื่นๆขึ้น เช่น คอลัมน์วิจารณ์และเสียดสีสังคม ประกาศต่าง ๆ ของทางราชการ และโฆษณา เป็นต้น

การจัดวางคอลัมน์โดยทั่วไป มักจะนิยมเขียนให้เสร็จเป็นเรื่องๆ ไปแล้วจึงขึ้นเรื่องใหม่ หัวเรื่องมักจะเขียนเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ บางครั้งถ้าจำเป็นต้องต่อเรื่องไปหน้าอื่น

---

[1] เซียวฮุดเส็ง สืบถูเรื่อง "ถ้อยแถลง" จีนโนสยามวารศัพท์ 15 เมษายน 2454 หน้า 1

[2] ค. หน้า 2

อีกจะเขียนว่า "(โปรดอ่านน่า -ยังมีข่าว)"[1]

1.1.3 อัตราค่าบำรุง หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 1 เมษายน ร.ศ.130 กล่าวถึงอัตราค่าบำรุงหนังสือพิมพ์ของสมาชิกว่า

อัตราค่าบำรุงหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เฉพาะแต่แผนกอักษรไทย ในนามของบุคคล หรือที่ทำการต่าง ๆ เป็นผู้รับอันอยู่ในพระราชอาณาเขตรสยาม

หนึ่งปี	12 เดือน	รวมทั้งค่าส่งเป็นเงิน	30	บาท
ครึ่งปี	6 เดือน	"	16	บาท
	3 เดือน	"	9	บาท
	1 เดือน	"	3	บาท

ในนามของโรงเรียน โรงพยาบาล ปีหนึ่ง 12 เดือน รวมทั้งค่าส่งเป็นเงิน 15 บาท ขายปลีกที่ออฟฟิศฉบับละ 26 สตางค์[2]

1.1.4 อัตราค่าแจ้งความ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 1 เมษายน ร.ศ. 130 กล่าวถึงอัตราค่าแจ้งความไว้ว่า

อัตราค่าแจ้งความ	1 วัน	นิ้วละ	1 บาท
"	2 วัน	นิ้วละ	1 บาท
"	3 วัน	นิ้วละ	22 บาท

ถ้าท่านจะลงแจ้งความเป็นประจำหรือคราวละมากๆก็ขอเชิญมาพูดจาตกลงกันที่ออฟฟิศ ผู้จัดการจะเรียกราคาให้ถูกกว่าหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกในกรุงเทพฯ ทุกฉบับ[3]

1.1.5 การพาดหัวข่าวและบทความ นิยมใช้ตัวพิมพ์ใหญ่กว่าปกติ เพื่อให้ดูสะดุดตา ลักษณะภาษามักจะใช้ภาษาง่ายๆ น่าสนใจ เช่น

---

[1] เชียวสุกเส็ง ลีบุญเรือง "ถ้อยแถลง" จีนโนฯ 15 เมษายน 2454 หน้า2

[2] "อัตราค่าบำรุง" จีนโนฯ 1 เมษายน 2454 หน้า 1

[3] ค. หน้า 1

ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2461 ลงบทความเรื่องคนสุภาพเขารังเกียจ

" 11 " " โรงเรียนป่าเถื่อน

" 16 มกราคม " " น่าบัดสีใจแทน

ฯลฯ

1.1.6 ภาพประกอบ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ไม่นิยมลงรูปภาพประกอบข่าวหรือบทความใด ๆ เว้นแต่บทความหรือข่าวนั้นเป็นบทความหรือข่าวที่สำคัญจริง ๆ เช่น บทความเกี่ยวกับการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้น แต่รูปภาพประกอบคำโฆษณาสินค้ามักจะพิถีพิถันและแข่งขันกัน

1.1.7 ผู้จัดทำ หมายถึงเจ้าของ บรรณาธิการ และผู้พิมพ์ผู้โฆษณา จะอยู่ในความรับผิดชอบของนายเชียวฮุดเส็ง สืบสู่เรือง

1.1.8 ระยะเวลาที่ออกหนังสือ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับภาษาไทยเริ่มออกเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2450 และสิ้นสุดฉบับสุดท้ายเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2466 สาเหตุที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับภาษาไทยเลิกไป ตามถ้อยแถลงของนายเชียวฮุดเส็งกล่าวว่า

> สาเหตุอันทำให้เราเลิกกิจการหนังสือพิมพ์แพนกภาษาไทยก็เพราะว่า เรามีความอึดอัดอยู่กับเหตุผลหลายประการ ถ้าจะพูดสำหรับเวลานี้แล้วหนังสือพิมพ์ต้องผจญกับสิ่งอันแหลมคมโดยรอบด้าน ใช่แต่เท่านั้นยังต้องทนพูดในเรื่องที่ไม่มีใจอยากจะพูด ต้องฝืนพูดในสิ่งที่ยังคับให้พูด เมื่อได้รู้สึกเช่นนี้หรือรู้สึกว่าเราไม่สามารถจะทำการเป็นการฝืนน้ำใจเราได้แล้ว ก็ไม่มีอะไรดีกว่าเราหยุดเลิก[1]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับภาษาจีนนั้นได้เลิกเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2468 ดังที่หนังสือพิมพ์กรุงเทพาเดลิเมล์ฉบับวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2468 ลงข่าวว่า

> โรงพิมพ์และหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ของนายเชียวฮุดเส็ง (สัปเยกอังกฤษ) ตำบลถนนส่องกงแบงค์ ปากคลองผดุงกรุงเกษม จังหวัดพระนครได้ถูก

---

[1]เชียวฮุดเส็ง สืบสู่เรือง "ถ้อยแถลง" จีนโนฯ 29 ธันวาคม 2466 หน้า 2

ปิดเสียแล้วแต่เมื่อวันที่ 27 เดือนนี้ เวลาราว 1 ล.ท.โดยคำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจพระนครฯกรุงเทพฯ[1]

1.2 รูปแบบของหนังสือพิมพ์ไทย

หนังสือพิมพ์ไทยเป็นหนังสือสิ่งพิมพ์รายวันที่มีกำเนิดในปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ พ.ศ. 2451 ผู้เป็นเจ้าของคือจมื่นเทพกรุณาทร ส่วนบรรณาธิการคือ ขุนบัญญัติวราส ในปี พ.ศ. 2453 หนังสือพิมพ์ไทยได้หยุดกิจการไปชั่วระยะเวลาหนึ่งเพราะขาดทุน แต่หยุดไม่นานก็ออกมาใหม่อีกใช้ชื่อว่า หนังสือพิมพ์ไทยใหม่

1.2.1 รูปเล่ม หนังสือพิมพ์ไทยฉบับหนึ่งมี 6 หน้า ต่อมาในระยะหลัง ๆ เพิ่มจำนวนหน้าเป็น 8 หน้า หน้าหนึ่งๆกว้าง 18 นิ้ว ยาว 24 นิ้ว

1.2.2 การจัดวางคอลัมน์แรก ในหน้าที่ 1 คอลัมน์แรกจะมีตราครุฑอยู่ด้านซ้ายมือ ใต้ตราครุฑลงมาจะมีคำประพันธ์ 1 บทเสมอเช่น หนังสือพิมพ์ไทยฉบับวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2463 ลงคำประพันธ์เป็นโศลกฉันท์ 1 บทว่า

นิจจกาลานุสร
โศลกฉันท์

16 ผิอุดมชนทรัพย์ พหุนับคณนา
ก็ควรจะอุปกา ระประกอบกิจะตน ฯ
0 เสาะแสวงยศะลาภ มิตรภพปรชน
ทนุเพื่อสุภะผล สุสุขทธิประสงค์ ฯฯ[2]

ใต้คำประพันธ์จะลงข้อความว่า "นอกจากหน้าหนึ่งยังมีข่าวในหน้าสาม หน้าหก และหน้าแปด วันนี้เท่า 6 เปลี่ยนแจ้งความห้างโกเมศกับมีแจ้งความขายเลหลัง

---

[1] ยอห์แมน "ข่าวเบ็ดเตล็ด" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 29 มิถุนายน 2466 หน้า 2

[2] "นิจจกาลานุสร" พิมพ์ไทย 5 มกราคม 2463 หน้า 1

ประกาศศาลจังหวัดฉเชิงเทรา "[1]

ต่อจากนั้นจะลงบทความและข่าวเป็นประจำ ข่าวที่ลงนั้นมักจะเป็นข่าวสำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยฉบับวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2463 ลงข่าวเรื่องเสือป่าซ้อมรบ เป็นต้น แล้วจึงลงข่าวในพระราชสำนัก นอกจากข่าวและบทความแล้ว จะลงจดหมายถามตอบระหว่างผู้อ่านและผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ แจ้งความ และโฆษณา

หน้า 2 จะลงโฆษณาเต็มหน้า มีทั้งโฆษณาชนิดมีภาพและไม่มีภาพประกอบ

หน้า 3 มักจะลงบทความเสมอ เช่น ฉบับวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2463 ลงบทความเรื่องเห็นอกเขาบ้าง เป็นต้น บางครั้งบทความที่ลงในหน้า 1 ไม่จบ จะนำมาต่อหน้า 3 ก็มี เช่นฉบับวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2463 หน้า 1 ลงบทความเรื่องขอให้มีของไทยขึ้น และลงต่ออีกในหน้า 3 จนจบ นอกจากบทความแล้วมีข่าวทั่วไป ข่าวราชการ และโฆษณา

4-8 จะลงข่าว ประกาศ แจ้งความ และโฆษณาคละกันไปทุกหน้า

1.2.3 อัตราค่าบำรุง หนังสือพิมพ์ไทยเก็บอัตราค่าบำรุงจากสมาชิกต่ำกว่าหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ คือ จำหน่ายฉบับปลีกราคาฉบับละ 10 สตางค์ ถ้าเป็นสมาชิกรับตั้งปี ปีหนึ่ง ๆ คิดเป็นเงิน 25 บาท

1.2.4 การพาดหัวข่าวและบทความ จะใช้ตัวพิมพ์ใหญ่กว่าปกติเพื่อให้ดูสะดุดตาเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

1.2.5 ภาพประกอบ หนังสือพิมพ์ไทยไม่ลงรูปภาพประกอบข่าวหรือบทความ แต่จะมีรูปภาพประกอบคำโฆษณาสินค้าเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

1.2.6 ผู้จัดทำ เจ้าของเดิมของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้คือ หลวงฤทธิศักดิ์ชลเขต ต่อมาเปลี่ยนเป็นจมื่นเทพดรุณาทร ในปี พ.ศ. 2466 เปลี่ยนเจ้าของเป็นพระยาอิศรพันธุ์โสภณ สำหรับบรรณาธิการคนเดิมคือ ขุนปัญญีตีราวาส ในปี พ.ศ. 2466 เปลี่ยนบรรณาธิการ

---

[1] "นิจจกาลานุสร" <u>พิมพ์ไทย</u> 5 มกราคม 2463 หน้า 1

เป็น พระสันทัดอักษรสาร ปี พ.ศ. 2469 เปลี่ยนเป็นจมื่นเทพกรุณาทร บรรณาธิการคนสุดท้าย สุดท้ายของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้คือ พระยาอรุณพนาวาณิชก์

1.2.7 ระยะเวลาที่ออกหนังสือ หนังสือพิมพ์ไทยเริ่มออกเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2451 เลิกกิจการเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2475

1.3 <u>รูปแบบของหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์</u>

หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันมีทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผู้เป็นเจ้าของคือ บริษัทสยามฟรีเปรส

1.3.1 รูปเล่ม เดิมหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์ฉบับหนึ่งมี 8 หน้า ต่อมาได้นำเรื่องแปลจากต่างประเทศมาลง จึงเพิ่มจำนวนหน้าขึ้นเป็น 14 หน้า หน้าหนึ่งๆ กว้าง 18 นิ้ว ยาว 24 นิ้ว เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ไทยและหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

1.3.2 การจัดวางคอลัมน์ หน้าแรกลงโฆษณาประกอบภาพเต็มหน้า หน้า 2 ประกอบด้วยข่าวโทรเลข และข่าวต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ปะปนกับแจ้งความและโฆษณา หน้า 3 ลงโฆษณาชนิดมีและไม่มีภาพประกอบเต็มหน้า ตลอดจนประกาศแจ้งความปะปนไปด้วย หน้า 4 ลงบทความและข่าวในพระราชสำนัก และข่าวทั่วไป หน้า 5-6ลงเรื่องเสือแย็ค เป็นต้น นอกจากเรื่องแปลแล้วจะมีโฆษณาปนด้วย หน้า 7 ลงนิยายหรือพงศาวดารจีน มีแจ้งความและโฆษณาปนด้วย หน้า 8 เป็นเรื่องแปลที่ต่อมาจากหน้า 5-7 หน้า9 เป็นหน้าข่าวทั่วไป มีข่าวต่างจังหวัดลงเป็นประจำ และให้ชื่อว่า "ข่าวหลายจังหวัด" หน้า 10 โฆษณาเต็มหน้า หน้า11 ลงข่าวทั่วไปปะปนกับแจ้งความและโฆษณา หน้า 12-14 โฆษณาชนิดมีภาพและไม่มีภาพประกอบ

1.3.3 อัตราค่าบำรุง หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์เก็บอัตราค่าบำรุงจากสมาชิกฉบับปลีกราคาฉบับละ 10สตางค์ ถ้ารับตลอดปี ปีละ 25 บาทเท่ากับหนังสือพิมพ์ไทย

1.3.4 การพาดหัวข่าวและบทความ จะใช้ตัวพิมพ์ใหญ่กว่าปกติเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์และหนังสือพิมพ์ไทย

1.3.5 ภาพประกอบ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์ไม่นิยมลงรูปภาพประกอบข่าวหรือบทความใดๆ เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์และหนังสือพิมพ์ไทย ตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 ไทยได้เข้าร่วมสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์ได้ร่วมมือกับรัฐบาลลงข่าวและบทความต่อต้านฝ่ายเยอรมันเป็นอย่างดี จึงเป็นต้นเหตุให้สถานทูตของประเทศต่างๆ ฝ่ายสัมพันธมิตรส่งรูปภาพสงครามมาให้หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์ลงพิมพ์ นับว่ากรุงเทพฯเดลิเมล์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันฉบับแรกที่นำภาพการ์ตูน และภาพประกอบข่าว บทความม่าเผยแพร่แก่วงการหนังสือพิมพ์ไทยเป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์รายวันทั่วไปมีภาพประกอบข่าวตั้งแต่นั้นมา

1.3.6 ผู้จัดทำ เจ้าของและผู้จัดการคือ นายฮอฟแมนชาวอเมริกันผู้เป็นเจ้าของบริษัทสยามฟรีเปรส หลวงสารานุประพันธ์เป็นบรรณาธิการ เริ่มออกเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2451 เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ไทย หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ฐานะทางเศรษฐกิจของบริษัทเริ่มทรุดลง นายฮอฟแมนจึงขายกิจการให้รัฐบาล หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์จึงเป็นของพระคลังข้างที่ตั้งแต่นั้นมา มีนายหลุย คีรีวัต เป็นบรรณาธิการและดำเนินงานต่อไป เลิกกิจการเมื่อ พ.ศ. 2476

จะเห็นได้ว่ารูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์มีลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันทั้งสองประการ ลักษณะที่คล้ายคลึงกันมีหลายด้าน ดังนี้

1. รูปเล่ม มีขนาดกว้าง 18 นิ้ว ยาว 24 นิ้วเท่ากัน

2. การจัดวางคอลัมน์ หน้า 1 เป็นหน้าโฆษณาเหมือนกัน หน้า 2-4 ลงข่าว บทความ ปะปนไปกับประกาศ โฆษณาและแจ้งความ โดยเฉพาะข่าวยังไม่มีการแยกประเภทแต่อย่างใด มีทั้งข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศลงปะปนกันไป ตั้งแต่หน้า 5-8 มักจะลงเรื่องแปลจากต่างประเทศ นิยาย และพงศาวดารจีนเป็นประจำ หน้า 8-14 ลงข่าวปะปนกับแจ้งความและโฆษณาอีก

3. การพาดหัวข่าวและบทความ ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่กว่าปกติเหมือนกันทุกฉบับ ใช้ภาษาที่ให้ความคึนเค้นชวนอ่านคล้ายคลึงกัน

4. ภาพประกอบ นิยมลงภาพประกอบข่าวโฆษณาอย่างพิถีพิถันทุกฉบับ แต่ไม่นิยมลงภาพประกอบข่าวหรือบทความใดๆ นอกจากบทความหรือข่าวนั้นๆมีความสำคัญเป็นพิเศษ เมื่อหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์นำภาพการ์ตูน และภาพประกอบข่าว ขาดีพิมพ์เผยแพร่เป็นฉบับแรก หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆจึงเริ่มนิยมและปฏิบัติตาม

สำหรับลักษณะที่แตกต่างกันมีบ้างเล็กน้อย ดังนี้

1. มีจำนวนหน้าต่างกัน คือหนังสือพิมพ์ไทยมี 8 หน้า หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มี 12 หน้า ส่วนหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์มี 14 หน้า

2. อัตราค่าบำรุง จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ไทยกับหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์มีจำนวนหน้าน้อยกว่ากันถึง 6 หน้า แต่จำหน่ายฉบับปลีกฉบับละ 10 สตางค์เท่ากัน ส่วนหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มี 12 หน้าน้อยกว่าหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์ 2 หน้า แต่จำหน่ายฉบับปลีกฉบับละ 26 สตางค์ ราคาสูงกว่าหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์ถึง 16 สตางค์ นับว่าหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีอัตราค่าบำรุงสูงที่สุด

2. เปรียบเทียบกลวิธีในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์

2.1 <u>ความมุ่งหมายในการเขียนบทความ</u>

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์นิยมเขียนบทความลงเป็นประจำนอกเหนือจากการเสนอข่าว นับได้ว่าการตีพิมพ์บทความเป็นสิ่งที่เด่นหน้าสูตรของหนังสือพิมพ์สมัยนั้นทีเดียว ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การโต้แย้งหรือการคัดสนุนสิ่งใดจะต้องอาศัยบทความทั้งสิ้น จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับนั้นมีดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการเขียนบทความเพื่อเสนอข่าว ความรู้ และเหตุการณ์ต่างๆในสังคมสู่ประชาชน และมุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างชาวไทยกับชาวจีนในประเทศไทย อีกทั้งยังจะยึดมั่นในลัทธิชาตินิยมชาวจีน สนับสนุนและปกป้องชาวจีนในประเทศไทยเมื่อถูกฝ่ายอื่นโจมตี

หนังสือพิมพ์ไทยเป็นหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล ผู้ดำเนินการเป็นข้าราชการทั้งสิ้น จึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการเขียนบทความต่างไปจากหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ คือ เพื่อเป็นสื่อกลางในการเสนอเรื่องราว ความรู้ ความคิดเห็น และนโยบายของรัฐบาลมาสู่ประชาชน

ส่วนหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ มีเจ้าของและผู้จัดการเป็นชาวต่างชาติเช่นเดียวกัน จึงมีจุดมุ่งหมายในการเขียนบทความต่างไปจากหนังสือพิมพ์ไทยคือ นอกจากเป็นสื่อกลางในการเสนอความรู้ และเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมสู่ประชาชนแล้ว ยังเพื่อสนองความต้องการของประชาชนทั่วๆไปที่สนใจในเหตุการณ์บ้านเมือง ตลอดจนเป็นปากเสียงให้กับประชาชนโจมตีรัฐบาล เมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินการต่างๆอย่างไม่เหมาะสมอีกด้วย นับว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมและเชื่อถือจากประชาชนมากที่สุดฉบับหนึ่ง

เท่าที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์ไทยเพื่อสนับสนุนและเป็นฝ่ายรัฐบาล ส่วนหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์มีลักษณะเป็นหนังสือพิมพ์ของประชาชน สำหรับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีลักษณะเป็นหนังสือพิมพ์ของประชาชนบางกลุ่มเท่านั้น

2.2 ลักษณะบทความ

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเคลิเมล์ แบ่งตามลักษณะและประเภทมี 2 ประเภทคือ

2.2.1 บทความเชิงสาระ จะหนักไปทางวิชาการ คำนึงถึงความถูกต้องของเนื้อหา ความรู้ หลักฐาน และความจริง

2.2.2 บทความเชิงปกิณกะ มุ่งจะเสนอข้อคิดเล็กๆน้อยๆประกอบกับความ

เพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน อาจเรียนแบบที่เล่นทีจริง ขบขัน และเสียดสีก็ได้ [1]

บทความในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับมีทั้ง 2 ลักษณะและมักจะเป็นบทความเชิงปกิณกะมากกว่าเชิงสาระ บทความเชิงสาระจะเน้นหนักในแง่วิชาการ ความรู้ หลักฐาน ความจริงมากกว่าที่จะให้อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และจะมีไม่มากนัก เช่น หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ.2465 ลงบทความเรื่อง "สันนิบาตสภาการชาติคืออะไร" หนังสือพิมพ์ไทยฉบับวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 ลงบทความเรื่อง "การประหยัดทรัพย์" และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2465 ลงบทความเรื่อง "ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย" เป็นต้น ส่วนบทความเชิงปกิณกะนั้นมีเป็นจำนวนมาก มีทั้งมุ่งเสนอข้อคิด การวิจารณ์ การเสียดสี ความขบขัน และความเพลิดเพลินเช่น หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2461 ลงบทความเรื่อง "การไว้ผมยาวจะมีคุณอย่างไร" หนังสือพิมพ์ไทยฉบับวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2463 ลงบทความเรื่อง "การเต้นรำ" และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ เคลิเมล์ฉบับวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2465 ลงบทความเรื่อง "อังยี่ยังคงอาละวาดตามเคย" เป็นต้น

2.3 <u>กลวิธีในการเขียนบทความ</u>

2.3.1 <u>การเปิดเรื่อง</u>

การเปิดเรื่องที่ดีจะต้องเป็นการเร่งเร้าให้ผู้อ่านสนใจปัญหา เป็นการสะกิดให้เกิดความคิดหรือล่อให้ผู้อ่านคิดตามไปจนจบ [2] อีกวิธีหนึ่งที่นิยมกันก็คือ "เปิดเรื่องด้วยการเขียนประโยคที่มีการขมวดคาย หรือที่เป็นคำถามชักแย้งกับความเชื่อถือของคนทั่วไป" [3]

---

[1] ศิพย์สุเนตร นาครธน <u>คำบรรยายวิชาวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว</u> มหาวิทยาลัยรามคำแหง หน้า 1

[2] <u>ค.</u> หน้า 2

[3] เปลื้อง ณ นคร <u>คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์</u> หน้า 127

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นิยมเปิดเรื่องตามลักษณะการเปิดเรื่องที่ดี ดังต่อไปนี้

(1) แบบให้คำจำกัดความหรืออธิบายศัพท์ วิธีการเขียนเช่นนี้ใช้เมื่อต้องการอธิบายคำศัพท์หรือคำจำกัดความที่เป็นจุดสำคัญของเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจและสนใจเสียก่อนที่จะดำเนินเรื่องต่อไป นักนิยมใช้กับบทความเชิงสาระมากกว่าบทความเชิงปกิณกะ เช่น

บทความเรื่องสิงโต ฉบับวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 เปิดเรื่องว่า "คำว่าสิงโตมิได้มุ่งหมายถึงสัตว์ป่าชนิดหนึ่ง แต่หมายถึงเครื่องเล่นชนิดหนึ่งเล่นกันในวันตรุษจีนเท่านั้น " [1]

บทความเรื่องสันนิบาตสภากาชาดคืออะไร ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465กล่าวเปิดเรื่องว่า "คำว่าสันนิบาตสภากาชาด หรือสภากาชาด คือ กองบรรเทาทุกข์แก่ชนทั่วไปทั้งในเวลาปกติและในเวลาสงคราม"[2]

บทความเรื่องติเตียนเจ้าพนักงานหรือคนบังคับต่างประเทศกับคนบังคับสยามได้รับผลพิเศษต่างกัน ฉบับวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459 กล่าวเปิดเรื่องว่า "ชาวต่างประเทศหรือภาษาอังกฤษเรียกว่าฮอเรนเนอร์นั้น ถ้าจะแปลตามตัวอักษรที่พึงจะเข้าใจได้โดยถูกต้องแล้วต้องหมายความว่า บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกพระราชอาณาเขตร์สยามหรือชนต่างชาติที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารมี ฝรั่ง จีน ญี่ปุ่น แขกฯลฯ เป็นต้น " [3]

---

[1] "สิงโต" จีนโนฯ 3 กุมภาพันธ์ 2454 หน้า 2

[2] "สันนิบาตสภากาชาดคืออะไร" จีนโนฯ 9 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[3] "ติเตียนเจ้าพนักงานหรือคนบังคับต่างประเทศกับคนบังคับสยามได้รับผลพิเศษต่างกัน " จีนโนฯ 20 กรกฎาคม 2459 หน้า 2

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. 3921675, 3916060

(2) การเท้าความเดิมเปิดเรื่องเพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่อง วิธีนี้นิยมใช้เขียนมาก ต้องการให้ผู้อ่านโยงความคิดเดิมไปสู่ความคิดใหม่ การเท้าความเดิมนั้นมีแหล่งที่นำความเดิมมาได้หลายแห่ง เช่น

ก. นำมาจากข่าว เมื่อมีข่าวเรื่องใดที่เห็นว่าสำคัญและน่าสนใจเกิดขึ้น จะนำมาเขียนเป็นบทความอีกทีหนึ่ง ได้แก่

บทความเรื่องอาหารการกิน ฉบับวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2462 หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ทราบว่า ทางราชการได้ประกาศห้ามการส่งข้าวออกนอกประเทศเพื่อลดปัญหาข้าวแพง ก็จะนำมาเปิดเรื่องว่า

> ตั้งแต่ทางราชการได้ออกประกาศห้ามการส่งข้าวออกนอกพระราชอาณาเขตต์มาจนบัดนี้ ราคาข้าวในหัวเมืองและกรุงเทพฯยังคงทรงอยู่หรือลดราคาหย่อนลงกว่าเวลาที่ข้าวกำลังแพง และยังไม่ได้ห้ามปรามบ้างก็เปนแต่เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะยังมีข้าวบางชนิดส่งออกไปต่างประเทศได้ตามช่องทางบางอย่างที่ประกาศการห้ามส่งข้าวยังเปิดให้แก่หมู่พ่อค้าบางราย[1]

บทความเรื่องปัญหาเรื่องฝิ่น ฉบับวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2465 กล่าวเปิดเรื่องโดยเท้าความถึงผลการประชุมของสันนิบาตสภากาชาดแห่งบูรพาทิศและนำผลการประชุมที่พิจารณาเรื่องฝิ่น มาเขียนเป็นบทความว่า

> ในที่ประชุมสันนิบาตสภากาชาดแห่งบูรพาทิศได้มีการพิจารณาถึงปัญหาเรื่องฝิ่น การกำจัดฝิ่นด้วยปัญหาหนึ่ง ซึ่งนอกจากปัญหาที่สำคัญๆอื่นๆ แต่ในที่ประชุมหาได้ตกลงกันเด็ดขาดว่า ควรจะห้ามการเสพย์ฝิ่นเสียไม่ ทั้งนี้ก็คงเปนด้วยการห้ามเปนกิจอันเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งสภาที่ประชุมไม่มีโอกาสจะเอื้อมไปถึง[2]

---

[1] "อาหารการกิน" จีนโนฯ 13 สิงหาคม 2462 หน้า 2

[2] "ปัญหาเรื่องฝิ่น" จีนโนฯ 26 ธันวาคม 2465 หน้า 2

72784

ข. นำมาจากเหตุการณ์ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นประจำวันทั้งแง่ดี แง่เสีย มักจะนำมาเขียนบทความและใช้คำบรรยายเหตุการณ์นั้นเปิดเรื่องด้วย เช่น

บทความเรื่อง การไว้ผมยาวจะมีคุณอย่างไร ฉบับวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2461 เท้าความเดิมนำเหตุการณ์ปัจจุบันเปิดเรื่องว่า "ในการปัจจุบันสมัยนี้พวกหญิงในกรุงสยามพากันไว้ผมยาวตามๆกัน บางจำพวกที่ยังไม่ได้ไว้ผมยาวมาแต่ดั้งเดิมก็พากันไว้ออกล้นหลาม การไว้ผมยาวแต่เดิมมานั้น คนไทยเราว่าเปนสิ่งน่าเกลียด รุงรัง สู้มวยสั้นไม่ได้ แต่ที่แท้ย่อมเปนสิ่งที่เข้าใจผิดทั้งสิ้น" [1]

บทความเรื่อง อาชีพของพลเมือง ฉบับวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462 เมื่อผู้เขียนสังเกตดูเหตุการณ์บ้านเมืองแล้วปรากฏว่ามีมิจฉาชีพเพิ่มขึ้น จึงนำมาเปิดเรื่องเพื่อเรียกร้องความสนใจว่า "สังเกตดูทุกวันนี้การโจรกรรมหรือลักเล็กขโมยน้อยและความประพฤติในทางมิจฉาชีพของพลเมืองได้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย เปนประดุจสภาพแข่งขันความรุ่งเรืองแห่งบ้านเมือง " [2]

ค. นำข้อความมาจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น บางครั้งมีข่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นที่น่าสนใจ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ก็จะนำมาเขียนเป็นบทความบ้างแล้วใช้ข้อความนั้นเปิดเรื่องด้วย เช่น

บทความเรื่อง หญิงสาวต้องเสียคนด้วยเหตุใด ฉบับวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2462 เปิดเรื่องว่า "หนังสือพิมพ์บางฉบับได้กล่าวถึงการที่หญิงสาวต้องเสียคนในทางความประพฤติอันผิดจากสัมมาอาชีวะด้วยความกระทำของมนุษย์บางจำพวกที่แอบแฝงอาชีพอยู่ด้วยการทำเช่นนั้น " [3]

---

[1] "การไว้ผมยาวจะมีคุณอย่างไร" จีนโนฯ 5 มีนาคม 2461 หน้า 2

[2] "อาชีพของพลเมือง" จีนโนฯ 3 มีนาคม 2462 หน้า 2

[3] "หญิงสาวต้องเสียคนด้วยเหตุใด" จีนโนฯ 27 กันยายน 2462 หน้า 2

บทความเรื่อง บริษัท-ไทย ฉบับวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2463 กล่าวเปิดเรื่องว่า "หนังสือพิมพ์บางฉบับได้ถกถึงเรื่องความยุ่งเหยิงของบริษัทบางรายที่ตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นบริษัทไทยหรือคนไทยมีหุ้นส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ตามเสียงที่กล่าวกันนั้นก่อนไปข้างจะมีเลศนัยเงื่อนงำก็กลับกระไรอยู่ และออกจะเป็นเรื่องที่ไม่มีวี่แววยุติลงได้ง่าย " [1]

ง. บางครั้งจะเปิดเรื่องโดยนำเรื่องจากหนังสือพิมพ์จีนโพยามาวารสพท์ที่กล่าวมาครั้งหนึ่งแล้ว มากล่าวเท้าความเดิมอีกก็ได้ เช่น

บทความเรื่อง กาชีจันอับ ฉบับวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2463 กล่าวเปิดเรื่องใหม่โดยนำความจากเรื่องเดิมว่า

> หนังสือพิมพ์ของเราได้เคยกล่าวถึงเรื่องการทำจันอับจำหน่ายว่า ผู้เป็นเจ้ากาชีจันอับในเขตแขวงบางรักได้รับความเดือดร้อน ด้วยเหตุที่มีคนในบังคับต่างประเทศทำจันอับขึ้นจำหน่ายในเขตแขวงเดียวกันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้ากาชี และเป็นทางทำให้เจ้ากาชีต้องได้รับความเสียหาย ครั้นนำคดีไปฟ้องร้องยังศาลกงสุลแห่งชาติก็ไม่เป็นผลระงับเรื่องได้ ด้วยเป็นคดีอันนอกเหนือข้อความในหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับประเทศนั้น และเรื่องก็ค้างเติ่งมาบัดนี้ [2]

บทความเรื่อง โรงสีกับการสีข้าว ฉบับวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2465 กล่าวเปิดเรื่องว่า "เมื่อไม่นานมานี้ เราเคยปรารพภ์มาครั้งหนึ่งถึงเรื่องการค้าข้าวในบ้านเมืองเรา ซึ่งระหว่างนี้ตกอยู่ในฐานะที่น่าหนักใจนัก " [3]

---

[1] "บริษัท -ไทย" จีนโนา 5 สิงหาคม 2463 หน้า 2

[2] "กาชีจันอับ" จีนโนา 3 สิงหาคม 2463 หน้า 2

[3] "โรงสีกับการสีข้าว " จีนโนา 28 มิถุนายน 2465 หน้า 2

(3) แบบตั้งคำถาม โดยถามผู้อ่านเรื่องแก่น (theme)ของบทความ วิธีนี้เป็นการชวนให้ผู้อ่านคิดตอบปัญหาตามที่ผู้เขียนตั้งคำถามไว้ และเพื่อคลายความสงสัยจากปัญหา ผู้อ่านก็จะคิดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป เพื่อดูว่าคำตอบจะตรงกับที่คนตาดไว้หรือไม่ เช่น

บทความเรื่อง จริงหรือ ฉบับวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2459 ผู้เขียนเปิดเรื่องโดยใช้คำถามเร้าความสนใจผู้อ่านว่า "จริงหรือที่เขาโจษกันว่า ตั้งแต่ปีน่าเป็นต้นไป ทางราชการจะให้พวกผู้หญิงนครโสเพณีทั้งคนไทยและต่างชาติไปตั้งอยู่ที่ตำบลสพานเหลือง ถนนหัวลำโพง ข่าวนี้ดูลือกันมาหลายวันแล้ว"[1]

บทความเรื่อง การศึกษาย่อมเกี่ยวกับการปกครอง ฉบับวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2464 ผู้เขียนเปิดเรื่องเป็นคำถาม เพื่อให้ผู้อ่านคิดตามว่ามีเหตุผลเชื่อถือหรือไม่เช่น "การศึกษากับการปกครองมีเหตุผลเกี่ยวกายกันอยู่เพียงไร ถ้าจะคิดอย่างเผินๆก็ไม่น่านึกว่าสำคัญ แต่แท้จริงเป็นข้อต่อเนื่องกับความรุ่งเรืองของประเทศมากที่เดียว"[2]

(4) แบบสรุปความ โดยสรุปความให้สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง เมื่อผู้อ่านอ่านชื่อเรื่องแล้ว อ่านคำนำ ก็จะตอบปัญหาจากชื่อเรื่องได้เลยทีเดียว ผู้เขียนป้อนคำตอบให้โดยไม่ต้องให้ผู้อ่านตอบ แต่เมื่อผู้อ่านอ่านคำนำจบ จะเกิดความสงสัยขึ้นว่าควรจะเห็นเช่นเดียวกับผู้เขียนอ้างมาหรือไม่ ผู้เขียนจะขยายความในเนื้อเรื่องอย่างแจ่มแจ้งทำให้ผู้อ่านอยากฟังเหตุผลของผู้เขียนว่าทำไมจึงสรุปความเช่นนั้น เช่น

บทความเรื่อง เหตุไรการค้าขายจึงทรุดโทรมลงอย่างน่ากลัว ฉบับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 เปิดเรื่องว่า

> ทางที่จะแก้ไขหรือบำรุงการนำให้กลับดีขึ้นนั้น ถ้าจะสรุปรวมหลายทางเข้าแล้วมีอยู่ทางเดียวคือ ช่วยป้องกันหรือปลดเปลื้องในสิ่งที่ทำให้ชาวนาได้รับ

---

[1] "จริงหรือ" จีนโนฯ 22 มีนาคม 2459 หน้า 2

[2] "การศึกษาย่อมเกี่ยวกับการปกครอง" จีนโนฯ 18 เมษายน 2464 หน้า2

ความทุกข์ยากหรือขัดข้องเท่านั้น เมื่อพวกชาวนาได้ประกอบกิจการนาโดยสดวก ปราศจากความทุกข์และขัดข้องแล้ว ผลแห่งความเจริญก็บังเกิดขึ้นเองเป็นธรรมดา [1]

(5) แบบขัดความหรือขัดแย้ง โดยสร้างข้อความในบทนำนั้นให้ขัดแย้งกันเพื่อสร้างความประหลาดใจให้แก่ผู้อ่าน เช่น

บทความเรื่อง สมัยที่ต่างกัน ฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462 เปิดเรื่องโดยเอาความเจริญอย่างรวดเร็วของบ้านเมืองมากล่าว ความเปลี่ยนแปลงนี้มีสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความเจริญ สร้างความขัดแย้งให้คนสนใจว่าจะมีอะไรที่ขัดกับความเจริญ ดังข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า

> เวลานี้ทุกคนคงรู้สึกว่าบ้านเมืองกำลังเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ แม้จะเหลียวหลังไปดูเพียงเวลาใกล้ๆที่ล่วงมาแล้ว ก็จะเห็นได้ว่าลักษณะของความเจริญเปลี่ยนแปลงไปไกลกันลิบ ผิดกว่าแต่กาลก่อนนี้อย่างแปลกตาทีเดียว แต่ความเปลี่ยนแปลงนี้มีบางสิ่งบางอย่างที่ยังจะต้องพิจารณา เพราะว่าบ้านเมืองเจริญขึ้นก็มีสิ่งที่ตรงข้ามกับความเจริญเกิดขึ้นเป็นคู่กันเสมอไป [2]

(6) แบบตั้งต้นไกลจากแก่นเรื่องแล้วค่อยๆวกเข้าหาแก่นเรื่อง ผู้เขียนจะเปิดเรื่องโดยตั้งต้นจากเรื่องที่อยู่ห่างไกลจากตัวเป็นการเกริ่นทั่วไปก่อน แล้วจึงค่อยๆนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง เช่น

บทความเรื่อง การกอปเกื้อประโยชน์ให้แก่เสือป่าจะมีอะไรเป็นอุปสักแก่ความตั้งใจอันดีฤา ฉบับวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2464 กล่าวเปิดเรื่องว่า "ในระหว่างเวลาไม่กี่ปีที่ล่วงมานี้ การกีฬาของเมืองไทยนับว่าเจริญขึ้นและแพร่หลายยิ่งกว่าแต่ก่อน โดยเฉพาะกีฬาบางประเภทมีการชกมวย แข่งขัน เป็นต้น ได้เจริญขึ้นเป็น

---

[1] "เหตุไรการค้าขายทุกวันนี้จึงทรุดโทรมลงอย่างน่ากลัว" จีนโนฯ 15 กุมภาพันธ์ 2454 หน้า 2

[2] "สมัยที่ต่างกัน" จีนโนฯ 5 กุมภาพันธ์ 2462 หน้า 2

เป็นลำดับมา ซึ่งชาวเราพากันลืมเสียเป็นเวลาช้านานมาแล้วนั้น บัดนี้ก็กลับเกิดมีขึ้นอีก และดูเหมือนจะเป็นที่นิยมกันมากเวลานี้ " [1]

ต่อจากนั้นจึงเข้าสู่เนื้อเรื่องโดยกล่าวถึงการอกมายระหว่างคนไทยกับคนจีนเพื่อบำรุงกิจการเสือป่าของไทย

การเปิดเรื่องทั้ง 6 วิธีที่กล่าวมาแล้วนั้น นับว่าเป็นวิธีเปิดเรื่องที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นิยมใช้ นอกจากวิธีเปิดเรื่องดังกล่าว ยังมีวิธีอื่นๆอีกบ้างแต่เป็นเพียง 2-3 บทความเท่านั้น เช่น

การเปิดเรื่องด้วยการเสนอความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน เช่นบทความเรื่อง สยามกับการเงิน ฉบับวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 กล่าวว่า "กรุงสยามจะอยู่ในฐานะอันควรวิตกด้วยเรื่องการเงินเช่นประเทศอื่นในโลกเพียงไรหรือไม่ ดูเหมือนเป็นปัญหาที่น้อยคนในหมู่ชาวเราจะได้นึกรำพึง ความจริงถ้าคิดดูบ้างจะได้พบเหตุอันทำให้น่าหนักใจหลายสถาน " [2]

การเปิดเรื่องแบบเป็นเหตุเป็นผลกัน เช่นบทความเรื่อง จีนกับการบอยค็อต ฉบับวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2466 กล่าวว่า "ความสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองจีนและยี่ปุ่นในประเทศจีนในเวลานี้ได้ถึงซึ่งความตึงเครียดอย่างหนักหนา หรือถ้าเป็นดินระเบิดก็คงได้ปะทุออกมาแล้ว สาเหตุก็เกิดจากการบอยค็อตยี่ปุ่นอันเป็นการกระทำที่รุนแรงยิ่งกว่าแต่หนหลัง " [3]

วิธีเปิดเรื่องที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าลักษณะเด่นในการเปิดเรื่องใช้วิธีเท้าความเดิม ไม่ว่าจะเท้าความเดิมจากข่าว จากหนังสือพิมพ์ จากเหตุการณ์ทั่วไป

---

[1] "การหอปเกื้อประโยชน์ให้แก่เสือป่าจะมีอะไรเป็นอุปสักแก่ความตั้งใจอันดีฤา" จีนโนฯ 1 สิงหาคม 2464 หน้า 2

[2] "สยามกับการเงิน " จีนโนฯ 4 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[3] "จีนกับการบอยค็อต" จีนโนฯ 27 มิถุนายน 2466 หน้า 2

จากรายงานการประชุมของรัฐบาล และจากการเล่าลือ นำมาเขียนเป็นบทความ

หนังสือพิมพ์ไทย

บทความในหนังสือพิมพ์ไทย นิยมเปิดเรื่องหลายวิธีเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารพัทน์ ดังนี้

(1) แบบให้คำจำกัดความหรืออธิบายศัพท์ มักนิยมใช้กับบทความเชิงสาระ เช่น

บทความเรื่อง การประหยัดทรัพย์ ฉบับวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "การประหยัดทรัพย์คือการรู้จักระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน ประเทศที่เจริญนิยมสอนให้รู้จักหลักและทำได้จริงๆ ทั้งอวัยวะของบุคคลให้คล่องแคล่ว เสมอ อบรมฝึกตั้งแต่ 3-6 ขวบ วิชาที่อบรมคือ วิชาประหยัดทรัพย์ก็อว่าสำคัญมาก" [1]

(2) การเท้าความเดิมเปิดเรื่องเพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่อง วิธีนี้หนังสือพิมพ์ไทยนิยมเขียนเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารพัทน์ เช่น

บทความเรื่อง โทรศัพท์ ฉบับวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า"หนังสือพิมพ์บางฉบับในระยะนี้ได้กล่าวขวัญถึงการไปรสนีย์โทรเลขต่างๆ ว่าจัดระเบียบไม่เรียบร้อย การที่เรานำมากล่าวเช่นนี้ก็เพื่อชักนำให้กระทรวงกมนาคมดำริห์เปลี่ยนแปลงใหม่ " [2]

บทความเรื่อง การค้าขายปัจจุบัน ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "สังเกตดูในเวลานี้ชาวกันร่ำร้องว่า การค้าขายในท้องตลาดไม่ดี พวกพ่อค้ากำลังขายของถูกราคา เพราะต้องการเงินมาหมุนเวียน ลงท้ายก็โทษว่าเข้าส่งออกไปขายไม่ใครได้ จึงเกิดเป็นโรคขึ้นตามกันนั้น " [3]

---

[1] "การประหยัดทรัพย์" พิมพ์ไทย 4 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 1

[2] "โทรศัพท์" พิมพ์ไทย, 5 มกราคม 2463 หน้า 3

[3] "การค้าขายปัจจุบัน" พิมพ์ไทย 31 มกราคม 2463 หน้า 1

บทความเรื่อง จรรยาหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2463 เปิดเรื่องว่า

> ปีนี้มีหนังสือพิมพ์เกิดใหม่หลายราย และยังจะเกิดขึ้นอีกก็มีราวกับนัดออกพร้อมกันในปีนี้ที่เดียว การที่มีหนังสือพิมพ์มากขึ้นนี้ตามเสียงของหนังสือพิมพ์ใหม่ๆอ้างว่าเพราะบ้านเมืองเจริญขึ้น หนังสือพิมพ์เปนสิ่งคู่กับความเจริญรุ่งเรืองฤา หนังสือพิมพ์ช่วยเจริญก็จริงอยู่ แต่เราควรระลึกว่าสิ่งที่เปนคุณเช่นหนังสือพิมพ์นั้นเหมือนกับสิ่งอื่นๆที่เปนคุณเหมือนกัน ถ้าใช้ไม่ถูกในทางที่ให้คุณแล้วก็ให้โทษหนักหนาทีเดียว [1]

(3) แบบตั้งคำถาม ชวนให้ผู้อ่านคิดตอบปัญหาที่ผู้เขียนตั้งคำถามเช่น

บทความเรื่อง อาชีพของพลเมือง ฉบับวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "สังเกตดูทุกวันนี้การโจรกรรมหรือลักเล็กขโมยน้อย และความประพฤติในทางมิจฉาชีพของพลเมืองได้เกิดขึ้นกันอย่างแพร่หลาย อะไรเล่าเปนกรณีย์สำคัญที่นำให้พลเมืองประพฤติเช่นนั้น " [2]

(4) แบบตั้งต้นไกลจากแก่นเรื่องแล้วค่อยๆวกเข้าหาแก่นเรื่อง หนังสือพิมพ์ไทยนิยมใช้เขียนมากเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ เช่น

บทความเรื่อง ผ้าชิ่น ฉบับวันที่15 มกราคม พ.ศ.2463 เปิดเรื่องว่า

> การนุ่งผ้าชิ่นเปนของชาติไทยแท้ๆมาแต่ดึกดำบรรพ์ ดังมีตัวอย่างเช่นไทยดำดีแลไทยอาโฮมอยู่อาชำ, ไทยใหญ่(เงี้ยว)อยู่พม่าตอนเหนือ ไทยอยู่ในตังเกี๋ย,ลาวในลุ่มแม่น้ำโขง แลประเทศสยามโดยมาก เหล่านี้นุ่งผ้าชิ่นทั้งนั้น คำนวณไทยนุ่งผ้าชิ่นมากกว่าที่นุ่งโจงกระเบน 99 ๐/๐ ส่วนผู้หญิงไทยนุ่งผ้าโจงกระเบนนั้นเปนคู่เคียงกันกับตัดผมสั้นเปนแบบใหม่ประมาณไม่เกิน200ปี

---

[1] "จรรยาหนังสือพิมพ์" พิมพ์ไทย 2 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 1

[2] "อาชีพของพลเมือง" พิมพ์ไทย 3 มีนาคม 2463 หน้า 1

คงมีอยู่เฉภาะไทยสยามหรือไทยขอมเท่านั้น ปัจจุบันความนิยมในการใช้ผ้าชิ่นได้แพร่หลายไปในหมู่สตรีแทบทุกชั้น [1]

บทความเรื่อง โรงรับจำนำ ฉบับวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า

พระราชบัญญัติโรงจำนำได้ร่างแต่ ร.ศ.120 ล่วงเลยมา 20 ปีเศษออก จะต้นสมัยไม่ค่อยตรงที่ปฏิบัติกันอยู่เวลานี้ ฉนั้น ถ้ากรุงเทพมหานครบาลจะร่างเสียใหม่จะเปนประโยชน์ต่อการจับกุมโจรกรรมยิ่งขึ้น เพราะสมัยนั้นโรงรับจำนำเต็มพระนคร แต่มาสมัยนี้โรงจำนำมีไม่เกิน 100 โรง อนึ่ง อัตราดอกเบี้ยก็ยังแพง แลกำหนดหลุดในตั๋วจำนำเพียง 1-3 เดือน เจ็กเอาเปรียบผู้จำนำด้วยประการต้งปวง [2]

(5) การใช้ถ้อยคำที่เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อเร้าใจให้ผู้อ่านเกิดความคิดคล้อยตามไปด้วย เช่น

บทความเรื่อง การศึกษา ฉบับวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "ผู้ที่นึกว่าความคิดของตน กำลังแขนของตน หรือฝีปากของตน ฯลฯ เปนสิ่งสำคัญจนลืมว่าความจริงย่อมอยู่ที่โลหิตทุกๆหยดของคนต่างหากที่ให้ผลเหล่านั้นฉันใด ผู้ที่คิดว่ากิจการอย่างนั้นอย่างนี้สำคัญ จนลืมว่าอันที่จริงย่อมได้จากการศึกษาทั้งสิ้นฉันเดียวกัน " [3]

---

[1] "ผ้าชิ่น" พิมพ์ไทย 15 มกราคม 2463 หน้า 1

[2] "โรงรับจำนำ" พิมพ์ไทย 1 มีนาคม 2463 หน้า 1

[3] "การศึกษา" พิมพ์ไทย 27 มกราคม 2463 หน้า 1

(6) การใช้คำประพันธ์เปิดเรื่อง เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน เช่น

บทความเรื่อง เสือป่าซ้อมรบ ฉบับวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "ความหวังตั้งสงบ จงเตรียมรบไว้พร้อมสรรพ์ สัตรูกล้ามาประจันจะอาจสู้ริปูสลาย" [1]

(7) แบบขัดความหรือขัดแย้ง โดยสร้างข้อความให้ขัดแย้งกัน เพื่อสร้างความประหลาดใจให้ผู้อ่าน เช่น

บบทความเรื่อง น่าจะได้ผล ฉบับวันที่ 24 มกราคม พ.ศ.2463 เปิดเรื่องว่า

> เครื่องบินเป็นสิ่งสำคัญและเมืองเราก็กำลังต้องการมากเพียงไร ย่อมตระหนักแน่แก่ใจทุกชั้นพลเมืองแล้ว แต่การที่จะให้พวกเขาขมักเขม้นเข้าส่วนเรี่ยไรช่วยซื้อนั้น ถ้าไม่มีสิ่งล่อใจเป็นเครื่องกระตุ้นท้ายแล้วก็จะเนือยๆ กันไปอย่างนี้เอง แต่ทุกคนย่อมมีทางจ่ายประจำตัวสำหรับบำรุงความรื่นเริงเสมอ เช่นเที่ยวดูมโหรศพ เป็นต้น เพราะการสนุกเพลิดเพลินถึงแม้จะเสียเงินบ้าง ก็ยังเป็นประโยชน์ในทางบำรุงน้ำใจให้สดชื่นพอคุ้มกัน [2]

บทความเรื่อง การเต้นรำ ฉบับวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า

> การเต้นรำนั้นนอกจากคนหนุ่มๆที่เป็นโสดหรือเจ้าชู้ ฤาผู้ปกครองที่ปล่อยให้ลูกสาวศรีจนเอาไว้ไม่อยู่แล้ว เรายังไม่เคยได้ยินใครเลยที่นิยมว่าเป็น

---

[1] "เสือป่าซ้อมรบ" พิมพ์ไทย 14 มกราคม 2463 หน้า 1

[2] "น่าจะได้ผล" พิมพ์ไทย 24 มกราคม 2463 หน้า 1

การสมควรแก่หญิงสาวสยามเลย มีแต่ที่เรามักจะได้ยินบอกกันว่าน่าเยือกกมล หรือน่าหวาดเสียว น่าเสียวไส้ แทนที่ปล่อยให้ชายหนุ่มประคอง หรือประโลมลูกสาว หลานสาว หรือภรรยาของคนในที่ต่างๆ [1]

หนังสือพิมพ์กรุงเทพาเดลิเมล์

บทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพาเดลิเมล์นิยมเปิดเรื่องหลายวิธีเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ และหนังสือพิมพ์ไทย ดังนี้

(1) แบบให้คำจำกัดความหรืออธิบายศัพท์ เพื่อต้องการอธิบายความหมายในการเปิดเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจ เช่น

บทความเรื่อง การจดทะเบียนภรรยา ฉบับวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2464 เปิดเรื่องว่า "การเป็นสามีภรรยาในสยามอันเป็นมาแล้วแต่ไหนแต่ไรนั้น ก็คือนิยมการแต่งงานโดยทางสู่ขอเป็นหลักสำคัญกว่าอย่างอื่น และเป็นลักษณะแห่งความเลื่อมใสอีกด้วย ซึ่งถือว่าลักษณะเช่นนี้จึงเป็นสามีภรรยากันถูกต้อง " [2]

(2) การเท้าความเดิมเปิดเรื่องเพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่อง วิธีนี้นิยมมากที่สุด เช่น

บทความเรื่อง ปัญหาเรื่องรถยนต์ ฉบับวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2463 เปิดเรื่องว่า "จากวันที่เราได้นำความเห็นเรื่องรถยนต์ลงพิมพ์ ซึ่งกล่าวถึงว่ารัฐบาลของเราควรจะออกกฎบัญญัติกำหนดชีดกั้นการขับรถยนต์นั้น ต่อมาเราได้รับจดหมายส่งมาหลายฉบับแสดงความเห็นพ้องด้วยความเห็นต่างๆนั้นมีข้อความคล้ายคลึงกันมากมาย " [3]

---

[1] "การเต้นรำ" พิมพ์ไทย 25 มกราคม 2463 หน้า 1

[2] "การจดทะเบียนภรรยา" กรุงเทพาเดลิเมล์ 30 กรกฎาคม 2464 หน้า 4

[3] "ปัญหาเรื่องรถยนต์" กรุงเทพาเดลิเมล์ 2 ธันวาคม 2463 หน้า 4

บทความเรื่อง อั้งยี่ยังคงอาลวาดตามเคย ฉบับวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2465เปิดเรื่องว่า "ข่าวอั้งยี่อาลวาดที่เราได้กล่าวแล้วหมู่นี้มีหนาหูขึ้น แลเราหวังว่าเจ้าน่าที่คงจะเพิ่มการอารักขาให้แขงแรงยิ่งกว่าเก่า ซึ่งจักเปนทางให้ระงับเหตุร้ายเบาบางลง แต่กลายเปนความหวังที่ตรงข้าม แทนที่จะสาลงกลับหนักมือยิ่งขึ้น " [1]

บทความเรื่อง ชนต่างด้าว ฉบับวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า "มีข่าวแจ้งมาว่า ฯพณฯ เสนาบดีกระทรวงนครบาลได้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินทางเข้าออกในพระราชอาณาจักรสยามขึ้นแล้ว และเวลานี้กำลังแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะแก่สมัย เมื่อตรวจแล้วจะได้ประกาศใช้ในเร็วๆนี้ "[2]

วิธีเปิดเรื่องโดยเท้าความเดิมเพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่องนี้ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์นิยมเปิดเรื่องด้วยการนำเอาความเห็นของหนังสือพิมพ์หลายฉบับมาลงไว้ด้วยกันแล้วแสดงความเห็นคล้อยตามหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง บางครั้งจะนำความเห็นจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นมาเพียงฉบับเดียวแล้วแสดงความเห็นคล้อยตาม เช่น

บทความเรื่อง การโจรผู้ร้ายชุกชุมเพราะเหตุไร ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า

> หนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอร์แพนกอังกฤษเขียนเรื่องว่า ผู้ร้ายชุกชุมมาก แนะนำให้เพิ่มโทษอาญาโบยเข้าอีกสถานหนึ่ง ตัวอย่างในคอลำโบอินเดียทำกัน หนังสือพิมพ์ไทยลงความเห็นของศรีรัตน คัดค้านคำแนะนำของสยามออบเซอร์เวอร์ว่า ไม่ควรใช้อาญาโบยในสยาม เพราะไทยมีพระมหากษัตริย์ปกครองต่างจากคอลำโบเปนโคโลนีของรัฐบาลอังกฤษ ควรจะรอการจัดระเบียบปกครองอันดีของรัฐบาลต่อไป [3]

---

[1] "อั้งยี่ยังคงอาลวาดตามเคย" <u>กรุงเทพฯเดลิเมล์</u> 13 เมษายน 2465 หน้า4

[2] "ชนต่างด้าว" <u>กรุงเทพฯเดลิเมล์</u> 20 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

[3] "การโจรผู้ร้ายชุกชุมเพราะเหตุไร" <u>กรุงเทพฯเดลิเมล์</u> 5 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

บทความเรื่อง สวีปในการแข่งม้า ฉบับวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า "หนังสือพิมพ์บางกอกไทมส์ออกความเห็นในเรื่องการจำหน่ายตั๋วสวีปอย่างน่าจับใจ เรามีความเห็นพ้องด้วย การพนันประเภทนี้กำเริบหนักทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และเด็ก ในวันแข่งม้า หลายคนจะไปเข้าซื้อแต่ตั๋วสวีปเท่านั้น ไม่ได้สนใจในการแข่งม้าเลย"[1]

(3) แบบตั้งคำถาม เช่น

บทความเรื่อง ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า

> ถนนพญาไทเป็นถนนที่เจริญด้วยยวดยานพาหนะผู้คนสัญจรไม่ขาดสาย ยิ่งเวลาสายัณห์จนราตรีแล้วก็ยิ่งมียวดยานผ่านไปมามากขึ้น เพราะเป็นถนนที่งดงาม สองข้าง มีต้นไม้ก้ามกรามสองข้างทางร่มเย็นดี ประชาชนปลูกเรือนหนาแน่น สิ่งที่ขัดกับความเจริญก็คือ ไฟฟ้า เพราะเป็นเหตุให้ถนนมืดโจรผู้ร้ายชุกชุม น่าหวาดเสียวมาก ถึงเวลาที่ถนนพญาไทควรจะมีไฟฟ้าหรือยัง[2]

(4) แบบสรุปความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสำคัญของบทความเสียก่อนที่จะอ่านโดยละเอียดต่อไป เช่น

บทความเรื่อง การเกณฑ์ทหาร ฉบับวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า "การเกณฑ์คนเข้ารับราชการปีนี้ สำหรับกรุงเทพฯชั้นในและชั้นนอก เจ้าน่าที่เรียกคนดี 1 ชั้นเดียว ส่งให้ฝ่ายทหารพอความต้องการ ไม่ต้องเรียกคนดี 2-3 เข้าประจำการเลย กิจการเป็นไปเรียบร้อยดี"[3]

---

[1] "สวีปในการแข่งม้า" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 12 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

[2] "ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 6 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

[3] "การเกณฑ์ทหาร" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 25 เมษายน 2465 หน้า 4

(5) แบบตั้งต้นไกลจากแก่นเรื่องแล้วค่อยๆวกเข้าหาแก่นเรื่อง เช่น

บทความเรื่อง ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ 1มิถุนายน พ.ศ. 2465 เปิดเรื่องว่า

> แต่เดิมมาประเทศต่างๆในยุโรปหลายประเทศ เช่น เยอรมัน อังกฤษ ออสเตรีย ล้วนแล้วแต่มีความเจริญในสมัยราชาธิปไตยทั้งสิ้น กระทั่งมาปัจจุบันบางประเทศ เช่น เยอรมัน ออสเตรีย เปลี่ยนการปกครองเป็นประชาธิปไตยก็สับเสื่อมลง นายดับลิว เจ. เฮล ได้เปรียบเทียบการปกครองระหว่างราชาธิปไตยกับประชาธิปไตย โดยอิงพระเจ้าแผ่นดินเป็นหลักแห่งความวินิจฉัย ลงความเห็นว่า ในบางประเทศการปกครองแบบราชาธิปไตยดีกว่าประชาธิปไตย [1]

(6) แบบชัดความหรือชัดแย้ง เช่น

บทความเรื่อง อาวุธปืน ฉบับวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2466 เปิดเรื่องว่า "ปัญหาเรื่องอาวุธปืนเป็นเรื่องที่ทางราชการของเราต้องถูกติฉินอยู่เนืองๆ สำหรับผู้ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับอาวุธปืนแล้ว บางทีจะเห็นว่าไม่เป็นเรื่องที่สลักสำคัญอะไรนัก แต่อันที่จริงแล้วถ้าได้รู้ความจริงกันบ้างแล้วจะรู้ดีว่า เป็นเรื่องยุ่งๆน่าติฉินเสียงไร" [2]

จะเห็นได้ว่า การเปิดเรื่องของบทความของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับนี้มีหลายวิธี และคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ สำหรับวิธีการเปิดเรื่องที่นิยมมากที่สุดของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับก็คือ " การเท้าความเดิมเปิดเรื่องเชื่อมโยงไปสู่เนื้อเรื่อง "

2.3.2 เนื้อเรื่อง

เนื้อความบทความที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับการดำเนินเรื่อง การดำเนินเรื่องที่ดีนั้น ผู้เขียนจะต้องเรียบเรียงข้อความให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และจะต้องใช้ภาษาที่สละสลวย เพื่อให้ข้อความนั้นน่าอ่าน น่าสนใจชวนติดตาม ดังนั้นการดำเนินเรื่องที่ดีควรจะ

---

[1] "ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย" กรุงเทพาเดลิเมล์ 1 มิถุนายน 2465 หน้า4

[2] "อาวุธปืน" กรุงเทพาเดลิเมล์ 2 พฤศจิกายน 2466 หน้า 4

ต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. แก่น (theme)ของเรื่อง เป็นจุดสำคัญของเรื่อง ข้อความในเรื่องหนึ่งๆ ตอนหนึ่งๆ จะต้องมีใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการแสดงเพียงอย่างหนึ่ง [1]

2. การลำดับเรื่อง ในบทความเรื่องยาวๆแม้จะมีหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าก็ต้องมีใจความสำคัญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับข้อเขียนทั้งเรื่อง ผู้เขียนต้องรักษาเรื่องให้อยู่ในแนวเดียวกันตลอดจนบรรลุจุดมุ่งหมายของเรื่อง [2]

3. หลักสำคัญแห่งการเรียบเรียงข้อความที่ดี จะต้องประกอบด้วย

เอกภาพ (unity)คือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของข้อเขียนทั้งเรื่อง

สัมพันธภาพ (coherence) คือความเกี่ยวเนื่องของประโยค

สารัตถภาพ (emphasis) คือการเน้นใจความสำคัญ ข้อความตอนหนึ่งๆประกอบด้วยใจความกับพลความ เราต้องแยกให้ออกว่า อะไรคือใจความสำคัญ อะไรคือส่วนประกอบ [3]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

เนื้อหาบทความในหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ทั้ง 3 ประการดังกล่าว มีดังนี้

การตั้งจุดมุ่งหมาย ผู้เขียนจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้ก่อนเสมอไม่ว่าจะเขียนบทความเรื่องใดๆ บทความสั้นๆหรือยาวมากจะมีข้อความชัดเจนว่า ผู้เขียนเขียนเรื่องอะไร เขียนอย่างไร บางครั้งชื่อเรื่องจะอธิบายจุดมุ่งหมายของเรื่องได้เป็นอย่างดี เช่น

---

[1] เปลื้อง ณ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า 21

[2] สิทธา พินิจภูวดล การเขียน หน้า 27-28

[3] เปลื้อง ณ นคร ค. หน้า 21 - 22

บทความเรื่อง การประกันจำเลยเป็นวิธีหากินชนิดหนึ่ง ฉบับวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2466 หรือบทความเรื่อง ภัยพิบัติในญี่ปุ่น ฉบับวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2466 เป็นต้น

แก่นของเรื่อง ถ้าเป็นบทความสั้น ๆ แก่นของเรื่องจะปรากฏชัดเจน เช่นบทความเรื่อง ปัญหาบางข้อเกี่ยวกับการผลิตผ้าชิ้นในเมืองไทย ฉบับวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2463 ผู้เขียนต้องการแสดงแก่นของเรื่องว่า การผลิตผ้าชิ้นในเมืองไทยไม่พอจำหน่าย จึงทำให้สตรีไทยหันไปซื้อผ้าชิ้นต่างประเทศ รัฐบาลควรส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสินค้าไทยประเภทนี้ให้ดียิ่งขึ้น ถ้าเป็นบทความยาว ๆ ผู้เขียนมักจะแสดงจุดสำคัญของเรื่องนี้ให้ผู้อ่านทราบความประสงค์ว่าไว้ที่ไหนเสียก่อนแล้วจึงเรียบเรียงเนื้อความเป็นลำดับ ๆ ไปโดยใช้ย่อหน้าเป็นเกมส์ เช่น บทความเรื่อง ไม่ควรนอนใจ ฉบับวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461 แก่นของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการแสดงก็คือ หลังสงครามโลกครั้งแรกเครื่องอุปโภคบริโภคเริ่มขาดแคลน ทุกประเทศควรจะรีบเร่งบำรุงการกสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยกรรมให้เจริญก้าวหน้า มิฉะนั้นจะเสียเปรียบประเทศอื่น ๆ ได้ ต่อจากนั้นจึงดำเนินเรื่องเป็นลำดับไป

<u>การลำดับเรื่อง</u> เมื่อผู้เขียนตั้งจุดมุ่งหมายว่าจะเขียนบทความเรื่องใดอย่างใด และมีจุดสำคัญของเรื่องที่จะแสดงให้ผู้อ่านเห็นแล้วก็จะถึงขั้นเรียบเรียงลำดับเนื้อหาให้น่าอ่าน น่าสนใจ บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะถือว่าการลำดับความเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จะลำดับความเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันอย่างดี มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพอยู่เสมอ เช่น

บทความเรื่อง ปัญหา 2 ข้อ ฉบับวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2463 เมื่อผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายและจุดสำคัญของเรื่องแล้ว จะลำดับขั้นตอนเนื้อเรื่องอย่างเหมาะสมตามลำดับเวลา สถานที่ และเหตุการณ์ ดังนี้

ย่อหน้าแรก กล่าวถึงความนิยมแบบใหม่ของสตรีไทยคือ การนุ่งผ้าชิ้น

ย่อหน้าที่สอง หนังสือพิมพ์วิจารณ์ปัญหาการนุ่งผ้าชิ้นกับการผลิต ราคาจำหน่ายว่าจะต้องสูงขึ้น ซึ่งเป็นความจริงจากราคาเดิมจำหน่ายผืนละ 9-10 บาทเป็น 20 บาท และหาซื้อยากอีกด้วย

ย่อหน้าที่สาม กล่าวถึงปัญหาการผลิต ทำอย่างไรจึงจะผลิตให้เพียงพอใช้ในประเทศ มิให้สินค้าผ้าชื่นจากต่างประเทศเข้ามา

ย่อหน้าที่สี่ อธิบายรายละเอียดต้นทุนการผลิต การจำหน่ายต่อจำนวนพลเมืองประมาณ 2 ล้านคนเฉพาะที่ใช้ผ้าชื่น คิดเป็นเงินค่าใช้จ่ายสำหรับผ้าชื่นอย่างถูกที่สุดประมาณ 16 ล้านบาท

ย่อหน้าที่ห้า จากย่อหน้าที่สี่ชี้ให้เห็นว่าบางจังหวัดเท่านั้นที่ผลิตผ้าชื่นและผลิตโดยใช้มือ ย่อมจะแพ้ผ้าชื่นจากต่างประเทศที่ใช้เครื่องจักร ซึ่งจะผลิตได้รวดเร็วมีปริมาณมาก ราคาถูกและเป็นที่นิยมมากกว่า

ย่อหน้าสุดท้าย สรุปโดยเสนอแนะว่าเมื่อเกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้น รัฐบาลควรหาทางช่วยเหลือให้ผู้มีอาชีพทอผ้าชื่นให้อดอยาก ควรเร่งเพิ่มผลผลิตให้มีปริมาณสูงขึ้น และราคาจำหน่ายลดลง จะทำให้เศรษฐกิจของไทยดีขึ้น

วิธีการลำดับความและเรียบเรียงข้อความเช่นนี้ เห็นได้ว่าในแต่ละย่อหน้าจะมีเอกภาพของตนเอง และทุกย่อหน้าจะมีสัมพันธภาพกันทั้งสิ้น และยังประกอบด้วยสารัตถภาพอีกด้วย นับได้ว่าบทความส่วนใหญ่มีการลำดับเรื่องดี เรียบเรียงข้อความดี อ่านเข้าใจง่าย ไม่วกไปวนมา สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

<u>หนังสือพิมพ์ไทย</u>

เนื้อหาบทความในหนังสือพิมพ์ไทยมีลักษณะดังนี้

<u>การตั้งจุดมุ่งหมาย</u> ผู้เขียนจะตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนบทความเสมอ เช่น บทความเรื่อง การค้าขายปัจจุบัน ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2463 จะมีจุดมุ่งหมายให้รัฐบาลแก้ไขการค้าข้าวและสินค้าอื่นๆที่ตกต่ำในปัจจุบัน

<u>แก่นของเรื่อง</u> จะปรากฏเด่นชัดเสมอ เช่นบทความเรื่อง การค้าขายปัจจุบัน ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2463 ผู้เขียนแสดงแก่นของเรื่องว่า สินค้าข้าวและอื่นๆ ปัจจุบันตกต่ำมาก เพราะตลาดต่างประเทศลดความต้องการลง รัฐบาลควรรีบแก้ไขด่วน ถ้าเป็นบทความที่ยาวๆผู้เขียนจะแสดงจุดสำคัญของเรื่องให้ผู้อ่านทราบเป็นลำดับ เช่น

ใช้ย่อหน้าเป็นเกณฑ์เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนในสยามวารศัพท์ เช่น บทความเรื่อง จรรยาหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 แก่นของเรื่องคือ หนังสือพิมพ์มีทั้งให้คุณและให้โทษแก่บ้านเมือง ถ้าหนังสือพิมพ์ใดที่มีจรรยาบรรณก็จะให้คุณประโยชน์มหาศาล ในทางตรงข้ามถ้าหนังสือพิมพ์ใดขาดจรรยาบรรณก็จะให้โทษมหันต์แก่บ้านเมืองนั้นๆ หนังสือพิมพ์ทั้งหลายควรตระหนักในเรื่องจรรยาบรรณเป็นอย่างดีจึงจะช่วยให้บ้านเมืองเจริญได้

<u>การลำดับเรื่อง</u> จะลำดับความเป็นขั้นตอนๆไป โดยใช้ย่อหน้าเป็นเกณฑ์ แต่ละย่อหน้าจะมีเอกภาพสมบูรณ์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบทความทั้งเรื่องเสมอ เช่น

บทความเรื่อง จรรยาหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 จะลำดับขั้นตอนเนื้อเรื่องอย่างเหมาะสมตามลำดับเวลา สถานที่ และเหตุการณ์ ดังนี้

ย่อหน้าแรก กล่าวถึงหนังสือพิมพ์รายวันที่เกิดขึ้นใหม่หลายฉบับในประเทศไทยในปีนี้

ย่อหน้าที่สอง หนังสือพิมพ์แม้จะมีจำนวนมากเพียงใดก็ตาม ถ้ามีจรรยาบรรณย่อมจะให้คุณประโยชน์แก่บ้านเมืองทั้งสิ้น แต่ถ้าขาดจรรยาบรรณย่อมให้โทษอย่างมหันต์ กิจการหนังสือพิมพ์ที่ไทยดำเนินมานั้นได้นำแบบอย่างมาจากหนังสือพิมพ์ทะวันตกทั้งสิ้น

ย่อหน้าที่สาม กล่าวถึงหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษในปี พ.ศ.2140 ในสมัยพระเจ้าชาลส์ที่ 2 หนังสือพิมพ์สมัยนั้นยังเป็นแผ่นๆอยู่เรียกว่า "นิวส์เล็ตเตอร์" เมื่อกิจการเจริญขึ้นใช้กระดาษแผ่นใหญ่ขึ้นเรียกว่า "นิวส์เปเปอร์" หรือกระดาษข่าวนั่นเอง

ย่อหน้าที่สี่ ไทยนำแบบอย่างหนังสือพิมพ์ทะวันตกมาใช้ มีหนังสือพิมพ์ไทยเกิดขึ้นมากมาย หนังสือพิมพ์บางฉบับขาดจรรยาบรรณเช่นนี้จะเรียกว่าช่วยบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองหรือ

ย่อหน้าที่ห้า ผู้เขียนเสนอความคิดสู่ผู้อ่านให้ช่วยกันพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบว่า หนังสือพิมพ์ที่ขาดจรรยาบรรณจะทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่คับขึ้นหรือเสื่อมลง

ย่อหน้าสุดท้าย ผู้เขียนเสนอแนะวิธีแก้ไขที่จะช่วยให้หนังสือพิมพ์ที่ขาดจรรยาบรรณกลับดีขึ้น โดยให้หนังสือพิมพ์อาวุโสเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นในจรรยาบรรณ คอยแก้ไขเสนอแนะ ก็จะช่วยให้หนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นใหม่ดำเนินรอยตาม และปฏิบัติให้ถูกต้องได้

วิธีการลำดับความดังกล่าวจะเห็นว่า ในแต่ละย่อหน้าจะมีเอกภาพของตนเองเสมอ และทุกย่อหน้าจะเรียบเรียงข้อความดีมีสัมพันธภาพกันทั้งสิ้น ตลอดจนประกอบด้วยสารัตถภาพอีกด้วย นับได้ว่าเป็นบทความที่น่าอ่าน เข้าใจง่าย และสามารถจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี

หนังสือพิมพ์กรุงเทพาเดลิเมล์

เนื้อหาบทความมีลักษณะดังนี้

การตั้งจุดมุ่งหมาย ผู้เขียนจะตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนบทความเสมอ เช่น บทความเรื่อง ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 ผู้เขียนจะมีจุดมุ่งหมายเตือนให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง สอดส่อง ดูแลความบกพร่องที่ได้เกิดขึ้นตามถนนหนทาง เพื่อหาทางแก้ไขโดยด่วน

แก่นของเรื่อง ถ้าเป็นบทความสั้นๆแก่นของเรื่องจะปรากฏชัดเจน เช่น บทความเรื่อง ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 ผู้เขียนแสดงแก่นของเรื่องว่า ในเวลานี้ไฟฟ้าที่ถนนพญาไทควรจะมีได้หรือยัง เพราะถนนสายนี้งดงาม ร่มเย็น มีผู้คนสัญจรมาก แต่ขาดไฟฟ้าทำให้ถนนปิด โจรผู้ร้ายชุกชุม น่ากลัวมาก ถ้าเป็นบทความที่ยาวๆผู้เขียนจะแสดงจุดสำคัญของเรื่องให้ผู้อ่านทราบเป็นลำดับไป โดยใช้ย่อหน้าเป็นเกณฑ์เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ เช่นบทความเรื่อง ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2465 แก่นของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นก็คือ การปกครองระบอบราชาธิปไตยในบางประเทศใช้ได้ผลดีกว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตย

<u>การลำดับเรื่อง</u> จะลำดับความเป็นขั้นตอนไปโดยใช้ย่อหน้าเป็นเกณฑ์ แต่ละย่อหน้าจะมีเอกภาพสมบูรณ์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบทความทั้งเรื่องเสมอ เช่น

บทความเรื่อง ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2465 จะลำดับขั้นตอนเนื้อเรื่อง ตัวอย่าง ได้เหมาะสมตามลำดับเวลา ดังนี้

ย่อหน้าแรก กล่าวถึงนายดับลิว เจ เฮล ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการปกครองระบอบราชาธิปไตยและประชาธิปไตยในหลาย ๆ ประเทศแล้วลงความเห็นว่าในบางประเทศการปกครองระบอบราชาธิปไตยใช้ได้ผลกว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ย่อหน้าที่สอง กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ต่างประเทศในกรุงเทพฯ เห็นพ้องด้วยกับความคิดเห็นของนายดับลิว เจ เฮล โดยชี้ให้เห็นตัวอย่างจากหลาย ๆ ประเทศที่ประสบความล้มเหลวเมื่อมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ย่อหน้าที่สาม กล่าวถึงประเทศเยอรมันเดิมปกครองระบอบราชาธิปไตยมีความเจริญก้าวหน้ามาก เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านพานิชกรรม เมื่อเปลี่ยนการปกครองมาเป็นแบบประชาธิปไตยมีประชานาธิบดีแล้ว ประเทศเสื่อมโทรมลงมาก จนยากที่จะฟื้นกลับให้ดีได้ดังเดิม ประเทศออสเตรียก็มีลักษณะเสื่อมโทรมลงเช่นเดียวกับเยอรมันภายหลังที่เปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ส่วนประเทศรัสเซียนั้นจะเห็นได้ชัดทีเดียวว่า ในสมัยพระเจ้าซาร์นั้นรัสเซียเจริญรุ่งเรืองมาก เมื่อเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้วกลับตรงกันข้ามทีเดียว ประเทศจีนก็ประสบปัญหาล้มเหลวในการปกครองเช่นเดียวกับรัสเซียเมื่อเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

ย่อหน้าที่สี่ ผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมาแล้ว แสดงว่าคำพูดของนายดับลิว เจ เฮล มีหลักความจริงน่าเชื่อถือ

ย่อหน้าสุดท้าย ผู้เขียนจะกล่าวทิ้งท้ายให้ผู้อ่านหวนคิดถึงประเทศไทยว่าชาวไทยควรจะหยิ่งและภูมิใจในพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงปกครองประเทศให้ประชาชนมีความสุข ความเจริญโดยทั่วหน้ากันมาจนทุกวันนี้

การลำดับความและการเรียนเรื่องข้อความจากบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์ เห็นได้ว่าเนื้อความบทความในแต่ละย่อหน้าจะมีเอกภาพของตนเอง และทุกย่อหน้าจะมีสัมพันธภาพ และสารัตถภาพด้วย แสดงว่ากลวิธีในการเขียนเนื้อเรื่องบทความของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับดำเนินไปในแนวเดียวกันทั้งสิ้น โดยมีจุดมุ่งหมายมีแก่นของเรื่อง ตลอดจนการลำดับความและเรียบเรียงข้อความที่ดีตามหลักเกณฑ์ของการดำเนินเรื่องที่ดีดังกล่าวมาแล้ว

2.3.3 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องที่ดีเป็นส่วนสำคัญของข้อเขียน เพราะเป็นการสร้างความประทับใจในตอนจบให้ผู้อ่าน การปิดเรื่องควรจะสรุปเรื่องอย่างตรง ๆ ชัดเจน เข้าใจง่าย การปิดเรื่องของบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ถ้าเป็นบทความสั้น ๆ มักจะใช้ประโยคสรุปความเพียงประโยคเดียว แต่ถ้าเป็นบทความยาว ๆ บทสรุปจะถือเอาย่อหน้าสุดท้ายนั่นเอง

<u>การปิดเรื่องในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์</u> มีลักษณะดังนี้

1. <u>ปิดเรื่องโดยสรุปความ</u> คือสรุปความจากเนื้อเรื่องทั้งหมดที่กล่าวมาอย่างย่อ ๆ เพื่อให้เห็นใจความที่สำคัญได้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น บทความเรื่องเสือป่า ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2462 เป็นบทความขนาดสั้นจะปิดเรื่องด้วยประโยคว่า "ด้วยเหตุที่กล่าวมาย่อ ๆ นี้ จึงควรที่ชาวเราจะบำรุงเสือป่าเพื่อส่งเสริมเพิ่มความเจริญแก่กองเสือป่าของเราให้เจริญยิ่งขึ้นเป็นลำดับไป"[1] สำหรับบทความที่ยาว ๆ เช่น บทความเรื่อง เงินค่าเสนา ฉบับวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2463 เนื้อเรื่องกล่าวถึงรัฐบาลเร่งรัดชาวนาให้ชำระเงินค่าเสนาที่ค้างอยู่ มิฉะนั้นจะยึดทรัพย์โค กระบือขายทอดตลาด และบางรายถูกยึดไปแล้วก็มี ผู้เขียนจะปิดเรื่องด้วยการสรุปความอย่างเห็นใจชาวนาว่า "อย่างไรก็ดี เมื่อเราเห็นเจ้าพนักงานเลหลังทรัพย์สมบัติของใคร ไม่รู้สึกสลดใจเท่ากับและเห็นเลหลังทรัพย์สมบัติชาวนาผู้ซึ่งทำ

---

1 "เสือป่า" <u>จีนโนฯ</u> 31 มกราคม 2462 หน้า 2

คุณให้แก่ประเทศด้วยอาการลำบากเลย"[1] บทความเรื่อง การพนันหลังฉาก ฉบับวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องว่า "ทั้ง 2 อย่างที่กล่าวมานี้ก็เช่นอย่างการพนันหลังฉาก แต่เรื่องการที่ออกจะรุนแรงกว่าการพนันฟุตบอลล์ และเข้ารูปการพนันอย่างแท้จริง ซึ่งไม่ต้องสงสัยเลยว่า ถ้ากาละต่อไปจะเกิดมีการกีฬาอย่าง 1 อย่างใดขึ้นแล้ว พวกที่นิยมการพนันคงจะอาไปรวยเป็นหลักสำหรับครัวกระเป๋ากันเสมอไป"[2] บทความอีกเรื่องหนึ่งคือ กรณีย์อันทำให้สงบคนร้ายเกิดมาจากชนชั้นสูงกระนั้นหรือ ฉบับวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2466 เนื้อเรื่องกล่าวว่ามีผู้ร้องทุกข์ข้าราชการชั้นสูงผู้หนึ่งมีพฤติการณ์เป็นตัวหน้าเกเร่ผู้ร้าย หนังสือพิมพ์กล่าวปิดเรื่องว่า "อันความชุจริตคิดมิชอบทั้งหมายนั้น มันจะดำรงอยู่ด้วยความเจริญอันมั่นคงไม่ได้เลย แม้ว่าบุคคลผู้กระทำผิดจะหลักแหลมประเปรียวปานใด ถึงอย่างไรก็จะต้องถูกหักโค่นลงอย่างแน่นอน"[3]

2. ปิดเรื่องโดยการย้ำความคิด การปิดเรื่องวิธีนี้เพื่อเน้นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ตระหนักชัดยิ่งขึ้น และฝากข้อคิดที่สำคัญ ๆ ในตอนท้ายเพื่อให้ผู้อ่านได้วิจารณาต่อไป บทความเรื่อง จริงหรือหนึ่งสบายกว่าชาย ฉบับวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2462 กล่าวปิดท้ายเรื่องเป็นเชิงเน้นให้ผู้อ่านตระหนักชัดยิ่งขึ้นว่าได้รับข้อคิดอะไรจากการอ่านบทความเรื่องนี้ว่า "ในที่สุดข้าพเจ้าต้องขอขอบใจท่านผู้ช่วยปรวาทีผู้หนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้ใหม่ขึ้นอย่างหนึ่ง ในข้อที่ท่านยกตัวอย่างความสบายของตำรวจพระนครบาลว่า ไปตรวจการก็เหมือนกับไปเที่ยวเล่นอย่างสบายนั้น"[4]

---

[1] "เงินค่าเสนา" จีนโนฯ 8 มิถุนายน 2463 หน้า 2

[2] "การพนันหลังฉาก" จีนโนฯ 23 สิงหาคม 2463 หน้า 2

[3] "กรณีย์อันทำให้สงบคนร้ายเกิดมาจากชนชั้นสูงกระนั้นหรือ" จีนโนฯ 20 กันยายน 2466 หน้า 2

[4] "จริงหรือหนึ่งสบายกว่าชาย" จีนโนฯ 5 มีนาคม 2462 หน้า 2

บทความเรื่องความก้าวน่าแห่งสยาม ฉบับวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2466 กล่าวปิดท้ายเรื่องฝากข้อคิดว่า

> ทุกวันนี้การเดินเรือสยามตกอยู่ในมือต่างประเทศแทบทั้งหมด นิ่งบริษัทพาณิชย์นาวีสยามต้องมาชักกิจการด้วยแล้ว เกือบกล่าวได้ว่า การเดินเรือส่วนของคนไทยไม่มีเสียเลย ขณะนี้บังไม่มีวี่แววว่าพระองค์จะทรงจัดการเรื่องการเดินเรือ แต่ยังมีคนไทยอีกมากที่จัดการได้ ขอแต่อย่าให้มีการกีดกัน เพื่อหากำไรเป็นส่วนตัวเท่านั้น งานก็จะเจริญรุ่งเรือง[1]

3.ปิดเรื่องเชิงวิจารณ์และเสนอแนะ ผู้เขียนมักจะสอดแทรกความคิดเห็นของตน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะลงไปท้ายบทความด้วย โดยเฉพาะถ้าเป็นบทความประเภทที่มีปัญหาแล้ว ผู้เขียนจะเขียนเชิงวิจารณ์และเสนอแนะการแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเก็บเอาไปพิจารณา เช่น บทความเรื่อง หน้าที่ของใคร ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2462 ปิดท้ายเรื่องด้วยการวิจารณ์ว่า "เรื่องที่พูดมานี้ แม้ที่ทำการใดบังจัดระเบียบลุ่น ๆ คอน ๆ อยู่ จะโปรดเปลี่ยนแปลงแก้ไขเสียใหม่ก็จะดีนัก ทั้งจะสิ้นความรำคาญที่ต้องรับความติเตียนอันเนื่องจากคนของท่านด้วยนั้น"[2] บทความเรื่องเรือพระร่วง ชะโย ฉบับวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2463 เล่าถึงประชาชนเป็นจำนวนมากร่วมกันบริจาคเงินเพื่อซื้อเรือพระร่วง เจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองกำลังนำเรือเข้าสู่ประเทศไทยอย่างน่ายินดี จึงปิดเรื่องเป็นเชิงเสนอแนะว่า "อนึ่ง ชาวเมืองปักษ์ใต้ฝ่ายเหนือ ทั่วสยามที่มีส่วนในการเรี่ยราย สร้างเรือรบชำนิชำนาญคงมีโอกาสเยี่ยมชมเรือวันฉลองได้ ควรที่รัฐบาลจะถ่ายรูปเรือนี้ลิมพ์จำหน่ายจ่ายแจกไปยังชนบทประเทศ เพื่อให้ชาวบ้านได้ทัศนาเป็นขวัญตา ก็จะเพิ่มความยินดีขึ้นอีกโสตหนึ่ง"[3] บทความเรื่องที่ควรคำนึง ฉบับวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2464 ปิดเรื่องโดยเสนอวิธีแก้ปัญหาว่า

---

[1]"ความก้าวน่าแห่งสยาม" จีนโนฯ 13 กรกฎาคม 2466 หน้า 2

[2]"หน้าที่ของใคร" จีนโนฯ 6ตุลาคม 2462 หน้า 2

[3]"เรือพระร่วง ชะโย " จีนโนฯ 1 กันยายน 2463 หน้า 2

ทางที่จะระงับมีทางเดียวคือ บำรุงการค้าขายและหัตถกรรมของจำเป็นของบ้านเมืองให้รุ่งเรือง พยายามอาศัยของต่างประเทศให้น้อยที่สุด ซึ่งรัฐต้องเป็นตัวอย่างนำทางกระทรวงพาณิชย์ เมื่อตั้งขึ้นแล้วควรวางแบบอย่างให้ประชาชนเจริญรอยตามเพื่อระงับความเดือดร้อน ยังประโยชน์เอนกประการยังเป็นผลดับความกระหาที่มักกล่าวว่าคนไทยมักทำอะไรล้มลุกนั้นด้วยต่อไป [1]

4. ปิดเรื่องด้วยคำถาม คำถามที่นำมาปิดเรื่องนั้นเป็นคำถามที่ผู้อ่านมักจะรู้คำตอบอยู่แล้ว มีลักษณะท้าทาย และเรียกร้องความสนใจ เพื่อต้องการให้ผู้อ่านตอบคำถามซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหาอีกด้วย เช่น บทความเรื่อง ควรเห็นใจบ้าง ฉบับวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2464 ปิดเรื่องเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่เชิญชวนเรียกร้องให้ร่วมบริจาคเงินซื้อเครื่องบินว่า "จึงเป็นการสมควรที่ชาวเราจะต้องอุดหนุนกองอากาศยานของเราให้มีกำลังยิ่งขึ้นพอกับความต้องการ นักบินผู้กล้าหาญได้เตรียมพร้อมเสมอ พลเมืองจะไม่อุดหนุน เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือแก่กองอากาศยานให้พวกนักบินของเราเห็นใจบ้างหรือ "[2] บทความเรื่อง ข้าราชการกับสุราเป็นเรื่องที่น่าอัปยศ ฉบับวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 กล่าวปิดเรื่องว่า " ก็เมื่อสุรามักเป็นเหตุแห่งความอัปยศเช่นนี้ พวกเราและข้าราชการมีบรรดาศักดิ์ที่นักไม่ด้วยการเสพสุราจะไม่คำนึงถึงการประมาณตนให้สมแก่ภูมิและฐานะบ้างแลหรือ " [3] บทความเรื่องความกำเริบของอั้งยี่ในลพบุรีเป็นต้นเหตุแห่งความไม่สงบตำรวจจะกอดมือเสียๆา ฉบับวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2464 ปิดเรื่องด้วยคำถามที่มีลักษณะท้าทาย และเรียกร้องความสนใจว่า " เมื่อมารำลึกถึงเหตุการณ์ทั้งนี้ ก็มีปัจจัยชวนให้คำนึงถึงการปราบอั้งยี่ที่สุราษฎร์ฯ ซึ่งเจ้าน่าที่ได้พยายามจนโค่นล้มแตกกระจายไป ก็เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เจ้าน่าที่ทางลพบุรีจะยอมให้น้อยน่าเวทนา จะนิ่งกอดมือไม่กระตือรือร้นหาช่องทางปราบ

---

[1] "เรื่องที่ควรคำนึง" จีนโนๆ 14 กันยายน 2464 หน้า 2

[2] "ควรเห็นใจบ้าง" จีนโนๆ 9 เมษายน 2464 หน้า 2

[3] "ข้าราชการกับสุราเป็นเรื่องที่น่าอัปยศ" จีนโนๆ 31 พฤษภาคม 2465 หน้า 2

ปรามเสียบ้วงๆา " [1]

วิธีปิดเรื่องทั้ง 4 แบบดังกล่าว เป็นวิธีปิดเรื่องบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ทั้ง4วิธีนี้จะใช้อยู่เสมอ แต่วิธีที่นิยมมากที่สุดคือวิธีที่ 2และวิธีที่ 3 โดยจะนำมาผสมกันคือ ปิดเรื่องโดยย้ำความคิด และวิจารณ์ไปด้วยในตัว

การปิดเรื่องบทความในหนังสือพิมพ์ไทย มีลักษณะดังนี้

1. ปิดเรื่องโดยสรุปความ คือสรุปความจากเนื้อเรื่องทั้งหมดที่กล่าวมาอย่างย่อๆ เพื่อให้เห็นความสำคัญได้เด่นชัดขึ้น เช่นบทความเรื่อง โทรศัพท์ ฉบับวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2463 เป็นบทความที่ไม่ยาวนักจะปิดเรื่องว่า "ผลแห่งการมีพนักงานออกตรวจเครื่องกระชั้นเข้านี้ การพูดโทรศัพท์ดูเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ประโยชน์แก่กิจการของผู้ใช้โทรศัพท์ นับว่าแผนกโทรศัพท์ของกรมไปรษณีย์ดีขึ้น" [2]

2. ปิดเรื่องโดยการย้ำความคิด เพื่อเน้นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ตระหนักชัดยิ่งขึ้น และฝากข้อคิดสำคัญๆในตอนท้ายให้ผู้อ่านได้พิจารณาต่อไป บทความเรื่อง โรงรับจำนำ ฉบับวันที่ 1มีนาคม พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องด้วยการย้ำความคิดของผู้เขียนบทความให้ทราบว่า รัฐบาลควรแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำเสียใหม่ ดังกล่าวว่า "เราเห็นสมควรแล้วที่รัฐบาลจะคิดปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำเสียใหม่ บัญญัติโทษแห่งความผิดไว้ด้วย โดยไม่ต้องอาศัยกฎหมายลักษณอาญา มีการปรับให้แรงเป็นต้น เพื่อป้องกันโจรภัยให้น้อยลง เป็นที่เกรงขามของอ้ายวายร้ายที่จะเอาของที่ลักไปจำนำ " [3] บทความเรื่อง การเต้นรำ ฉบับวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องว่า "ถึงเวลาแล้วที่ควรจะพินิจพิเคราะห์แลตัดสินกันเสียสักที1 ว่าสมควร

---

[1] "ความกำเริบของอังฤาในอเมริกาเป็นต้นเหตุแห่งความไม่สงบตำรวจจะกอดมือเสียๆา" จีนโนฯ 3 มิถุนายน 2464 หน้า 2

[2] "โทรศัพท์" พิมพ์ไทย 5 มกราคม 2463 หน้า 3

[3] "โรงรับจำนำ" พิมพ์ไทย 1 มีนาคม 2463 หน้า 1

เอาอย่างไร ถ้าปล่อยไว้นานเข้าโรคเต้นรำมีอายุนานเข้าจะรักษาไม่หาย พิณพาทย์ของไทยจะกลายเป็นแตรฝรั่งไปหมด"[1] บทความเรื่อง การประหยัดทรัพย์ ฉบับวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องเพื่อย้ำความคิดในการชักชวนให้ประหยัดว่า "คนประหยัดเก็บเงินไว้ทำประโยชน์ควรฝากเงิน ทุนไม่สูญเงินงอกเงยประเทศจะร่ำรวย"[2]

3. ปิดเรื่องเชิงวิจารณ์และเสนอแนะ ผู้เขียนจะแทรกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของตนเองลงไปท้ายบทความด้วย เช่นบทความเรื่อง จรรยาหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องว่า "ข้าพเจ้าเห็นว่ามีทางที่จะช่วยแก้ให้กลับดีขึ้นบ้าง บรรดาหนังสือพิมพ์ที่มีอาวุโสควรมั่นต่อจรรยาหนังสือพิมพ์ดำเนินตามคติอันดีของหนังสือพิมพ์ที่ดีดังกล่าว อย่าถ่อมลงมาเล่นเกมอย่างสาระเลวกับเด็กนั่นแล จะค่อยกลับนิสัยเด็กให้ดีได้บ้างเป็นมั่นคง ตามที่กล่าวมาแล้ว หนังสือพิมพ์อาวุโสจะชอบหรือไม่แล้วแต่เหตุผลพยุง" [3] บทความเรื่อง การค้าขายปัจจุบัน ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องว่า "เราหวังว่ากรรมการหรือสภาเผยแผ่พาณิชย์จะรับดำริห์เรื่องนี้ อย่าปล่อยให้สายเกินควรไป เพราะการค้าขายต้องรีบแก้ด่วนดีกว่าปฤกษาแล้วไม่ตกลงกันเรื่อยๆไปเป็นการร้ายมากสำหรับพาณิชย์การเวลานี้ที่ชุดโชมมาก"[4]

4. ปิดเรื่องด้วยคำถาม คำถามมักมีลักษณะท้าทาย และเรียกร้องความสนใจ เพื่อต้องการให้ผู้อ่านตอบคำถามซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหานั้นด้วย เช่นบทความเรื่อง การศึกษา ฉบับวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2463 กล่าวปิดเรื่องด้วยถ้อยคำกินใจฝากคำถามเป็นข้อคิดทิ้งท้ายว่า "การเป็นครูเหมือนกับการแจวเรือจ้างข้ามรับส่งจนจะเข้าโลง ลองคิดดูว่าท่านที่แต่งตัวงามๆจะดุยน้ำหรือว่ายน้ำข้ามฟากได้ไหม ถ้าไม่มีเรือ

---

[1] "การเต้นรำ" พิมพ์ไทย 25 มกราคม 2463 หน้า 1

[2] "การประหยัดทรัพย์" พิมพ์ไทย 4 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 1

[3] "จรรยาหนังสือพิมพ์" พิมพ์ไทย 2 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 1

[4] "การค้าขายปัจจุบัน" พิมพ์ไทย 31 มกราคม 2463 หน้า 1

รับส่งท่านขึ้นบกได้แล้ว ท่านจะมีโอกาสเดินลอยนวนกันได้อย่างไร " [1]

การปิดเรื่องบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์

การปิดเรื่องบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์มีลักษณะคล้ายคลึงกับการปิดเรื่องของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ดังนี้

1. ปิดเรื่องโดยสรุปความ นอกจากสรุปความจากเนื้อเรื่องที่กล่าวมาแล้ว ยังเสนอแนะความคิดของผู้เขียนลงไปด้วย เช่น บทความเรื่อง ชนต่างด้าว ฉบับวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 กล่าวว่า "คนไทยทุกคนจะแช่ช้องสาธุการเมื่อรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เวลานี้เราอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขอาศัยพระบารมีกษัตริย์ จึงใคร่อยากเห็นพระราชบัญญัตินี้ " [2]

2. ปิดเรื่องโดยการย้ำความคิด เช่นบทความเรื่อง ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2465 กล่าวย้ำความคิดของผู้เขียนบทความให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามด้วยว่า "ชาวไทยควรแล้วที่รู้สึกยิ่งในพระมหากษัตริย์ผู้ประสิทธิ์รัฐประศาสโนบายให้ประเทศมีชื่อเสียง และประชาชนมีความสุข เจริญทั่วหน้า " [3]

3. ปิดเรื่องเชิงวิจารณ์และเสนอแนะ เช่นบทความเรื่อง อั้งยี่ยังคงอาละวาดตามเคย ฉบับวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2465 กล่าวปิดเรื่องด้วยการเสนอแนะความคิดเห็นของผู้เขียนบทความว่า "ข้าพเจ้าเสนอเรื่องราวและความคิดเห็นมาทั้งหมด เพื่อต้องการที่จะแนะให้เจ้าพนักงานจุดต้นตอของอ้ายพวกทุจริตนี้ให้สิ้นเชิง ประชาชนจะได้มีความสุขโดยทั่วหน้ากันเสียที " [4]

---

[1] "การศึกษา" พิมพ์ไทย 27 มกราคม 2463 หน้า 1

[2] "ชนต่างด้าว" พิมพ์ไทย 20 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

[3] "ราชาธิปไตย ประชาธิปไตย" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 1 มิถุนายน 2465 หน้า4

[4] "อั้งยี่ยังคงอาละวาดตามเคย" กรุงเทพฯเดลิเมล์ 3 เมษายน 2465 หน้า 4

4. ปิดเรื่องโดยคำถาม วิธีปิดเรื่องเช่นนี้ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์นิยมใช้มาก เช่นบทความเรื่อง การโจรผู้ร้ายชุกชุมเพราะเหตุไร ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 ปิดเรื่องว่า "ตามเหตุผลที่กล่าวมาเป็นมูลต้นรากของการที่ยังเปิดช่องให้โจรชุม ถึงเวลาอันสมควรหรือยังที่รัฐจะรีฟอร์มระเบียบการปกครองหัวเมืองอันยุ่งเหยิงให้ลงรอยเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน "[1] บทความเรื่อง ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2465 ปิดเรื่องด้วยคำถามว่า "กรมสุขาภิบาลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่แห่งการโคมไฟ ควรจะชำเลืองและเหลียวดูบ้างว่า ถนนสายนี้สมควรหรือยังที่จะมีไฟฟ้า หรือจะปล่อยให้ฆ่ากันตายอีกแล้วจึงจะมีไฟฟ้าขึ้น "[2]

จะเห็นได้ว่ากลวิธีในการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์มีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง นับได้ว่าเป็นกลวิธีการเขียนบทความที่นิยมกันในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

3. คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

การศึกษาภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายจากบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากเรื่องหนึ่ง มีผู้กล่าวว่า "ภาษาหนังสือพิมพ์นั้นมีลักษณะพิเศษต่างจากภาษามาตรฐานหรือภาษาเขียนธรรมดา ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ต้องการใช้ภาษาที่กระชับ รัดกุม สะดุดตา และดึงดูดความสนใจ

---

[1] " การโจรผู้ร้ายชุกชุมเพราะเหตุใด " กรุงเทพฯเดลิเมล์ 5 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

[2] " ไฟฟ้าถนนพญาไทควรจะมีหรือยัง " กรุงเทพฯเดลิเมล์ 6 พฤษภาคม 2465 หน้า 4

ของผู้อ่านมากกว่าภาษาเขียนธรรมดา " [1] ใช้ภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน และโวหารต่างๆในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะมีลักษณะตรงกับคำกล่าวนี้หรือไม่นั้น ผู้เขียนเห็นว่าควรศึกษากันอย่างละเอียด เพราะเท่ากับได้ศึกษาภาษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวไปด้วย โดยเฉพาะการศึกษาภาษาจากบทความของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นเวลา 13 ปีเศษ ย่อมเห็นความแตกต่างของภาษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวกับภาษาในสมัยปัจจุบันได้เด่นชัด เช่น คำที่ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน คำที่เลิกใช้แล้วในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงคำบางคำ ตลอดจนอิทธิพลภาษาต่างประเทศในสมัยนั้นๆด้วย

การศึกษาเรื่องนี้ ผู้เขียนได้แบ่งเป็นเรื่องๆ ดังนี้

3.1 <u>คำ</u>

ผู้เขียนจะศึกษาเฉพาะคำที่แตกต่างไปจากปัจจุบันว่า เดิมในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีรูปอย่างไร ปัจจุบันเปลี่ยนรูปไปอย่างไร ตลอดจนความหมายด้วย

3.1.1 <u>คำที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน</u>

คำเป็นจำนวนมากในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่มีลักษณะต่างไปจากปัจจุบัน ซึ่งสังเกตเห็นได้ว่า ปัจจุบันมีบางคำได้ตัดทอนพยางค์ให้สั้นลงบ้าง เติมพยางค์ให้ยาวขึ้นบ้าง เปลี่ยนแปลงรูปบ้าง หรือบางคำเปลี่ยนแปลงเป็นรูปอื่นเลยก็มี และที่เลิกใช้เลยก็มี เช่น

---

[1] สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร์ " หนังสือพิมพ์กับการใช้ภาษา " <u>อักษรศาสตร์พิจารณ์</u> เมษายน 2517 หน้า 48

3.1.1 .1 คำนาม

ก. ตัดให้น้อยพยางค์ลงหรือเพิ่มพยางค์ขึ้น คำนามบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ปัจจุบันตัดพยางค์ให้น้อยลงหรือเพิ่มพยางค์ให้มากขึ้น เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
คำนามที่ตัดให้น้อยพยางค์ลงในปัจจุบัน	
กีฬากรรม : การแข่งขัน,การเล่นเพื่อความสนุก ในงานคราวนี้จะมีไม่แต่ออกร้านขายของยังมีกีฬากรรมของนักรบไทยให้ดูอีกด้วย (วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	กีฬา : การแข่งขัน ,การเล่นเพื่อความสนุก
วันสงกรานต์นี้เห็นชาวบ้านแทบทุกหมู่ในอำเภอต่างๆ ของพระนครมั่วสุมประชุมกันเล่นไพ่แทนกีฬากรรมที่ท่านแต่ก่อนเคยถือวิสาสะเล่นสำหรับรื่นเริงใน นักขัตฤกษ์ตรุษสารท (วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2464)	

ข. การเปลี่ยนแปลงรูปคำ คำนามบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ถนนราคา	สนนราคา
ฯลฯ ดูมีคนพอใจนั่งรถลากคนไทยเป็นผู้ลากเพราะเขาไม่มีความเกี่ยงถนนราคาให้ราคาผู้ใจให้ผู้โดยสาน (วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2461)	

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์	ปัจจุบัน
นักเลงขาโตๆ ในคืนวันนั้นได้มีนักเลงขาโตๆไปหิ้งหวยและดูหวยออกเปนอันมาก (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2454)	**นักเล่นหวย**ผู้มีเงินมาก เรียกว่า "กระเป๋าหนัก" (สันนิษฐาน)
ผู้ส่งข่าว, ผู้สืบข่าว ผู้ส่งข่าวของเราได้ขึ้นไปเที่ยวตรวจสินค้าฝ่ายเหนือตลอดเลยไปถึงมณฑลเพชรบูรณ์ (วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2454) ทั้งนี้เราเชื่อว่าบางทีจะเกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดของผู้สืบข่าวซึ่งกัดจากหนังสือพิมพ์อื่นมา (วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2462)	ผู้สื่อข่าว
รูปฉาย อย่าลืมไปดูรูปฉายเรื่องประวัติของพระเยซูที่สโมสรบุญอิศลิลปาคารในคืนวันอาทิตย์ที่ 10 เดือนนี้อีก จะฉายต่อจากที่ฉายแล้วไม่ซ้ำตั้งต้นแต่ 8.00-9.00ส.ท.ไม่เก็บค่าดูตามเคย (วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	หนัง, ภาพยนตร์
วงก้าน ยี่เกวิกบ้านนอกวงหนึ่ง...อยู่ที่โรงงิ้วข้างโรงหนังน่าวังพระองค์เจ้าปรีดา มีผู้ไปทัศนาคืนละมากๆ คำที่ร้องหรือวงก้านที่ร้องดีกว่ายี่เกในกรุงเทพฯ บางวง (วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	หน่วยก้าน (วงก้านยังมีใช้บ้าง)

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ศีรษะเรือ เรือเกลือบางลำบันทุกเกลือจนแน่นและพูนสูงขึ้นมาจนศีรษะเรือปริ่มน้ำ (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	หัวเรือ ศีรษะเรือ มีใช้บ้างจัดเป็นภาษาสุภาพ

ค. เปลี่ยนเป็นรูปคำอื่น คำนามบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะเปลี่ยนรูปไปเป็นคนละกับคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
กรมทคน้ำ กรมทกน้ำจะได้ยกบานประตูน้ำประทุมวันขึ้นซ่อมแต่บัดนี้เป็นต้นไป (วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2465)	กรมชลประทาน
น้ำมูต ข่าวว่านายโต๊ะคนนี้ถูกเจ้าพนักงานเรือนจำทำทรมานเสียกล้ายกับสัตว์นรก ถือใช้ให้เขาเทมูตคูตของนักโทษ...บางคราวมีน้ำมูตคลุกกับข้าวให้รับประทานด้วยก็มี (วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2456)	ปัสสาวะที่ผ่านกรรมวิธีทางเคมี ใช้รับประทานได้ และเชื่อว่ามีคุณค่าทางยา
พลตระเวร พลตระเวรได้รับคำสั่งจากเสนาบดีกระทรวงนครบาลให้ไปปฏิบัติงานตามน่าที่ (วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2455)	ตำรวจ

หนังสือสิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
มูตคูต ข่าวว่านายโต๊ะคนนี้ถูกเจ้าพนักงานเรือนจำทำทรมานเสียคล้ายกับสัตว์นรก คือใช้ให้เขาเหมูตคูตของนักโทษ... (วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2456)	จุจจาระ (ผ่านกรรมวิธีเช่นเดียวกับน้ำมูต) ปัจจุบันหาดูได้ที่พิพิธภัณฑ์ทางศาสนา ณ วัดบวรนิเวศ วิหาร)
สักรวาที่ปรวาที การประชุมสักรวาทีและปรวาทีที่สามัคยาจารย์สโมสรสถานในปัญหาที่ว่าความเป็นอยู่ของหญิงจะสบายกว่าชาย (วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2462)	โต้วาทีมีฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
หญิงหาเงิน, หญิงสัญจรโรค, นกเถื่อน ข่าวนี้ดูสือกันมาหลายคาแล้วว่าจะให้หญิงหาเงินไปตั้งอยู่เป็นหมู่กันที่ตึกแถวบ้านท่านเลื่อนฤทธิ์เก่า (วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2459) เป็นธรรมดาของหญิงใจแตกเสียแล้ว...ในที่สุดก็เสียคนถึงแก่กลับกลายเป็นหญิงสัญจรโรคเช่นที่เห็นกันตามถนนเกลื่อนกลาด (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462) นางคนไหนประพฤติอาชีพทางบำเรอกามชั้นห้างนอนหอแลประจอประแจตามที่สักเดินทางอย่างศัพท์ตลาดเรียกว่า "นกเถื่อน"...จับตัวได้แล้วปรับเงินเล็กน้อยปล่อยตัวไป ไม่คิดว่านางเหล่านั้นเป็นของกาลีบ้านเมือง (ยกเว้นพวกโคมเขียวเพราะ	หญิงหากิน, โสเภณี หญิงหาเงิน มีใช้อยู่บ้าง หญิงสัญจรโรค ผู้สูงอายุยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
พวกนี้อยู่ในเกณฑ์พระราชบัญญัติคุ้มครองและมีแพทย์คอยตรวจตรา (วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	

ง. คำที่เลิกใช้แล้ว ก้านามบางคำในจีนโนสยามวารศัพท์ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
กึ๋ง : ภาชนะชนิดหนึ่งคล้ายตุ่ม เดี๋ยวนี้น้ำตาลตามบ้านมีกันบ้านละมากๆบรรจุใส่กึ๋งและตุ่มไว้กันทุกๆบ้าน (วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2462)	ปัจจุบันใช้ตุ่ม
จุ้นจู๊ : หัวหน้าและผู้จัดการเรื่องสินค้าในเรือ ธนาคารและการเดินเรือย่อมต้องใช้คนที่รู้จักหนังสือจีนเป็นกัมปะโดหรือจุ้นจู๊เสมอ ถ้ามิฉนั้นก็ไม่อาจติดต่อกับพวกพ่อค้าจีนได้ (วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2460) พวกอั้งยี่คงไปกระทำการชู่กรรโชกเรียกร้องเอาเงินจุ้นจู๊เรือใต้เผงซึ่งจอดทอดอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยา (วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2465)	จุ้นจู๊ : หัวหน้าและผู้จัดการเรื่องสินค้าในเรือ (ทางฝ่ายจีนยังใช้อยู่หมายถึงผู้ดูแลสวัสดิการประจำเรือ)
เจ้าภาษี : ผู้ผูกขาดเก็บภาษี ผู้เป็นเจ้าภาษีจันอับในเขตแขวงบางรักได้รับความเดือดร้อนด้วยคนในบังคับต่างประเทศทำจันอับขึ้นจำหน่ายในเขตแขวงนั้นโดยมิได้รับอนุญาตจาก	ไม่มีใช้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เจ้าภาษีแลเปนทางทำให้เจ้าภาษีต้องได้รับความเสียหาย (วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	
หญิงหนีภาษีถนน เวลานี้จะไป ณ แห่งหนตำบลใดในพระนครดูมีถ้ากินรแขวนโคมเขียวออกระคะ และพวกหญิงเหล่านั้นก็หมดยางอายนั่งเปลือยกายโชว์รูปอย่างน่าบัดสีใจแทน อีกประการหนึ่งทำให้เจ้าน่าที่ตรวจจับพวกหญิงหนีภาษีถนน (ไม่มีตัวเดือน)ลำบากด้วยว่าหญิงทั้ง 2 ประเภทนี้อยู่ปะปนกันแทบแยกไม่ออกว่าใครเปนใคร (วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459)	หญิงหาเงินที่ผิดกฎหมาย

3.1.1.2 คำสรรพนาม

คำสรรพนามในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์แสดงการแบ่งชนชั้นตามฐานะของบุคคล เช่น

ก. ชนชั้นต่ำ ไพร่ และโจรผู้ร้ายมักจะเรียกคำนำหน้าชื่อว่า "อ้าย" สำหรับผู้ชาย และ "อี" สำหรับผู้หญิง เช่น

หนังสือสิมพ์จีนโนสยามวารกัพท์	ปัจจุบัน
อ้าย : ใช้เรียกนำหน้าไพร่ ผู้ร้ายที่เป็นผู้ชาย อ้ายเสือไทยโจรผู้ร้ายรายนี้มีดีอย่างไรที่ทางการจับไม่ได้สักที (วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2464) อ้ายเปลื้องนักโทษฯลักกระบือบ้านอยู่เมืองเก่า (วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2464) สมควรแล้วที่ทางการจะกำจัดอ้ายพวกวายร้ายและมิจฉาชีพให้หมดสิ้นไป (วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2464) การทำงานปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย เจ้าน่าที่มักพบอุปสักเสมอ ปรากฏว่าบรรดาเจ้าของบ่อนมักหลบหนีไปปล่อยให้อ้ายพวกบริวารถูกจับกุม (วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2463)	ยังใช้อยู่ มักใช้ในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน
อี : ใช้เรียกนำหน้าหญิงชั้นต่ำ มีความประพฤติไม่ดี เพราะถ้าไม่ยอมทำเช่นนั้น ก็จะต้องถูกอีนางตัวโผลงโทษหาว่าไม่ทำให้แขกชอบใจ (วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453) อีนางผู้หญิงหาเงินเหล่านั้นมักสำแดงความรำคาญ เอะอะในเวลากลางคืนให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ชนทั่วไป (วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2459)	ยังใช้อยู่ มักใช้ในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน

นำกริยาอาการของสัตว์มาใช้กับชนชั้นต่ำ เช่น

พวกจีนขอทานพวกหนึ่งยืนกอยแบมือขอสตางค์ผู้ที่เข้าดูวิกหลังตลาดเก่า ... มีบางคนช่วยกันตอมขอไปจนกระทั่งถนนสามเพ็ง

(วันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2464)

ข. ประชาชนทั่วไป ชนชั้นกลาง นิยมใช้สรรพนามว่า เขา , เรา, ชาวเรา, ข้าพเจ้า เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เขา : สรรพนามบุรุษที่ 3 ,นิยมใช้ควบกับคำนามด้วย เขาถูกทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส (วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2463) เพื่อนบ้านตะวันตกเขาจัดการบำรุงที่ดินของเขาที่ติดต่อกับเราอย่างแข็งแรง (วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ไม่นิยมใช้ควบกับคำนาม
เรา , ชาวเรา , ข้าพเจ้า : สรรพนามบุรุษที่ 2 แลที่เธอรักปรารถว่าเราเป็นชี้เหล้าชี้ยาแลอะไรๆนั้น เป็นการผิดต่อน่าที่หนังสือพิมพ์ (วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2465) คณะละครสัตว์เข้ามาเล่นในกรุงเทพฯครั้งนี้...เราคงไม่ยอมเสียเงินดูเป็นเด็ดขาด (วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454) ขอชาวเราจงอย่าเสี่ยงอันตรายยามสิ่วพร้าหน้าขวาน (วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2465) ข้าพเจ้าทำบุญเรือนเงียบๆพอเป็นมงคล... (วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ.2453)	เรา,ข้าพเจ้า ยังใช้อยู่ ชาวเรา นิยมใช้ว่า พวกเรา

ค. ชนชั้นสูง ข้าราชการมีบรรดาศักดิ์ มักจะยกย่องเป็นท่าน และถ้าต้องการยกย่องบุคคลทั่วไปก็ใช้คำว่า ท่าน เช่นกัน ดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ท่าน : สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้กับผู้มีบรรดาศักดิ์ ที่บ้านท่านผู้มีบรรดาศักดิ์แห่งหนึ่งแถบตลาดบ้านสมเด็จฯ จะมีหญิงชายชุมนุมกันเล่นการพนันแทบทุกวัน (วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2464) ข่าวนี้ดูลือกันมาหลายคราแล้วว่าจะให้หญิงทาเงินไปตั้งอยู่เป่นหมู่กันที่กลางบ้านท่านเลื่อนฤทธิ์เก่า (วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2459) ท่านไปราชการเสียทางอื่นหาอยู่บ้านไม่ (วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2455)	ยังใช้อยู่
ท่าน : ใช้กับบุคคลทั่วไป ...การที่กล่าวอย่างอธรรม์เช่นนั้นเป่นของสนุก ก็เชิญท่านว่าเสียให้สนุกไปเถอะใครจะไปห้ามท่านมิให้พูดด้วย (วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2462) จงตั้งใจฉลองพระเดชพระคุณโดยทางปฏิบัติดังที่กล่าวมาข้างบนนี้จงทุกท่าน (วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2454) เราขอแสดงความขอบบุญคุณท่านทั้งหลายที่เคยได้มีอุปการะคุณแก่เรา (วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	

ง. คำนำนามเด็ก เด็กที่มีฐานะและชนชั้นต่างกันจะใช้คำนำนามหรือสรรพนามต่างกัน เช่น บทความเรื่อง "ปัญหาเรื่องคำนำนามเด็ก" ฉบับวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2464 เนื้อหาบทความกล่าวถึงรัฐบาลออกกฎหมายคำนำนามเด็กตามชนชั้นและฐานะ เป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์และประชาชนกล่าววิจารณ์กันมากมาย ดังข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า" คำนำหน้าบุตรข้าราชการ เรียกว่า นายน้อย นางน้อย ส่วนบุตรสามัญชนให้เรียกว่า เด็กชาย เด็กหญิง "[1] ข้อความดังกล่าวทำให้หนังสือพิมพ์วิจารณ์ว่า การเรียกคำนำนามเด็กเช่นนี้เป็นการให้สังเกตว่าเด็กคนใดเป็นบุตรผู้ดีมีตระกูลหรือเป็นบุตรคนธรรมดาสามัญ

3.1.1.3 กำกริยา

ก. ตัดให้น้อยพยางค์ลงหรือเพิ่มพยางค์ขึ้น กำกริยาบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารทัศน์ ปัจจุบันตัดให้น้อยพยางค์ลงหรือเพิ่มพยางค์ให้มากขึ้น เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารทัศน์	ปัจจุบัน
กำกริยาที่ตัดให้น้อยพยางค์ลงในปัจจุบัน	
ชับทราบ ,ทรับทราบ : รู้ คำที่จ่าอยู่บนหัวเรื่องนี้เป็นภาษาจีนแต่จะแปลความว่ากระไรแน่ผู้เขียนเองก็หาชับทราบไม่ (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2461) รุ่งขึ้นวันที่6-7สองวันนี้ได้ออกเที่ยวทรับทราบสืบการต่างๆ (วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2458)	ทราบ,รับทราบ : รู้ (พจ.) คำว่า ชับชาบ(ปาก) หมายถึง ชิมชาบ[2]

[1] " ปัญหาเรื่องคำนำนามเด็ก " จีนโนฯ 2 พฤศจิกายน 2464 หน้า2

[2] ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม หน้า 149

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์	ปัจจุบัน
คำกริยาที่เพิ่มขยายความให้มากขึ้นในปัจจุบัน	
ทึก : ตัดสินเอาเอง,ตู่เอาเป็นของตัว แม้คนอังกฤษเองก็ไม่ได้ทึกเอาดาวศุกร์ศักราชเป็นของตัว (วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2461)	ทึกทัก :(ก)ตัดสินเอาเอง ตู่เอาเป็นของตัว (น) น้ำ [1]
โยก : สับเปลี่ยนไปมา สมาชิกของเราเดิมอยู่โคราชและได้โยกกลับเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ (วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	โยกย้าย : สับเปลี่ยนไปมา [2]
เรี่ย : เรี่ยราด มีฝรั่งครึ่งชาติเมาสุราอาละวาดกับจีนลากรถ พอตำรวจจะเข้าไปจับ เขาบอกว่าเขาเป็นคนในบังคับ พลตำรวจนั้นก็เรี่ย แล้วเขาก็เดินตุปัดตุเป๋ไปอย่างสบายใจ (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2455)	ทำหน้าเรี่ยราด
ลี้ : หลีก,หลบหลีก ตามข่าวว่าการกั้นทำนบคราวนี้ เจ้าพนักงานแทบทุกน่าที่ได้ช่วยกันทำด้วยความเต็มอกเต็มใจ หาปลีกตัวลี้งานแต่สักรายหนึ่งไม่ (วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	หลบหลีก : หลีก,ไม่ให้พบ, ไม่ให้ถูก ลี้ :(ก) ซ่อน,หลบหลีก,

[1] ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม หน้า 465

[2] ก. หน้า 750

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
	ทนี [1] ปัจจุบันยังมีใช้ทั้งหลบหลีก สี้ แต่นิยมใช้คำว่า หลบหลีกมากกว่า สี้
สบ : พบ เมื่อความได้เปรียบเสียเปรียบมีอยู่เช่นนี้ และจะทั้งสบด้วยหายนะด้วยแล้วก็เป็นการเหลือกำลัง (วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	ประสบ : (ก) ได้,พบ[2]
เหิ่ม,เหิม : กำเริบ,กะนอง,ได้ใจ ไม่ควรจะให้มีการอนุญาตเป็นพิเศษเป็นเยื่อใยอยู่อีกด้วยย่อมเป็นทางทำให้พวกนักเล่นเหิ่มอยู่เสมอ (วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	ฮึกเหิม,เหิม :(ก) กำเริบ,กะนอง,ลำพอง ได้ใจ [3] เหิ่ม : มีใช้ในบทกลอนเท่านั้น
การขับรถเร็วเกินไปเป็นเหตุให้ชนกัน บางรายก็จักระแหล่นจะถึงแก่ชีวิต และก็เพราะความเหิมของคนขับ (วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2463)	

[1] ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม หน้า 805

[2] ก. หน้า 571

[3] ก. หน้า 973

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ห้ามข้าว ,การห้ามข้าว การห้ามข้าวนับว่ามีประโยชน์มากด้วยเป็นการผ่อนหนักผ่อนเบาในคราวที่เกิดข้าวยากหมากแพง (วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2464) มีข้อที่หวังได้ว่า ถ้ารัฐยังห้ามข้าวออกนอกประเทศต่อไป ความกันดารอัตคัดข้าวในปีน่าก็คงผ่อนหนักเป็นเบา (วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	ห้ามส่งข้าวออกนอกประเทศ
หมายดี : หวังดี ,มุ่งหมายดี ส่วนผู้ที่หมายดีต่อการเขียนหนังสือให้เป็นแบบแผนพอเป็นหลักก็จะไม่นิยมวิธีเช่นนั้น (วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2463)	มุ่งหมายดี

ข. เปลี่ยนแปลงรูปคำ คำกริยาบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรูปคำไปบ้าง เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
กอดมือ รัฐบาลสยามจะนั่งกอดมือนิ่งดูดายอยู่โดยไม่ร้อนบ้างไม่ได้ (วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2463) เจ้าน่าที่ลพบุรีจะยอมให้น้อยน่าเขาๆๆ จะนิ่งกอดมือ	งอมือ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ไม่กระดือรือร้นหาช่องทางปราบปรามฯ (วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2464)	
<u>ตีถิ่น</u> ยี่เกวิกบ้านนอกวงหนึ่งตีถิ่นเข้ามากินในเมือง... (วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	ข้ามถิ่น, ข้ามแดน, ล้ำแดน
<u>ล่วงสมัย</u> แต่ภายหลังได้ทราบเกล้าฯว่าทางเมืองฮ่องกงยังเปนเมืองตั้งต้นออกกฎหมายนี้ เขากำลังคิดจะเลิก โดยเขาเห็นกฎหมายนี้<u>ล่วงสมัย</u>เสียแล้ว (วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2458)	ล้าสมัย
<u>หิ้งหวย</u> : หวยตัวเก็งวางบนหิ้ง ไปหิ้งหวย : ไปแทงหวยตัวเก็งที่วางบนหิ้ง หวย : หวยตัวเก็ง หิ้ง : แผ่นกระดานสำหรับวางของซึ่งแขวนหรือติดไว้ตามข้างฝา [1] ในคืนวันนั้นได้มีนักเลงตาโตๆไป<u>หิ้งหวย</u>และดูหวยออกเปนอันมาก...เชื่อว่าเคิมธันในคืนวันนั้นคงจะพอให้ท่านขุนบาลส่งเงินหลวงได้หลายวัน (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2454)	ไม่นิยมใช้แล้ว

[1]ราชบัณฑิตยสถาน <u>พจนานุกรม</u> หน้า 946

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ห่อนได้ ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯให้เหล่าประชาได้รับผลแห่งความสุขตลอดทุกเมื่อห่อนได้ทรงหน่ายเบื่อในสรรพกิจต่างๆ (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2461)	มิได้, ไม่ได้ ห่อนได้ : ใช้ในคำประพันธ์เท่านั้น

ค. คำที่เลิกใช้แล้ว กำกริยาบางคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ฉินๆใช้ๆ : ตกลงง่ายๆ การทำของน้อยหลายหนจะต้องกินเวลาและเสียหายเท่าใดเห็นจะไม่ต้องกล่าวก็รู้กันดีแล้ว หรือทางราชการให้สร้างที่ทำการขึ้น 1 หลัง ถ้าพวกของข้าได้ทำก็ฉินๆใช้ๆเมื่อไม่ใช่พวกให้คอยดูชิ ศิโน่นศินี่จ้าจี้จ้าไชจนกว่าจะสำเร็จ (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2460)	ไม่มีใช้
ตะกี : สะดุด , หยุดก็ก ถนนหลายสายที่เปลี่ยนชื่อใหม่นั้น คนโดยมากเวลานึกจะเรียกจะเขียน เช่น เขียนหนังสือส่งมายังใครๆที่อยู่ในถนนเปลี่ยนนามใหม่ก็ตะกีทันที ถ้าที่นึกไม่ออกว่าท่านให้เรียกว่ากระไร (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	ไม่มีใช้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>รอยความ</u> : มีคดีหรือถูกฟ้อง ,เป็นความแพ่ง หม่อมเจ้ามงคลประวัติกำลัง<u>รอยความ</u>มากที่สุด โดยมีขุนกิดคุณทรัพย์เป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งเรียกเงิน 7,000 บาทกับดอกเบี้ยต่างหาก และนายวอนก็ได้ยื่นฟ้องเช่นเดียวกัน เรียกเงินตามบัญชีพร้อมมิสซอรี่โนต ทั้ง 2เรื่องศาลได้รับฟ้องไว้แล้ว (วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	ไม่มีใช้
<u>ลุ่ยหุย</u> : ล่มจม,ล้มละลาย,แพ้(น่าจะมาจากภาษาจีน) ผู้ที่ทำสัญญาขายข้าวส่งนอกกรบกำหนดแล้ว...กลับทำสัญญาส่งข้าวใหม่อีกต่อไปเพื่อเป็นการแก้ตัวในการที่ตนขาดทุน คราวใหม่นี้กลับช้ำร้ายกว่าก่อนจนถึง<u>ลุ่ยหุย</u>ไปตามกัน (วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2459)	<u>ลุ่ยหู</u> : (ก) แพ้ไม่มีทางสู้ (ภาษาปลากัด คือฝ่ายแพ้ถูกกัดหูเสียจนหมด[1]
<u>ลุยลาย</u> : ล่วงเกิน เราก็เป็นพุทธศาสนิกชนไม่ควรดูดายให้ใครทำ<u>ลุยลาย</u>พระพุทธศาสนาของเรา ควรจะเรียนให้เจ้าคณะทราบ จักเป็นประโยชน์ดีกว่า (วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	<u>ลุย</u> : ฝ่า,บุกไป,เหยียบไป (ปัจจุบันมีคำว่าทุ่งลุยลาย) ลุลาย :(น) ควาย(ส)[2]

ง. การใช้คำไม่คงที่ คำกริยาบางคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโน

---

[1] ราชบัณฑิตยสถาน <u>พจนานุกรม</u> หน้า 807

[2] <u>ก.</u> หน้า 807

สยามวารศัพท์จะเขียนได้หลายรูป และใช้ได้หลายลักษณะในความหมายเดียวกัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>จำ, ทรงจำ</u> ถนนหลายสายที่เปลี่ยนชื่อใหม่นั้น...ยิ่งเปลี่ยนทีเดียวหลายๆถนนก็ทรงจำไม่ใคร่ได้ (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ ร.ศ. 2462) ปัญหานี้จำต้องพูดสำหรับหญิงสาวสามัญ ก็มีเรื่องความประพฤติเป็นสำคัญที่จะต้องจำ (วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	จำ
<u>ตั้งมานะ, มีมานะ</u> ควรตั้งมานะขึ้นสำหรับไทยเราบ้างเพื่อให้เหมือนกับยี่ปุ่นเขา (วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453) ขอให้พลกระเวรอดทน มีมานะ เสียสละ ตั้งใจประกิบัติงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ชาวเราจะได้อยู่อย่างเป็นสุข (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2459)	มีมานะ
<u>แต่งแผน, วางแผน</u> จีนกวางตุ้ง...พยายามล้วงกระเป๋าคนไทย...ถูกตำรวจจับตัวผู้ที่แต่งแผนล้วงกระเป๋าเมื่อนี้ถูกจับไปหลายราย (วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2464) คนร้ายกลนี้วางแผนอย่างแนบเนียนเข้าทำร้าย	วางอุบาย

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เจ้าทรัพย์ในยามวิกาล (วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	
ฉุ้มเถียง,ทุ่มเถียง,ทุ่งเถียง	ทุ่มเถียง
ขอให้รัฐบาลยักกิ่งจงยืนหมั่นไว้ในข้อที่โต้ตอบกับ 2ชาติ ทั้งควรจะบอกกล่าวกับนาๆประเทศ หรือยกปัญหาข้อฉุ้มเถียงนั้นให้กรรมการทราบ (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2454)	
เมื่อวันจันทร์ที่แล้วมานี้ฝ่ายโจทย์แลจำเลยได้ไปชี้แจงที่ศาลอุทธรณ์ตามนัด ต่างได้มีข้อทุ่มเถียงกันอยู่ช้านาน (วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2456)	
เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดและเพื่อตัดทางที่จะต้องทุ่งเถียงกันยืดยาวอีกต่อไป (วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2457)	
ฟ้องร้อง , ร้องฟ้อง	นิยมใช้ ฟ้องร้อง
...ถ้ายังฝ่าฝืนขืนขัดก็ควรจัดการฟ้องร้องเอาโทษให้เป็นที่เข็ดหลาบ จะได้เป็นที่เยี่ยงอย่างต่อไป (วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2463)	
ตั้งแต่การมหายุทธ์ในยุโรปได้สงบลง...แม้จะมีเหตุขัดหมองใจกันได้เกิดขึ้นก็อาจจะร้องฟ้องต่อศาลของสมาคมชาติให้ช่วยวินิจฉัยและชี้ขาดตามคลองธรรม (วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2464)	

จ. คำกริยาบางคำใช้ได้หลายลักษณะ ใช้ร่วมกับ คน สัตว์ สิ่งของ ได้ทั้งสิ้น ปัจจุบันคำเหล่านั้นยังคงปรากฏอยู่ แต่มีความหมายแตกต่างไปจากเดิม เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ชุกชุม ; ใช้กับคน สัตว์ และสิ่งของ เช่น โจรผู้ร้าย,สัตว์ร้าย,โรคภัยไข้เจ็บ, การพนัน,สิ่งชั่วร้าย และของปลอม	ชุก,ชุกชุม:ใช้กับโจร ผู้ร้าย, สัตว์,คดี
ถึงแม้ว่าจะมีเหตุชั่วร้ายขึ้นบ้างก็คงไม่ชุกชุมอย่างกับปัจจุบัน (วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2459)	
ตามที่กล่าวว่าพลเมืองชายหญิงประพฤติการมิจฉาชีพชุกชุมขึ้นนั้นไม่แกล้งกล่าวเกินจริง (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462)	
"ฉ้อราษฎร์บังหลวง" คำนี้เป็นคำที่ใช้กันชุกชุมมากในสมัยโบราณ (วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	
ระหว่างนี้มหาชนในกรุงเทพฯ ธนบุรีกำลังเกิดเป็นอหิวาตกโรคกันชุกชุม (วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2462)	
ยุงเป็นสัตว์ร้ายที่มีชุกชุมมากในเมืองเรา เป็นพาหนะนำเชื้อโรคมาสู่มนุษย์ (วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2462)	
เมื่อปรากฏว่ามีธนบัตรปลอมไปอยู่ตามบ้านนอกชุกชุม ก็ควรเตือนให้เจ้าพนักงานใส่ใจดู (วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารพัทธ์	ปัจจุบัน
ธนบัตรปลอมในหมู่นี้ก็มีอยู่ชุกชุมเหมือนกัน และเปน ปัจจัยให้เกิดความเสียหายแก่บ้านเมืองทางอ้อม (วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	
การพนันเปนโรคร้ายชนิดซึ่งรักษาไม่หายตามจังหวัด ต่างๆมีเล่นกันชุกชุม (วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	
ข่าวคราวโจรผู้ร้ายเท่าที่เกิดมาแล้ว พอจะเดาได้ว่า จังหวัดใดตอนภาคไหนมีคนร้ายชุกชุม (วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	
หมู่นี้เสียงจีนอั้งยี่ถืออำนาจเที่ยวรีดบุตคลเข้ามาจาก ต่างจังหวัดโดยอุบายต่างๆมีชุกชุมมาก (วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2465)	
เพาะ,ปลูก,เพาะปลูก : ใช้กับ น้ำใจ,ต้นไม้,บุคคล ปัญญา,ความนิยม	เพาะปลูก : ใช้กับ ต้นไม้ สัตว์ เช่น เห็ด พันธุ์ปลา ฯลฯ
เวลานี้ประเทศจีนกำลังตื่นตนขึ้นเพาะปลูกน้ำใจ พลเมืองให้เข้าหาธรรมเนียมใหม่ (วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2455)	
ข้อนี้เปนความจริง เพราะวิถีชาวนาอยู่กับการเพาะปลูก (วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2462)	
ปัญหาเรื่องหนึ่งบำเรอกาม...ต่างประเทศจะกำจัดให้เหลือ น้อยที่สุดเพื่อเพาะบุคเมืองเขาให้เปนคนดี (วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
การแพนกนี้ที่จัดขึ้นด้วยเห็นความสำคัญในทางที่จะเพาะปลูกปัญญา...ของทารกวัย 3-6 ขวบ (วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	
ในทางราชการเชียงใหม่ได้ช่วยกันเผยแผ่ปลูกความนิยมกีฬาฟุตบอลยิ่งขึ้น (วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	
ยัง : คงอยู่, มี, กระทำให้ (ใช้ในความหมายเช่นเดียวกับปัจจุบัน แต่ใช้กับข้อความที่ต่างไปจากปัจจุบันบ้าง)	ยัง : (ก)คงอยู่,มี, กระทำให้
การดำเนินการโดยวิธีสั่งเสียกันห่างๆหรือตามตัวหนังสือนั้น ถึงได้ประโยชน์ก็คงไม่ดีกว่าการที่ได้มาพูดจากันด้วยเหตุผลให้เห็นเด่นชัดว่า ควรจัดอย่างไรนั้นกับเปนทางยังความรอบรู้ความสังเกตแก่หมู่คณะผู้ดำเนินการที่อยู่ห่างไกลด้วย (วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	
การพร่ำบ่นว่าเขานั้นไม่ยังประโยชน์อันใดได้ดีแก่ฐานะของเราได้เลย (วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	
บัดนี้รองคณะกรรมการผู้ตัดสินคณะฟุตบอลแห่งกรุงสยามได้เขียนข้อความแย้งความเห็นชอบของเหล่าหนังสือพิมพ์ต่างๆนั้นและเพื่อยังความเข้าใจผิดแก่มหาชนโดยจำนวนมาก (วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2466 ได้ลงความเห็นคัดค้านบทความของหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ ฉบับวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2466 เรื่องการใช้คำ "ยัง" ว่าใช้ผิดความหมาย แล้วคัดข้อความจากบทความของสยามราษฎร์มาลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์อีกทีหนึ่งว่า คำว่า "ยัง" แปลว่า "อยู่,มี" และถ้าจะเปลี่ยน"อยู่" หรือ"มี" ลงแทน "ยัง" ในประโยคข้างต้นก็จะได้ความว่า "...และเพื่อให้อยู่หรือให้มีความเข้าใจผิดแก่มหาชนโดยจำนวนมาก ซึ่งกลายเป็นความหมายตรงข้ามไป " [1]

ในกรณีเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาในสมัยนั้นยังไม่ลงที่นัก จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาใช้ต่างๆกันออกไป

3.1.1.4 <u>คำวิเศษณ์</u>

ก. ตัดให้น้อยพยางค์ลงหรือเพิ่มพยางค์ให้มากขึ้น เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>เพิ่มพยางค์ให้มากขึ้นในปัจจุบัน</u>	
<u>กาหฟ</u> : เอิกเกริก ,วุ่นวาย บ้านเมืองของเราเวลานี้มีความสงบสุขเสื่อประกันมิให้คนหูป่าตาเถื่อน<u>กาหฟ</u>อันตามูลมิได้เป็นอันขาด (วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2454)	<u>โกลาหล</u> :(น)เสียงก็กก้อง (ว) วุ่นวาย เอิกเกริก [2]

ข. เปลี่ยนแปลงรูปคำ คำวิเศษณ์บางคำในบทความหนังสือพิมพ์

---

[1] "คัดค้านความเห็นหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์" <u>จีนโนฯ</u> 17 ตุลาคม 2466 หน้า 2

[2] ราชบัณฑิตยสถาน <u>พจนานุกรม</u> หน้า 173

จีนโนสยามวารศัพท์ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรูปคำไป เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ตีสำนวน แต่ครั้นเราแสดงเหตุผลความจริงออกไปบ้าง ก็กลับเห็นว่าเราพูดอย่างตีสำนวนและใช่แต่เหตุผล (วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2464)	เล่นสำนวน,ตีฝีปาก

ค. เปลี่ยนเป็นรูปคำอื่น คำวิเศษณ์บางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะเปลี่ยนรูปไปเป็นคนละกับคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ลา ข่าวนี้ดูลือกันมาหลายลาแล้วว่า จะให้หญิงหาเงินไปตั้งอยู่เป็นหมู่กัน (วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2459)	กรั้ง,หน,คราว

ง.การใช้คำไม่คงที่ คำวิเศษณ์บางคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะเขียนได้หลายรูป แต่มีความหมายเดียวกัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
สนัด,ถนัด แต่ก่อนคนไทยทำอะไรหนักหนาไม่ใคร่ได้ งานที่สนัดก็มีแต่แจวเรือจ้างนั้น เดี๋ยวนี้อย่าเห็นเช่นนั้นเลย เขาจะเหมาว่าท่านเป็นผู้ที่เข้าใจผิดถนัด (วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2461)	ถนัด

จ. คำวิเศษณ์บางคำใช้ได้หลายลักษณะ บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีคำวิเศษณ์บางคำที่ประกอบนาม และกริยา ใช้แตกต่างไปจากปัจจุบัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>แรง,แรงจัด</u> : ประกอบคำ ดอกเบี้ย (หมายถึงกิดดอกดอกเบี้ยสูง),ความเดือดร้อน,ถ้อยคำ, ลม, ภาษี , กลิ่น เมื่อข้าพเจ้านำเกลือมาถึงกรุงเทพฯแล้ว ราคาเกลือตกลงกว่าก่อน จะรอต่อไปจนราคาขึ้นก็ไม่มีโสหุ้ยพอจะต่อสู้ต้องขายขาดทุนลำหนึ่งไม่ต่ำกว่า 50 บาท บางลำถึง 100บาท โดยเหตุที่ต้อง<u>เสียภาษีแรง</u>และต้องแวะค่านเนิ่นช้าเสียเวลาถึง 2 ชั้น (วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453) <u>คำพูดแรงๆ</u>ของฝ่ายครงข้ามเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์เราไม่ต้องการโต้ตอบด้วย (วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2462) ระยะนี้ได้ข่าวว่ามี<u>กลิ่นแรงๆ</u>ตัดมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหาร (วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2464)	<u>แรง</u> :(ว)เกินสมควร เช่นกล่าวถ้อยคำแรงๆ,ลมพัดแรง, กลิ่น เช่นกลิ่นแรง เป็นต้น [1]

[1]ราชบัณฑิตยสถาน <u>พจนานุกรม</u> หน้า 782

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ชีวิตชาวนาอยู่กับการปลูกข้าวที่ชาวนาเฉลียวฉลาดหาข้าวมาปลูกได้เองนั้น คือเอาลูกไปขัดกอกเบี้ยเอาเงินหรือยอมเสียดอกเบี้ยอย่างแรงให้กับพวกเศรษฐีตกข้าว (วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2462)	กอกเบี้ยอย่างแรง คือคิดดอกเบี้ยสูง
ถ้าเรายังยอมปล่อยให้ส่งข้าวออกนอกเมืองได้ตามชอบใจของพวกพ่อค้าแล้ว ข้าวก็จะไม่ลดราคาลง...ความเดือดร้อนก็คงไม่เสื่อมคลายลง หากไปถูกปีที่การทำนาไม่สู้เป็นผล และข้าวต้องส่งออกนอกเป็นส่วนมากความเดือดร้อนยิ่งแรงจัด (วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2462)	

ฉ. คำวิเศษณ์ต่างๆในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ใช้ทั้งตัวอักษรและตัวเลขปะปนกัน ซึ่งต่างไปจากปัจจุบันนิยมใช้เพียงตัวอักษรเท่านั้น เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
15 ชักหนึ่ง สินค้าอันเกิดในสิ้นเมืองเรายกเสียแต่ขี้ผึ้งก้อนสิ่งเดียวสิ่งต้องเสียภาษีแต่เพียง 15 ชักหนึ่ง (วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453)	สิบห้าชักหนึ่ง (ไม่นิยมใช้เลขปนตัวอักษร)
ส่วน 1 เสือป่าเป็นกำลังของประเทศส่วน 1 หรือเปรียบด้วยแขนซ้ายของราชการ (วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2462)	ส่วนหนึ่ง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
สักพัก 1 ...ส่วนการโจรกรรมนั้นเล่าเขียงที่เปนอยู่แล้วในเวลานี้ ก็น่าจะตั้งกองปราบปรามกันสักพัก 1 (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462)	สักพักหนึ่ง

ช. กาลวิเศษ์ บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะนิยมเขียนเวลาตามแบบสากลเป็น ก่อนเที่ยง หลังเที่ยง โดยใช้อักษรย่อว่า ก.ท ล.ท เช่นเกี่ยวกับ a.m และ p.m. ปัจจุบันใช้นับเปนตัวเลข และใส่คำว่า นาฬิกา ข้างท้าย เช่น 6.00 นาฬิกา และ 15.30 นาฬิกา เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ก.ท , ล.ท ตั๋วมีจำหน่ายที่สยามอิมปอร์ตระหว่าง 9.00นาฬิกา ก.ท ถึง 5 นาฬิกา ล.ท เว้นแต่วันอาทิตย์และวันเล่นจะมีตั๋วจำหน่ายที่โรงละครด้วย (วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2461)	9.00นาฬิกาถึง17.00 นาฬิกา (ใช้ตามหลักสากล)
4.15 ก.ท นางสาวลม่อม สีบุรีเรือง บุตรีข้าพเจ้าอายุได้ 27 ปี ...ถึงแก่กรรมเสียเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2462 เวลา 4.15 ก.ท (วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2462)	10.15 นาฬิกา
3โมงเย็นถึง 1 ทุ่ม ห้างมาแสดงสินค้าสุขาภิบาลมีดนตรีบรรเลง มีภาพยนต์	15.00นาฬิกาถึง 19.00 นาฬิกา

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เครื่องดื่ม ของว่างจำหน่าย 3 โมงเย็นถึง 1 ทุ่ม เสียเงินคนล. 25 สต.ตั๋วผ่านประตูออกฉลาก 10 ด.ท ด้วยทุกคืน (วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465)	22.00 นาฬิกา

คำวิเศษณ์บางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ปัจจุบันไม่นิยมใช้ เช่น "เจ๊กคนหนึ่ง...เดินเหย่าๆออกจากถนนตรอกเต๊า..." [1]

3.1.1.5 คำสันธาน

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ใช้สันธานเหมือนกับปัจจุบันก็มี แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มี คำสันธานที่ต่างไปจากปัจจุบัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
และ,แล	และ,กับ
มนุษในโลกซึ่งแม้ว่าตนจะเป็นชนชาติใด ภาษาใด และจะเป็นชาติใหญ่น้อยก็ตาม (วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2462)	
แลที่เขาปรักปรำว่า เราเป็นขี้เหล้าเมายาแลอะไรๆ นั้น เป็นการผิดต่อน่าที่หนังสือพิมพ์ (วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2465)	

[1] "ข่าวเบ็ดเตล็ด" จีนโนฯ 3 กันยายน 2462 หน้า 4

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
แต่ : ใช้เชื่อมความขัดแย้งกัน และใช้ในความหมายว่า เพียง , จาก อีกด้วย อ้ายคนร้ายมีเวลาแต่ชั่วโมงเดียวตอนย่ำรุ่งเท่านั้น (วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2453) มีผู้ให้ข่าวมาแต่จังหวัดต่างๆความว่า... (วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2461) แต่กรั้นเราแสดงเหตุผลความจริงออกไปบ้าง ก็กลับเห็นว่าเราพูดอย่างดีล้วนและใช่แต่เหตุผล (วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2464) แต่ถ้าจะคำนึงถึงความเสียหายและความยุติธรรมกันแล้วจะเห็นได้ว่าเราเป็นฝ่ายเสียเปรียบโดยแท้จริง (วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2466)	แต่ : ใช้เชื่อมความขัดแย้งกัน
หรือ,กา : ใช้เชื่อมความเลือกเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง, คำถาม รัฐบาลยังไม่ได้เคยพยายามหาหนทางที่จะอุดหนุนกาชักจูงเลย (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2455) ...ที่หวดพังไม่ดูมาด้วยกระบองหรือเสียนด้วยไม้เรียวนั้นมิเป็นการแสดงว่าเราเห็นตวกเราเป็นอะไรไปหรือ (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	กา : ไม่นิยมใช้ หรือ : ใช้ความหมายเดียวกัน

3.1.1.6 การใช้ตัว ร ล ฬ และควบกล้ำ

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักใช้ตัว ร ล และควบกล้ำไม่คงที่ ทั้งๆที่คำคำนั้นมีความหมายเหมือนกัน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ขว เป็น ฝ ขวาก เป็น ฝาก โดนฝากไม้รวกแหลมคมกริบแทงเข้าที่ท้องใส้พุงทลักน่าเวทนา (วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2458)	ขวาก
ล ,ฬ ใช้ปนกัน ฬ่อใจ ,ล่อใจ บ่อนไพ่ในกรุงเทพฯบริเวณโรงถั่วโปชุมนัก...เล่นกันก็ตองละเฟื้องละสลึงโดยมาก แถมมีหีบเพลงให้ฟัง มีธนาบัติแขวนไว้ที่กลางบ่อนฬ่อใจ (วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ล่อใจ
ร , ล ใช้ปนกัน ครอบคลัว, ครอบครัว ข้าพเจ้าทำบุญเรือนเงียบๆพอเปนมงคลพาครอบคลัวไปอยู่ชั่วคราว (วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2453)	ครอบครัว
เครือ, เคลือ ต้นกล้วยนี้เมื่อเจ้าของตัดเคลือแล้ว ยังเหลือแต่ตอสูง	เครือ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ประมาณหอกเศษ ตอนั้นแหละเกิดแตกเครื่องโผล่ขึ้นมากลางตออีก (วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2454)	
เปรี้ยว, เปลี้ยว คลองซอยต่างๆก็ตื้นเขินโดยมากแล้ว น้ำในลำคลองถึงกับมีรสเปรี้ยว (วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454) ผลไม้หน้าแล้งมักมีรสเปลี้ยวเนื่องจากพื้นดินไม่อุดมสมบูรณ์ (วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2454)	เปรี้ยว
ปรุง, ปลุง น้ำอบซึ่งเคยปลุงใช้กันมาก่อนๆนั้นกลิ่นก็หอมชื่นใจดีแล้ว (วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2454) น้ำพริกป่นน้ำปลาหวานจะมีรสชาติเพียงไรขึ้นอยู่กับผู้ปรุงปรุงขึ้นมา (วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2465)	ปรุง : เป็นคำกริยาใช้เฉพาะการทำน้ำอบ (มิได้หมายถึงการปรุงอาหารทั่วไป)
พล้า, พร้า การกระทำของเขาเช่นนี้เปรียบเหมือนหักด้ามพล้าด้วยเข่า (วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2454) ขอชาวเราจงอย่าเสี่ยงอันตรายยามสิ้วพร้าหน้าขวาน (วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2465)	พร้า

3.1.1.7 การใช้คำสร้อย

คำสร้อยในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์โดยทั่วไปมีลักษณะเช่นเดียวกับปัจจุบัน มีเพียงบางคำที่ใช้คำสร้อยแปลกๆออกไป เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
จมมะนัง ว่าถึงส่วนข้าราชการที่ดีก็ควรให้ดีบ้าง ไม่ใช่ปล่อยให้จมมะนังอย่างไม่มีหวังและมัวไปหนุนหลังพวกที่ดีแต่ปาก (วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	จม (อย่างถูกลืม)
ปาเลียเมนต์ปาเลียแมว อย่างไรก็ดี ชาวเราทุกวันนี้ก็มีความสุขสำราญทั่วหน้ากันแล้ว ไม่ควรจะนึกฝันเรื่องปาเลียเมนต์ปาเลียแมวอะไรให้ป่วยการเลย (วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	สภาผู้แทนราษฎร
เหมาะเจาะเหม็งเจ๋ง ใครหนอเปนคนแรกตั้งชื่อนี้ขึ้นดูเหมาะเจาะเหม็งเจ๋งสำหรับพวกที่ดีคดกันผลประโยชน์ของหลวงมาเปนของตัว (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2460)	เหมาะเจาะ
อร่อยเหมาะ เมื่อข้าวต้มถูกลดจำนวนกลายมาเปนปลายข้าวเช่นนี้ก็คงอร่อยเหมาะกันใหญ่ (วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	อร่อย (อร่อยเหาะ) เหมาะ : อาจหมายถึงมักหลายชนิดของชาวปักษ์ใต้ที่ใช้เป็นเครื่องเพิ่มรส

3.1.1.8 การใช้ยมก

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีใช้ยมกในที่ที่เหมือนกับปัจจุบันบ้าง ต่างไปจากปัจจุบันบ้าง โดยเฉพาะตัวเลขก็สามารถใช้ยมกได้ กำคำเดียวกันแต่คนละหน้าที่ก็ใช้ยมกได้ และใช้ยมกเพื่อเน้นความให้เด่นชัดขึ้นก็ได้ เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ยมกที่ตัวเลข เดือน 1ๆ การโจรกรรมหรือเหตุการณ์อันมีลักษณะเข้าทำนองเดียวกันเกิดขึ้นตามจังหวัดต่างๆ เฉภาะเดือน 1ๆ มีจำนวนมากมายเพียงใด (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462)	เดือนหนึ่งๆ
ตะกร้า 1ๆ ข้อนี้น่ามีมูลความจริงเปรียบได้ด้วยผลส้มในตะกร้า 1ๆ ย่อมมีผลเสียเน่าเปื่อยแลหวานฉ่ำปนกันอยู่ (วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2463)	ตะกร้าหนึ่งๆ
ในปี 1ๆ ในปี 1ๆได้มีคดีประเภทต่างๆเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก (วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2465)	ปีหนึ่งๆ
ยมกคำที่ออกเสียงตรงกันแต่คนละหน้าที่กัน น่าที่ๆ ให้มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์รัชทายาทของพระองค์โดยซื่อสัตย์สุจริตปฏิบัติตามกฎหมายและน่าที่ๆควร	หน้าที่ที่(ควรจะ...)

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ปฏิบัติให้ถูกตรงตามพระบรมราชประสงค์ (วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2454)	
ทันทีๆเดียว พอเอียวจือฮวงมาตามถนนตนทางก็เกิดมีพลตระเวรตรวจใบเสร็จเงินค่าราชการทันทีๆเดียว (วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456)	ทันทีทีเดียว
ผู้ตีๆ ...คนที่แลเห็นเข้าใจว่าผู้ตีๆผิดตัวด้วยคลับคล้ายคลับคลาว่าเปนจีนอังยี่ตำบลนั้น (วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2463)	ผู้ตีที.
ตัวอย่างๆไร การรีบพิจารณาให้ทราบชัดว่าใครผิดใครถูกอย่างไร การจะต้องจัดการให้เปนตัวอย่างๆไร (วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	ตัวอย่างอย่างไร
เหล่านั้นๆ ท่านลงความเห็นว่า พวกข้าราชการเหล่านั้นๆไม่สามารถเก็บโปลิซีได้ดีกว่าคนชาติอื่นๆได้ (วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2461)	เหล่านั้นๆ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ที่ๆ เบื่อได้ยินคำแปลโดยตลอดก็เกิดสนเท่ห์ขึ้น แต่ไม่รู้ที่ๆจะไปถามใคร (วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	ที่ที่
ใช้ยมกหลายแห่งในข้อความหนึ่งๆ การที่ห้ามข้าราชการตามสำนักงานของรัฐบาลส่งข่าวราชการให้แก่หนังสือพิมพ์มาแต่ก่อนๆนั้น เป็นแต่เจ้ากระทรวงแสดงกิริยาวาจาเปรยๆว่าไม่พอใจในการนำข่าวราชการของกระทรวงไปลงในหนังสือพิมพ์ แลเจ้าพนักงานของกระทรวงต่างๆโดยมากก็ปฏิบัติคล้ายๆกับข้อบังคับระเบียบๆเรื่อยๆตลอดกันต่อๆมา (วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2464)	ตัดทอนให้น้อยลง คงเหลือไว้บางแห่งที่สำคัญ เช่น เปรยๆ,ต่างๆ,คล้ายๆ, เรื่อยๆ เป็นต้น
ใช้ยมกเพื่อเน้นความให้เด่นชัดขึ้น ...จีนคงไม่มีเหตุผลที่จะทำความเสียหายให้กับไทยได้เลย ขอให้ลืมตาโตๆไปดูเหตุการณ์ที่สำคัญๆจะมีประโยชน์กว่าที่จะเห็นมิตรเป็นศัตรู (วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2464)	ใช้เพื่อเน้นความเช่นกัน
ต่างๆนาๆ ...มีการคุยกับเพื่อนฝูง กล่าวขวัญสตรีผู้ที่ตนเต้นรำด้วยต่างๆนาๆ เป็นการส่อนิสัยสันดานอันไม่งามเลย (วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2463)	ต่างๆนานา

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
มีการพูดก้าวร้าวแลอะไรต่างๆนาๆอันใช่น่าที่ หนังสือพิมพ์จะทำ (วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2464)	

3.1.1.9 การใช้ไม้ไต่คู้

การใช้ไม้ไต่คู้ในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ มีข้อที่น่าสังเกตอยู่ประการหนึ่งคือคำว่า " เป็น "จะไม่ปรากฏใช้ไม้ไต่คู้เลยจะใช้ "เปน" ทุกคำ ส่วนคำอื่นๆเช่น เห็น แข็ง จะมีทั้งใช้ไม้ไต่คู้และไม่ใช้ไม้ไต่คู้ เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เปน เรื่องที่ส่งมานี้เปนเรื่องส่วนตัวไม่เปนประโยชน์แก่ผู้อ่าน เราจึงของดไว้...เปนสมบัติตะกร้า (วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2454)	เป็น
เห็น,เหน เพราะญี่ปุ่นเหนว่าวงษ์แมนจูดำรงต่อไปไม่นานเท่าไรแล้ว (วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2454) ถ้ารัฐบาลเห็นว่าข้าวยิ่งแพงยิ่งดีสำหรับพลเมืองสยาม พวกอดหยากเหล่านั้นจะทำกันอย่างไร (วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2462)	เห็น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>แข็งแรง</u>,<u>แรงแรง</u> พวกคนร้ายกลุ่มที่ปล้นเป็นชายหนุ่มทั้งสิ้น มาราวบรวมกัน อย่าง<u>แข็งแรง</u>แล้วหากินทางโจรกรรม (วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462) เป็นน่าอุ่นใจอยู่หน่อยที่แพทย์หลวงจัดการป้องกัน โรคร้ายนี้อย่าง<u>แรงแรง</u> (วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2462)	แข็งแรง

3.1.1.10 <u>การใช้คำภาษาต่างประเทศ</u>

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีคำภาษาต่างประเทศปะปนในข้อความต่างๆเป็นอันมาก เพราะในสมัยนั้นเป็นระยะที่ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อภาษาไทยมาก การใช้ภาษาต่างประเทศจะใช้วิธีทับศัพท์โดยตรงด้วยการถ่ายเป็นภาษาไทย โดยไม่ต้องมีกฎเกณฑ์เคร่งครัดในเรื่องการเขียน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
<u>กีบ</u> : เก็บ,รักษา เรื่องที่ส่งมานี้เป็นเรื่องส่วนตัวไม่เป็นประโยชน์ แก่ผู้อ่าน เราจึงของดไว้และ<u>กีบ</u>เป็นสมบัติ ตะกร้าต่อไป (วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2454)	*keep* :(อังกฤษ) เก็บ,รักษา

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
โฉเบ้ : โกง,ไม่ซื่อ คนบางพวกมีความฉลาดแกมโกงเล่นโฉเบ้โดยเอาแสตมป์ที่ใช้แล้วไปใช้อีก (วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2461)	โฉเบ้ :(จีน) โกง,ไม่ซื่อ
โซ๊ด : พวกมาจากต่างประเทศมีหัวคิดเยี่ยงชาวตะวันตก [1] แต่ถ้าราคาสินค้าไทยนั้นเสมอด้วยราคาสินค้าต่างประเทศแล้ว เมื่อไม่ซื้อสินค้าไทยใช้ก็ต้องนับว่าผู้นั้นๆโซ๊ดเกินกว่าสมัยไป (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	sot :(ฝรั่งเศส) โง่ [2] ไทยอาจนำความหมายของ sot จากภาษาฝรั่งเศสมาใช้แต่ใช้ต่อมาอาจกลายความหมายเป็นลักษณะ"ทำโก้อย่างฝรั่ง"ไป
เซฟ : ปลอดภัย การมีเงินเตรียมบาทย่อมเซฟแก่การรักษากว่ามีธนบัตรจึงได้ยอมให้คนที่มีเงินชุดเสื้อเอาได้อีก (วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2462)	safe : (อังกฤษ) ปลอดภัย

[1] เปลื้อง ณ นคร กำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า 24

[2] จุนเรียมวิรัชธพากย์ สนานุกรม 4 ภาษา หน้า 243

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
นอนเซนส์ : ปราศจากความรู้สึก ข้าพเจ้าอยากถามท่านว่า ท่านเหนชาวสยามเราเปนฬุลทั้งหมด กระมัง ท่านจึงเรียบเรียงตำรานอนเซนส์เช่นนี้มาให้ชาวเราอ่าน (วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	nonsense :อังกฤษ ปราศจาก ความรู้สึก
แบงเกอร์ : นายธนาคาร คนจีนที่เที่ยวตั้งการค้าขายตามทุ่งนาหรือที่ประชุมชนแล้ว ต้องนับว่าเปนแบงเกอร์ของชาวนาอีกด้วยเหมือนกัน (วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2458)	banker :อังกฤษ นาย ธนาคาร
บอยก๊อต : การไม่ยอมซื้อ ขายสินค้า (จากฝ่ายตรงข้าม) มีกุลีจีนคนหนึ่งถูกฆ่าตายที่ถนนราชวงษ์ เพราะเหตุเนื่องจากการบอยก๊อตสินค้าญี่ปุ่น (วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	boycott :อังกฤษ to refuse to buy, sell,or use (something)[1]
โปลิซี : แผนการ ด้วยคนร้ายในเมืองเราเดินโปลิซีเขยิบสูงขึ้นและแนบเนียนเพียงใด เห็นได้จากเหตุผลที่เกิดขึ้นแล้วหลายราย (วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	policy : อังกฤษ แผนการ

1 David B. Guralnik Webster 's New World Dictionary Of The American Language p. 88

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
โปรเฟสเซอร์ : ศาสตราจารย์ ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าโปรเฟสเซอร์ชื่อลาเวลานี้อยู่ที่ไหน (วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	professor :(อังกฤษ) ศาสตราจารย์
ฟูล : โง่ ข้าพเจ้าอยากถามท่านว่าท่านเห็นชาวสยามเราเป็นฟูลทั้งหมดกระมัง (วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	fool :(อังกฤษ)โง่
ฟุตปาด,บาทวิถี : ทางเท้า ด้วยถนนบาทวิถี(ฟุตปาด)นั้น เวลานี้ออกเป็นธรรมเนียมอย่างใหม่ของพวกชาวเรา (วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	foot-path: :(อังกฤษ) ทางเท้า
มาๆฮู : เรื่องที่ไม่มีแก่นสาร เคยได้ยินจีนเขาพูดกันถึงเรื่องเหลวแหลกทั้งหลาย เมื่อจะให้ให้เลิกเสร็จกันโดยอย่างรวมๆแล้ว เขาก็ว่าให้ทำมาๆฮู เสียดังนี้ ผู้เขียนขอยืมเขามาใช้เป็นเยดดิ้ง เพราะเรื่องที่จะกล่าวต่อไปนี้ล้วนแต่เป็นเรื่องไม่มีแก่นสารอันใด เห็นว่าท่านผู้อ่านเมื่ออ่านแล้วควรจะทำมาๆฮูเสีย (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2461)	มาๆฮู :(จีน) เรื่องที่ไม่มีแก่นสาร

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
โหป : ความหวัง พวกพ้องตัวถึงรู้ดีว่ามีความรู้ความชำนาญก็รับเข้าทำการผู้อื่นปราศจากโหปที่จะเข้าทำการก็บเขาได้ (วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	hope : (อังกฤษ) ความหวัง
อินกัมแตกษ : ภาษี แต่ที่ได้รับพระราชทานเงินเดือนกว่า 100 บาทขึ้นไป ต้องให้ช่วยหลวงดังเช่นอินกัมแตกษถือเฉลี่ยตามส่วนที่ได้รับพระราชทานเงินเดือนมาแลน้อย (วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2454)	income : (อังกฤษ) ภาษี tax
อินฟลูเอนซา : ไข้หวัดใหญ่ บางครั้งใช้ไข้หวัดระดู ไข้หวัดระดูที่เรียกว่าอินฟลูเอนซาซึ่งเป็นกันทุกชุมชื้น หมู่นี้ดูออกจะกำเริบขึ้นทุกที (วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2461)	influ : (อังกฤษ) ไข้หวัดใหญ่ enza
ออเนอร์ : ชื่อเสียง, เกียรติยศ ข้อนี้ต้องเชื่อออเนอร์เจ้าพนักงานว่าท่านคงรู้ราคาสินค้าจริง (วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	honour : (อังกฤษ) ชื่อเสียง, เกียรติยศ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
ฮอร์ชวิบ : แส้ม้า ท่านข้าราชการผู้นั้นมาสำแดงอำนาจประมาณว่า ถ้าไม่ถอนหรือแก้ข่าวจะหวดด้วยฮอร์ชวิบ และผลสุดท้ายหนังสือพิมพ์คณะนั้นก็ต้องละลายไปเอง (วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2459)	horsewhip : แส้ม้า
เฮ็ดดิ้ง : หัวเรื่อง ...เคยได้ยินจีนเขาพูดกันถึงเรื่องเหลวแหลกทั้งหลายเมื่อจะให้เลิกเสร็จเข้าโดยอย่างรวมๆ แล้ว เขาก็ว่าให้ทำมาๆฐูเสียดังนี้ ผู้เขียนขอยืมเขามาใช้เป็นเฮ็ดดิ้ง... (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2461)	heading :(อังกฤษ)หัวเรื่อง
ฮ้วน : ปะทะ,ต่อสู้ กิจการใดที่ต้องทำเกี่ยวเนื่องด้วยราษฎร ถ้าไม่ได้รับความยินยอมจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน เจ้าของท้องที่ซึ่งได้ไหว้วอนขอความตกลงจากราษฎรแล้ว เป็นต้องเกิดอุปสักขึ้นกางกั้นเสมอ ถ้ากระทำตามอำเภอใจจากฝ่ายปกครองด้วยอำนาจราชศักดิ์ ซึ่งพอเรียกว่ารุนแรง เป็นต้องเกิดฮ้วนกันทันที (วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2463)	ฮ้วน : (จีน) หาเรื่อง,ก่อกวน

คำภาษาต่างประเทศอื่นๆนอกเหนือไปจากภาษาอังกฤษ และภาษาจีนแล้ว ก็จะมีภาษาเขมร บาลี และสันสกฤตปะปนอยู่มากมาย ในที่นี้จะไม่นำมากล่าวทั้งหมด แต่จะกล่าวเฉพาะเรื่อง การสมาส และสนธิของภาษาบาลีและสันสกฤตที่ใช้แตกต่างไปจากปัจจุบันเท่านั้น เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
<u>คำสมาส</u> <u>จันทชนบท</u> : ตำบลปลายเขตแดน (จันท กับ ชนบท) คนร้ายจะใช้เพลิงเผาเจ้าทรัพย์เสียทั้งเป็น เพื่อรีดนาทาเน้นให้รู้ที่เก็บทรัพย์ กริยาเช่นนี้ แต่ก่อนเคยได้ยินว่า ตาม<u>จันทชนบท</u>ซึ่งพวกโจรปล้นมันประพฤติมา... (วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	ปัจจันตชนบท (ความหมายเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์)
<u>โสฬสทุจริต</u> : พวกนักเลง ,พวกทุจริต (คำว่า โสฬส เป็นภาษาบาลี ภาษาสันสกฤตใช้เป็น เษาฑศ หมายถึง นักเลง,นักเลงเหล้า)[1] ด้วยเป็นธรรมดาพวก<u>โสฬสทุจริต</u>เมื่อทำการฝ่าฝืนได้ครั้งหนึ่งแล้ว ก็จะเป็นครั้ง 2 ครั้ง 3 ต่อไป (วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2463) การปรากฏมานานแล้วว่าในลพบุรีมีคณะอั้งยี่เป็นจำพวก<u>โสฬสทุจริต</u>คอยกระทำความรำคาญอยู่ (วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ.2464)	<u>โสฬสทุจริต</u> :ไม่นิยมใช้นักใช้เป็น พวกนักเลง,พวกทุจริต

[1] ราชบัณฑิตยสถาน <u>พจนานุกรม</u> หน้า 932

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	คำภาษาต่างประเทศ
คำสนธิ โฆษณาการ : การป่าวร้องให้ทราบ (โฆษณา + อาการ) บุคคล 2 คนอ้างตนว่าเป็นผู้แทนจีนในสยาม นำเรื่องสยามไปลงหนังสือพิมพ์จีนโฆษณาการในประเทศจีน (วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2462)	โฆษณาการ :(ส) การป่าวร้องให้ทราบ, การแจ้งความให้ทราบ[1]
ประชาภิบาล : การปกครองชาวเมือง,ประชาชน (ประชา + อภิบาล) ยี่ปุ่นใช้อุบายยุยงยวนใจไข้ให้ก่อการกบฏต่อประชาภิบาลจีน โดยตั้งตนขึ้นเป็นพระราชาของประเทศจีนทำให้เกิดจราจลขึ้น (วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	ประชาภิบาล : การปกครองชาวเมือง [2]

3.1.1.11 การเขียนคำที่ต่างไปจากปัจจุบัน

คำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นอกจากใช้คำที่มีความหมายต่างไปจากปัจจุบันตามที่กล่าวมาแล้ว ยังมีการใช้คำที่มีรูปสะกดการันต์แตกต่างไปจากปัจจุบันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการเขียนในสมัยนั้นยังไม่คงที่แน่นอนนัก คำคำหนึ่งอาจเขียนได้หลายรูปแต่ความหมายคงเดิม เช่น

---

[1] ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม หน้า 261

[2] ค. หน้า 563

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารทัศน์	ปัจจุบัน
คริศ , กฤศต์	คริสต์
ส่วนการสั่งสอนคริศสาสนาก็ต้องนับว่าเปนการสั่งสอนในทางที่ดี (วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	
...แม้คนอังกฤศเองก็ไม่ได้ศึกเอาคฤศต์ศักราชเปนของตัว... (วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2461)	
น่า ,หน้า :	น่า :(ว) พจนานุกรม กล่าวว่าเป็นคำประกอบหน้ากริยาให้มีน้ำหนักเด่นขึ้น หมายถึง ชอบ, ควร,ชวนให้, ใคร่จะ เช่น น่ากิน น่ารัก[1]
เมื่อเจ้าน่าที่ต้องคลำเรื่องยุ่งยากนั้นด้วยตนเองย่อมทำให้เรื่องนั้นๆกระจ่างขึ้น (วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2466)	
การให้สินน้ำใจเพื่อซื้อเบาะแสหรือหลักฐานนั้นคงไม่ใช่เปนเรื่องที่น่าขายหน้า (วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2466)	
เรื่องที่กล่าวมาแล้วเปนเรื่องที่หน้าคนึงมาก (วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	
ปัจจุบัน,บัดยุบัน,ประจุบัน	ปัจจุบัน
ที่จริงพลเมืองไทยเราปัจจุบันนี้ เมื่อจะคิดดูตามส่วนที่แลเห็นโดยกรงคนหนึ่งคงอุดหนุน	

[1] ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม หน้า 499

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
กำลังรัฐบาลมากอยู่แล้ว (วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	
หนังสือพิมพ์สมัย 10 ปีมาแล้วกับสมัยปัตยุบันนี้... จะต่างกันมาก (วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2459)	
ครั้นมาในรัชกาลประจุบันนี้จึงได้เปลี่ยนคำว่า นาย แทนชาตินำน่าชื่อของบุคคล (วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2462)	
ปากษา ปัณหาเรื่องนี้ข้อต้นต้องปากษาหารือว่าเราจะนับ จีนเป็นไทยฤาไม่ (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2455)	ปรึกษา
พิฆาฏ จะให้สร้างเรือพิฆาฏและเรือใต้น้ำเป็นต้น เพราะ เครื่องมือเล็กๆแต่มีพิฆาฏส่งอันร้ายกาจนัก (วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2457)	พิฆาต
พิกม์ส่ง จะให้สร้างเรือพิฆาฏและเรือใต้น้ำเป็นต้น เพราะ เครื่องมือเล็กๆแต่มีพิกม์ส่งอันร้ายกาจนัก (วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2457)	พิษส่ง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ณี่ ชาวนาโดยมากเป็นคนมีฐานะค่อนข้างอัตคัดต้องกู้ณี่ยืมสินจากเจ้าณี่ (วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	หนี้
ฤา ...ถ้าจีนอยุดงานรถไฟจะมิต้องหยุดหมดฤา (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2455)	หรือ
หยาบ,อยาบ การกระทำผิดกิริยาผู้ดีหรือทำอยาบนั้นจะใช้ว่าได้ก็เมื่อผู้กล่าวประพฤติหรือกล่าวสิ่งที่ไม่สมควร (วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2458) การกล่าวเสียดสีท้าทายแสดงความหยาบคายแก่ผู้ที่มีความตั้งใจอันดีเพื่อกระทำประโยชน์ให้ชาติไม่ใช่เป็นสมบัติผู้ดีเลย (วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2464)	หยาบ
อยุด,หยุด การที่ใช้คนต่างประเทศเป็นคนทำงานมีที่เสียอยู่บ้าง เช่น ถ้าจีนอยุดงานรถไฟจะมิต้องหยุดหมดฤา (วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2455)	หยุด
อัประยศ,อัปยศ,อับประหยด อนิจา เขาทำให้พวกจีนได้รับความอัประยศอย่างยิ่ง (วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456) เหตุใดพิมพ์ไทยจึงนำความเห็นเช่นนั้นลงน่ากระดาดให้เป็นที่อัปยศ... (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	อัปยศ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ชาวเรายังจะไม่พยายามกระทำให้สินค้าของเราเจริญขึ้นพอกับความต้องการของประเทศ หรือให้เทียมทันกับสินค้าของประเทศอื่นๆ เพื่อจะได้ลบล้างความอับประหยด (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	

3.2 กลุ่มคำ

กลุ่มคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีลักษณะเช่นเดียวกับปัจจุบันก็มี แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มี และปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้วก็มี ดังต่อไปนี้

3.2.1 กลุ่มคำที่ขึ้นต้นข้อความหรือขึ้นต้นประโยค

ลักษณะกลุ่มคำที่ขึ้นต้นข้อความหรือขึ้นต้นประโยคในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นิยมใช้หลายกลุ่มคำ เช่น ครั้นถึง ด้วยเวลานี้ เท่าที่กล่าวมาแล้ว นับแต่นี้เป็นต้นไป เมื่อเร็วๆนี้ อนึ่ง ฯลฯ เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ครั้นถึง ครั้นถึงวันปีใหม่ข้างจีนซึ่งเป็นวันหยุดพักงานการสำหรับหาความรื่นเริงทั่วกัน (วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ครั้นถึง : ไม่ใคร่นิยมใช้กันโดยทั่วไป
ด้วยเวลานี้ ด้วยเวลานี้หนังสือพิมพ์ในเมืองเราได้พากันแค้น	เวลานี้, ขณะนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เกี่ยวด้วยการลักลอบเรือแพ (วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2454)	
แต่บัดนี้ แต่บัดนี้มีเหตุอันน่าเสียใจใคร่จะกล่าวว่า... (วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2464)	บัดนี้
เท่าที่กล่าวมานี้ เท่าที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าเป็นความจริง ทุกประการที่เศรษฐกิจของเมืองเราทรุดโทรมลง (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2465)	เท่าที่กล่าวมานี้, เท่าที่ กล่าวมาแล้ว
นับแต่นี้เป็นต้นไป นับแต่นี้เป็นต้นไปบรรดาแพทย์ทั้งหลายจะต้อง จัดการจดทะเบียนภายในกำหนด 6 เดือน (วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
อย่างไรก็ตามเมื่อบัดนี้ อย่างไรก็ตามเมื่อบัดนี้การทำไร่พริกไทยในจันทบุรี มีแต่ทรุดลงก็น่าเสียดายอยู่ (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2465)	อย่างไรก็ตาม
อย่างไรก็ดีตามที่กล่าวมานี้ อย่างไรก็ดีตามที่กล่าวมานี้ไม่มีเจตนาอะไรยิ่งกว่า ที่จะใคร่เห็นเด็กในโรงเรียนพาณิชย์ของกระทรวง	ตามที่กล่าวมานี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ศึกษาธิการได้มีความรู้เชี่ยวชาญขึ้นในทางภาษาจีน (วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465)	

3.2.2 กลุ่มคำที่ลงท้ายข้อความ

ในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นิยมใช้กลุ่มคำที่ลงท้ายข้อความอยู่หลายลักษณะ โดยใช้คำว่า "จง, โดย, เป็น" ขึ้นต้นกลุ่มคำนั้น เช่น

"จง" นำหน้ากลุ่มคำเป็น "จงเถิด, จงทุก, จงทั่ว, จงสืบไป"

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
จง...เถิด	ยังมีใช้
ขอผู้มีจักษุช่วยจงใคร่ครวญดูให้หลายๆครั้งเถิด (วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456)	
จงทุกประการ	มีอยู่ ใช้น้อยโอกาส
...เราควรปฏิบัติให้ถูกตรงตามพระบรมราชกระแสนั้นจงทุกประการ (วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2453)	
จงทุกท่าน	ทุกท่าน
...จงตั้งใจฉลองพระเดชพระคุณโดยทางปฏิบัติดังที่กล่าวมาแล้วข้างบนนี้จงทุกท่าน (วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2454)	จงทุกท่าน : ยังมีใช้อยู่บ้าง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>จงทั่วหน้า</u> ในที่สุดเราขอขอบใจเขาทั้งหลาย<u>จงทั่วหน้า</u> (วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	โดยทั่วหน้า, จงทั่วหน้า
<u>จงทั่วกัน</u> เราขอแสดงความขอบบุญคุณท่านทั้งหลายที่เคยได้มีอุปการะคุณแก่เราในทางเป็นสมาชิกลงแจ้งความและในทางอื่นๆมาแล้วแต่หนหลัง<u>จงทั่วกัน</u> (วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	โดยทั่วกัน, จงทั่วกัน
<u>จงมากด้วย</u> ตามที่กล่าวมานี้ เรามีประสงค์แต่เพียงจะขอให้ผู้ได้รับพระราชทานที่คิดได้เห็นอกและความเดือดร้อนของชนบางเหล่าให้<u>จงมากด้วย</u> (วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	มากด้วย, จงมากด้วย
<u>จงสืบไป</u> ...เราขอแสดงความยินดีกับนายเสมด้วย หวังใจว่าจะมุ่งกระทำกิจเพื่อคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองด้วยน้ำใจอันดี<u>จงสืบไป</u> (วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	สืบไป จงสืบไป : มีใช้บ้าง

กลุ่มคำอื่นๆที่ใช้ลงท้ายข้อความ เช่น โดยทั่วกัน, โดยทั่วหน้าด้วย ทั้งหลายทั้งปวง, เป็นลำดับไป, สืบไป, สืบต่อไป ปัจจุบันยังนิยมใช้เป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางกลุ่มคำเท่านั้นที่ปัจจุบันไม่ใครนิยมใช้ เช่น"ทั้งหลายทั้งปวง"ใช้เพียง"ทั้งหลาย"ดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ทั้งหลายทั้งปวง นอกจากนี้เราจะมีความเบาใจเป็นอันมาก เมื่อมีการติดต่อกับแพทย์ทั้งหลายทั้งปวง (วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	ทั้งหลาย
โดยทั่วหน้าด้วย ...ขอส่งความสุขปีใหม่มายังเพื่อนร่วมชาติ โดยทั่วหน้าด้วย (วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2463)	โดยทั่วหน้ากัน

3.2.3 กลุ่มคำสันธานปฏิเสธ

บทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะใช้กลุ่มคำ มิได้, หามิได้, หา...ไม่, หาใช่...ไม่, ใช่แต่เท่านั้น, ใช่เหตุ มีความหมายเช่นเดียวกับความหมายปัจจุบัน ดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ใช่เหตุจำเป็น : ไม่จำเป็น การที่พวกเราไปหลงนิยมสูบยาบุหรี่จากต่างประเทศเป็นการเสียหายทรัพย์โดย ใช่เหตุจำเป็น (วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ไม่จำเป็น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ใช่แต่เท่านั้น : ไม่ใช่แต่เท่านั้น ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าก็คงจะคล้ายๆกับเรื่องที่กล่าวนี้ และใช่แต่เท่านั้นได้มีชาวเกาะหมากคนหนึ่งมาเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า... (วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2462)	ไม่ใช่แต่เท่านั้น
มิได้ : ไม่ได้ ,ไม่ เราขอเตือนผู้กตัญญูทั้งหลายที่ได้มีโอกาศได้มาฉลองพระเดชพระคุณในการถวายเพลิงครั้งนี้ก็ดี ฤาที่มีเหตุติดขัดมิได้มาก็ดี (วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2454)	ไม่ได้,ไม่
หา...ไม่; ไม่ได้ , ไม่ ท่านไปราชการเสียทางอื่นหาอยู่บ้านไม่ (วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2455)	ไม่ได้, ไม่
หามิได้ : ไม่ใช่, มิใช่ ...จะได้เป็นด้วยข้าพเจ้าบังอาจสละเวลาที่นายท่านได้กำหนดให้ไว้ก็หามิได้ (วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2457)	ไม่ใช่,มิใช่
หาใช่...ไม่ : ไม่ใช่ เปรียบเหมือนดวงอาทิตย์ที่บางคราวถึงสุริยปราคา จันทรุปราคานั้นก็โดยมีสิ่งที่ทำให้ตามนุษย์ในโลกเห็นไปเอง หาใช่เป็นไปอย่างอื่นไม่ (วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2457)	ไม่ใช่

3.2.4 กลุ่มคำสันธานที่เป็นคำห้าม

คำห้ามในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้แก่ ห้ามมิให้, ห้ามอย่าให้ มีความหมายว่า "ห้าม" เช่นเดียวกับปัจจุบันที่ใช้เพียง "ห้าม" ก็ถือว่าเป็นลักษณะคำสั่งที่สมบูรณ์แล้ว ถ้าใช้ " ห้ามมิให้ , ห้ามอย่าให้ " จะเข้าลักษณะปฏิเสธซ้อนกลายเป็นคำบอกเล่าไป กลุ่มคำสันธานที่เป็นคำห้ามในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นำวิธีการใช้มาจากแนวเทียบภาษาอังกฤษ ภาษาไทยเดิมไม่มีกฎเกณฑ์เช่นนี้ ดังตัวอย่าง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ห้ามมิให้ , ห้ามอย่าให้ : ห้าม ...การที่กล่าวอย่างอธรรม์เช่นนั้นเป็นของสนุก ก็เชิญท่านว่าเสียให้สนุกไปเถอะ ใครจะไปห้ามท่านมิให้พูดด้วยได้ (วันที่ 27 กุลาคม พ.ศ. 2462) ผู้ใหญ่ควรสั่งห้ามอย่าให้คนงานทำดังนั้น (วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	ห้าม

3.2.5 กลุ่มคำสันธานที่ใช้ตัวเลขและตัวอักษรปนกัน

กลุ่มคำสันธานบางกลุ่มคำ เช่น สักน้อยหนึ่ง,แห่งใดแห่งหนึ่ง, อย่างใดอย่างหนึ่ง,อย่างหนึ่ง คำว่า "หนึ่ง" หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักใช้อักษรและตัวเลขปะปนกัน ดังตัวอย่าง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
สักน้อย 1 ด้วยเหตุผลเล็กๆน้อยๆซึ่งเปนถ้อยคำที่ค่อนข้างฝืนนั้นจะมีประโยชน์สักน้อย 1 ก็หามิได้ (วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2462)	สักน้อยหนึ่ง
แห่ง 1 แห่งใด ไม่ต้องสงสัยเลยว่าในเวลาอื่นๆเขาอาจไปมั่วสุมอยู่ตามซ่องพนันแห่ง 1 แห่งใดก็ได้ (วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2465)	แห่งหนึ่งแห่งใด
อย่างใดอย่าง 1 การกลิกรรมอันสำคัญนี้เปนสิ่งที่รัฐบาลจำเปน ควรต้องรีบเข้มงวดกวดขวายอุดหนุนชาวนาโดยอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้การเพาะปลูกเจริญยิ่งขึ้น (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	อย่างใดอย่างหนึ่ง
อย่าง 1 อย่างใด เพราะฉนั้นในหนังสือที่สมาคมส่งถ้ายี่ปุ่นมีไปยังรัฐบาลยี่ปุ่น จึงขอร้องให้เร่งรัดจัดการอย่าง 1 อย่างใดในเรื่องนี้ (วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2466)	อย่างหนึ่งอย่างใด
อย่าง 1 ...เราย่อมไม่สดุ้งหวาดเสียวกับการกระทำของชนชั้นต่ำๆเลย เพราะมันไม่ตลอกไปกี่น้ำอย่าง 1	อย่างหนึ่ง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
และอีกอย่าง 1 เรามีทางที่จะกรอบงำได้สดวก (วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2466)	

กลุ่มคำสันธาน " อย่างหนึ่ง " บางครั้งก็ใช้ "ก็อย่าง" โดยเพิ่มคำว่า "ก็" และละคำว่า "หนึ่ง" ไว้ เช่น "...นางพวกนี้หามีความรู้สึกเกรงใจใครไม่ ครั้นพวกข้าพเจ้าที่เช่าห้องอยู่จะออกปาก หรือขอความกรุณาไม่ให้ทำเสียงเอ็ดอึงก็หามีประโยชน์ไม่ บางทีจะกลับโรคร้ายถูกพวกเขาข้างโยนให้ก็อย่าง ผูกใจอาฆาตก็อย่าง " [1]

3.2.6 กลุ่มคำสันธานที่ไม่นิยมใช้ในปัจจุบัน

กลุ่มคำสันธานในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับปัจจุบันก็มี แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มี และปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้วก็มี เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ตั้งแต่...เปนต้นมา	ตั้งแต่...เป็นต้นไป
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนนี้เปนต้นมา ที่คำบรดาดน้อย แลตลาดพลูดูเงียบเหงามาก (วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2454)	
แต่บัดนี้ไป	ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
แต่บัดนี้ไปกรมทดน้ำจะได้ยกบานประตูประทุมวันขึ้นซ่อม (วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2465)	

[1] "จดหมายถึงจีนโนฯ" จีนโนฯ 11 มกราคม 2459 หน้า 2

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>เมื่อแต่</u> ข้าวสารเมืองสิงคโปร์และเมืองมะละกาได้ลดราคาลงเกือบครึ่งตัว<u>เมื่อแต่</u>เดือนพฤษภาคมศกนี้ (วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	ตั้งแต่

3.2.7 <u>กลุ่มคำซ้อนที่ต่างไปจากปัจจุบัน</u>

กลุ่มคำซ้อนบางกลุ่มคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่เหมือนกับปัจจุบันก็มี ใช้ต่างไปจากปัจจุบันก็มี กลุ่มคำซ้อนที่มีลักษณะต่างไปจากปัจจุบันได้แก่

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>กลีบเมฆกลีบหมอก</u> เหตุไฉนสินค้าที่คำขึ้นแล้วได้นำมาแสดงในการประชุมประกวดหัตถกรรมแล้ว จึงได้หากันหายหน้าเงียบเข้า. <u>กลีบเมฆกลีบหมอก</u>ไปหมด (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	กลีบเมฆ
<u>ขุนนางวางน้ำ</u> การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิด โดยวิธีถอดยศจากบรรดาศักดิ์ หรือลงอาญาจองจำนั้น ถึงจะเป็นการลงโทษที่แรงก็ดี แต่ในสมัยที่มี<u>ขุนนางวางน้ำ</u>มากมายเช่นนี้ ถือกันว่าเป็นการลงอาญาธรรมดาแล้ว (วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	ขุนน้ำขุนนาง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
งอก่อมะขามแก่ ควรระวังกระเป๋าไว้ อย่าให้เป็นอาหารของนก ได้ก็แล้วกัน พวกนกอาจแพ้ภัยตัวงอก่อมะขามแก่ไปเอง (วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2459)	งอก่อมะขามแก่, งอก่องอชิง
ตรงเส้นตรงวา คนร่วมธงก็ตาม พลเมืองของท่านก็ตาม ถ้าทำตรงเส้นตรงวาแล้วก็ไม่มีใครกล้ามาว่ากล่าว (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	คงเส้นกงวา
ต่างหูต่างตา แลการที่สอนนี้ ถึงแม้เป็นเพียงชั้นปถม ซึ่งมีกำหนดอย่างมากที่สุดเพียง 7 ปีก็ดี แต่มีผลดีกว่าก่อนมาก เพราะเด็กที่ย่านได้เพียง 4-5 ปีเมื่อเวลาเลิกเรียนแล้วก็อาจสามารถต่างหูต่างตาในทางหนังสือจีนให้บิดามารดาของตนที่ประกอบการค้าขายได้บ้าง (วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	ต่างหูต่างตา :ยังใช้อยู่ และใช้ เป็นหูเป็นตา อีกด้วย
เต็มเม็ดเต็มรวง รัฐบาลควรให้ค่าสินบลอันสูงนั้นแก่ผู้ภักดี ซึ่งนำความมาแจ้งต่อเจ้าน่าที่อย่างเต็มเม็ดเต็มรวง (วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	เต็มเม็ดเต็มหน่วย
ต่อปากต่อเสียง อย่าไปทำตัวเป็นคนหัวเสียต่อปากต่อเสียงกับคนพวก	ต่อปากต่อคำ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
สาระเลวเพื่อเอาแก้วอะไร (วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2464)	
ทุนรอน, ทุนรอนนอนนั่ง เปนความสัตย์จริงพวกข้าพเจ้ามีความเดือดร้อนมาก แทบจะไม่มีทุนรอนดำเนินกิจการต่อไปอีกแล้ว (วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2459)	ทุนรอน
ถ้าจังหวัดใดมีทุนรอนนอนนั่งมากจะคิดถือกให้เหมือนประปาในกรุงเทพฯได้ จะเพิ่มความสดวกขึ้นอีกหลายเท่าทีเดียว (วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2461)	
ปนเป, ปนละยุ่งปนละเก ...แต่มาคิดเหนว่า เปนการทำให้ผู้อ่านที่อ่านได้เฉภาะแต่ภาษาไทยหรือจีนภาษาเดียว จะมีความรังเกียดจึงได้แยกออกเปนสองแผนกไม่ปนเปกัน (วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2454) ที่นั่งสำหรับคนโดยสาน ถ้าปนละยุ่งปนละเกกันมีแต่ชั้นเดียวก็ทำเนาเถิด แต่ถ้ามีชั้นที่ 1ด้วย สุภาพบุรุษและสัตรีนินดีนั่ง แม้ราคาจะแพงกว่ากันก็ดี (วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2461)	ปนเป (มีคำว่า พัลวันพัลเก ใช้)

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ผ่อนผันสั้นยาว ในขั้นต้นเมื่อลงมือจัดการต้องระวังทั้งการภายใน และภายนอกผ่อนผันสั้นยาวสุดแต่อย่าให้เกิดความ และให้การนั้นสำเร็จเปนใหญ่ (วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2458)	ผ่อนผัน, ผ่อนสั้นผ่อนยาว
รีดนาทาเน้น ,รีดนาทาเร้น คนร้ายจะจับมัดเอาผ้าอุดปากลากไปชี้บอกที่เก็บทรัพย์ และจะใช้เพลิงเผาเจ้าทรัพย์เสียทั้งเปนเพื่อ รีดนาทาเน้นให้รู้ที่เก็บทรัพย์ (วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2461) ขณะที่ 2 คนลาออก ผู้เปนนายจ้างยังเปนเจ้าณี่คน ทั้งสองราว 12-13 บาท แต่ก็มิได้ทวงถามหรือ รีดนาทาเร้นเอาอย่างไร (วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2461)	รีดนาทาเร้น
ลงเนื้อเชื่อเห็น เจ้าน่าที่ฝ่ายบ้านเมืองหาสำแดงความสามารถ ลงมือปราบปรามให้ราบคาบได้ไม่ แต่จะลงเนื้อเชื่อเห็น ลงไปทีเดียวว่าเปนด้วยเกรงบารมีอั้งยี่ก็ไม่สู้ถนัด (วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2463)	ตกลงใจเชื่อ ลงความเห็น
วางหมัดปัดมวย มีเหตุวิวาทเกิดขึ้นราย 1 ที่น่าวัดแก้วแจ่มฟ้าถนนสี่พระยา ไม่ถึงกับวางหมัดปัดมวยกัน เปนแต่เกือบๆเท่านั้น (วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	วางหมัดวางมวย

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
หน้าไหม้อกตรอม ไม่รู้ว่าอีกกี่เดือนที่ปีสินค้าจะค่อยย่อมเยาว์ลงบ้าง คนยากจนเมืองเราใช่มีน้อยจักได้หาย หน้าไหม้อกตรอมด้วยทำไม่สู้ทันกิน (วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	หน้าชื่นอกตรม (มี อกไหม้ไส้ขม ด้วย)
หวานกลืนขมกลืน การที่จะเลิกฝิ่นออกจะไม่เป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย เพราะจะต้องคำนวณบวกลบคูณหารหาเลขลัก ให้แน่ชัดลงเสียก่อน...มิฉะนั้นก็จะต้อง หวานกลืนขมกลืนไปก่อนจนกว่าจะมีทางใด ที่จะบ่งเลขลักอันแน่ชักขึ้นมา (วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2462)	หวานอมขมกลืน
เอารัดเอาเปรียบ , เสียรัดเสียเปรียบ คนต่างประเทศเขาเห็นกำลังร้อนเงิน เขาแกล้ง เอารัดเอาเปรียบจะขอควบคุมการคลัง... (วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2455) ถึงแม้หนังสือพิมพ์แสงอาทิตย์จะหยุด แต่ก็ออกมาครบ ปีบริบูรณ์ ซึ่งคงไม่ทำให้ท่านที่ลงนามรับมาตลอดปี ขาดทุนหรือเสียรัดเสียเปรียบอย่างไรเลย (วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2465)	เอารัดเอาเปรียบ

3.3 สำนวน

คำพูดของมนุษย์โดยทั่วไปแยกออกเป็น 2 ประการ ประการแรกเป็นคำพูดที่ใช้พูดกันอย่างตรงไปตรงมา เข้าใจกันอย่างธรรมดา อีกประการหนึ่งเป็นคำพูดมีชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา มีความหมายในคำพูดนั้นๆ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เรียกว่า "สำนวน" [1]

สำนวนในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนะยามวารศัพท์มีอยู่ทั่วไป ปัจจุบันสำนวนเหล่านี้ยังใช้อยู่ก็มี ใช้แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มี หรือไม่ใช้เลยก็มี เช่น

3.3.1 สำนวนที่ไม่ใช้ในปัจจุบัน มีดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนะยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ทำนาเข้าส่วนถือส่วนเข้าทุน การตั้งบริษัททำการค้าขายหรือทำการอย่างอื่นก็ดี เปนอย่างที่เรียกว่า "ทำนาเข้าส่วนถือส่วนเข้าทุน" คือเปนการยากที่จะไว้วางใจซึ่งกันและกัน หรือจะมีแต่เพาะความแตกร้าว (วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	ไม่มีใช้
นกกระจอกรับตั๊กแตน เพราะฉนั้นถึงแม้ว่าคนจีนจะเลี้ยงชีพทางรับจ้างเก่งกว่าคนพื้นเมืองของเขาก็จริง แต่ว่าฉันเท่ากับนกกระจอกรับตั๊กแตน แลมีเหยี่ยวมาคอยโฉบอยู่ข้างหลัง (วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456)	เกินกำลังจะทำ (สันนิษฐาน) ปัจจุบันไม่มีใช้

[1] กาญจนาคพันธุ์ สำนวนไทย หน้า 1

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์	ปัจจุบัน
<u>เนื้อหมูใส่ปากเสือ</u> ตามบ่อนถั่วโป ถ้าใครหลงใหลเข้าไปเล่นก็เท่ากับ<u>เนื้อหมูใส่ปากเสือ</u>น่าสงสารมาก (วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ไม่นิยมใช้ (สันนิษฐานอย่างธรรมเนียมจีน คือการถวายเนื้อหมูตาปากเสือในศาลเจ้าคนจีน)
<u>ปลาไหนอยู่อู่ไหนเย็น</u> กระทรวงศึกษาธิการ...ควรจะอุดหนุนโรงเรียนจีนเหล่านั้นให้ได้รับความสดวก เพื่อจะได้เปนประโยชน์แก่การค้าขายของบ้านเมืองต่อไป โบราณท่านกล่าวว่า "<u>ปลาไหนอยู่อู่ไหนเย็น</u>"คนชาติจีนที่เกิดในเมืองนี้ก็ต้องแก่ตายในเมืองนี้ ถึงตัวเปนไทยยังไม่สนิท บุตรหลานก็คงละลายเปนไทยไปนั่นเอง (วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2460)	ไม่มีใช้
<u>ปลาไหลชอเลือกปูนา</u> อย่าชูคเลือดคนงานนัก เพราะมันเท่ากับ<u>ปลาไหลชอเลือดปูนา</u> (วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2461)	ไม่มีใช้ มีแต่ "หาเลือดกับปู"

3.3.2 <u>สำนวนที่มีใช้ในปัจจุบันแต่ต่างกันไปบ้าง</u> เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์	ปัจจุบัน
<u>แกงขมพอผสมกับน้ำยา</u> ...แต่ก็เปนอุทาหรณ์อย่าง 1 ที่จะเปนเครื่องจดจำ	ขนมผสมน้ำยา

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
หรือป้องกันมิให้เขาสุ่มกระทำการไปโดยมิได้พิจารณาเหตุผลให้ถ่องแท้ ซึ่งจะไม่ต้องถูกเหยียกเปนอย่าง "<u>แกงขมพอผสมกับน้ำยา</u>" อันเปนเรื่องที่น่าขายหน้าไม่หายเลย (วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	
<u>ไม้ซีกคัดไม้ซุง</u> ฝ่ายผู้น้อยที่ได้รับความเดือดร้อนจะนำความไปฟ้องร้องต่อศาล คลวงก็ย่อมจะต้องเกรงบารมีหรืออำนาจของผู้นั้น เพราะจะเข้าตำราอย่างที่เรียกว่า "<u>ไม้ซีกคัดไม้ซุง</u>" (วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	ไม้ซีกงัดไม้ซุง
<u>แส่หาเสี้ยนให้ตำมือ</u> บริษัทที่จะตั้งขึ้นใหม่นี้งต้องระวังโดยเคร่งครัด อย่าลักแต่ว่าคิดจะทำก็ทำ บิณฑ์นั้นก็อย่าริขึ้นเลยจะดีกระมังจะได้ไม่เปนการ<u>แส่หาเสี้ยนให้ตำมือ</u> (วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	แกว่งเท้าไปหาเสี้ยน

3.4 <u>ความหมายของคำ</u>

ความหมายของคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีลักษณะเช่นเดียวกับปัจจุบันก็มี แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มาก โดยเฉพาะอิทธิพลภาษาต่างประเทศในสมัยนั้นมีส่วนทำให้ การใช้คำ และความหมายของคำมีลักษณะเปลี่ยนไป ดังนี้

3.4.1 ความหมายของคำเชิงเปรียบเทียบ

โดยการเปรียบเทียบความหมายของคำคำหนึ่งว่ามีลักษณะเหมือนสิ่งหนึ่ง ดังนี้

3.4.1.1 คำนาม นำคำนามที่เป็นชื่อสัตว์ไปเปรียบกับลักษณะของคน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
พวกขี้หมา เมื่อครั้งโรงบ่อนถั่วโปยังมีอยู่ในพระนคร กงสังเกตกันได้ดีว่า ถ้านางพวกนี้นั่งยืนอยู่ตรงไหนจะต้องมีพวกขี้หมาหมดยางฉายคิดแต่เกาะหลังหญิงเหล่านั้นกินเยี่ยงแมลงลาทะเล (วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2462)	คนเลว,คนหน้าด้าน,แมงดา
ตัวหอยตัวปู ท่านที่มีอำนาจน่าที่ดูแลทุกข์สุขของพลเมืองอย่ากลัวเขาจนเกินไป แลกลับเห็นพวกเราที่นับว่าคนไทยด้วยกันเป็นตัวหอยตัวปูไปเท่านั้น (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	บุคคลที่ไม่มีความสำคัญ
พวกนก ควรระวังกระเป๋าไว้ อย่าให้เป็นอาหารของนกได้ก็แล้วกัน พวกนกอาจแพ้ภัยตัวงอก่อมะขามแก่ไปเอง (วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2459)	นักล้วงกระเป๋า

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
ปูเค็บ น่าสงสารพวกเจ้าเตาและพ่อค้าเดิม ซึ่งได้เคยอาไศรย อาชีวะทางน้ำตาลมาก่อนนั้น บัดนี้ต้องนั่งก้มหน้าดูท่านที่เปนใหญ่เหนือตัวร่ำรวยกัน ระหว่างนี้พวกพ่อค้าเก่าๆตกอับ พวกเจ้าเตาก็ตกน่าที่ปูเค็มน่าสมเพชแท้ๆ (วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2462)	คนยากจน
มดง่าม ผู้หญิงหาเงินที่สพานเหล็กกับที่ช้างวัดพิเรนทร์นั้น มีมากยิ่งกว่ามดง่าม (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2464)	คนจำนวนมาก
เสือปลา เวลานี้ย่างเข้าฤดูหนาวแล้ว...เสือปลาน่าหนาว มันไม่ชอบกินปลาเว้นแต่สิ่งของอื่นที่มีราคา เสือปลาชนิดนี้มีทั้งเสือไทย เสือเจ๊ก และเสือฝาว เราไม่ควรนอนซ้ำเขาหรือคุกคู้ในโปงผ้าห่มให้หนักนัก (วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2462)	คนขโมย
เค็บ ยังจะไม่ยืนยันว่ามีใครบ้างประพฤติเปนเค็บเกาะกินโลหิตอันน่าสงสารของพวกกุลี (วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	บุคคลที่เอาเงินจากผู้อื่นอย่างเห็นแก่ตัว

3.4.1.2 คำกริยา คำกริยาบางคำในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะใช้ทั้งความหมายตรงๆและความหมายเปรียบเทียบ เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
อุ้มชู : อุ้ม, เลี้ยง (ความหมายโดยตรง) เวลานี้ผู้ใหญ่ที่อุ้มชูเด็กที่ออกอีสุกอีใสก็เป็นเหมือนกันแต่เป็นน้อยกว่าเด็ก (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462) อีกประการ 1 เพื่อความสดวกและอุ้มชูชาวนาให้มีกำลังเป็นทุนรอน (วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2462)	อุปการะ,ช่วยเหลือ

3.4.2 ความหมายของคำแสลง

คำแสลง ภาษาพูด คำต่ำ คำหยาบ และอิทธิพลภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีที่ใช้ต่างไปจากปัจจุบัน ดังนี้

3.4.2.1 คำแสลง เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
เฉาก๊วย เจ้าพนักงานควรคิดถึงความเรียบร้อย และค่าธรรมเนียมจากการโอนตั๋วพิมพ์รูปพรรณบ้างดีกว่าให้คนร้ายลอยชายปล้นเอากระบือในฝูงไปโดยใช้ธนบัตร	พลาด, ไม่ได้, อด

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
ปลอมต่างกระสุนปืนก่าธรรมเนียมที่ใก้ก็พลอย เฉาก๊วยไปด้วย (วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2465)	
ตักกัน เรื่องยุ่งๆระหว่างพระโลหกูมิ์พิทยานุการกับ พระยาวิสุทธิ์สมบัติยังหายุติกันไม่ได้ ปัดนี้ได้ เกิดตักกันเข้าอีกแล้ว (วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	วิวาท,ต่อสู้,ปะทะกัน
ม้ว เจ้าของบ่อนถั่วโปมักจะห่อใจผู้เล่นต่างๆนาๆ... ถ้าใครม้วเท่านั้นเท่านี้ตอง จะให้รางวัลเปล่าๆ คิดแต่เอินๆก็น่าให้เล่นเสียนี่กระไร (วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	เล่นหรือแทง(การพนัน) ตามเกมที่ได้ตกลงกัน เป็นที่ๆ
เลี่ยงจุ้น ข้าพเจ้าไม่จงเกลียดขุนนาง แต่เสราะไม่ชอบ ขุนนางที่อวดดีจึงได้เลี่ยงจุ้นมาเปนราชฎรปรุง น้ำพริกป่าน้ำปลาหวานให้ท่านรับประทาน (วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2464)	เลี่ยงจุ้น : เลี่ยง,หลีกเลี่ยง ปัจจุบันอาจจะตรงกับ คำว่า "เลี่ยงฮุ้น" (ภาษาจีน)
เอี้ยหือ ถ้าเองอวดดีจะต่อความยาวสาวความยืด ก็อยู่ใน ถานไม้ซีกจะไปคัดไม้ซุงไหวหรือ ตกลงสุดท้ายผู้	หือ,คัดค้าน,เถียง (ภาษาจีน)

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
พวกเขาไม่ได้ พวกเรากันเองอยู่ช้าง<u>เอ๊ย</u>หือไม่ชั้น (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	

3.4.2.2 <u>ภาษาพูด</u> ภาษาพูดบางคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ปัจจุบันยังมีใช้อยู่ก็มี ไม่นิยมใช้แล้วก็มี เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
<u>กระเป๋าตุ่ย</u> คณะลครสัตว์เข้ามาเล่นในกรุงเทพฯเพื่อประสงค์จะถ่วง<u>กระเป๋าให้ตุ่ย</u>หนักออกไป (วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	มีเงิน
<u>กร้วม</u> ได้มีแขก 2 คนยืนเถียงกันอยู่ ที่สุดต่างได้ถึงแก่บันดาลโทสะขึ้นมาตรงเข้าเล่นงิ้วชิดสู้กันคนละ<u>กร้วม 2 กร้วม</u> (วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2462)	เตะหรือต่อยถูกคู่ต่อสู้อย่างแรง
<u>แก่หนังยานเปล่า</u> ลูกเห็บตกที่จังหวัดเหนือๆบ่อยๆในเวลาที่ฝนตก แต่ชาวกรุงเทพฯจะได้เห็นลูกเห็บสักทีก็<u>แก่หนังยานเปล่า</u> (วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2463)	แก่จนหนังเหี่ยวยาน

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
งอมพระราม ถ้าคนต่างพวกกันริไปตั้งร้านในตลาดนั้นๆ ไม่ต้องสงสัยว่าจะซื้อง่ายขายต่อง เปนต้องถูกงอมงายงอมพระรามทีเดียว (วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2461)	อย่างหนัก,อย่างมาก (ยังนิยมใช้ในภาษาพูด)
แงนแหง เผอิญมีข้าวบางกระสอบหลุดตกลงมา กระสอบก็แตกกระจายปลายข้าวออกมากองแงนแหงตั้งครึ่งค่อนกระสอบ (วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	กองให้เห็น
แบน ได้ยินพลตระเวรคนหนึ่งกล่าวว่า เรื่องคนในบังคับต่างประเทศแล้วจับยากนัก เพราะพลาดท่าเกิดมีความเสียขึ้น เขาก็แบนคนเดียว นายท่านไม่ค่อยเล่นด้วย (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	เคราะห์ร้าย
แผ่หลา ด้วยคนร้ายวิ่งราวหมวกบนรถไอมีหนาหูขึ้นแล้วเพราะคนพาลมันชำนาญขึ้นลงในเวลารถกำลังวิ่งจัดได้ ถ้ามันฉวยหมับเข้าแล้วกว่าจะตามได้ก็กินเวลานาน ถ้าจะเล่นตามในเวลารถวิ่ง	นอนหงายแผ่

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
ก็คงจะต้องนอนแผ่หลากลางถนน (วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2454)	
ยักกะสาย การแต่งตัวของบุรุษสัตรีเมืองเราดูไม่เปนรสที่จะถือเปนแฟชั่นอย่างไร ก็ไม่ถือกันลงให้อย่างจริงจัง ลงอีรอยยักกะสายถ่ายเทเปนช่องให้ห้างร้านตัดเสื้อกางเกงกระเป๋าหนักขึ้นทั้งนั้น (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	ยักย้าย, เปลี่ยนแปลง
หะแรก หะแรกที่เหตุจะเกิดขึ้นนั้น ดูเหมือนว่าต่างฝ่ายต้องการจะเปนคนโต (วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	ครั้งแรก
หยำเป ขุนนางบางท่านเมาเพราะการเสพสุราอย่างหยำเป (วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2464)	เมาสุราเกินขนาด มักเรียกว่า ขี้เมาหยำเป
เอิ๋ยมจนเหลือขอ ขุนนางบางท่านเมาเพราะการเสพสุราอย่างหยำเป หรือที่เรียกกันว่าเอิ๋ยมจนเหลือขอ (วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2464)	ความหมายเดียวกับหยำเป

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
อุดปาก ...จึงทำให้รัฐบาลต้องเพิ่มรายจ่ายขึ้นอีกแพนกหนึ่ง สำหรับอุดหนุนหนังสือพิมพ์นั้น เพื่อประโยชน์อย่างที่ศัพท์ตลาดเรียกว่า "อุดปาก" (วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2456)	ปิดปาก

3.4.2.3 ภาษาคำต่ำ คำหยาบ บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักจะนำคำต่ำ คำหยาบ มาใช้ในบทความขัดแย้ง ปัจจุบันความหมายของคำเหล่านั้นยังมีใช้อยู่แต่ไม่นิยมใช้ในภาษาราชการหรือภาษาเขียน เช่น

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
เงี่ยนขี้ยา คนร้ายเดินวิธีใหม่โดยลากเอารถเจ๊กมาวางกำบังหน้าไว้ แลรถเจ๊กใช่เป็นของหายากวางอยู่ริมถนนถมเถไป เพราะคนลากเงี่ยนขี้ยาบ้าง อยากกินน้ำร้อนแก้ระโหยใจบ้าง (วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2463)	อยากสูบยาฝิ่นมาก
ฉะกัน กำหนดเล่นฟุตบอลชิงถ้วยน้อยปีนี้ ยังพยากรณ์มิใคร่ถูก แต่สำหรับคนถือหางเสมอนอกนั้นฉะกันถึงใจ (วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	ต่อสู้กัน

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ความหมายเปรียบเทียบ
<u>คมตูก</u> ...โรงเรียนเซลยศักดิ์แห่งนี้ได้ลงโทษเด็กต่างๆนาๆ เช่นให้เด็ก<u>คมตูก</u>ซึ่งกันและกันบ้าง (วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2461)	คมก้น
<u>ทลึ่ง</u> หมู่นี้ราคาข้าวสารในกรุงเทพฯกลับ<u>ทลึ่ง</u>แพงขึ้นยกใหญ่ เพราะเหตุว่าข้าวเปลือกตามหัวเมืองไม่อาจล่องลงมากรุงเทพฯได้โดยสดวก (วันที่ 10 กรกฎาค พ.ศ. 2462)	สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมักนำมาใช้กับกริยาอาการของสิ่งที่มีชีวิตมากกว่า
<u>ล้างผลาญฉิบหาย</u> เจ้าสัวสวนมะพร้าวในเมืองเราโก้ถูกอ้ายตัวด้วงมัน<u>ล้างผลาญฉิบหาย</u>ก็มากราย (วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2464)	ทำลาย ยังใช้ในภาษาพูด
<u>สุมกะบาน</u> ...ตกลงเมื่อน่ายิ่งด้านเข้า ความอัปปรีย์ก็ยิ่ง<u>สุมกะบาน</u>หนักเข้าทุกทีจนเสียคนถึงแก่กลับกลายเปนหมิงสัญจรโรค (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2462)	ท่วมตัว,สุมหัว ปัจจุบันยังใช้ในภาษาพูด

3.4.2.4 <u>อิทธิพลภาษาต่างประเทศ</u> บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นอกจากจะมีคำภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษปะปนอยู่

มากแล้ว ยังนิยมใช้คำให้มีความหมายตามแบบภาษาอังกฤษอีกด้วย เช่น มีคำว่า "เป็น ,โดย, ถูก " นำหน้าคำในประโยค ดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
คำว่า "เป็น" นำหน้า	
เปนการน่ากลัว	น่ากลัว
ด้วยอีกไม่กี่วันแล้วจะถึงตรุษจีน บ้านเมืองจะเต็มไปด้วยควันไฟที่เผากระดาษ จุดประทัด อะไรต่ออะไรอีกมาก เปนการน่ากลัวจะเกิดอัคคีภัยขึ้น (วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2454)	ปัจจุบันใช้เพียง"น่ากลัว"
เปนด้วยเกรง	เกรง
แต่จะลงเนื้อเชื่อเห็นลงไปทีเดียวว่า เปนด้วยเกรงบารมีอั้งยี่ก็ไม่สู้ถนัด (วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2463)	
เปนถ้อยคำอย่างแรง	ด้วยถ้อยคำอย่างแรง
หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเดลิเมล์วันนี้ได้แอ๊ตแซ็กกระทรวงนครบาลเปนถ้อยคำอย่างแรง (วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2455)	
เปนน่าเกลียด	น่าเกลียด
ความกาหฬอะไรจะสู้เวลาไฟไหม้มิได้ แต่ลำพังคนต่อคนจะมากสักเท่าใดก็คงไม่ถึงเหยียบกันตาย เปนน่าเกลียดที่รถยนต์พลอยแล่นระสับระสนปนเปเข้าไปคราวละมากๆกัน (วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2454)	

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เปนน่าชม ความจริงเมื่อคิดถึงว่าคนบ้านนอกอุสาหะฝึกหัดยี่เก จนได้เล่นวิกในกรุงเทพฯซึ่งไม่เคยมีมาเลย และคนดูก็พอใจแล้วเห็นว่าเปนน่าชมความสามารถ (วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	น่าชม
เปนน่าอุ่นใจ ...ถึงเวลาของใครก็ต้องตายไป ไม่มีอะไรห้ามความมรณะได้เปนน่าอุ่นใจอยู่หน่อยที่แพทย์หลวงจัดการป้องกันโรคร้ายนี้อย่างแข็งแรง (วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2462)	น่าอุ่นใจ
คำว่า "ถูก" นำหน้า ถูกกีดกันเก้าอี้ ความจริงเห็นประจักษ์กันนี้แล้ว ชายหนุ่มทั้งหลาย...ถูกกีดกันเรื่องเก้าอี้ก็ควรกลับความเห็นเสียใหม่ (วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	กีดกันตำแหน่ง
ถูกเชิญ การที่ถูกเชิญไปเลี้ยงน้ำชานั้นจะเรียกว่าไปเที่ยวชักชวนให้คนเกลียดสยามราษฎร์ได้หรือ (วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2464)	ได้รับเชิญ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ถูกชอกช้ำระกำใจ ความจริงเห็นประจักษ์ดังนี้แล้ว ชายหนุ่มทั้งหลาย ถูกชอกช้ำระกำใจเรื่องถูกกีดกันเรื่องเก้าอี้ ก็ควรกลับความเห็นเสียใหม่ (วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	ชอกช้ำระกำใจ
ถูกเลือก ผู้เขียนของเราคนหนึ่งเคยถูกเลือกเป็นนายก กรรมการโรงเรียนจีนหลายแห่ง (วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459)	ได้รับเลือก
มีข้อความ "เต็มไปด้วย" นำหน้า ด้วยอีกไม่กี่วันแล้วจะถึงตรุษจีนบ้านเมืองจะเต็มไปด้วย ควันไฟที่เผากระดาษจุดประทัดอะไรต่ออะไรอีกมาก (วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2454) เมื่อวานซืนตอนบ่าย 4 โมง มีคนไปคอยดูเรือเทาะ ที่ท้องสนามหลวงกันมากมายดูให้เต็มไปด้วยคน (วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ไม่นิยมใช้ในภาษาเขียน อาจมีใช้ในภาษาพูด
คำอื่นๆนำหน้า ไปโดยรถ บรรดาผู้ที่จะไปดูแห่นั้น กรรแต่งกายไว้ทุกข์ด้วย เครื่องขาว ถ้าผู้ใดไปโดยรถก็ให้เอารถไปจอดไว้ตามถนน (วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2454)	โดยสารรถ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
พบตาข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้ารับหนังสือพิมพ์ไทยมาอ่าน สิ่งแรกที่พบตาข้าพเจ้าก็คือจดหมายของผู้มีนามว่า"คนคน" (วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2458)	ข้าพเจ้าพบ
เชื่อนัยตาเขาเอง เขาเชื่อนัยตาเขาเองว่าได้เห็นชายที่พูดถึงนี้แน่ๆ (วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2463)	เห็นกับตา, เห็นกับตาเขาเอง

3.5 โวหาร

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะใช้โวหารต่างๆอยู่เสมอ โวหารที่นิยมใช้ ได้แก่ อุปมาอุปไมย บรรยาย พรรณนา และอื่นๆ เช่น

บรรยายโวหาร บทความเรื่อง "จริงหรือหญิงสยายกว่าชาย" ฉบับวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2462 ตอนหนึ่งบรรยายถึงธรรมเนียมจุดลูกสาวว่า

> เมื่อสมัยก่อนนี้เมืองเรามีธรรมเนียมที่เรียกว่า จุดลูกสาว กล่าวคือ ผู้ที่มีอำนาจอาจจุดลากบุตรีของชาวบ้านไปเป็นภรรยาของตนได้ตามอำเภอใจ ส่วนชาวบ้านผู้ชายที่มีตำแหน่งเป็นเจ้ามัวถาวชายภรรยาของตนให้ไปเป็นหญิงนครโสเภณีได้ ธรรมเนียมอันชั่วร้ายนี้ ถ้าผู้มีอายุล่วงเลยไปแล้ว 50 ปี ย่อมทราบด้วยกันทุกคน เพราะฉนั้น ชาวโบราณจึงมักพูดกันเสมอๆว่า "หญิงเป็นกวายชายเป็นคน" [1]

พรรณนาโวหาร บทความเรื่อง "ปฏิบัติภาระกิจครั้งสุดท้าย " ฉบับวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2453 ผู้เขียนบทความได้พรรณนาพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จ

---

[1] "จริงหรือหญิงสยายกว่าชาย" จีนโนฯ 5 มีนาคม 2462 หน้า 2

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า

> แม้ถึงเราทั้งหลายจะเต็มตื้นไปด้วยความโศกาลัยต่อเบื้องบาทยุคล ในโอกาสนี้ก็ดี แต่เราทุกคนคงรู้สึกว่า ความว้าเหว่ใจที่บังเกิดเมื่อสมัยเปลี่ยนรัชกาลคราวแรกนั้นได้สงบระงับจากใจเราแล้ว ด้วยเราได้รู้สึกต่อพระมหากรุณาธิคุณและพระปรีชาญาณอันสุขุมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งเรา ซึ่งได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบขัตติยราชสันตติวงษ์สืบสนองพระองค์ก่อมาในรัชกาลปัตยุบันนี้ ย่อมทรงปฏิบัติอยู่ในขัตยานุวัตรราชประเพณีตามรอยพระราชบรมราชูปถัมภ์แห่งสมเด็จพระบรมชนกาธิราชไม่เพี้ยนผิด...[1]

อุปมาโวหาร บทความเรื่อง "เกียดกันเก้าอี้" ฉบับวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462 เปรียบความหมายของการพูดไม่ตรงกับความจริงว่า "การพูดฝืนความจริงเหมือนกับว่าอศพเน่ามีกลิ่นหอมอยู่บ้างฉนั้น" [2]

บทความเรื่อง"เสือป่า" ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2462 กล่าวถึงเสือป่าว่า "เสือป่าย่อมเปนกำลังของประเทศส่วน 1 หรือเปรียบด้วยแขนข้ายของราชการฝ่ายทหาร " [3]

---

[1] เชียวฤดเจ็ง สืบๆเรื่อง "ปฏิบัติภาระกิจครั้งสุดท้าย" จีนโนฯ 14 มีนาคม 2462 หน้า 2

[2] "เกียดกันเก้าอี้" จีนโนฯ 2 ตุลาคม 2462 หน้า 2

[3] "เสือป่า" จีนโนฯ 31 มกราคม 2462 หน้า 2

อุปไมยโวหาร บทความเรื่อง "เกียดกันเก้าอี้" ฉบับวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462 เปรียบวิชาที่เรียน โดยเปรียบจากนามธรรมเป็นรูปธรรม เช่น "เวลานี้ ...วิชาที่เล้ียงชีพทางประกอบกิจการต่างๆได้เริ่มขึ้นบ้างแล้ว เราควรเลือกเข้นเรียนให้รู้ไว้ อาจช่วยตัวได้ดีกว่าพากันเฮโรเรียนแต่วิชาเสมียน วิชาชี้นิ้ว และวิชาเป่นนาย " [1]

บทความเรื่อง"ปัญหาเรื่องฝิ่น" ฉบับวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2465 เปรียบภาษีอากรและรายได้สินค้าจากต่างประเทศเป็นสิ่งที่มีชีวิต เช่น "หากจะพูดถึงภาษีอากรภายในก็ยังเยาว์ในทางเลี้ยงตัว ส่วนรายได้สินค้าจากต่างประเทศกรุงสยามก็ยังถูกมัดอยู่ " [2]

นอกจากโวหารดังกล่าวแล้ว บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังนำ "โวหารเปรียบสิ่งที่ไม่มีชีวิตให้มีลักษณะอาการดุจสิ่งที่มีชีวิต"มาใช้อีกด้วย เช่น

บทความเรื่อง "อย่าพูดมากไป" ฉบับวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456 กล่าวถึงลิทธิผลของคนจีนเกี่ยวกับการใช้แรงงานต่อประเทศไทยว่า "ถ้าหากคนจีนหยุดงานพร้อมกันหมดเช้าเมื่อไรก็อาจทำให้ประเทศสยามมีอาการกาย เช่น คนหายใจหยุดทันที " [3]

บทความเรื่อง " เรื่องที่ขบไม่แตก" ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 กล่าวถึงปัญหาการขับรถยนต์ว่า "ดูเหมือนเจ้าน่าที่จะถือว่าประกาศนั้นคงมีหูมีตาไปคอยตรวจตราห้ามปรามได้ " [4]

---

[1]"เกียดกันเก้าอี้" จีนโนฯ 2 ตุลาคม 2462 หน้า 2

[2]"ปัญหาเรื่องฝิ่น" จีนโนฯ 26 ธันวาคม 2465 หน้า 2

[3]"อย่าพูดมากไป" จีนโนฯ 19 พฤศจิกายน 2456 หน้า 2

[4]"เรื่องที่ขบไม่แตก" จีนโนฯ 29 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

บทความเรื่อง "สยามกับการเงิน" ฉบับวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 กล่าวถึงตลาดสินค้าว่า " ตลาดที่บรรทุกสินค้าเข้ามาขายยังมึนตึงอยู่แลลำเอียงที่จะมีการสั่งเข้ามาขายมาก " [1]

บทความเรื่อง " เรือไทยและธงไทย" ฉบับวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2466 กล่าวถึงบริษัทพาณิชย์นาวีสยามว่า "บริษัทพาณิชย์นาวีสยามอันเปนบริษัทเดินเรือแห่งเดียวของไทยเรานั้น จักได้ตื่นขึ้นกระทำกิจการจากอาการที่ได้สลบอยู่เปนเวลาหลายเดือนมาแล้ว " [2]

<u>การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม</u>

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีหลายแห่งที่ยังใช้ภาษาไม่เหมาะ เช่น การใช้คำกริยาที่ไม่เหมาะกับประธาน การใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือยและซ้ำซากเกินไป การใช้คำหรูหรา การใช้คำที่คนปัจจุบันไม่เข้าใจ และการเขียนละไว้ไม่เต็มความ ดังนี้

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>การใช้คำกริยาที่ไม่เหมาะกับประธาน</u> <u>ขอโทษ</u> ถ้าพูดเฉภาะค้าขายแล้ว เราจะ<u>ขอโทษ</u>ใครไม่ได้ทั้งนั้น นอกจากตัวเราเองเท่านั้น (วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2466)	โทษ

[1] "สยามกับการเงิน" <u>จีนโน</u>ฯ 7 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[2] "เรือไทยและธงไทย" <u>จีนโน</u>ฯ 12 ตุลาคม 2466 หน้า 2

หนังสือพิมพ์จีนในสยามวารทัศน์	ปัจจุบัน
น่าสงสาร มีผู้ให้ข่าวมาแต่จังหวัดต่างๆว่า เขาน่าสงสาร นักโทษที่ต้องทำการตักน้ำให้พวกข้าราชการอาบ (วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2461)	สงสาร
การใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือยและซ้ำซากเกินไป การเก็บภาษีเกลือทางสงขลายังทำการหละหลวมบกพร่องมาก เจ้าพนักงานจะคาดคะเนประมาณจำนวนเกลือเอาเท่านั้น...จึงการประมาณเช่นนี้ย่อมเป็นการทำให้เงินหลวงที่ควรจะได้เพิ่มขึ้นกลับต้องลดลงโดยใช่จำเป็น (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2462)	การเก็บภาษีเกลือทางสงขลายังหละหลวมบกพร่องมาก เจ้าพนักงานคาดคะเนประมาณจำนวนเกลือเท่านั้น...การประมาณเช่นนี้ย่อมทำให้ ...
การศึกษาของสตรีเจริญขึ้นมากแล้วตรงข้ามกับสมัยก่อนๆ...ด้วยเกรงว่าจะเกิดใจแตกถึงกับเขียนเพลงยาวสื่อสาส์นไปมากับผู้ชาย ความเข้าใจชนิดนี้ในเวลานี้ดูเหมือนว่าจะสำนึกกันได้ว่ามีโทษมากกว่ามีคุณ (วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	...ความเข้าใจเช่นนี้ปัจจุบันคงสำนึกได้ว่ามีโทษมากกว่ามีคุณ
ความจริงถ้าได้รู้กันบ้างว่าเป็นเรื่องยุ่งน่าทิฉินเพียงไร เราเชื่อว่าจะได้รู้สึกกันบ้างว่าเป็นเรื่องสลักสำคัญไม่น้อย (วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466)	...เราเชื่อว่าจะได้รู้สึกเป็นเรื่องสำคัญไม่น้อย

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
เรื่องลัทธิเอาอย่างของอัศวพาหุที่ลงในหนังสือพิมพ์ไทยเมื่อวันที่ 7 เดือนนี้ มีความติเตียนถึงผู้ที่เอาอย่างเขาคนอื่นในการที่ไร้ประโยชน์ (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2458)	...ติเตียนบุคคลที่เอาอย่างผู้อื่นในเรื่องไร้ประโยชน์
...นับว่าเจริญสมแก่ฐานะอยู่แล้ว และยังคงจะเจริญอีกต่อไปอีกแน่นอน (วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461)	...นับว่าเจริญสมแก่ฐานะอยู่แล้ว และคงเจริญต่อไปอีกแน่นอน
พวกโพยก๊วนที่รับจัดคนโดยสานให้โรงสีไฟนั้นมาแต่เดิมนั้น (วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2454)	พวกโพยก๊วนที่รับจัดคนโดยสานให้โรงสีไฟมาแต่เดิมนั้น
การประชุมสักรวาทีแลปรวาทีที่สานักยาจารย์สโมสรในปัญหาที่ว่า ความเป็นอยู่ของหญิงจะสบายกว่าชาย ซึ่งได้มีกำหนดมีแต่วันก่อนนั้น ข้าพเจ้ามีความกระหายอยากที่จะออกความเห็นส่วนตัวของข้าพเจ้าลงในหนังสือพิมพ์บ้าง (วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2461)	...ซึ่งมีเมื่อวันก่อนนั้น ข้าพเจ้าใคร่จะออกความเห็นส่วนตัวลงในหนังสือพิมพ์บ้าง
การใช้คำหรูหรา	
จตุรทิศ เมื่อเป็นเช่นนี้พลเมืองของประเทศนั้นๆจำเป็นต้องเที่ยวพเนจรแสวงหาเลี้ยงครอบครัวไปตามจตุรทิศจนกว่าจะประสบที่ไชยภูมิอันเหมาะได้ (วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461)	ทั่วทุกทิศ,ทั่วทุกแห่ง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ธวัชไทย จึงหวังว่าจะเป็นที่ชื่นชมในหมู่คนไทยทั่วไปที่จะได้มีธวัชไทยไปปลิวสะบัดอยู่ในน่านน้ำเมืองต่างประเทศอีกครั้ง ๆ (วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2466)	ธงไทย
ปาณาติบาต ...เช่นการทำปาณาติบาตชั้นต้นก็ต้องเสียค่าผูกบ่อหนองโป๊ะ โพงพาง ชั้นหนึ่งแล้ว ต่อมายังต้องเสียอาจญาบัตร (วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	จับสัตว์น้ำ
รังสรรค์ เวลานี้รัฐบาลได้รังสรรค์สถานการศึกษาวิชาต่าเลี้ยงชีพประกอบกิจการต่างๆขึ้นบ้างแล้ว (วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2462)	สร้าง
โอษฐ์ ท่านผู้ใดที่เคยอ่านหนังสือพิมพ์เมื่อสมัย 10 ปีมาแล้วกับสมัยปัจจุบันนี้ ถ้าเป็นคนหัวโบราณก็รู้สึกใจหายใจคว่ำทีเดียว ถึงกับจุ๊ๆปากกลัวมะพร้าวห้าวจะเข้าโอษฐ์ (วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2459)	ปาก

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์	ปัจจุบัน
<u>อุตริสัญญา</u> คณะเสนาบดีจีนก็ไม่เห็นชอบด้วยงบงบประมาณเพียง 2-3 คนซึ่งตามธรรมดาควรถือว่าเป็น<u>อุตริสัญญา</u> (วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462)	สัญญาที่นอกลู่นอกทาง
<u>การใช้คำที่คนปัจจุบันไม่เข้าใจ</u> <u>เมือต</u> การปฏิบัติงานทุกอย่างจะเป็นการ<u>เมือต</u>หรือส่วนตัวก็ตาม ถ้าเป็นเชิงกลัวเขาแล้วก็เป็นการเสื่อมเสียเกียรติยศดุจเดียวกัน (วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459)	ตรงข้ามกับส่วนตัวคือส่วนรวม
<u>ศีษะเก็กเท้าคาด</u> สมควรแล้วที่รัฐบาลจะลิดรอนการตั้งธนาคารสำหรับชาวนาเพื่อเป็นการอุดหนุนพวกชาวนาเมื่อเวลาขัดสนจะได้ไม่ต้องไปเสียดอกเบี้ยให้ราษฎรชาวบ้านอย่างที่เรียกว่า <u>ศีษะเก็กเท้าคาด</u> นั้น (วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454)	ไม่สามารถค้นคว้าหาความหมายที่แท้จริงแต่สันนิษฐานว่า "ไม่ใช้ความคิดให้รอบคอบเมื่อทำงานสำคัญๆ"
<u>การเขียนละไว้ไม่เต็มความ</u> <u>กระตัวเหมือนเต่า</u> ธรรมเนียมหมอบคลานที่เคยนิยมกันมาแต่โบราณนั้นในเวลานี้ชนชาติที่รุ่งเรืองไม่มีใครเขาใช้กันแล้ว...	1.น่าจะเป็น กระด้วม กระเตี้ยมเหมือนเต่า 2.กระตัว อาจมาจากกับตัว,กะตัว

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
ถ้าบ่าวไพร่หรือผู้น้อยกว่าท่านไม่กระด้างเหมือนเก่า ในขณะเมื่อประเชิญหน้าท่านแล้ว บางทีต้องถึงกับถูกยังกับที่เคียว (วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463)	3. กระ เป็นเค่าชนิดหนึ่ง นำกระดองมาทำเป็นเครื่องใช้ เช่น หวี เรียนหมาก
จะกะ การสร้างถนนตามตัวเมืองนั้น...เมื่อเกิดสงครามจะห้ามฤาไม่ห้ามให้เดินทางนั้นแล้ว แต่ทหารจะกะด้วยเหตุนี้แหละที่มังกรกรรฐูดว่าเป็นประโยชน์แก่ทหาร (วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2459)	จะกะเกณฑ์
การใช้คำไม่ตรงความหมาย	
ข่มขืน แต่ถ้าเป็นคนมีฐานะดีลักหน่อยแล้วถ้าพลัดเข้าไปเล่นพนันก็มักจะถูกข่มขืนให้ทำสัญญาทำนองกู้ยืมแทนจำนวนเงินที่เล่นเสีย (วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2453)	ข่มขู่
ถ้าไม่ยอมให้ทำเช่นนั้นก็จะถูกลงโทษหาว่าไม่ทำให้แขกชอบใจดังนี้จะผิดอะไรกับกริยาที่กระทำข่มขืนใจ (วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463)	ข่มขืนใจ

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์	ปัจจุบัน
<u>มั่วสุม</u> เมื่อการงานที่จัดทำไปจะเป็นการบาญชีหรือสิ่งใดๆ ก็ตาม ถ้าหาก<u>มั่วสุม</u>เข้าไว้ไม่คลี่คลายให้แจ่มแจ้งแล้วย่อมเป็นกรณีย์ทำให้แตกร้าวในหมู่คณะ (วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2463) เมื่อช่องถูกทำลายลง มิจฉาชีพคงลดลงหรือไม่ก็ไม่หาญจะตั้งสำนักของตน<u>มั่วสุม</u>การทำผิดกฎหมาย (วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2466)	สะสม
<u>กระสับกระส่าย</u> นำไปใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิตได้ ภาษาหนังสือของต่างประเทศเขามีหลักยึดเหนี่ยวเป็นอย่างดี โดยมีสวนานุกรมให้ยึดถือเป็นแบบอย่าง... จึงองรอยได้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่<u>กระสับกระส่าย</u>วุ่นวาย เลอะเลือนเหมือนอย่างของเรา (วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2463)	สับสน

จากการศึกษาภาษาในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวนโวหาร และความหมาย ได้พบว่ามีลักษณะที่แตกต่างไปจากปัจจุบันก็มี คล้ายคลึงกับปัจจุบันก็มี เหมือนกับปัจจุบันก็มี และเลิกใช้ในปัจจุบันก็มี โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศนะวันตกมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยมาก ไม่ว่าจะในเรื่องศัพท์ ภาษา แสดง สำนวน และไวยากรณ์ จะเข้ามาปะปนในภาษาไทยมากที่สุด

บทที่ 3

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เชิงสังคม

สื่อมวลชนแขนงที่มีความสำคัญ เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อสังคมมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์จะมีอิทธิพลต่อสังคมเพียงไร และสังคมจะมีความสำคัญต่อ **หนังสือพิมพ์เพียงไรย่อม**ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในสมัยนั้นๆด้วย ฉะนั้นก่อนที่ผู้เขียนจะกล่าวถึงความสำคัญของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม จึงขอกล่าวถึงสภาพการณ์ทั่วไปของสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสียก่อน**เพื่อ**เป็นแนวทางที่จะทำให้ทราบความสัมพันธ์ของหนังสือพิมพ์ต่อสังคมได้ดี

ก่อนกล่าวถึงสภาพสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้เขียนใคร่จะกล่าวถึงความหมายของ "สังคม"เสียก่อน

ไพฑูรย์ เครือแก้ว [1] และ แรด คลิฟฟ์ บราวน์ [2] ได้ให้ความหมายของสังคมไว้ พอสรุปได้ว่า สังคม คือกลุ่มของบุคคลที่อยู่รวมกัน สังคมมนุษย์เป็นระบบๆหนึ่งที่มีองค์ประกอบของสังคมมารวมกันเป็นโครงสร้าง องค์ประกอบภายในโครงสร้างต่างมีหน้าที่สัมพันธ์กัน และปรากฏในรูปของสถาบันสังคมต่างๆ แต่ละสถาบันจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีหน้าที่ส่งเสริมโครงสร้างของสังคมส่วนรวม เพื่อให้คำรงอยู่และสืบเนื่องต่อกันไป ดังนั้นสังคมจึงเป็นระบบสายใยแห่งความสัมพันธ์ที่บุคคลในสังคมมีต่อกัน รวมไปถึงระบบแห่งกฎเกณฑ์ อำนาจ การงาน หน้าที่ การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ ที่กลุ่มบุคคลในสังคมได้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน

---

[1] ไพฑูรย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทย หน้า 2-5

[2] แรด คลิฟฟ์ บราวน์ "ปัญหาการศึกษาระบบเครือญาติและครอบครัวไทย" สารวิทยา หน้า 77-78

สภาพการณ์ทั่วไปในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

การศึกษาเนื้อหาและแนวความคิดจากบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นั้น แม้ผู้เขียนจะศึกษาเฉพาะบทความในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ แต่แนวความคิดต่างๆที่ได้เริ่มดำเนินการนั้นมีมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว เพราะหนังสือพิมพ์ฉบับนี้เกิดในปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ พ.ศ. 2450 จึงควรที่จะศึกษาสภาพการณ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วย เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันมาว่ามีปรากฏการณ์อย่างไรบ้าง

สภาพการณ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นยุคแห่งการปฏิรูป ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของขนบธรรมเนียม ประเพณี การศึกษา การสาธารณูปโภค ต่างๆได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งสิ้น ในสมัยรัตนโกสินทร์ทั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว สภาพการณ์ทั่วไปยังจัดว่าเป็นการสืบต่อมาจากสมัยอยุธยา ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ ยังมีลักษณะเช่นเดียวกับสมัยอยุธยา นับทั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา อิทธิพลจากประเทศมหาอำนาจตะวันตกได้ทำให้สภาพสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และอิทธิพลจากประเทศตะวันตกนี้ได้ทวีขึ้นเรื่อยๆ จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และต่อเนื่องมาจนถึงสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่นับว่ามีส่วนทำให้สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปสูงสุด ดังนี้

1. ลักษณะสังคมไทย สังคมไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีลักษณะดังนี้

1.1 โครงสร้างสังคมไทย โครงสร้างของสังคมประกอบด้วยครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน วัด และสถาบันการปกครอง แบ่งเป็น

1.1.1 สังคมชนบท เป็นสังคมที่สำคัญที่สุดและมีขนาดใหญ่ที่สุด มีคน

อยู่รวมกันเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 80 โดยทั่วไปแล้วลักษณะสังคมในชนบทจะอยู่รวมกัน ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ มีความสัมพันธ์กันอย่างเครือญาติ นับถือผู้อาวุโสกว่า

1.1.2 สังคมเมืองหลวง คือสังคมกรุงเทพฯเป็นสังคมที่เจริญทางด้านวัตถุ ไม่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณีเคร่งครัดเท่าสังคมชนบท จะมุ่งด้านอำนาจ บารมี และความมั่งคั่งมากขึ้น สังคมเมืองหลวงมีความสัมพันธ์ในลักษณะครอบครัวต่อครอบครัว หรือระหว่างสังคมกับสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งประโยชน์เฉพาะกลุ่มของคนเท่านั้น

1.1.3 สังคมของชนกลุ่มน้อย ได้แก่สังคมของกลุ่มคนจีน อินเดีย ฝรั่ง ญวน มุสลิม และชาวเขาเผ่าต่างๆที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย สังคมของชนกลุ่มน้อยที่นับว่ามีบทบาทต่อประเทศมากที่สุดในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และอื่นๆ คือ ชาวจีน

1.2 การแบ่งชนชั้นในสังคม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยทรงให้เลิกระบบไพร่และทาส ซึ่งเป็นประเพณีโบราณสืบต่อกันมา พระองค์ทรงปลดปล่อยไพร่และทาสด้วยพระปรีชาญาณอันสุขุม ทรงให้ไพร่ชำระเงินเพื่อช่วยราชการแผ่นดินแทนการอยู่เวรประจำการ และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2440 เป็นต้นไปให้ลดเหลือเพียงปีละ 6 บาทเท่านั้น พระองค์ทรงตรากฎหมาย "พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารรัตนโกสินทร์ศก 124 " *[1]ขึ้นเพื่อให้ผู้ชายเป็นทหารแทนการเป็นไพร่แต่เดิม เมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงปรับปรุงกำลังทหารให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ทรงสนับสนุนการผลิตทหาร โดยทรงจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยทหารบก โรงเรียนนายเรือ ทรงสนับสนุน

---

* ให้ชายฉกรรจ์ที่อายุครบ 18 ปี รับราชการในกองประจำการมีกำหนด 2 ปีแล้วปลดปล่อยให้อยู่ในกองหนุน...ผู้ที่ได้รับราชการในกองประจำการแล้วทรงให้ผู้นั้นพ้นจากการเสียเงินอย่างใดๆจนตลอดชีวิต

[1]ชจร สุขพานิช รานันดรไพร่ หน้า 110

การศึกษาวิชาทหารในต่างประเทศ และทรงสนับสนุนกิจการทหารอากาศจัดตั้งกองทัพอากาศขึ้น กำลังทหารสมัยนี้จึงมีทั้งทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ นอกจากนั้นทรงจัดตั้งทหารรักษาวัง เสือป่า และลูกเสืออีกด้วย นับว่าสมัยของพระองค์กิจการด้านทหารเจริญรุ่งเรืองที่สุด

2. สถาบันครอบครัว ครอบครัวไทยเป็นครอบครัวขนาดใหญ่อยู่รวมกันทั้งพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลูกหลาน ฯลฯ หัวหน้าครอบครัวมักเป็นชาย มีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว ผู้ชายจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าหญิง มีภรรยาได้หลายคน ผู้หญิงจะต้องอยู่ในอำนาจของผู้ชาย เชื่อฟัง ปรนนิบัติสามี เลี้ยงดูบุตร การดำเนินชีวิตของฝ่ายหญิงมักอยู่ในขอบเขตของขนบประเพณี และค่านิยมของสังคม ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา สถานภาพของสตรีเริ่มเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงเริ่มเรียนหนังสือเฉลียวฉลาดขึ้น รู้จักตัดสินใจด้วยตนเองขึ้น เมื่อมาถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสถานภาพของสตรีเปลี่ยนไปจากเดิมมาก สตรีสมัยนี้ได้รับการศึกษามากขึ้น ความยึดมั่นในขนบประเพณีเก่าๆลดลง เพราะอารยธรรมตะวันตกที่แพร่เข้ามา สตรีไทยนิยมปฏิบัติตามอารยธรรมเหล่านั้นมากขึ้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงช่วยยกฐานะของสตรีให้ได้รับสิทธิและเสรีภาพในการเลือกคู่ครองโดยทรงประกาศ "กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวแห่งข้าราชการในพระราชสำนัก เรื่องการจดทะเบียนครอบครัว"[1] อีกด้วย นับได้ว่าสถาบันครอบครัวในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเปลี่ยนไปจากเดิมมาก

---

*หมวดที่ 5 มาตราที่ 19 ลงวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2457 ปรากฏข้อความเรื่องการจดทะเบียนครอบครัวว่า "ภรรยา คือหญิงที่ได้กระทำแต่งงานสมรสตามประเพณีเมือง หรือที่ชายเลี้ยงดูโดยให้อยู่ร่วมเคหสถานและยกย่องเชิดชูตาโดยเปิดเผย เพราะฉะนั้นห้ามมิให้รับจดทะเบียนหญิงนครโสเภณี หรือหญิงแพศยา หรือหญิงที่ชายสมจรด้วยเป็นครั้งคราวนั้นเป็นอันขาด "

1 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว "กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวข้าราชการในราชสำนัก " ปกิณกคดี หน้า 106

3. การศึกษา สถาบันการศึกษาของไทยแต่เดิมจะอยู่ในลักษณะไม่เป็นแบบเป็นแผน มักจะเป็นไปตามลักษณะชนชั้นในสังคม ผู้มียศศักดิ์ และเจ้านายมักจะได้รับการศึกษาอยู่ในวัง เรียนภาษามคธ เลข การประพันธ์ และวิชาทหาร สำหรับบุตรขุนนางข้าราชการมักจะศึกษาจากบิดามารดาบ้าง พระสงฆ์บ้าง ส่วนชนชั้นต่ำไม่มีโอกาสได้ศึกษาอย่างจริงจังเท่าชนชั้นสูง จะได้ศึกษาจากพระสงฆ์บ้างเท่านั้น เช่นเรียนเลข อ่านเขียนหนังสือ เพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงตนและครอบครัวเท่านั้น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไป พระองค์ทรงริเริ่มจัดการศึกษาให้แก่ราษฎร ให้ประชาชนทั่วไปมีโอกาสได้เล่าเรียนอย่างเป็นแบบเป็นแผนเช่นอารยประเทศเป็นครั้งแรก เพื่อออกไปรับราชการบ้าง ไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยทุนเล่าเรียนหลวงบ้าง มีโรงเรียนหลวงสอนบุตรข้าราชการมหาดเล็กในวัง โรงเรียนหลวงวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก ทรงจัดตั้งกรมศึกษาธิการขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2430 และเมื่อ พ.ศ. 2440 ทรงจัดตั้งโรงเรียนสตรีเสาวภา ทรงตั้งโรงเรียนฝึกหัดครู และโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น นับได้ว่าสถาบันการศึกษาได้เจริญขึ้นอย่างแท้จริง เมื่อมาถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แนวการศึกษาที่เริ่มไว้ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นอีก พระองค์ทรงสนับสนุนการจัดการประถมศึกษาให้ราษฎรได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวางยิ่งขึ้น ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการวางพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นแก่ราษฎร จึงทรงตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้น ในปี พ.ศ. 2464 ให้เป็นการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้ราษฎรสามารถอ่านออกเขียนได้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้กระทรวงธรรมการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงนครบาลเป็นฝ่ายบริหารและจัดการศึกษาให้แพร่หลายไปตามหัวเมืองต่างๆอีกด้วย นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงส่งเสริมการศึกษาระดับสูง เช่น จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูสตรี โรงเรียนการฝึกหัดอาชีพหัตถกรรมและเกษตรกรรม โรงเรียนนายร้อยทหารบก โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนกฎหมายและจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย สถาบันเหล่านี้ล้วนเป็นแหล่งผลิตข้าราชการทหารและพลเรือนออกไปรับใช้ประเทศชาติ กล่าวได้ว่าสมัยนี้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น

4. <u>การปกครอง</u> แต่เดิมการปกครองของไทยอยู่ในระบอบราชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นชนชั้นหนึ่งต่างหาก "พระมหากษัตริย์ทรงมีอภิสิทธิ์เสมือน

เทพเจ้า ประชาชนเป็นผู้อยู่ใต้อำนาจและถูกปกครองอย่างแท้จริง " [1] ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประเทศไทยได้รับอารยธรรมและแนวความคิดใหม่ๆในการปกครองประเทศจากประเทศตะวันตกเป็นอันมาก นับเป็นช่วงเวลาที่ได้วางพื้นฐานในการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ ความก้าวหน้าทางการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มาเจริญรุ่งเรืองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแทบทั้งสิ้น พระองค์ได้นำเอาวิธีการและความคิดสมัยใหม่ทางตะวันตกมาประยุกต์ใช้กับการปกครองแบบเก่าของประเทศ เช่น การจัดตั้งที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน การจัดตั้งที่ปรึกษาในพระองค์ การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมและราชการส่วนภูมิภาค การวางรากฐานการปกครองตนเองระดับท้องถิ่น เป็นต้น นับเป็นการวางรากฐานที่จะก้าวไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินนโยบายตามแนวทางประชาธิปไตยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงวางไว้ โดยทรงจัดตั้งดุสิตธานีขึ้นเพื่อทดลองใช้ระบอบประชาธิปไตยปกครอง ถ้าประชาชนเข้าใจและนิยมการปกครองระบอบใหม่นี้แล้ว ก็จะได้ทรงเผยแพร่วิธีการปกครองระบอบใหม่ไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พระองค์ทรงเริ่มทดลองใช้ระบอบประชาธิปไตยในดุสิตธานีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2461 เรื่อยมา แต่การทดลองได้สิ้นสุดลงก่อนจะบรรลุผลตามพระราชประสงค์ เพราะพระองค์เสด็จสวรรคตในปี พ.ศ. 2468 การทดลองปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยที่ดุสิตธานีนี้ไม่เกิดผลตามเป้าหมายเพราะเป็นการดำเนินงานเฉพาะในกลุ่มชนเล็กๆ แนวคิดนี้ยังมิได้เผยแพร่ไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะ

> ดุสิตธานีเป็นเมืองสมมติ การดำเนินงานต่างๆ เช่น การเลือกตั้งเชษฐบุรุษ การประชุมวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของคณะนคราภิบาล หรือการอภิปรายซักฟอกการทำงานของนคราภิบาล โดยพรรคการเมืองฝ่ายค้านนั้น ไม่อาจเกิดการประโยชน์ต่อการเรียนรู้ประชาธิปไตยได้ เพราะการกระทำเช่นนั้นมิได้ตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง...เป็นสิ่งใหม่สำหรับคนไทย ประกอบกับ

---

[1] ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช "การปกครองสมัยสุโขทัย" <u>คำบรรยายสัมมนาโบราณคดีสมัยสุโขทัย พ.ศ. 2507</u> หน้า 164

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดการละครอยู่มากย่อมทำให้ประชาชนทั่วไป (รวมถึงชาวดุสิตธานีทุกคน) เข้าใจว่าเป็นการเล่นละครเพื่อความบันเทิงพระราชหฤทัยมากกว่าที่จะมุ่งให้เกิดผลประโยชน์อย่างแท้จริง [1]

การทดลองปกครองระบอบประชาธิปไตยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แม้ว่าจะไม่ได้ผลตามพระบรมราโชบายของพระองค์ แต่ก็แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะนำประเทศชาติไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

5. <u>การเศรษฐกิจ</u> เดิมสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม เช่น การทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง เพาะปลูก เป็นต้น สำหรับการอุตสาหกรรมและการพานิชส่วนใหญ่ชาวต่างชาติเป็นผู้ลงทุน เช่น อุตสาหกรรมการทำเมืองแร่ ป่าไม้ บริษัทห้างร้าน เป็นต้น สำหรับชาวจีนนั้นมีบทบาททางด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นชาวจีนเริ่มมีบทบาททางค้าขายมากขึ้น มีการทำเหมืองแร่ ค้าขายทั้งภายในภายนอกประเทศ ตลอดจนผูกขาดการค้าขายของประเทศไว้แทบทั้งสิ้น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวชาวจีนได้หลั่งไหลเข้าประเทศไทยมากยิ่งขึ้น มีบทบาททางเศรษฐกิจยิ่งขึ้น ส่วนคนไทยนิยมทำนาและรับราชการ จึงทำให้ชาวจีนขยายอาชีพทางการค้าทุกอย่างภายในประเทศ และประกอบอาชีพอื่นๆอีกด้วย

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวชาวไทยเริ่มตระหนักถึงสภาพและปัญหาเศรษฐกิจของประเทศชายิ่งขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เพราะได้เห็นผลจากการประท้วงของชาวจีนในไทยเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2453 ซึ่งทำให้ชาวไทยได้รับความเดือดร้อนขาดแคลนเครื่องอุปโภค บริโภค และแรงงานกรรมกรอย่างหนัก นอกจากชาวจีนจะผูกขาดการค้าขายเกือบทุกชนิดแล้ว ยังนิยมเป็นนายทุนให้ชาวนากู้เงิน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยสูง ชาวนาได้รับความเดือดร้อนอย่างยิ่ง ด้วยเหตุเหล่านี้เองจึงทำให้พระบาท

---

[1] มัทนา เกษกมล <u>การวิเคราะห์ในเชิงประวัติศาสตร์เรื่องการเมืองและการปกครอง ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2458 - 2468)</u> หน้า 127

สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราโชบายที่จะต่อต้านชาวจีนผู้ผูกขาดระบบเศรษฐกิจของไทย ด้วยการทรงพระราชนิพนธ์บทความทำนองปลุกใจชาวไทยให้เกิดความรักชาติ หันมาปรับปรุงส่งเสริม ฟื้นฟูอาชีพการพานิช การเศรษฐกิจของชาติให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น พระบรมราโชบายของพระองค์ทำให้ชาวจีนเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้รับการต่อต้านจากรัฐบาลไทย ทั้งในด้านเชื้อชาติและการผูกขาดอาชีพ คนจีนไม่กล้ารวมกลุ่มประท้วง หรือสร้างความวุ่นวายให้รัฐบาลไทยมากนัก นับว่าพระองค์ทรงเข้าใจปัญหา และสามารถแก้ไขระบบเศรษฐกิจของชาติไทยได้เป็นผลสำเร็จ

6. <u>ศาสนา</u> สถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างยิ่ง ชาวไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประชากรไทยในชนบทมีวัดเป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ พระสงฆ์จะประสานงานกับชุมชน ทำหน้าที่ด้านสังคมให้แก่ชาวบ้าน วัดเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน เช่น เป็นสถานศึกษา อบรมวิชาการและศีลธรรม เป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรม และประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อเนื่องมาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวความเจริญด้านวัฒนธรรมตะวันตกได้แผ่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทย บทบาทของพระสงฆ์และวัดเริ่มลดลง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกได้แผ่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทยมากขึ้นเท่าใด ความนิยมในด้านวัตถุยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น และในทางตรงข้ามอิทธิพลของสถาบันศาสนาต่อการดำเนินชีวิตของชาวไทยก็ลดน้อยลงตามลำดับ

7. <u>ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม</u> แต่เดิมมาสังคมไทยเป็นสังคมที่ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณี ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยในสมัยโบราณทั้งที่เป็นพระราชพิธี รัฐพิธี และประเพณีของชาวบ้านนั้นเป็นทั้งเครื่องแสดงความเจริญรุ่งเรืองของชาติและสิ่งบำรุงขวัญ เพื่อให้เกิดกิริมงคลแก่การดำเนินชีวิต นับตั้งแต่ชนชั้นเจ้านายจนถึงสามัญชน นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการประกอบอาชีพของประชาชนอีกด้วย ขนบประเพณีเหล่านั้นบางอย่างได้เลิกปฏิบัติไปแล้ว บางอย่างก็ยังคงปฏิบัติอยู่ บางอย่างก็เปลี่ยนไป เช่น ประเพณีการแต่งงานแบบครอบครัวชน ปัจจุบันเปลี่ยนไปไม่เคร่งครัดเหมือนเดิม

ประเพณีการเข้าเฝ้าปัจจุบันยังคงอยู่แต่ไม่เคร่งครัดเหมือนเดิมเช่นกัน วัฒนธรรมการแต่งกายในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อเนื่องจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เริ่มเปลี่ยนไปจากเดิม โดยรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมกับวัฒนธรรมไทย เช่น หญิงนิยมสวมเสื้อคอตั้งแขนยาวฟูมีลูกไม้ตกแต่งไว้ ผมยาวประบ่าแทนผมทัด ผมดอกกระทุ่ม ส่วนชายสวมเสื้อราชประแตนหรือสวมชุดสากลใส่หมวก ไว้ผมยาว แล้วตัดแบบฝรั่งแทนผมทรงมหาดไทย ในด้านความเชื่อ สังคมไทยแต่เดิมเชื่อถือเทพยดา โชคลาง กฎแห่งกรรม บาปบุญคุณโทษ ปัจจุบันก็ยังเชื่อถือกันอยู่บ้างแต่ลดลงกว่าเดิม ในด้านค่านิยมของสังคมไทย โดยทั่วไปมักจะยกย่องความมั่งคั่ง ความมีอำนาจวาสนา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจะปรากฏค่านิยมของสังคมไทยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความนิยมในวัฒนธรรมตะวันตกไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา การแต่งกาย การสมาคม การเต้นรำ การสมรส ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ

8. สันทนาการ สถาบันสันทนาการเป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจ การบันเทิงทั้งหลาย ตั้งแต่สมัยโบราณสังคมไทยจะใช้วัดเป็นศูนย์กลางของการบันเทิง ปัจจุบันก็ยังใช้วัดเป็นสถานที่จัดการบันเทิงต่างๆอยู่เช่นกัน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวการบันเทิงทั้งหลายได้เฟื่องฟูยิ่งขึ้นกว่าสมัยก่อนๆโดยเฉพาะพระองค์ทรงโปรดปรานการบันเทิงต่างๆ เช่น การละคร โขน กีฬา เป็นต้น สำหรับการละครนั้นพระองค์ทรงนำเอาศิลปะการละครตะวันตกมาประยุกต์กับการละครไทยเกิดเป็นละครแบบต่างๆขึ้น เช่น ละครพูด ละครพูดสลับลำ ฯลฯ โปรดเกล้าฯ สร้างโรงละครใหญ่โตงดงามหลายแห่ง เช่น โรงละครหลวงสวนมิสกวัน โรงละครหลวงสวนกีวาลัย โรงละครหลวงที่พระราชวังสวนดุสิต เป็นต้น เพื่อให้เล่นละครรับแขกเมือง นอกจากนี้การบันเทิงอื่นๆเช่น ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬามวย ฟุตบอล ก็ได้รับการสนับสนุนเช่นกัน ส่วนภาพยนตร์ก็เป็นที่นิยมของชนทั่วไปมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2453 เป็นต้นมามีโรงภาพยนตร์ในกรุงเทพฯถึง 4 โรงคือ โรงภาพยนตร์ญี่ปุ่นหลวง โรงภาพยนตร์กรุงเทพฯ โรงภาพยนตร์พัฒนากร และโรงภาพยนตร์รัตนะ นับว่าการบันเทิงต่างๆในสมัยนั้นเจริญก้าวหน้ามาก

9.<u>การสาธารณูปโภค</u> กิจการสาธารณูปโภคในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเจริญขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคม การสื่อสาร การประปา การไฟฟ้า การแพทย์ ฯลฯ ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยก้าวหน้าทั้งสิ้น เช่น

<u>การคมนาคม</u> ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการขุดคลองต่างๆถึง 15 สายด้วยกันเพื่อจุดประสงค์ให้ประชาชนได้ใช้ติดต่อกัน และบรรทุกสินค้าได้สะดวก ตลอดจนส่งเสริมการเกษตรกรรมให้เจริญยิ่งขึ้น นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงสร้างถนนขึ้นอีกหลายสาย เช่น ถนนกรุงเกษม ถนนสามเสน ถนนเยาวราช เป็นต้น โดยเฉพาะการสร้างถนนบางสายจะต้องผ่านคลองอีกมากมาย ต้องสร้างสะพานไปพร้อมๆกับถนนด้วย สะพานในสมัยพระองค์มีหลายแบบเช่น สะพานไม้ สะพานเหล็ก เป็นต้น พระองค์ทรงบริจาคเงินสร้างสะพานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2434 - 2453 สะพานที่สร้างด้วยเงินดังกล่าวนี้มีถึง 17 แห่ง เป็นต้น นอกจากการขุดคู คลอง สร้างสะพาน และถนนแล้ว พระองค์โปรดเกล้าฯให้สร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯไปยังจังหวัดต่างๆเพื่อการเศรษฐกิจ การปกครอง และป้องกันประเทศ สำหรับรถรางสายแรกคือ สายบางคอแหลมเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2430 ต่อจากนั้นกิจการรถรางได้เจริญขึ้นโดยลำดับ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีรถม้าใช้กันบ้างแล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายนักเพราะยังไม่ค่อยมีถนน เมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการตัดถนนหลายสาย จึงมีผู้นิยมใช้รถม้าเป็นพาหนะส่วนตัวและรับจ้าง นอกจากรถม้าแล้วมีรถลากสำหรับรับจ้างเช่นเดียวกัน

<u>การไฟฟ้า</u> ประเทศไทยได้มีไฟฟ้าใช้เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2427 ในปี พ.ศ. 2441 บริษัทไฟฟ้าสยาม ทุนจำกัดได้รับสัมปทานจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั่วพระนครและจัดตั้งโรงไฟฟ้าขึ้นที่วัดเลียบ พระองค์โปรดเกล้าฯให้กรมสุขาภิบาลจัดสร้างโรงไฟฟ้าสามเสน เรียกว่า กองไฟฟ้าหลวง ต่อมาบริษัทไฟฟ้าสยาม ทุนจำกัดได้โอนกิจการให้รัฐบาลดำเนินการเองเมื่อครบกำหนดสัมปทานเมื่อปี พ.ศ. 2493

<u>การประปา</u> การประปาได้เริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2452 กรมสุขาภิบาลได้ดำเนินการจัดทำน้ำบริโภค โดยตั้งที่ขังน้ำที่คลองเชียงรากแขวงเมืองปทุมธานี แล้วขุดคลองแยกมาถึงคลองสามเสน ตั้งโรงสูบน้ำ กรองน้ำให้สะอาดบริสุทธิ์แล้วจำหน่ายไปตามที่ต่างๆในกรุงเทพมหานคร การประปาได้ขยายกิจการให้

กว้างขวางขึ้นเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

การสื่อสาร การไปรษณีย์เป็นหน่วยงานที่ขึ้นกับกระทรวงโยธาธิการ เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2421 กิจการไปรษณีย์โทรเลขได้เจริญก้าวหน้าและแพร่หลายขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีการจ้างชาวยุโรปมารับราชการในหน่วยงานนี้หลายคน และเปิดโรงเรียนไปรษณีย์โทรเลขสำหรับฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2432 กิจการไปรษณีย์โทรเลขได้รวมเป็นกรมเดียวกัน ในพ.ศ.2441 รวมเรียกว่ากรมไปรษณีย์โทรเลข ในปี พ.ศ. 2429 การไปรษณีย์ได้เปิดให้มีการใช้โทรศัพท์ในพระนคร ส่วนโทรศัพท์ทางไกลมีเพียงระยะกรุงเทพฯ-นครปฐมและกรุงเทพฯ-สมุทรปราการเท่านั้น อัตราค่าโทรศัพท์สมัยนั้นคิดเป็นรายเดือนต่างกับปัจจุบัน

การสาธารณสุข แต่เดิมมาการแพทย์และอนามัยของไทยยังล้าหลังมาก การรักษาโรคนิยมใช้น้ำมนต์ หรือยาหม้อที่ใช้สมุนไพรต้ม และไม่มีโรงพยาบาลประจำเป็นการสาธารณะ ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นพวกมิชชันนารีได้นำการแพทย์แผนตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ โดยจัดตั้งที่ทำการและแจกยาฝรั่งให้เป็นทานแก่ประชาชนทั่วไป พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นความสำคัญของการสาธารณสุข จึงทรงตั้งกรมพยาบาลทำหน้าที่รับผิดชอบด้านการแพทย์และพยาบาล ทรงจัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นหลายแห่ง ทรงตั้งโรงเรียนแพทย์ และป้องกันปราบปรามโรคระบาดตามหัวเมืองต่างๆทั่วไป ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวกิจการสาธารณสุขได้รับการปรับปรุงให้เจริญยิ่งกว่าเดิม ทรงปรับปรุงการอนามัยเพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจวิชาการแพทย์ที่ทันสมัย พระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติการแพทย์ขึ้น และได้ส่งแพทย์ไปประจำตามชนบทเพื่อช่วยเหลือรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้นกว่าสมัยก่อนๆ

10. การพนัน ยาเสพติด โจรผู้ร้าย แต่เดิมมาสังคมไทยนิยมเล่นการพนันกันทั่วไป ลักษณะชีวิตประจำวันภายหลังการประกอบอาชีพมักใช้เวลาว่างด้วยการจับกลุ่มเล่นการพนัน เที่ยวโรงบ่อน ซึ่งมีโสเภณีประจำอยู่ การมีโรงบ่อนเบี้ยในสมัยนั้นเป็นเหตุทำให้กรุงเทพฯในสมัยนั้นมีผู้ร้ายฉกชิงวิ่งราวอยู่ทั่วไป และสิ่งที่ร้ายแรงติดตามมาด้วยนั้นก็คือ บริเวณรอบๆโรงบ่อนมีโรงฝิ่นตั้งอยู่ด้วยกัน และนอกเหนือจากนั้นยังมีโรงจำนำมากมายเป็นการสนับสนุนพวกสูบฝิ่นเล่นการพนันไปด้วย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระราชดำริให้เลิกการพนัน สูบฝิ่น เมื่อถึง

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงดำเนินพระบรมราโชบาย ตามแนวพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยโปรดเกล้าฯให้เลิกโรงบ่อนเบี้ยในกรุงเทพฯและในต่างจังหวัดอย่างเด็ดขาดเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2460 การมีโรงบ่อนเบี้ยนั้นเป็นเหตุให้กรุงเทพฯสมัยนั้นมีโจรผู้ร้ายมากมาย การที่พระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติเลิกการพนันและการสูบฝิ่นอย่างเด็ดขาด นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ประเทศชาติอย่างล้นพ้น

นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสังคมไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอีกประการหนึ่งก็คือ หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทต่อสังคมไทยในสมัยนั้นอย่างยิ่ง

<u>กิจการหนังสือพิมพ์</u> หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคม แต่เดิมมาสังคมไทยยังไม่มีหนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางในการสื่อสารความรู้กับประชาชน จนกระทั่งถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้มีหนังสือพิมพ์ขึ้น หลังจากที่ชาวอังกฤษชื่อ ร้อยเอกเจมส์โลว์คิดทำตัวพิมพ์อักษรไทยขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2371 ในปี พ.ศ. 2378 คณะมิชชันนารีอเมริกันได้ส่งมิชชันนารีผู้หนึ่งคือ หมอแดน บีช บรัดเลย์ เข้ามาเผยแพร่การพิมพ์ กิจการหนังสือพิมพ์จึงเริ่มเกิดขึ้นแต่นั้นมา ในปี พ.ศ. 2378 มีหนังสือพิมพ์เล่มแรกขึ้นคือ บางกอกรีคอร์เดอร์ เป็นหนังสือพิมพ์รายปักษ์แถลงข่าวฉบับแรกของประเทศไทย ต่อมากิจการหนังสือพิมพ์เจริญขึ้นมาก ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวปรากฏว่ามีหนังสือพิมพ์รายวันเกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจัดว่าเป็นยุคทองของหนังสือพิมพ์ มีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นใหม่อีกหลายฉบับ หนังสือพิมพ์ในยุคนี้ได้รับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ จึงเป็นเสมือนเวทีการต่อสู้ทางความคิดระหว่างชนชั้นบริหารกับนักหนังสือพิมพ์ และระหว่างนักหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองแสดงให้เห็นความเป็นประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักหนังสือพิมพ์ นักอ่าน นักเขียนที่ยอดเยี่ยมพระองค์หนึ่ง จึงทรงใช้หน้าหนังสือพิมพ์เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นและเป็นเครื่องมือในการแสดงนโยบายในการปกครองประเทศอีกด้วย ดังนั้นความขัดแย้งทางความคิดระหว่างชนชั้นบริหารและนักหนังสือพิมพ์จึงเกิดขึ้นเสมอ หนังสือพิมพ์รายวันที่จัดว่าเป็นฝ่ายรัฐบาลอย่างแท้จริงมีเพียงฉบับเดียวคือ

"หนังสือพิมพ์ไทย" ส่วนหนังสือพิมพ์อื่นๆมักจะเป็นฝ่ายค้าน กล่าวคือ ทำหน้าที่เป็นปากเสียงโต้แย้ง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ชั้นนำ 2 ฉบับคือกรุงเทพฯเคลิเมล์และจีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์จะเป็นปากเสียงให้ประชาชนทุกเรื่องที่เห็นว่าทำให้ประชาชนเสียประโยชน์ เช่นหนังสือพิมพ์ไทยลงบทความพระราชนิพนธ์เรื่อง "โคลนติดล้อ" แสดงความเห็นเกี่ยวกับการมีภรรยาหลายคนว่าเป็นสิ่งไม่เหมาะสม พระยาวินัยสุนทรผู้ใช้นามปากกาว่า "โคนันทวิศาล" เขียนบทความโต้แย้งความคิดของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ลงบทความโต้ตอบกับบทความของพระองค์เพียงเรื่องเดียวคือ เรื่องชาวจีนในประเทศไทย หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักจะเป็นฝ่ายปกป้องคอยแก้คำกราหาต่างๆให้แก่ชาวจีนในประเทศไทยที่ถูกโจมตี เช่น โต้บทความของอัศวพาหุเรื่องยิวแห่งบูรพาทิศ ลัทธิเอาอย่าง ความเป็นชาติไทยโดยแท้จริง เป็นต้น

ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวจีนที่อพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยเริ่มมีจำนวนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเกิดความไม่สงบขึ้นในประเทศจีน ประกอบกับประเทศไทยต้องการแรงงานชาวจีน จึงทำให้ชาวจีนหลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้นจนถึงระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1

ชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทยมักจะประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง จึงมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมากที่สุด นอกจากนี้ชาวจีนยังนิยมเป็นนายทุนให้ชาวนาไทยกู้เงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยแพงและเป็นคนกลางในการซื้อขาย ตลอดจนส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ กล่าวได้ว่าชาวจีนเข้าแทรกซึมเกือบทุกอาชีพ ทำให้ชาวไทยเสียเปรียบชาวจีนในด้านเศรษฐกิจอย่างมาก

<u>ชาวจีนกับปัญหาการปกครอง</u>

ปัญหาเกี่ยวกับชาวจีนที่นับว่าสำคัญรองลงมาคือ ปัญหาการปกครอง ชาวจีนยึดมั่นในขนบประเพณี และวัฒนธรรมของชาติตนอย่างมั่นคง สภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนความนึกคิดจึงผูกพันกับประเทศจีนมากกว่าประเทศไทย ทำให้เกิดปัญหาด้านปกครอง

แก่รัฐบาลไทยหลายด้าน เช่น การก่อความวุ่นวายของสมาคมลับอั้งยี่ การนัดหยุดงานในกรุงเทพฯ ความพยายามในการตั้งสโมสรการค้า ตลอดจนการเข้าเป็นคนในบังคับต่างประเทศเพื่อสิทธิพิเศษในการที่ไม่ต้องขึ้นศาลไทย ดังเช่น

การก่อความวุ่นวายของสมาคมลับอั้งยี่ ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวสมาคมลับอั้งยี่หรือตั๋วเที่ยได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ อั้งยี่จะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยมาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่ออั้งยี่มีจำนวนมากขึ้นก็ยิ่งก่อความเดือดร้อนวุ่นวายขึ้นเรื่อยๆ แม้จะเป็นเรื่องการขัดผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจในระหว่างพวกจีนด้วยกันเองก็ตาม แต่เมื่อเหตุการณ์วุ่นวายต่างๆลุกลามจนถึงขั้นก่อการจลาจล เป็นผลให้รัฐบาลไทยต้องเข้าปราบปรามจึงสงบลงได้ เช่นเมื่อปี พ.ศ. 2419 อั้งยี่ในภูเก็ตก่อความวุ่นวายเพราะขัดผลประโยชน์กันเอง เป็นเหตุลุกลามจนถึงขั้นปล้น ฆ่า และเผาบ้านเรือนของชาวไทยด้วย รัฐบาลไทยต้องส่งกำลังไปปราบปรามจึงสงบลง นอกจากนั้นอั้งยี่ยังก่อความวุ่นวายอีกหลายครั้ง เช่นที่ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชัยนาท อยุธยา นครสวรรค์ ราชบุรี พิษณุโลก ธนบุรี ฯลฯ

ในปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมาคมอั้งยี่ได้รับอิทธิพลทางการเมืองจากภายนอกประเทศทำให้เกิดการเคลื่อนไหวขึ้น เมื่อมาถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอั้งยี่ได้ก่อความวุ่นวายหลายด้าน เช่น มีส่วนร่วมในการปฏิวัติในประเทศจีน สนับสนุนพวกปฏิวัติพรรคก๊กมินตั๋ง ชู่บังคับเอาทรัพย์สินของชาวจีนให้เสียค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรค ลักลอบตั้งบ่อนการพนัน ตีชิงวิ่งราว ตลอดจนเรียกค่าคุ้มครองจากซ่อง โรงจิ้ว และโรงฝิ่น เป็นต้น

การนัดหยุดงานในกรุงเทพฯ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2453 ชาวจีนในกรุงเทพฯได้นัดหยุดงานเพราะไม่พอใจที่รัฐบาลเพิ่มภาษีรัชฎูปการ ชาวจีนต้องเสียเงินภาษีปีละ 6 บาทเท่ากับชาวไทยและชาวต่างประเทศอื่นๆในประเทศไทย การนัดหยุดงานของชาวจีนครั้งนี้ทำให้ชาวไทยต้องประสบปัญหาขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างหนัก รัฐบาลต้องใช้กำลังเข้าปราบปราม ชาวจีนจึงยอมเลิกนัดหยุดงาน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอิทธิพลลัทธิชาตินิยมได้แพร่หลายเข้ามาสู่ชาวจีนในประเทศไทย หนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทยได้ยุยงให้ชาวจีนนัดหยุดงานเป็นการประท้วง

ชาวอังกฤษซึ่งปฏิบัติการรุนแรงกับชาวจีนในเซี่ยงไฮ้และกวางตุ้ง แต่รัฐบาลไทยระงับเหตุการณ์ได้ทัน

<u>การเข้าเป็นคนในบังคับต่างประเทศ</u> เนื่องมาจากประเทศมหาอำนาจตะวันตก เช่น ฝรั่งเศสพยายามใช้สิทธิสภาพนอกอาณาเขตเป็นเครื่องมือแสวงหาอำนาจและเพื่อบีบบังคับไทยโดยชักชวนชาวจีนพื้นเมืองตลอดจนลูกหลานจีนซึ่งเกิดในไทยไปเป็นคนในบังคับประเทศตน คนจีนเหล่านั้นจะได้เสียภาษีในอัตราต่ำและไม่ต้องขึ้นศาลไทยเมื่อทำผิด การกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นการก่อความยุ่งยากแก่รัฐบาลไทย เช่น กรณีนายเฮียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง ซึ่งเป็นคนในบังคับอังกฤษและเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียมชินโป่ได้ยุยงให้ชาวจีนนัดหยุดงาน เป็นผลให้รัฐบาลไทยสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียมชินโป่ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2468 เป็นต้น

<u>ความพยายามในการตั้งสโมสรการค้า</u> ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวชาวจีนพยายามขอให้รัฐบาลไทยจัดตั้งสโมสรการค้า เพื่อรักษาผลประโยชน์ในกลุ่มของตน เมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงยืนยันไม่ให้จัดตั้งสโมสรการค้า เพื่อป้องกันการแผ่ขยายอิทธิการเมือง โดยใช้การประชุมสโมสรเป็นเครื่องบังหน้า แต่ชาวจีนก็ยังพยายามรวมกลุ่มกันอีกในรูปของการจัดห้องอ่านหนังสือ (จือปอเสีย) ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นที่อ่านหนังสือแล้วยังเป็นที่ประชุมปรึกษาหารือเรื่องต่างๆอีกด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่าการโต้แย้งทางความคิดระหว่างผู้บริหารประเทศกับนักหนังสือพิมพ์จะดำเนินไปไม่กี่ปีคือ ระยะที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. 2457 จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2462 หลังจากนั้นก็ไม่ปรากฏเหตุการณ์เช่นนี้อีก

นอกจากนี้ในระหว่างนักหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองก็เกิดการขัดแย้งทางความคิด ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์มีสิทธิ เสรีภาพมาก จึงใช้สิทธินี้กันอย่างเต็มที่ เช่น หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารัตน์ลงบทความโต้ตอบกับหนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์อื่นๆ หลายฉบับด้วยเรื่องที่เกี่ยวกับชาวจีน นอกจากนี้ยังมีบทความของประชาชนส่งมาร่วมแสดงความคิดเห็นด้วยเสมอ ทำให้ผู้อ่านได้ทราบความคิดเห็นของคนในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีเรื่องเกี่ยวข้องกับชาวจีนอยู่มาก โดยเฉพาะชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทย ฉะนั้นก่อนจะวิเคราะห์เนื้อหาบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์อย่างละเอียดควรได้ทราบสภาพและบทบาทของชาวจีนในประเทศไทยในสมัยนั้นเสียก่อน เพื่อช่วยให้เข้าใจบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

ชาวจีนในประเทศในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชาวจีนในประเทศสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นชาวต่างประเทศกลุ่มใหญ่ที่สุดและรวมตัวกันจัดระเบียบทางสังคม (socialization) ได้เป็นอย่างดี ชาวจีนนิยมอยู่รวมกันอย่างใกล้ชิด ก่อตั้งสมาคมต่างๆเพื่อรักษาผลประโยชน์ช่วยเหลือกันเอง [1] เช่น สมาคมชื่อสกุล สมาคมการกุศล สหภาพกรรมกรจีนโพ้นทะเล (ก่อตั้งครั้งแรกปี พ.ศ. 2450 ชื่อว่า สมาคมอุตสาหกรรมและพาณิชย์) การรวมตัวกันเช่นนี้ย่อมกลายเป็นปัญหาสังคมที่น่าวิตกสำหรับประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาสังคมซ้อนหรือทำให้เกิดเมืองจีนขึ้นในประเทศไทย [2]

<u>ลัทธิชาตินิยมของชาวจีน</u> ชาวจีนในประเทศในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีหลายพวก หลายภาษา หลายชั้น บางพวกเป็นจีนชั้นต่ำหาเช้ากินค่ำรับจ้างแบกหาม พวกนี้จะใส่ใจแต่เฉพาะเรื่องการทำมาหากินเท่านั้น ส่วนจีนชั้นสูงบางพวกที่เป็นขุนนางผู้ดีก็จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมืองนัก แต่จีนพวกที่มีความรู้และก่อนข้างจะทันสมัยจะได้รับอิทธิพลทางความคิดเกี่ยวกับลัทธิการปกครองสมัยใหม่ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ดร.ซุนยัดเซ็นได้เป็นผู้นำในการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองของจีนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐซึ่งเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2437 เป็นต้นมา ทำให้คนจีนโพ้นทะเลเริ่มเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนการปฏิวัติ

---

[1] กมล จันทรสร <u>อิทธิพลของชาวจีนโพ้นทะเล</u> หน้า 88 -89

[2] สุวิมล ชาญมานนท์ "การกำจัดอิทธิพลของชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 6" <u>วารสารธรรมศาสตร์</u> มิ.ย. -ก.ย.2517 หน้า 73

การปกครองของจีนอย่างกว้างขวาง "โดยเฉพาะจีนในประเทศได้จัดตั้งสาขาของสมาคม ถุง เหมิง หุ้ย ที่มีชื่อว่า "จุง หัว"((chung hua)) ขึ้นในปี พ.ศ. 2450 เพื่อปลูกฝังความรู้สึกทางด้านชาตินิยม สนับสนุนหลักการปกครองของ ดร.ซุนยัดเซ็น ในหมู่คนจีนในประเทศไทย รวมทั้งหาเงินช่วยเหลือพวกปฏิวัติในประเทศจีนอีกด้วย หัวหน้ากลุ่มชาวจีนในประเทศไทยที่สนับสนุนการปฏิวัติของ ดร.ซุนยัดเซ็นคือนาย เชียวโฟเซ็ง "* 1

เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงที่มีการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่ ดร.ซุนยัดเซ็นดังกล่าวนั้น จะเป็นช่วงที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เกิดขึ้นในประเทศไทยพอดีคือในปี พ.ศ. 2450 นั่นเอง แสดงให้เห็นว่านายเชียวฮุดเส็งได้ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันทั้งสองด้านคือเป็นหัวหน้าชาวจีนในไทย สนับสนุน ดร.ซุนยัดเซ็นโดยให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน และออกหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับภาษาไทยและจีนในเมืองไทย เพื่อเผยแพร่ความคิดควบไปด้วย โดยเฉพาะฉบับภาษาจีนมักลงเรื่องราวเกี่ยวกับทหารการปกครองในประเทศจีนเสมอ ส่วนฉบับภาษาไทยก็จะมีเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีนเช่นกัน เพื่อให้ชาวจีนในประเทศไทยได้รับรู้ความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของคณะปฏิวัติในประเทศจีนเป็นอย่างดีด้วย

---

[1] George William Skinner, Chinese Society in Thailand P. 157

*นายเชียวโฟเซ็ง (Hsiao Fo-ch'eng)คือนายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง เป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากพรรคกวอมินตั๋งเมื่อปี พ.ศ. 2469 ให้ดำรงตำแหน่งเป็นสภานายกแผนกคนจีนโพ้นทะเลที่กวางตุ้ง

วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ด้านสังคม

การวิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์เนื้อหาบทความในด้านสังคม ซึ่งประกอบด้วย การศึกษา การเศรษฐกิจ การปกครอง การศาสนา การบันเทิง การสาธารณูปโภค และหนังสือพิมพ์ เพื่อจะได้ทราบแนวความคิดที่ปรากฏในบทความของหนังสือพิมพ์นี้ในด้านต่างๆ เช่น

การศึกษา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัฐบาลได้จัดการศึกษาเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2464 เพื่อยกระดับพลเมืองให้มีความรู้ ความก้าวหน้าทางการศึกษาโดยทั่วถึงกัน

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้วิจารณ์การจัดการศึกษาของรัฐบาลลงในบทความหลายบทความ ดังนี้

ในแง่ยกย่อง หนังสือพิมพ์ได้กล่าวสนับสนุนรัฐบาลในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ช่วยรัฐบาลเผยแพร่ความสำคัญของการศึกษาให้ประชาชนทราบ เช่น

การศึกษาระดับอนุบาล บทความเรื่อง "การอนุบาลทารก" ฉบับวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2466 หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าวถึงการที่โรงเรียนราชินีประกาศรับนักเรียนอนุบาล นับเป็นของใหม่สำหรับคนไทย จึงควรชี้แจงรายละเอียดในการรับสมัครให้ผู้ปกครองเข้าใจและเห็นคุณค่าของการศึกษาระดับนี้ หนังสือพิมพ์จึงเสนอแนะในตอนหนึ่งว่า

> ถ้าการอนุบาลทารกที่โรงเรียนราชินีจัดทำขึ้นเป็นไปไม่ใช่เพื่อการทดลองแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องชี้ประโยชน์เพื่อเป็นความเข้าใจของชนหมู่มากให้แจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้น เพียงเท่าที่กล่าวในแจ้งความฉบับนั้น เรายังสงสัยว่าไม่เป็นผลพอที่จะก่อความศรัทธาให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนเพียงกล่าวว่าจะเพาะปลูกปัญญา ความประพฤติ และร่างกายของทารกวัย 3-6 ขวบให้เป็นไปใน

ทางที่ดีตามสมควร ...[1]

อีกตอนหนึ่งในบทความเดียวกันที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า

> เราอยากเพิ่มเติมว่า การอนุบาลทารกเป็นกิจสำคัญ ควรจักให้ได้เป็นความรู้ของมารดาโดยทั่วไป เด็กในเมืองไทยเรามีอยู่เป็นส่วนมากที่ร่างกายอ่อนแอสู้เด็กต่างประเทศไม่ได้ เพราะมารดาไม่ใคร่จะมีความรู้ด้านอนุบาล นอกจากทำตามแบบชาวบ้านไม่เป็นแบบแผนน่านิยมเลย ทารกจึงไม่ใคร่เจริญด้วยกำลังและตายเสียมาก...เรามีความยินดีมากถ้าความดำริห์ของโรงเรียนราชินีได้รับความสนับสนุนจากชนทั่วไปจะยังประโยชน์อันสูงแก่ชาติด้วย [2]

<u>การศึกษาระดับประถม</u> หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าวชมเชยหนังสือเรียนชื่อครุณศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษาของท่าน ฟ.ธีแลร์ ครูโรงเรียนอัสสัมชัญว่าเป็นหนังสือที่ดีมีประโยชน์ ผู้แต่งสามารถเลือกเรื่องที่ดีงามมาให้นักเรียนได้ศึกษา นับเป็นแบบอย่างของหนังสือประเภทแบบเรียนได้เล่มหนึ่ง ดังกล่าวไว้ในบทความเรื่อง "ครุณศึกษาของอัสสัมชัญ" ฉบับวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2464 ตอนหนึ่งว่า "ในครุณศึกษา ผู้แต่งได้ค้นหาเรื่องนิทานที่เป็นจริงบ้าง นิยายบ้าง คติทางศาสนา ตำนาน และพงศาวดารบ้าง กับมีบทกวีนิพนธ์แต่งเป็นเรื่องสั้นๆพอเหมาะกับเด็กเล่าเรียน และเข้าใจง่ายนำมารวมไว้ให้เป็นแบบฉบับที่ดี ..." [3]

---

[1] "การอนุบาลทารก" <u>จีนโน</u>ฯ 30 ตุลาคม 2466 หน้า 2

[2] <u>ด</u>. หน้า 2

[3] "ครุณศึกษาของอัสสัมชัญ" <u>จีนโน</u>ฯ 19 เมษายน 2464 หน้า 2

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้เสนอความคิดต่อรัฐบาลว่า การจัดโรงเรียนประเภทสหศึกษาควรจะจำกัดอายุด้วยจึงจะเหมาะสม ดังบทความตอนหนึ่งในเรื่อง "ปัญหาสหศึกษา" ฉบับวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2466 กล่าวว่า

> ปัญหาสหศึกษาซึ่งกรูเทพเขียนลงในหนังสือพิมพ์วิทยาจารย์เมื่อวันที่ 15 มิถุนายนนี้ ข้าพเจ้าอ่านแล้วอดที่จะชมเชยความเห็นของท่านครูที่ออกนามมานั้นไม่ได้ คุณประโยชน์ของการใช้วิธีเรียนปนกันทั้งนักเรียนชายและหญิงตั้งแต่ชั้นมูลขึ้นไปจนถึงอุดม ท่านกล่าวไว้อย่างละเอียดลออนั้น ถึงจะมีผู้คัดค้านว่าชายหนุ่มเมืองเรามีนิสัยติดเจ้าชู้อยู่โดยมากไม่ควรปล่อยให้เรียนปนกัน แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าได้จำกัดอายุของนักเรียนแล้วประกอบกับการอบรมอันดีด้วยเชื่อว่าอาจป้องกันความเสียหายอันจะเกิดแก่นักเรียนชายหญิงได้...[1]

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังเสนอแนะเรื่องการกำหนดอายุคู่สมรส อันจะเป็นทางป้องกันปัญหาที่ให้นักเรียนชายหญิงเรียนร่วมกันอีกด้วย ดังข้อความตอนหนึ่งในบทความเดียวกันว่า "ข้าพเจ้าขอเสริมความเห็นอีกเล็กน้อยว่าก่อนน่าที่เมืองเราจะใช้วิธีเรียนปนกันนั้น ควรที่รัฐบาลจะออกกฎหมายจำกัดอายุของคู่แต่งงานว่า ชายต้องอายุเท่านั้นหญิงต้องอายุเท่านั้นจึงจะแต่งงานกันได้ ถ้าฝ่าฝืนก็ต้องมีโทษถานอาญา บางทีจะเป็นการช่วยป้องกันการลักกะเพศซึ่งยังเกิดจากเด็กหนุ่มบางคนได้กระมัง..." [2]

การจัดการศึกษาของรัฐบาล หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์สนับสนุน และเห็นพ้องด้วยกับการจัดการศึกษาของรัฐบาลดังบทความเรื่อง "ควรทำไว้เป็นที่ระลึกแห่งพระเกียรติคุณ" ฉบับวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2459 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

---

[1] "ปัญหาสหศึกษา" จีนโนฯ 19 มิถุนายน 2466 หน้า 2

[2] ดู. หน้า 2

"การศึกษาเมืองเราทุกวันนี้นับว่าเจริญขึ้นมาก แต่ยังไม่พอกับสมัยอยู่นั่นเอง เด็กหญิงชายชาวบ้านไม่สามารถเข้าโรงเรียนมีอีกมากมายนัก แม้จะมีโรงเรียนเชลยศักดิ์เรียกค่าเรียนน้อยกว่าโรงเรียนรัฐบาลก็ดี แต่บุตรหลานคนยากจนก็ไม่มีโอกาสเข้าเรียนได้ ควรจัดตั้งโรงเรียนอนาถาขึ้นเพราะจำเป็นอย่างยิ่งในเวลานี้ " [1]

บทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งหนังสือพิมพ์เสนอแนะให้ชาวบ้านร่วมมือกับรัฐบาลสมทบทุนสร้างโรงเรียน โดยกล่าวว่า "...เชื่อว่าชาวบ้านผู้มีกำลังทรัพย์คงไม่เสียดายเงินเล็กน้อย ช่วยเหลือรัฐสร้างโรงเรียนให้ความรู้แก่เด็กอนาถา ..." [2]

<u>ในแง่ชักแย้ง</u> บทความที่ขัดแย้งและวิจารณ์รัฐบาลในการจัดการศึกษาระดับต่างๆตลอดจนปัญหาในด้านการบริหารการศึกษาที่ยังมีข้อบกพร่องควรแก้ไข เช่น

บทความเรื่อง "โรงเรียนตามบ้าน" ฉบับวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2459 เป็นบทความที่เขียนขึ้นเพื่อกระตุ้นให้รัฐบาลหันมาสนใจและสอดส่องดูแลการศึกษาในโรงเรียนประเภทต่างๆ เช่น การสอนของโรงเรียนเอกชนว่าให้**ผลประโยชน์**คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ ดังข้อความตอนหนึ่งว่า "เด็กบางคนเข้าโรงเรียนตามบ้าน หวังว่าเป็นสถานบ่มความประพฤติของเด็กให้เป็นพลเมืองดี แต่เด็กเหล่านั้นไม่เป็นนักเรียนกลับกลายเป็นนักสิงไป " [3] นอกจากนั้นยังสะท้อนภาพการลงโทษนักเรียนในโรงเรียนเอกชนว่าบางโรงเรียนลงโทษนักเรียนอย่างทารุณป่าเถื่อน สมควรที่กระทรวงศึกษาธิการและผู้เกี่ยวข้องควรจะจัดการแก้ไขโดยเร็ว ดังบทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า "โรงเรียนมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งย่านหลังวังพระองค์เจ้าปรีดา ครูผู้หญิงตั้งระเบียบลงโทษ

---

[1] "ควรทำไว้เป็นที่ระลึกแห่งพระเกียรติคุณ" <u>จีนโนฯ</u> 22 มกราคม 2459 หน้า 2

[2] <u>ดู</u>. หน้า 2

[3] "โรงเรียนตามบ้าน" <u>จีนโนฯ</u> 20 มีนาคม 2459 หน้า 2

นักเรียนอย่างป่าเถื่อน ถ้าเด็กคนใดต่อหนังสือมิได้หรือกระทำความผิดก็ให้เด็กเอาที่รัษะชนบานน่าต่างบ้าง ชนฝาเรือนบ้าง เอาท่อนเหล็กแขวนคอเด็กบ้าง ให้เด็กคมตูดชิ่งกันและกัน กระทั่งเด็กเจ็บป่วยหยุดเรียนก็มี ..." [1]

โรงเรียนบางแห่งที่มุ่งสอนบางวิชาเกินไป หนังสือพิมพ์จะท้วงติงถึงผลการเรียนที่นักเรียนได้รับว่าจะไม่ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังบทความเรื่อง "เรียนพระคำภีร์มากเกินไป" ฉบับวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2461 กล่าวตอนหนึ่งว่า "โรงเรียนคริสเตียนวิทยาลัยให้นักเรียนเล่าเรียนพระคำภีร์ใบเบอลค่อนข้างมากเกินไป ทำให้การเล่าเรียนของเด็กไม่สู้จะบริบูรณ์ได้...ถ้าเด็กไม่เล่าเรียนได้เต็มครบตามหลักสูตรภายในเวลากำหนดแล้ว เด็กนั้นก็ย่อมเสียโอกาสไปมาก" [2]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารสัพท์ลงบทความเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนในโรงเรียนพานิชการ โดยกล่าวตำหนิรัฐบาลเรื่องครูผู้สอนไม่มีความสามารถเพียงพอ ทำให้การสอนภาษาจีนด้อยกว่าการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ทั้งๆ ที่ภาษาจีนมีความสำคัญนำไปใช้ประโยชน์ในการติดต่อค้าขายได้มากกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ การลงบทความเช่นนี้มีจุดประสงค์จะกระตุ้นรัฐบาลไทยให้หันมาสนใจและปรับปรุงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนไทยให้ดีขึ้น ดังบทความเรื่อง "การสอนภาษาจีนในโรงเรียนรัฐบาล" ฉบับวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> การสอนภาษาจีนในโรงเรียนรัฐบาลมีแห่งเดียวก็อที่โรงเรียนพานิชการวัดแก้วแจ่มฟ้าสี่พระยา พระนคร...สังเกตตามเสียงผู้ปกครองนักเรียนว่าการสอนภาษาจีนในโรงเรียนดังกล่าวเป็นไปอย่างอ่อนแอมากที่สุดเกือบใช้การไม่ได้ สาเหตุเพราะความบกพร่องของกระทรวงศึกษาธิการในการบรรจุครูผู้สอนที่มิได้เลือกเฟ้นหาผู้สามารถตามสมควร...ตามที่กล่ามานี้เพราะ

---

[1] "โรงเรียนตามบ้าน" จีนโนฯ 20 มีนาคม 2459 หน้า 2

[2] "เรียนพระคำภีร์มากไป" จีนโนฯ 29 พฤษภาคม 2461 หน้า 2

ใคร่เห็นเด็กนักเรียนในโรงเรียนพาณิชย์มีความรู้ในทางภาษาจีนเชี่ยวขึ้น... เดี๋ยวนี้เขาติกันเรื่องสอนภาษาจีนของโรงเรียนพาณิชยการอยู่มากแล้ว...[1]

นอกเหนือไปจากบทความติเตียนในเรื่องการสอนแล้ว หนังสือพิมพ์ยังเสนอแนะให้มีการสอนจริยศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาทางเพศระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ดังกล่าวไว้ในบทความตอนหนึ่งของเรื่อง "ควรดำริห์หรือยัง" ฉบับวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2462 ว่า" ปัญหาทางเพศระหว่างครูหญิงกับครูชาย นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย รัฐบาลควรจะป้องกันอย่าให้มีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นได้ รวมไปถึงการดูแลความประพฤติของข้าราชการชายและหญิงอีกด้วย รัฐบาลควรดำริห์การวางระเบียบหรือแก้ไขให้เหมาะสมตามควรจะอำนวยผลกว่าที่เป็นอยู่เช่นนั้น " [2]

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่ตำหนิเรื่องการประพฤติไม่สุจริตของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการเงินนั้น หนังสือพิมพ์มีจุดประสงค์ที่จะให้รัฐบาลหาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นอีก ดังบทความเรื่อง "ศึกษาธิการกับเงินพลีศึกษา" ฉบับวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2466 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> เงินพลีศึกษาเป็นเงินที่ราษฎรบริจาคตามความบังคับในพระราชบัญญัติประถมศึกษา 2466 เพื่อนำไปใช้บำรุงการศึกษาประชาบาล ต้องสูญเสียไปเพราะทุจริตเป็นเรื่องที่น่าเศร้ามาก...จำเป็นอย่างยิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการเจ้าของเรื่องโดยตรงต้องเพ่งเล็งให้มาก...ขอให้ระลึกว่าเงินพลีศึกษานี้เป็นเงินปลีกเอามาจากหัวใจพลเมือง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้บริจาครู้สึกถึงผลประโยชน์เพื่อศรัทธา จะไม่พากันถอนหายใจ

---

[1] "การสอนภาษาจีนในโรงเรียน" จีนโนฯ 23 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[2] "ควรดำริห์หรือยัง" จีนโนฯ 29 พฤษภาคม 2462 หน้า 2

สิ้นความเลื่อมใสไปทั่วหน้ากัน [1]

การบริหารการศึกษาจะเปนไปได้ผลเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้ปกครองประเทศเสมอ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้บริหารการศึกษาไว้ในบทความเรื่อง "การศึกษาย่อมเกี่ยวกับการปกครอง" ฉบับวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2464 ตอนหนึ่งว่า

> ประเทศใดมีพลเมืองดีมาก การปกครองย่อมยุ่งยากน้อยโดยต้องอาศัยการศึกษาเปนเกณฑ์ คนดีได้ต้องอบรมด้วยการศึกษาอันดีงาม...การศึกษาตามต่างจังหวัดยังอ่อนแอมาก กระทรวงศึกษาธิการควรขยายการศึกษาให้กว้างขวางออกไป...รัฐควรกราบบังคมทูลให้ผู้ปกครองเด็กส่งบุตรหลานไปเล่าเรียนเมื่อเด็กมีอายุตามสมควรที่ขีดกั้นไว้ จะยังประโยชน์แก่การปลูกฝังการศึกษาที่ดีให้มั่นอยู่ในสันดานของเด็กด้วย...[2]

จากบทความดังกล่าวเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะให้ข้อคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาระดับอื่นๆของไทย แต่จะตำหนิรัฐบาลที่ขาดความเอาใจใส่ดูแลด้านความประพฤติของครูและนักเรียน ความไม่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาบางแห่ง และที่สำคัญก็คือในโรงเรียนพาณิชการ รัฐบาลให้ความสนใจภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสมากกว่าภาษาจีนทั้งๆที่ภาษาจีนมีความจำเป็นมากกว่า แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้สนใจและรักษาผลประโยชน์ให้กับชาวจีนในประเทศไทย

<u>การเศรษฐกิจ</u>

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวชาวจีนเป็นผู้ผูกขาดเศรษฐกิจของประเทศไว้แทบทั้งหมด เพราะชาวไทยนิยมรับราชการมากกว่าค้าขาย ชาวไทยชนบทส่วนหนึ่งยังนิยมประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ และทำสวน แต่ในแถบที่มีชุมชนหนาแน่นเช่นเมืองหลวง ชาวจีนซึ่งแม้จะเป็นชนกลุ่มน้อยแต่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้กลายเป็นระบบทุนที่ปรากฏ ทั้งนี้เพราะชาวจีนในประเทศไทยเป็นชาวจีนที่

---

[1] "ศึกษาธิการกับเงินพลีศึกษา" <u>จีนโน</u>ฯ 28 สิงหาคม 2466 หน้า 2

[2] "การศึกษาย่อมเกี่ยวกับการปกครอง" <u>จีนโน</u>ฯ 18 เมษายน 2464 หน้า2

อพยพมาจากทางตอนใต้ของประเทศจีนเกือบทั้งหมด มีการศึกษาน้อยและส่วนมากเป็นชาวนามาก่อน จึงมุ่งการทำมาหากินเป็นสำคัญ ชาวจีนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย ทำไร่ และเป็นกรรมกร จึงทำให้ชาวจีนมีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจไทยอย่างยิ่ง

บทความส่วนใหญ่ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับการเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของราคาสินค้า ผลการทำนา ทำไร่ และการค้าขายกับต่างประเทศแล้ว หนังสือพิมพ์ยังเป็นตัวแทนให้กับชาวนา กรรมกร และคนยากจนที่ได้รับความเดือดร้อนในการครองชีพอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อต้องการให้รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อหาหนทางแก้ไข ช่วยเหลือโดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่แท้จริง จึงทรงฟังเสียงของราษฎรในหน้าหนังสือพิมพ์ด้วย ทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีบทบาทต่อสังคมมาก

<u>ปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ</u> หนังสือพิมพ์ได้ลงบทความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจติดต่อกันหลายวัน คือตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2466 เป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องข้าว เช่น ข้าวแพง การขาดแคลนข้าว การส่งข้าวออกไปนอกประเทศ ฯลฯ บทความเรื่อง "ปัญหาข้าวแพง" ฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2462 ได้กล่าวถึงประชาชนต้องบริโภคข้าวราคาสูงทั้งๆที่ชาวนาขายข้าวด้วยราคาต่ำและยังยากจนดังเดิม แต่ตรงกันข้ามคนจีนพ่อค้าข้าวกลับร่ำรวยยิ่งขึ้น จึงทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกษตรกรรมอย่างประเทศไทยทรุดโทรมลงยิ่งขึ้น ดังบทความตอนหนึ่งกล่าวว่า "การจำหน่ายข้าวในเมืองเราระหว่างนี้ดูเหมือนจะชูกเลือดเนื้อกันอยู่มาก เพราะว่าเมื่อแรกจะเกิดข้าวแพงนั้น ฉวยพ่อค้าข้าวโดยมากได้รับซื้อข้าวไว้เป็นราคาถูกๆ เวลานี้พ่อค้านำข้าวที่กว้านซื้อไว้ออกจำหน่ายเท่าราคาในท้องตลาด กำไรได้ห่างกันหุนเดิม จึงร่ำรวยกันนัก ไม่คิดถึงอกคนยากจน..." [1]

---

1 "ปัญหาข้าวแพง" <u>จีนโนฯ</u> 22 พฤษภาคม 2462 หน้า 2

นอกจากประชาชนต้องประสบปัญหาซื้อข้าวราคาแพงทั้งๆที่ชาวนาขายข้าวได้ในราคาต่ำแล้ว หนังสือพิมพ์ยังสะท้อนภาพให้เห็นอีกว่า แม้แต่รัฐบาลไทยเองก็ต้องสั่งซื้อข้าวจากพ่อค้าต่างประเทศมาจำหน่ายให้กับคนไทยทั้งๆที่เราเป็นประเทศผู้ผลิต ดังบทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า

> เรื่องข้าวแพงนี้ไม่มีอะไรที่จะน่าขันกว่าการที่เราต้องย้อนกลับไปซื้อข้าวจากพ่อค้าชาวต่างประเทศมาจำหน่ายให้พวกเราเอง เช่น กรมสรรพากรต้องซื้อข้าวจากมิตซุยส่งออกไปมณฑลภูเก็ตเป็นเงินถึง 5 ตัวเลขขึ้นไป มิหนำซ้ำยังบกพร่องอีก เช่น ข้าวห้างอุนเส่งที่ส่งไปขาดจำนวนไม่ครงตามตาชั่ง...ส่วนกำไรตกอยู่แก่ฝ่ายผู้ขาย จะโทษใครได้เล่า เมื่อพวกเราไม่มีใครจะใส่ใจเอาธุระในเรื่องข้าวแพง...[1]

เรื่องปัญหาข้าวแพงนั้น เมื่อมีจดหมายจากประชาชนเขียนมาถึงหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ก็จะเป็นตัวแทนนำจดหมายลงหนังสือพิมพ์เพื่อเสนอให้รัฐบาลทราบ เพื่อหาทางแก้ไข ช่วยเหลือ ดังบทความเรื่อง "ตอบจดหมายเรื่องปัญหาข้าวแพง" ฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2462 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> จดหมายนายวิก กาญจนปาน แลนายแดง จุดมสุข กับผู้มีชื่ออื่นๆ ที่ไม่ได้ลงนามสกุลรวม 9 ฉบับด้วยกัน ซึ่งมีความต้องกัน พรรณนาถึงความทุกข์ยากในเรื่องข้าวแพง ยกย่องเราในการที่อาจช่วยเหลือผู้ยากชนที่มีความคับแค้นใจในเรื่องข้าวแพงในครั้งนี้ หนังสือพิมพ์ของเราขอตอบว่าเป็นน่าที่ของเราที่จะต้องทำเช่นนั้น เรายินดีที่จะทำน่าที่อย่างดีที่สุดเพื่อบุคคลที่ต้องประสบความทุกข์ยาก ...[2]

ปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศนอกเหนือไปจากปัญหาเรื่องข้าวแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าอื่นๆอีก เช่น ปัญหาการทำน้ำกากมะพร้าวของชาวจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลบังคับให้ขายหม้อกลั่นให้แก่เจ้าของเตาในครั้งหนึ่งเพียงคนละ

---

[1] "ปัญหาเรื่องข้าวแพง" จีนโนฯ 22 พฤษภาคม 2462 หน้า 2

[2] "ตอบจดหมายเรื่องปัญหาข้าวแพง" จีนโนฯ 24 พฤษภาคม 2462 หน้า 2

5 หม้อเท่านั้น ทำให้เจ้าของเถาต้องเดือดร้อนไปตามๆกัน ดังบทความตอนหนึ่งเรื่อง "หม้อตาล " ฉบับวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2462 กล่าวว่า

> การทำน้ำตาลมะพร้าวในระยะนี้รู้สึกว่าพวกเจ้าเถาเดือดร้อนกันทุกๆคน หวังว่าทำตาลจะขายเอาเงินกลับต้องเหลือน้ำตาลอยู่ที่บ้านกันคนละมากๆ เพราะไม่มีหม้อตาลจะใส่...ส่วนพวกที่ได้ดีและร่ำรวยกันแทบเป็นเศรษฐีนั้น เพราะท่านซื้อหม้อได้เดินปอลิซีย่างดี โดยเอาชื่อเจ้าเถาที่มีอยู่ในบาญชีของสรรพากรไปซื้อ เจ้าพนักงานก็ขายหม้อให้มาก...ทำให้เจ้าเถาต้องเดือดร้อนกันทุกคน [1]

นอกจากปัญหาเรื่องข้าวและน้ำตาลแล้ว หนังสือพิมพ์ยังได้กล่าวถึงสินค้าประเภทอื่นๆ อีก เช่น พริกไทย กล้วย ผ้าชื่น ยาสูบ เกลือ ฯลฯ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่างๆได้รับความเดือดร้อนจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำกันทั่วไป และมีผลกระทบกระเทือนมาถึงประเทศไทยด้วย หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้ลงบทความเสนอแนะให้รัฐบาลตระหนักถึงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ชี้ให้เห็นว่าระยะนั้นทุกประเทศกำลังรีบเร่งปรับปรุงระบบเศรษฐกิจทั้งสิ้น ควรแล้วที่รัฐบาลไทยจะหันมาทำนุบำรุงการกสิกรรม พานิชกรรม และหัตถกรรม อันเป็นหัวใจของการเศรษฐกิจของเราให้เจริญทัดเทียมกับต่างประเทศ ดังบทความเรื่อง "ไม่ควรนอนใจ" ฉบับวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2461 กล่าวว่า

> หลังมหาสงครามทุกชาติได้พยายามรีบเร่งทนุบำรุงการกสิกรรม หัตถกรรม และพานิชกรรม ในประเทศของตนให้เจริญขึ้น เพื่อส่งไปจำหน่ายแข่งขันตามประเทศต่างๆมากขึ้น แม้ในเวลานี้ประเทศสยามจะเสียเปรียบนาๆประเทศด้านหัตถกรรม พานิชกรรมก็จริง แต่ก็หาควรที่จะละความพยายามอันนี้เสียไม่ เราควรผลิตสินค้าหัตถกรรมของเราขึ้นใช้ภายในประเทศได้ ก็นับว่าเป็นคุณประโยชน์ยิ่งกว่าไปดิดทำเสียหาย การแสดงหัตถกรรมของเราเคยมีกันหลายครั้งหลายหน แต่เหตุไฉนเมื่อเลิก

---

[1] "หม้อตาล" จีนโนฯ 4 มีนาคม 2462 หน้า 2

แสดงหัตถกรรม สินค้าหายไปหมด หรือเป็นเพียงประดิษฐ์เล่นชั่วครั้งชั่วคราว ก็ต้องนับว่าเป็นความเห็นที่ยังบกพร่องอยู่...[1]

บทความเรื่อง "เรื่องที่ควรคำนึง" ฉบับวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2464 หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้ย้ำความคิดในเรื่องการบำรุงกสิกรรม พาณิชกรรม และหัตถกรรมอันเป็นหัวใจของเศรษฐกิจของชาติอีกด้วย ดังข้อความว่า

> เมื่อสินค้าทั่วโลกภายหลังสงครามมีราคาแพงขึ้น ทำให้ประชาชนปั่นป่วนรายได้ไม่พอประทังกับของแพง โดยเฉพาะชาวไทยเดือดร้อนมากเพราะต้องพึ่งสินค้าต่างประเทศ ดังนั้นวิธีที่จะระงับเหตุความแพงของสินค้าได้ โดยเร่งทนุบำรุงการค้าขาย และการหัตถกรรมของใช้ที่จำเป็นต่างๆของเราขึ้นเอง พยายามอาศัยของต่างประเทศให้น้อยที่สุด ซึ่งรัฐบาลต้องเป็นแบบอย่างให้ประชาชนดำเนินตามจะได้ศับคำครหาที่มักกล่าวกันว่าคนไทยมักทำอะไรล้มลุกอยู่ร่ำไป...[2]

นอกจากหนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะเสนอแนะรัฐบาลในเรื่องการทนุบำรุงการกสิกรรม พาณิชกรรม และหัตถกรรมแล้ว ยังเสนอแนะรัฐบาลให้เปลี่ยนแปลงอัตราการเก็บภาษีสินค้าภายในประเทศและต่างประเทศให้สมดุลย์กัน คือเดิมเก็บภาษีสินค้าขาเข้าเพียงร้อยละ 3 แต่สินค้าภายในเก็บตั้งแต่ร้อยละ 5 ถึง 15 ทำให้ประชาชนผู้ประกอบอาชีพค้าขายสินค้าพื้นเมืองต้องเสียภาษีหลายซับหลายซ้อน บทความในหนังสือพิมพ์เรื่อง "สินค้าภายในบ้านเมือง" ฉบับวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 กล่าวว่า

> สินค้าพื้นเมืองของเราอันจำเป็นแก่ชีวิตร์ ดังผัก ปลา ผลไม้ ล้วนต้องถูกเรียกภาษีโดยตรงและอ้อมหลายซับหลายซ้อน เช่น ผู้มีนาไร่ สวนผัก ผลไม้ ชั้นต้นก็ต้องเสียค่าน่าโฉนดตราจองแล้ว ต่อมาเสียค่าสมพักศร ลงปลายนำพืชผลออกสู่ตลาด ยังต้องเสียค่าภาษีชั้นในอีกทอดหนึ่งด้วย เมื่อเป็น

---

[1] "ไม่ควรนอนใจ" จีนโนฯ 11 ธันวาคม 2461 หน้า 2

[2] "เรื่องที่ควรคำนึง" จีนโนฯ 14 กันยายน 2464 หน้า 2

> เช่นนี้สินค้าเมืองเราจะมีเวลาได้แข่งขันกับสินค้าต่างประเทศอย่างไร... ความประสงค์ของเราต้องการให้รัฐบาลพูดจาว่ากล่าวในเรื่องการแก้อัตราภาษีสินค้าจากต่างประเทศให้เสมอกับสินค้าภายในประเทศ...[1]

นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ยังมีส่วนชี้สาเหตุของความล้มเหลวของบริษัทการค้าของไทย และข้อควรจะแก้ไข ดังปรากฏในบทความเรื่อง "บริษัท-ไทย" ฉบับวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ตอนหนึ่งอ้างว่า

> ความยุ่งเหยิงของบริษัทไทยที่ตั้งขึ้นใหม่ค่อนไปข้างจะมีเลศนัย ลึกลับ ฝ่ายบริษัทที่ถูกกล่าวหายังได้ขยายความจริงหรือคัดค้านคำกล่าวขวัญอย่าง 1 อย่างใดไม่ ทำให้เรื่องราวมืดคลุ้มเอียงทางไม่น่าฟัง ชวนให้คนภายนอกคิดไปต่างๆนาๆ การตั้งบริษัทค้าขายของคนไทยหากไม่ยุ่งตอนต้นมือ ก็กลางหรือปลายมือ จนตั้งไม่ติดหรือล้มไป ควรอับอายน่ามากนิดกับบริษัทต่างประเทศ...ความยุ่งเหยิงของบริษัทคนไทยมักขาดความรอบคอบในการดำเนินงานไม่สุจริตใจ มักไปแต่ประโยชน์ส่วนตัว แตกร้าวในหมู่คณะ จึงต้องบกพร่องและเสียหายในที่สุด...พึงระวังโดยเคร่งครัด...อย่าสักแต่ทำก็ทำ มิฉนั้นอย่าริขึ้นดีกว่า...[2]

<u>ปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของประชาชน</u> หนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะลงเรื่องราวของประชาชนทั้งทุกข์ สุข บางครั้งเนื้อหาของบทความก็สนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้ที่ยากจน เดือดร้อน และถูกเหยียดหยาม ให้มีกำลังใจต่อสู้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการดำรงชีวิต เช่น บทความเรื่อง "คนงานที่เป็นชาติไทย" ฉบับวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2461 กล่าวว่า

---

[1] "สินค้าภายในบ้านเมือง" <u>จีนโนฯ</u> 16 กุมภาพันธ์ 2454 หน้า 2

[2] "บริษัท-ไทย" <u>จีนโนฯ</u> 5สิงหาคม 2463 หน้า 2

> ...แต่ก่อนนี้มีผู้พูดกันว่า คนไทยทำอะไรหนักหนาไม่ใคร่ได้ เช่น ลากรถ กุลี รถน้ำถนน ขนมูลฝอยเปนอาทิ งานที่คนไทยสนัดก็มีแต่แจวเรือจ้างเท่านั้น เดี๋ยวนี้มีพยานแล้วคือ ผู้ลากรถรับจ้างตามถนน คนไทยก็ทำได้สนิทดี เวลานี้โรงรถต่างๆคนไทยมีถึง 3 แห่ง คนงานกุลีคนไทยก็เข้าทำกันมาก เรื่องนี้ถ้าหากเจ้ากระทรวงผู้รับผิดชอบต่างเอาใจช่วยใช้คนไทย พวกกรรมกรไทยก็จะเจริญยิ่งๆขึ้น ...[1]

<u>ปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจต่างๆ</u> นอกเหนือจากบทความที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของราษฎรแล้ว หนังสือพิมพ์ยังกล่าวถึงปัญหาการค้าขายและธุรกิจต่างๆของประเทศอีกด้วย ถ้าหนังสือพิมพ์เห็นว่ามีเรื่องไม่เหมาะสม ไม่ดีไม่งามเกิดขึ้นกับวงการธุรกิจ ก็จะลงบทความเพื่อให้รัฐบาลทราบทันที เพื่อหาทางแก้ไขโดยด่วน ดังบทความเรื่อง "การทำนาบนหลังคน" ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2464 กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

> ...การทำนาบนหลังคนเกิดจากการกู้ยืมสิน ผู้กู้ต้องเสียค่าป่วยการฤาดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้อย่างแรง ผิดกับค่าป่วยการฤาดอกเบี้ยที่ต้องเสียกฎหมาย เช่น เมื่อผู้กู้ขอกู้เงินเพียง 300บาท จะต้องทำสัญญากู้เปน 500 บาท หรือมากกว่านั้น ส่วนค่าป่วยการฤาดอกเบี้ยจะเสียตามที่ตกลงกันอีก บางรายกู้ยืมเพียงเงินไม่ถึง 1000 บาท เมื่อฟ้องร้องถึงโรงศาล ผู้ให้กู้เรียกต้นทุนถึง 3-4 หมื่นก็มี ดังนั้นจึงขอความกรุณาจากศาลโปรดพิจารณา ถ้ามีคดีใดอันมีเค้าเปนไปในทาง "ทำนาบนหลังคน"แล้ว ควรซักฟอกให้ชาวสอาด และเพื่อพิจารณาระงับเสีย เปนการชำระรากเง่าลัทธิการหากินที่เปนเสนียดต่อความรุ่งเรืองของบ้านเมืองให้หมดสิ้นไป ...[2]

---

[1] "คนงานที่เปนชาติไทย" <u>จีนโนฯ</u> 13 มีนาคม 2461 หน้า 2

[2] "การทำนาบนหลังคน" <u>จีนโนฯ</u> 5 ตุลาคม 2464 หน้า 2

บทความที่เกี่ยวกับการเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ นอกจากกล่าวถึงปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ ปัญหาการดำรงชีวิตของประชาชน และปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจต่างๆ แล้ว ยังกล่าวถึงปัญหาเศรษฐกิจระหว่างประเทศอีกด้วย

<u>การค้าขายกับต่างประเทศ</u> หนังสือพิมพ์ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับการค้าขายกับต่างประเทศ เช่น การค้าขายระหว่างไทยกับจีน บทความเรื่อง "สยามและจีนต้องการทำหนังสือสัญญาว่าด้วยพาณิชย์การ" ฉบับวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2462 ได้ลงข้อความตอนหนึ่งว่า "...โดยความขอร้องของคณะพาณิชย์สโมสรจีนที่กรุงเทพฯ รัฐบาลกรุงปักกิ่งได้มีโทรเลขไปยังคณะข้าหลวงจีนที่กรุงปารีส อันเกี่ยวถึงการทำหนังสือสัญญาว่าด้วยการพาณิชย์กรรมระหว่างจีนและกรุงสยาม "[1]

บทความเรื่อง "จีนกับการบอยคอตสินค้าญี่ปุ่น" ฉบับวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462 นั้น เป็นบทความที่สืบเนื่องมาจากการสนทนาระหว่างนายเซียวฮุดเส็งกับชาวญี่ปุ่นคนหนึ่งเรื่องชาวจีนบอยคอตสินค้าญี่ปุ่นและสิงคโปร์และเกาะหมาก เพราะชาวญี่ปุ่นได้ทำร้ายร่างกายชาวจีนจนบาดเจ็บ ชาวญี่ปุ่นผู้นั้นได้ซักถามนายเซียวฮุดเส็ง และกล่าวเป็นทำนองว่านายเซียวฮุดเส็งจะต้องเป็นผู้ที่รู้ความเป็นไปในเรื่องนี้อย่างดี นายเซียวฮุดเส็งปฏิเสธว่าตนไม่รู้ไม่เห็นเรื่องนี้เลย พร้อมกันนั้นยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกด้วย จากบทความดังกล่าวตอนหนึ่งว่า "ในเรื่องการบอยคอตสินค้าญี่ปุ่นครั้งนี้ แม้จะมีเหตุการณ์ใดๆเกิดขึ้น พึงจำไว้ว่าชาวจีนในประเทศไทยก็จะไม่ทำการร้ายแรงเช่นเดียวกับที่สิงคโปร์และเกาะหมาก เพราะเห็นใจและเข้าใจรัฐบาลไทยดี "[2]

---

[1] "สยามและจีนต้องการทำหนังสือสัญญาว่าด้วยพาณิชย์การ" <u>จีนโนฯ</u> 22 เมษายน 2462 หน้า 2

[2] เซียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "จีนกับการบอยคอตสินค้าญี่ปุ่น" <u>จีนโนฯ</u> 16 กรกฎาคม 2462 หน้า 2

บทความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านายเชียวสุดเส็งพยายามที่จะช่วยคลี่คลายสถานการณ์อันไม่เหมาะสมของชาวจีนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น และพร้อมกันนั้นเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจของชาวจีนในประเทศต่อรัฐบาลไทยอีกด้วย

บทความที่เกี่ยวกับการค้าขายกับต่างประเทศอีกบทความหนึ่งก็คือ บทความเรื่อง "สินค้ากับการเดินเรือ" ฉบับวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2462 กล่าวถึงเล่ห์เหลี่ยมในการค้าของบริษัทเดินเรือต่างประเทศที่เหนือกว่าคนไทย จึงทำให้บริษัทเดินเรือของคนไทยต้องพ่ายแพ้ไป ดังกล่าวไว้ในบทความตอนหนึ่งว่า

> บริษัทเดินเรือค้าขายของชาวต่างประเทศมักจะมีเล่ห์เหลี่ยมเสมอ โดยรับบรรทุกสินค้าซึ่งกำลังขายดีในต่างประเทศ เช่น หนัง เขาสัตว์ โดยเฉพาะจะงดรับสินค้าอื่นๆที่ทำให้ท้องม่องตามปริบๆไม่มีทางส่งสินค้าไปขายได้สดวก...นอกจากเล่ห์เหลี่ยมเชิงบรรทุกสินค้าไปขายแล้ว ยังถือเป็นก็กเป็นเหล่าในเรื่องผู้โดยสารอีกด้วย บริษัทเดินเรือของคนไทยมักจะไม่มีชาวต่างประเทศร่วมโดยสารไปเลย คนต่างประเทศมักอุดหนุนพวกของเขา คนไทยเราก็ควรอุดหนุนบริษัทคนไทยบ้าง จะได้ดำรงอยู่มั่นคงไม่ต้องเลิกล้มกิจการไป...[1]

<u>ปัญหาด้านการเงินของประเทศ</u> หนังสือพิมพ์ได้ลงบทความหลายบทความที่เกี่ยวข้องกับการเงินของประเทศ เช่น บทความเรื่อง "สยามกับการเงิน" ฉบับวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 ได้กล่าววิจารณ์เศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำลง เนื่องมาจากปัญหาภายในและภายนอกประเทศ การฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงขึ้น เป็นปัญหาที่ค่อนข้างยากลำบาก เพราะกระทรวงพาณิชย์ไม่มีเงินพอ และกระทรวงพระคลังนำเงินไปใช้จ่ายด้านอื่นๆเสียมาก บทความได้กล่าวตำหนิรัฐบาลที่มักใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่ายในยามที่เศรษฐกิจทรุดโทรมเช่นนี้ ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

---

[1] "สินค้ากับการเดินเรือ" <u>จีนโนฯ</u> 12 กรกฎาคม 2462 หน้า 2

> ความทรุดแห่งพณิชยการของเราเกิดจากเหตุทั้งภายนอกและภายใน ส่วนภายนอกถูกกระทบกระเทือนอย่างหนักๆจากการค้าขายของต่างประเทศที่ตกอับอยู่ ส่วนภายในนั้นเป็นไปเรื่องการค้าข้าวกับชาวนาซึ่งพอแก้ไขได้ แต่กระทรวงพาณิชย์กลับไม่มีเงินพอ เพราะกระทรวงพระคลังจ่ายเงินไปในกิจการอื่นๆเสีย ถ้าลองคนึงดูถึงการใช้จ่ายต่างๆของฝ่ายรัฐบาลในส่วนที่สุรุ่ยสุร่ายหรือไม่สุรุ่ยสุร่าย บางทีจะเห็นว่าอะไรเป็นอะไร ทำไมจึงมีคำกล่าวเช่นนั้น การใช้จ่ายเงินมากในทางไม่เกิดประโยชน์อันดีเป็นการผิดหลักของเศรษฐวิทยาโดยตรง เราควรระวังนักทั้งในเวลานี้รัฐบาลของเราก็เป็นลูกณีต่างประเทศเขาอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยเลย...[1]

บทความที่เกี่ยวกับการเศรษฐกิจเท่าที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความสำคัญต่อการเศรษฐกิจของประเทศ และมีส่วนร่วมในด้านเสนอแนะความคิดเห็นให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ ตลอดจนเป็นปากเป็นเสียงให้กับประชาชนผู้เดือดร้อนอีกด้วย

<u>การปกครอง</u>

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้ลงบทความที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของประเทศมากมายหลายบทความ มีทั้งบทความที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีนสำหรับบทความที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของไทยนั้นมีทั้งยกย่อง และตำหนิรัฐบาลไทย ส่วนบทความที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของจีนนั้นจะยกย่อง สนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐ และโจมตีการปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจูเป็นจุดสำคัญ

---

[1] "สยามกับการเงิน" <u>จีนโนฯ</u> 4 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

บทความที่สนับสนุนเกี่ยวกับการปกครองของไทยนั้นมีหลายบทความในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ เช่น บทความเรื่อง " ทรยศต่อบ้านเมืองที่อยู่หรือชาติของตนเอง " ฉบับวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2461 กล่าวว่า

> อนิจา พวกพ่อค้าจีนในกรุงเทพฯ อยู่ในบ้านเมืองท่าน ไม่ใช้ศักราชท่าน และไม่ใช้ศักราชของชาติตัวเอง แต่ไพล่ไปใช้เอาคฤศต์ศักราช อ้างว่าเปนศักราชของชาวยุโรปชาติหนึ่ง ช่างน่าบัดสีจริงๆก็เมื่อพวกหัวน่าของพวกจีนยังเปนไปได้ถึงเพียงนี้ จะไม่ทำให้พวกลูกสมุนกลายเปนโค กระบือ ไปอย่างไรได้ นี่ส่อให้เห็นว่า เปนการสมควรที่ชาติจีนจะต้องหมดความอิศรภาพหรือต้องเปนขี้ข้าของพวกมหาอำนาจ...[1]

เกี่ยวกับเรื่องโจรจีนพวกหนึ่งคือ "อั้งยี่" ที่คอยคักทำร้าย รีดไถเงินประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนกันโดยทั่วนั้น นายเชียวฮุดเส็งได้ลงบทความเปิดเผยการกระทำของเหล่าอั้งยี่ให้ประชาชนและรัฐบาลทราบ เพื่อจะได้หาวิธีปราบปรามให้หมดสิ้นหรือน้อยลง เช่น บทความเรื่อง "พวกอั้งยี่" ฉบับวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2461 กล่าวถึงการกระทำของอั้งยี่ว่า

> พวกจีนสาระเลวบางก๊กได้เข้าชื่อกันเปนอั้งยี่ถือพวกหมู่ เอาโรงขายน้ำร้อนกับขายยาเปา เปนช่องประชุมตามโรงงิ้วบางแห่ง...พวกนี้จะไปข่มหมู่รีดเอาเงิน ที่ใคร ร้านไหน คอยคักทำร้ายคนที่ไม่เข้าพวกกับตอนเตียเงินส่งเสียพรรคพวกที่ติดอยู่ในตราง การที่พวกอั้งยี่ไม่โดนจับกุมเพราะเขารู้จักเดินแต้ม หาตั้งป้ัว และเจ้าขุนมูลนาย ทนายความไว้โดยพรักพร้อม

---

[1] "ทรยศต่อบ้านเมืองที่อยู่หรือชาติของตนเอง" **จีนโน**ฯ 11 มิถุนายน 2461 หน้า 2

อยู่เสมอ [1]

บทความเรื่อง "ทำบาดนัยตาจริงๆ" ลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2461 กล่าวถึงการประพฤติตนเป็นพาลของพวกอั้งยี่ว่า "จีนอั้งยี่สำแดงท่าทางระรานคนที่ไม่ใช่พวกตัวอย่างจังๆ เช่น เอาก้อนอิฐใส่ตระกร้าวางไว้ในห้องขายตั๋วโรงงิ้ว เอาไว้ข้างที่ระยะคน โรงงิ้วบางแห่งมีจีนอั้งยี่นั่งเป็นกลุ่มๆ สำแดงท่าทางวางโตอย่างน่าหมั่นไส้ ถ้าใครแสดงกิริยาแปลกไปได้รับกำแสลงหลุดออกจากปากพวกนั้นทันที..." [2]

นอกจากลงบทความเรื่องอั้งยี่ให้รัฐบาลทราบแล้ว หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังได้ลงบทความเกี่ยวกับผู้กระทำผิดกฎหมายอื่นๆอีก นับว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง เช่น บทความเรื่อง "ตำรวจกรุงเทพฯ" ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2466 เสนอแนะรัฐบาลให้ปราบปรามซ่องการพนันรายใหญ่ว่า "...เท่าที่รู้กันซ่องการพนันรายใหญ่ๆ ไม่เฉพาะแต่มีสามัญชนผู้มีกำลังทรัพย์หนุนหลังอยู่เท่านั้น บางแห่งมีข้าราชการบรรดาศักดิ์เป็นกระดูกสันหลังด้วย เหตุนี้จึงได้ตั้งซ่องพนันกันแพร่หลายจนแทบเหลือมือที่จะปราบปราม " [3]

บทความอีกตอนหนึ่งในเรื่องเดียวกัน จะเขียนในทำนองให้กำลังใจ และยกย่องตำรวจว่า

> ความสำเร็จในการที่จะทำลายซ่องทุจริตนี้ จะเป็นไปด้วยดีหรือไม่ย่อมอยู่ที่ผู้บัญชาการตำรวจพระนครบาลกรุงเทพฯ จะให้ความเอาใจใส่ และ

---

[1] "พวกอั้งยี่" จีนโนฯ 11 เมษายน 2461 หน้า 2

[2] "ทำบาดนัยตาจริงๆ" จีนโนฯ 8 พฤษภาคม 2461 หน้า 2

[3] "ตำรวจกรุงเทพฯ" จีนโนฯ 9 พฤษภาคม 2466 หน้า 2

ลงมือปฏิบัติจริงๆยอมเผชิญภัย ยอมทนต่อความเกลียดชังของบรรดาพวกเหล่ามิจฉาชีพ...ท่านต้องตกอยู่ในฐานะคับขันเสมอกับต้องมีใจคอเยือกเย็นสุขุม จึงสามารถกระทำกิจในน่าที่ให้เกิดประโยชน์ได้ดี...[1]

บทความตอนท้ายเป็นการยกย่อง ชมเชย ความสามารถของพระยาอธิกรณ์ประกาศอย่างสูงส่ง เป็นการจารึกชื่อเสียงด้วยว่า

> พระยาอธิกรณ์ประกาศเปนผู้ 1 ซึ่งเราใคร่ยกย่องในที่นี้ เพราะท่านได้กระทำน่าที่โดยไม่ย่อท้ออุปสรรค ถือเอาสาธารณชนเปนใหญ่ ซ่องการพนันถูกทำลายลงมาก การทำและจำหน่ายชนบัตรปลอมท่านก็กำจัดจนหมดสิ้นไปหลายราย หวังว่าซ่องคงถูกทำลายลง พวกมิจฉาชีพก็ลดลง และต้องเรียกว่า ตำรวจพระนครบาลกรุงเทพฯ ซึ่งมีพระยาอธิกรณ์ประกาศเปนผู้บังคับบัญชาได้กระทำสำเร็จเปนค่าอันงาม [2]

หลังจากลงบทความเหล่านี้แล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำกำลังกวาดล้างจับกุมผู้ประกอบอาชีพทุจริตตามซ่องการพนันใหญ่ๆได้หลายราย รวมทั้งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีอิทธิพลทางซ่องการพนันอีก 2 ราย ซึ่งหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นผู้บอกชื่อ ทำให้ข้าราชการทั้งสองคนถูกสั่งพักราชการกลายเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาเรื่องเป็นเจ้าของซ่องการพนัน ดังบทความเรื่อง "เจ้าสำนักซ่องการพนันโปกำถูกจับ" ฉบับวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2466 กล่าวว่า "พระยาภูบาลบันเทิงและพระยามหาเทพเกษตรเปนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ต้องหาคดีอาญาว่าบังอาจตั้งซ่องและเปนเจ้าสำนักบ่อนโปกำ กรมตำรวจเปนโจทในคดี

---

[1] "ตำรวจกรุงเทพฯ" จีนโนฯ 9 พฤษภาคม 2466 หน้า 2

[2] ดู. หน้า 2

เรื่องนี้ ทำให้พระยาทั้งสองอยู่ในฐานะมัวหมอง ต้องพักราชการ " [1]

นอกจากนายเชียวสุดเส็งจะมีส่วนสนับสนุนการปกครองของประเทศ โดยวิธีเสนอความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว บางครั้งนายเชียวสุดเส็งยังใช้วิธีนำบทความจากหนังสือพิมพ์อื่นๆที่โจมตีหรือเป็นฝ่ายค้านรัฐบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลพิจารณาด้วย เพื่อแสดงความสุจริตและการรักษาผลประโยชน์ของรัฐบาลไทย ดังเช่น หนังสือพิมพ์จีนโนสยาม วารศัพท์กล่าวถึงบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์ที่ข้องใจกระทรวงนครบาลว่าใช้กฎหมายบทใดจำคุกนายเหรียญซึ่งรับราชการเป็นทหารเกณฑ์ไม่ได้ แต่ต้องถูกกระทรวงนครบาลสั่งลงโทษจำคุก 6 เดือน ดังปรากฏในบทความตอนหนึ่งเรื่อง "ใช้กฎหมายบทไหน" ของหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์ ฉบับวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2455 ว่า

> กระทรวงนครบาลจะใช้กฎหมายบทไหนที่จะใช้ขังคน ได้เกิดมีปัญหากันอย่างใหญ่โตก็ครั้งหนึ่งคือ พวกจีนกับกรมพลตระเวร พลตระเวรได้รับคำสั่งให้ขังพวกจีนไว้ พวกจีนฟ้องมิสเตอร์ดอซัน จนต้องเข้าที่ประชุมเสนาบดี เมื่อมีตัวอย่างเช่นนี้แล้ว กระทรวงนครบาลจะเดินแบบอย่างนั้นหรืออย่างไรในการขังคน โดยไม่มีคำตัดสินของศาลนั้นจะชอบด้วยราชการละหรือ [2]

นายเชียวสุดเส็งได้รายงานให้เจ้าพระยายมราชทราบว่า หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์โจมตีกระทรวงนครบาลด้วยถ้อยคำรุนแรงเช่นนี้ ขอให้ท่านเจ้าพระยายมราชโปรดพิจารณาจากหนังสือพิมพ์ที่กล่าวนั้นด้วย

ในกรณีที่มีผู้อ่านเขียนจดหมายมาถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองของประเทศ

---

[1] "เจ้าสำนักช่องการพนันโปกำถูกจับ" จีนโนฯ 16 พฤษภาคม 2466 หน้า 2

[2] "ใช้กฎหมายบทไหน" กรุงเทพฯเคลิเมล์ 3 กรกฎาคม 2455 หน้า 2

ถ้านายเชียวสุดเสียงพิจารณาว่า ลักษณะข้อความที่ถามมานั้นขัดกับนโยบายของประเทศ ก็จะไม่ตอบแสดงความคิดเห็น หรือแสดงความคิดเห็นเลี่ยงไป เช่น มีผู้อ่านใช้นามปากกาว่า ข.ต. เขียนจดหมายมาถามนายเชียวสุดเสียงในเรื่อง "การตั้งปาสิเมนต์ในประเทศไทย" ฉบับวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2456 กล่าวว่า "การมีปาสิเมนต์นั้น เหมือนอย่างกับราษฎรในประเทศได้ช่วยกันรักษาทรัพย์สมบัติของประเทศทุกคนในสยาม พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงพระราชปรารภอยากให้มีปาสิเมนต์เช่นกัน แต่ความฉลาดของราษฎรเรายังบกพร่องอยู่จึงต้องรอไว้ จนกว่าประชาชนจะฉลาดพอกับน่าที่ของปาสิเมนต์ จีนโนสยามมีความเห็นเช่นใด " [1] หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ตอบ ข.ต. อย่างเป็นกลางว่า

> การมีปาสิเมนต์เพียงแต่จะให้ราษฎรช่วยกันรักษาทรัพย์สมบัติของประเทศ เราเห็นว่าน้อยไปกระมัง แต่ที่ว่าราษฎรเรายังไม่มีความฉลาดพอนั้น เราไม่ปฏิเสธ คนฉลาดของเราย่อมไปอยู่กับรัฐบาลหมด... อย่างไรก็ดีชาวเราทุกวันนี้ก็มีความสุขสำราญทั่วหน้ากันแล้ว ไม่ควรจะนึกฝันเรื่องปาสิเมนต์แล้ว จงช่วยตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากินในทางสุจริตและคิดมานะแข็งขันในทางค้าขายกันเถิด อย่ายอมให้ชาวต่างประเทศกดคอเราได้ก็แล้วกันดีกว่าอะไรหมด [2]

สำหรับบทความที่หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ตำหนิรัฐบาลในเรื่องการปกครองได้แก่บทความเรื่อง "ความเห็นเอกชนว่าด้วยประเทศรีบับลิกควรต้องหาฤาการตั้งราชทูตประจำกรุงสยาม" ฉบับวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456 กล่าวเป็นทำนองว่ารัฐบาลไทยควรจะตั้งกงสุลมีราชทูตประจำระหว่างประเทศไทยและจีนได้แล้ว พร้อมกันนั้นในบทความจะยกย่องชาติจีนไปด้วยว่า ชาติจีนเป็นชาติที่มีอารยธรรมเก่าแก่รุ่งเรืองเพื่อให้คนไทยยกย่อง

---

[1] "การตั้งปาสิเมนต์ในประเทศไทย" จีนโนฯ 1 กรกฎาคม 2456 หน้า 2

[2] ค. หน้า 2

บางตอนในบทความจะใช้ถ้อยคำรุนแรงจนกลายเป็นล่วงเกินชาวไทย ทำให้ชาวไทยไม่พอใจอย่างยิ่ง ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

> ความสนิทชิดเชื้อระหว่างพลเมืองจีนกับสยามก็เป็นชาติเดียวกันมาแต่เดิม คนจีนก็มาอาศัยในสยามมากที่สุด...คนพื้นเมืองของเขาโง่เขลาอ่อนแอ บรรดาหัตถกรรม พาณิชยกรรม กสิกรรม ทำไร่ทำสวน เลื่อยไม้ ต่อเรือ สีเข้า บรรทุกสินค้าไปขายล้วนตกอยู่ในมือคนจีนทั้งสิ้น ถ้าหากคนจีนอดงานพร้อมกันเมื่อไร ก็อาจทำให้ประเทศเขามีอาการตาย เช่น ลมหายใจอดหันที 2ประเทศนี้เกี่ยวข้องกันมาก ยังไม่มีราชทูตส่งความสุขถึงกันอีก...[1]

อีกตอนหนึ่งในบทความเดียวกัน ผู้เขียนตำหนิรัฐบาลไทยที่ไม่อนุญาตให้ชาวจีนมีสิทธิพิเศษเยี่ยงชาวยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ทั้งไทยและจีนควรจะได้จัดตั้งกงสุลมีราชทูตประจำระหว่างประเทศ ดังกล่าวว่า

> เขาเหล่านั้นมีกำลังประเทศอุดหนุน คนจีนได้แต่ทำไปตามกำลังของคนสุดแต่บุญกรรม คนไม่มีรัฐบาลมาปกครอง ก็จำต้องปฏิบัติตามกฎหมายสยาม อำนาจพิเศษที่ญี่ปุ่น ยุโรป อเมริกา ได้รับกันนั้น คนจีนมิได้ชิมรสกับเขาบ้างเลยเลย ต้องขออาศัยพึ่งบุญกงสุลต่างประเทศ...ทุกวันนี้ประเทศจีนยังหาได้ล่มจมไม่ แต่คนจีนที่มาอาไศรยเขาอยู่ดุจพลเมืองที่ประเทศล่มจมแล้ว...[2]

อีกบทความหนึ่งที่หนังสือพิมพ์นี้กล่าวตำหนิคนไทย พร้อมทั้งแก้คำกล่าวหาที่คนไทยลงความเห็นว่าชาวจีนแย่งอาชีพค้าขายของคนไทย ดังบทความเรื่อง "ไทยกับจีน " ฉบับวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2462 ว่า

---

[1] "ความเห็นเอกชนว่าด้วยประเทศรีปับลิกควรต้องหารือการตั้งราชทูตประจำกรุงสยาม" จีนโนฯ 19 พฤศจิกายน 2456 หน้า 2

[2] ค. หน้า 2

> บรรดาชาวจีนที่เข้ามาสำนักอยู่ในกรุงสยามคงไม่มีความมุ่งหมายอย่างอื่นนอกจากหัตถกรรม พาณิชยกรรม และกรรมกร การที่จีนค้าขายหรือทำการใดๆคงไม่เป็นเหตุตัดหนทางไม่ให้คนไทยทำเลยนั้นมิได้ เว้นแต่คนไทยจะทำหรือไม่เท่านั้น การค้าตกอยู่ในมือคนจีนจะลงโทษว่า จีนมาแย่งทำเสียก็ออกจะเป็นคำกล่าวที่ไกลจากความเป็นธรรมเกินไป ความจริงดีเสียอีกที่การค้าขายตกอยู่แก่คนจีน เพราะพูดไม่ยากเหมือนชาติอื่นและไม่พูดกันด้วยเสียงแรงๆ [1]

บทความที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของประเทศจีน หนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะสนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐ โจมตีการปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจูที่ปกครองประเทศจีนในเวลานั้น ทั้งนี้เป็นเพราะนายเชียวฮุดเส็งผู้ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ดำรงตำแหน่งเก๊กเหม็ง † ของชาวจีนในประเทศไทย และมีจุดประสงค์จะสนับสนุนกิจการเก๊กเหม็งในประเทศจีนด้วย [2] กิจการเก๊กเหม็งในประเทศไทยนั้นนายเชียวฮุดเส็งใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆให้สมาชิกของกิจการเก๊กเหม็งทราบ ตลอดจนใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือเผยแพร่นโยบายของหัวหน้าเก๊กเหม็งในจีน คือ ดร.ซุนยัดเซ็นอีกด้วย ด้วยเหตุเหล่านี้จึงทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ลงบทความเกี่ยวกับการปกครองของจีนอยู่เสมอ บทความเหล่านั้นมักจะกระตุ้น ปลุกใจชาวจีนให้รักชาติ มิให้ลืมบ้านเกิดเมืองนอนของตน ตลอดจนให้รวมพลังเป็นแนวหลังต่อสู้ศัตรูของเก๊กเหม็ง 'หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับภาษาจีนมัก

---

[1] "ไทยกับจีน" จีนโนฯ 4 ธันวาคม 2462 หน้า 2

[2] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่6/1 น.25/19 เรื่องเจ้าหน้าที่สืบความลับเรื่องจีน ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2455

† เก๊กเหม็ง หมายถึงชาวจีนกลุ่มหนึ่งซึ่งคิดจะเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศจีนจากราชวงศ์เม่งจูมาเป็นระบอบสาธารณรัฐ ชาวจีนกลุ่มนี้มี ดร.ซุนยัดเซ็นเป็นหัวหน้า

จะลงบทความที่เป็นฝ่ายชาวจีนเต็มที่ ส่วนฉบับภาษาไทยมิใคร่ได้แสดงออกจนเกินขอบเขตนัก"[1] การดำเนินงานของนายเชียวฮุดเส็งเช่นนี้เป็นสาเหตุให้รัฐบาลไทยตระหนักถึงภัยจากชาวจีนที่อาจเกิดขึ้นในประเทศไทยได้ จึงหันมาสนใจ ติดตามพฤติการณ์นายเชียวฮุดเส็งตลอดเวลา เมื่อปรากฏหลักฐานเด่นชัดว่าเขาเป็นผู้ดำเนินกิจการร่วมกับคณะเก๊กเหม็งในประเทศจีนแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับชาวจีนขึ้นหลายบท เพื่อต่อต้านการดำเนินงานของนายเชียวฮุดเส็ง ปลุกใจชาวไทยมิให้หลงเชื่อชาวจีนในประเทศไทย และประการสำคัญเพื่อเผยแพร่ลัทธิชาตินิยมของพระองค์ให้ชาวไทยตระหนักและสำนึกในความเป็นไทยยิ่งขึ้น เช่น บทความเรื่อง ยิวแห่งบูรพาทิศ ไทยผสมเป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน ฯลฯ ซึ่งมีผลทำให้นายเชียวฮุดเส็งเขียนบทความโต้ตอบพระองค์ การโต้ตอบบทความกันนี้กินเวลาหลายปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2453-2462 จึงได้ยุติลง บทความที่ลงในหนังสือพิมพ์นั้นนายเชียวฮุดเส็งจะเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการปกครองของจีนและการปกครองของไทย การปกครองของจีนนั้นส่วนใหญ่จะโจมตีการปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจู ยกย่องสนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐของฝ่าย ดร.ซุนยัดเซ็น เพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจวิธีการปกครองแบบสาธารณรัฐ เช่น แจกใบปลิวเป็นตัวหนังสือจีน โจมตีการปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจูที่ทำให้ประเทศชาติล่มจม ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งในใบปลิวว่า

> บ้านเมืองทั้งหลายเรามีรัฐบาลก็ย่อมจะไว้เพื่อบำรุงบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง จะได้ป้องกันรักษาอาณาจักรกับทรัพย์สมบัติและชีวิตร์ของราษฎรให้ถาวร แต่ส่วนรัฐบาลจีนมีแต่เอาที่ดินและทรัพย์สมบัติกับราษฎรไปยกให้ผู้อื่น เขาเลือกเอาตามใจชอบเท่านั้น...ท่านทั้งหลายจงขังเลิกรัฐบาลของประเทศจีนนั้นเป็นผู้ค้างผลาญชีวิตร์ของพลเมือง และเป็นผู้ทำลายทรัพย์สมบัติของพลเมือง

---

[1]กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.20.11/9 เรื่องการบูชาหนังสือจนเกินเหตุ ลงวันที่ 30 เมษายน 2458

กับทั้งเปนผู้ทำลายบ้านเมืองด้วย โอ้ พวกจีน กรรมอันใดจึงมาให้มีรัฐบาลเช่นนี้...[1]

นอกจากนี้ยังคัดค้านฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับกิจการของเก๊กเหม็ง และพยายามหาทางสนับสนุนกิจการของเก๊กเหม็งในประเทศไทยให้กว้างขวางมั่นคงยิ่งขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การตั้งสโมสรพาณิชย์จีน สมาคมต่างๆ ห้องอ่านหนังสือ เป็นต้น เพื่อปรึกษาหารือการดำเนินงานของคณะเก๊กเหม็งและเกลี้ยกล่อมชาวจีนในประเทศไทยให้เข้าเป็นพวกของเก๊กเหม็ง ดังปรากฏในคำทูลของเจ้าพระยายมราชถวายพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ข้าหลวงพิเศษ ตอนหนึ่งว่า

> เรื่องนี้สงไสยว่าเปนเรื่องเกี่ยวกับเก๊กเหม็ง การตั้งชุมนุมของพวกจีนในตอนนี้จะเรียกว่าสโมสร ห้องอ่านหนังสือ หรืออื่นๆก็ตาม มักเปนที่สำหรับตั้งพวกคิดอ่านการเก๊กเหม็ง หาคนเข้าเปนเก๊กเหม็งให้มาก เรี่ยรายเงินส่งไปช่วยพวกเก๊กเหม็ง...เมื่อพวกจีนเริ่มคิดการเก๊กเหม็ง เริ่มต้นพวกหัวหน้าเก๊กเหม็งคิดตั้งหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ชักชวนให้จีนเข้าเปนพวกเก๊กเหม็งด้วย ชี้แจงการต่างๆในหนังสือพิมพ์อย่างหนึ่ง ตั้งสโมสรจีนที่ชุมนุมในการตั้งสมาคม ใช้โอกาศการสมาคมเกลี้ยกล่อมจีนให้เข้าเปนพวกเก๊กเหม็งอย่างหนึ่ง ตั้งห้องอ่านหนังสือ ชักชวนให้จีนเข้ามาอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสืออื่นๆ ซึ่งพวกเก๊กเหม็งแต่งชี้แจงเกลี้ยกล่อมให้คนเข้าเปนพวกเก๊กเหม็งอย่างหนึ่ง...[2]

---

[1] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 เรื่องนายเชียวชุดเส็งส่งใบปลิวให้พวกจีนเตรียมตัวไว้สำรอง ลงวันที่ 13 กันยายน 2454

[2] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.25/20 หนังสือตอบข้าราชการของเสนาบดี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ ร.ศ.130

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นอกจากคัดค้านฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับกิจการของคณะเก๊กเหม็งแล้ว ยังโต้แย้งกับหนังสือพิมพ์อื่นๆที่อยู่คนละฝ่ายกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์อีกด้วย เช่น หนังสือพิมพ์คีหนำซินโป่ซึ่งสนับสนุนการปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจู หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับจึงมักจะโต้กันด้วยถ้อยคำรุนแรงเสมอ ดังปรากฏในบทความเรื่อง "การปกครองในประเทศจีน" ลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 ว่า

> วิธีของพวกเก๊กเหม็งซึ่งมุ่งหมายจะทำลายรัฐบาลตาดนั้น เปนน่าที่ของชาวเมืองซึ่งเกิดในประเทศจีนจะต้องเปนธุระด้วยกันทุกคน หาใช่เปนเพียงบุคคลหนึ่งบุคคลใดแต่ผู้เดียวไม่ โดยการปกครองของรัฐบาลตาดไม่เปนหลักรู้จักแต่ขายที่ดิน ทำลายทรัพย์สมบัติให้หมดสิ้นไป แลให้อำนาจหรือผลประโยชน์แก่ชาติอื่นๆเสมอ...[1]

หนังสือพิมพ์คีหนำซินโป่ได้ลงบทความคัดค้านหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ เรื่อง "คัดค้านคำเท็จต่างๆของจีนโนฯ" ฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453 ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

> คนที่ไม่มีความรู้สึกผิดแลไม่มียางอายในโลกเวลานี้ ใครจะยิ่งไปกว่าเอดิเตอร์จีนโนสยามวารศัพท์เปนอันไม่มีเลย หนังสือพิมพ์ของตนถือความเห็นต่างกันกับหนังสือพิมพ์ของเราก็ต่างคนต่างแสดงความเห็นคัดค้านกัน แต่ธรรมดาโลกต้องมีฝ่ายหนึ่งผิดฝ่ายหนึ่งถูก ต่อนานวันเข้าความจริงก็จะปรากฏขึ้นเอง...เราอยากให้เอดิเตอร์จีนโนสยามวารศัพท์เร่งรู้สึกตัวกลับผิดคิดกลับใจเสียใหม่ หนังสือพิมพ์ของเรามีหน้าที่แนะนำพลเมืองให้มีสติปัญญาขึ้น และ

---

[1] "การปกครองในประเทศจีน" จีนโนฯ 3 กุมภาพันธ์ 2462 หน้า 2

แนะนำการตั้งปาลิเมนต์ให้เปนคอนสติตูชั่นเท่านั้นผิดกับจีนโนฯมุ่งหมาย จะทำลายรัฐบาลตาดลง ถ้าเขาไม่ขืนให้เราพูดเรื่องเก๊กเหม็ง เราก็จะไม่ขืนใจให้เขาพูดเรื่องตั้งปาลิเมนต์เช่นกัน...[1]

บทความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นทำนองปลุกใจชาวจีนในประเทศไทยให้ร่วมมือกันบริจาคเงินเพื่อนำไปช่วยเหลือการดำเนินงานของพวกเก๊กเหม็งในประเทศจีน คือเรื่อง " จีนจังเกงแชตักเตือนพวกจีนในสยามให้มีความรักบ้านเมือง" ฉบับวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2455 มีความว่า

เมื่อเริ่มชักชวนกันบริจาคเงินตามหัวเมืองอังกฤษแลฮอลันดาเขาก็ยินดีสละทรัพย์ช่วยแผ่นดินทุกคน บางคนถึงกับขายทรัพย์สมบัติไปช่วยบ้านเมืองก็มี ...ประเทศรีปับลิกจีนพึ่งตั้งขึ้นใหม่การบ้านเมืองที่จะต้องจัดขึ้นมีมาก เงินคลังขัดสนและมีอันตรายรอบข้าง คนต่างประเทศเขาเห็นกำลังร้อนเงิน แกล้งเอารัดเอาเปรียบคิดจะแบ่งประเทศเราเปนหลายภาค เพราะฉนั้นพวกเราที่อยู่ในประเทศนับตั้งแต่ประธานาธิบดีลงมาจนถึงชั้นพ่อค้า ทหาร นักเรียน แลคณะช่างต่างๆจึงประหยัดทรัพย์ไว้ช่วยทุกข์ของบ้านเมือง เพื่อนร่วมชาติในสยาม ไฉนจะไม่เปนกังวลถึงบ้านเมืองเลย...[2]

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังลงบทความต่อต้านชาวต่างประเทศ

---

[1]"คัดค้านคำเท็จต่างๆของจีนโนฯ" <u>คีหนำซินโป่</u> 5 กุมภาพันธ์ 2453 หน้า 2

[2]"จีนจังเกงแชตักเตือนพวกจีนในสยามให้มีความรักบ้านเมือง " <u>จีนโน</u>ฯ 6 กรกฎาคม 2455 หน้า 2

ซึ่งคนเกลียดชังเช่นชาวญี่ปุ่น เพราะนายเชียวฮุดเส็งถือว่าญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีส่วนทำให้ชาติล่มจม ดังบทความเรื่อง "จีนกับการบอยคอตสินค้าญี่ปุ่น" ฉบับวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2462 ตอนท้ายบทความกล่าวว่า

> ขอพูดกันแต่เรื่องที่เป็นมา 4-5 ปีนี้ สัญญา 21 ข้อที่ญี่ปุ่นเรียกร้องให้ยวนยวนไฮไขทำให้นั้น เป็นสัญญาที่ญี่ปุ่นมุ่งจะเอาเลือดเนื้อแลชีวิตร์ของประเทศจีน แลญี่ปุ่นได้ใช้อุบายยุยงยวนไฮไขให้ก่อการกบฏต่อประชาภิบาลจีน โดยตั้งตนขึ้นเป็นพระราชาของประเทศจีนทำให้เกิดจลาจลขึ้น เป็นการข้อหนึ่งที่ทำให้ประชาชนชาติจีนควรจะโกรธแค้นญี่ปุ่น...[1]

จากบทความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีความสำคัญต่อการปกครองของไทยทั้งในแง่สนับสนุนและขัดแย้ง โดยเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในประเทศไทย ไม่ว่ารัฐบาลหรือหนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับใด ตลอดจนผู้อ่านถ้ากล่าวถึงชาวจีนในทางไม่ดีงามแล้ว หนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะลงบทความชี้แจง แก้ไข และช่วยเหลือฝ่ายชาวจีนจนถึงที่สุด และถ้าเป็นการกระทำอันไม่เหมาะสมของชาวจีนจริงๆก็จะลงบทความเป็นเชิงแบ่งรับแบ่งสู้ว่า "นิ้วไหนเน่าก็จงตัดนิ้วนั้นเถิด มิควรลงโทษชาวจีนทั้งหมด เพราะจะก่อให้เกิดความแตกแยกโดยไร้ประโยชน์ " [2] พฤติกรรมดังกล่าวของนายเชียวฮุดเส็งทำให้รัฐบาลไทยหันมาสนใจการดำเนินงานของเขา และเมื่อสืบทราบว่าเขามีบทบาทร่วมกับ ดร. ซุนยัดเซ็นในการคิดล้มล้างกษัตริย์ราชวงศ์เม่งจู และมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าเก๊กเหม็ง

---

[1] เชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "จีนกับการบอยคอตสินค้าญี่ปุ่น" จีนโนฯ 16 กรกฎาคม 2462 หน้า 2

[2] เชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "ปัญหาเรื่องยิวแห่งบูรพาทิศ" จีนโนฯ 5 พฤศจิกายน 2457 หน้า 2

ในประเทศไทยด้วยแล้ว ยิ่งก่อปัญหาทางการปกครองให้กับรัฐบาลไทยอย่างยิ่ง เพราะนายเชียวฮุดเส็งจะชักชวนชาวจีนในประเทศไทยให้ร่วมเป็นพวกเก๊กเหม็งให้มากที่สุด การปกครองแบบสาธารณรัฐของฝ่ายเก๊กเหม็งมีนโยบายตรงกันข้ามกับการปกครองของไทย ความคิดของนายเชียวฮุดเส็งย่อมมีผลกระทบกระเทือนมาถึงรัฐบาลไทยด้วย เพราะอาจทำให้ชาวจีนในประเทศไทยไม่นิยมเลื่อมใสการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช อาจแสดงอาการกระด้างกระเดื่อง และโจมตีระบอบการปกครองของไทยได้ นายเชียวฮุดเส็งอาจชักชวนชาวไทยให้นิยมเลื่อมใสการปกครองระบอบสาธารณรัฐไปด้วย ทำให้รัฐบาลไทยมีภาระและปัญหาในการปกครองประเทศเพิ่มขึ้น การเรี่ยไรเงินจากชาวจีนในประเทศไทยส่งไปให้คณะปฏิบัติการของ ดร.ซุนยัดเซ็นคราวละมากๆ ทำให้ประเทศไทยต้องสิ้นเงินปีหนึ่งๆเป็นจำนวนไม่น้อย นอกจากนั้นนายเชียวฮุดเส็งยังมีตำแหน่งเป็นประธานสมาคมเซี่ยมล้อฮั่วเก๊ียวลื่นฮะฮุนหวย (สโมสรสมานคนจีนต่างประเทศ)[1] ย่อมติดต่อกับชาวจีนในต่างประเทศตลอดเวลา โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาจีนของนายเชียวฮุดเส็ง คือหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียมชินโป่ เขียนเป็นภาษาจีนทั้งหมด ย่อมทำให้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายไทยตรวจตราลำบาก ปัจจัยสำคัญเหล่านี้จึงเป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลเริ่มวางมาตรการกำจัดนายเชียวฮุดเส็ง ในที่สุดปัญหาเรื่องนายเชียวฮุดเส็งถูกนำเข้าสู่การประชุมของเสนาบดีโดยมีองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นประธาน เจ้าพระยายมราชเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้สรุปผลเรื่องคุณและโทษของชาวจีนในประเทศไทยในสมัยนั้นให้ที่ประชุมได้พิจารณา และเพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงตัดสินพระทัยลงมติว่ารัฐบาลควรจะดำเนินการสถานใด ถ้าจะเนรเทศนายเชียวฮุดเส็งในขณะที่มีหลักฐานมัดตัวว่า ได้แจกหนังสือ

---

[1] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่6/1 น.25/15 เรื่องสมาคมเซี่ยมล้อฮั่วเก๊ียวลื่นฮะฮุนหวย ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2454

สำคัญให้แก่ผู้ที่สนับสนุนเก๊กเหม็งเป็นจำนวนถึง 7664 คน * ก็สามารถกระทำได้ ในที่สุด พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯให้ระงับการเนรเทศนายเชียวฮุดเส็ง เพราะทรงเกรงว่าเรื่องจะลุกลามใหญ่โต และเป็นการสร้างศัตรูให้กับชาติไทยเพิ่มขึ้น แต่ได้ทรงใช้วิธีชู่อย่างเฉียบขาดมิให้ดำเนินกิจการดังกล่าวอีก นายเชียวฮุดเส็งก็ยินยอมปฏิบัติตามเชื่อฟังคำตักเตือน และคำชู่ของรัฐบาล เรื่องต่างๆจึงสงบลงด้วยดี

<u>การศาสนา</u>

บทความที่ลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เกี่ยวกับการศาสนานั้น มีเพียงไม่กี่บทความนัก และเป็นบทความที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับศาสนา และบทบาทของศาสนาต่อสังคม วัดและพระสงฆ์ต้องพึ่งพาอาศัยสังคม ขณะเดียวกันวัดและพระสงฆ์ก็ทำประโยชน์ให้แก่สังคมเช่นเดียวกัน

บทความเรื่อง "ความเห็นเอกชน" ฉบับวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2459 กล่าวถึงบทบาทของพระสงฆ์และวัดต่อสังคม ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

> สมเด็จพระมหาสมณะได้เคยประทานพระธรรมเทศนาเป็นที่ตั้งว่า วัดและพระสงฆ์ต้องพึ่งชาวบ้าน และชาวบ้านก็ต้องพึ่งวัดและพระสงฆ์เช่นเดียวกัน การทำบุญให้ทานหรือปลงศพเผาผี ถ้าได้ทำที่วัดใกล้บ้านเจ้าภาพได้เท่าใด ยิ่งเป็นการสดวกในการพาหนะ และจับจ่ายใช้สรอย ทั้งถ้าเป็นการคุ้นเคยอยู่กับเจ้าวัดด้วยแล้ว ยิ่งได้รับความสดวกยิ่งขึ้น [1]

---

* ดูภาคผนวกเรื่อง หนังสือกรมหมื่นเทววงศ์วโรปการกราบทูลต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

[1] "ความเห็นเอกชน" <u>จีนโนฯ</u> 20 กรกฎาคม 2459 หน้า 2

อีกบทความหนึ่งคือเรื่อง "ควรทำไว้เป็นที่ระลึกแห่งพระเกียรติคุณ" ฉบับวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2459 ได้กล่าวถึงลักษณะพุทธศาสนิกชนไทยว่า เป็นผู้มีจิตใจเลื่อมใสศาสนา ทำบุญให้ทานกันอยู่ทั่วไป ดังกล่าวไว้ในบทความตอนหนึ่งว่า

> เราจึงเห็นว่า การที่ตั้งโรงเรียนอนาถาขึ้นเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งในเวลานี้ ส่วนรายจ่ายในการสร้างโรงเรียนนั้น ก็คงไม่ทำให้เปลืองของรัฐยิ่งนัก คือชาวเมืองเราย่อมมีใจเลื่อมใส ศรัทธาในการทำบุญให้ทานมาก ก็ทานอะไรจะมาประเสริฐกว่าที่ให้บุคคลมีความรู้ในวิชาที่ชอบเล่า ถ้ารัฐเป็นผู้ต้นคิดขึ้นและขอแรงพ่อค้าพาณิช ประชาชนในหมู่บ้านนั้นๆช่วยกันก็จะสำเร็จได้...[1]

นอกจากจะกล่าวถึงพุทธศาสนาในแง่ที่เป็นที่พึ่งทางกายและใจสำหรับสังคมแล้ว หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังได้ตำหนิพระสงฆ์ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมอีกด้วย เช่น พระสงฆ์ที่ประพฤติผิดศีล นับว่าเป็นการกระทำที่น่าติฉินนินทาอย่างยิ่ง ดังปรากฏในบทความเรื่อง "โปกำวัดเรไรพระภิกษุชวนค้ากันอย่างสนุก" ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2466 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> มีช่องสำนักจัดเล่นโปกำระหว่างพวกพระภิกษุวัดเรไร ท้องที่อำเภอนั้น บ่อนโปกำติดที่กุฏีของพระภิกษุพาผู้เป็นเจ้าสำนักและเป็นเจ้ามือ แต่ตำรวจคงจับได้ภิกษุ 3 รูปคือ ภิกษุพา ช่วย นุศร์ พร้อมด้วยเครื่องอุปกรณ์และเงินของกลาง แต่พระภิกษุอีกหลายรูป ซึ่งเป็นลูกค้าบ่อนโปกำรายนี้ได้กระโดดหนีไป อย่าว่าแต่สามัญชนเลยแม้แต่ผู้บำเพ็ญธรรมเป็นกิจวัตร์ก็ยังหันมาบำเพ็ญโปกำ...[2]

---

[1]"ควรทำไว้เป็นที่ระลึกแห่งพระเกียรติคุณ" จีนโนฯ 22 มกราคม 2459 หน้า 2

[2]"โปกำวัดเรไรพระภิกษุชวนค้ากันอย่างสนุก" จีนโนฯ 15 ธันวาคม 2466 หน้า 2

จากบทความดังกล่าวเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับสังคม ทั้งในส่วนที่ดีงามและบกพร่อง สำหรับส่วนที่บกพร่องนับเป็นการกระทำของพระสงฆ์บางกลุ่มที่ก่อความเสื่อมเสียให้เกิดแก่พุทธศาสนา ทำให้ศาสนาต้องพลอยมัวหมองไปด้วย

ขนบประเพณีและความเป็นอยู่

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์สะท้อนภาพความเป็นอยู่ และขนบประเพณีต่างๆของชาวไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวหลายด้าน เช่น ลักษณะความเป็นอยู่ของชายและหญิงในครอบครัวไทยทั่วไป สถานภาพสตรี ขนบธรรมเนียมต่างๆ ประเพณีการแต่งกาย การเข้าสมาคม จรรยามารยาท การละเล่นต่างๆ ตลอดจนความเชื่อถือในเรื่องโชคลาง

ขนบธรรมเนียมไทยโบราณ ธรรมเนียมโบราณของไทยเกี่ยวกับสามีภรรยาที่กล่าวไว้ในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์คือ การกำหนดฐานะของหญิงให้ต่ำกว่าชาย โดยการให้ภรรยากราบเท้าสามีก่อนนอน หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้ลงบทความแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยให้ทัศนะว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีค่าของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ดังบทความตอนหนึ่งเรื่อง ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก" ฉบับวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 กล่าวว่า

> ธรรมเนียมไทยโบราณสอนให้ผู้เป็นภรรยากราบเท้าสามีเมื่อขณะเข้านอนด้วยกัน เพราะชายหญิงที่ได้สมรสเป็นสามีภรรยากันนั้น ย่อมมียศเสมอกัน ไม่มีใครเป็นนายใคร เมื่อจะพูดถึงด้านบุญคุณแล้วก็ย่อมต้องมีแก่กัน การสอนให้ภริยากราบเท้าสามีเป็นการขอบคุณแล้ว แต่ถ้าเหมาะสมก็ควรจะสอนให้สามีกราบเท้าภริยาด้วย เพื่อตอบแทนกันบ้าง [1]

---

[1]เชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก" จีนโนฯ 18 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 2

บทความเรื่อง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก(ต่อ) " ฉบับวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเรื่องความมีสิทธิเท่าเทียมกันของมนุษย์ อันเป็นแบบอย่างของการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีความตอนหนึ่งว่า "เรามีความประสงค์จะให้บุรุษสัตรีมีความเสมอภาคกันตามสมควร เพื่อแบบอย่างอันเคยถือกันมาแต่โบราณกาลว่า หญิงเป็นควายชายเป็นคน หรือถือว่า ภรรยาเป็นข้ากรรมกร มีน่าที่จะต้องปรนนิบัติสามีฝ่ายเดียวนั้น จะได้เสื่อมสูญไปตามกาละสมัย " [1]

เมื่อหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ลงบทความเรื่องดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่ามีผู้อ่านที่ไม่เห็นด้วยกับบทความนี้แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เรื่องภรรยากราบเท้าสามีก่อนนอน โดยผู้อ่านยกเอาเรื่องการกราบไหว้ในพระพุทธศาสนามาเป็นตัวอย่างประกอบคำโต้แย้ง นายเซียวฮุดเส็งผู้เขียนบทความนี้จึงได้ตอบโต้ผู้อ่านด้วยถ้อยคำที่ค่อนข้างรุนแรง ดังข้อความตอนหนึ่งในบทความเรื่อง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก (ต่อ) " ฉบับวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 ว่า

> บางคนออกความเห็นแสดงโวหารยกเอาลัทธิกราบกรานในลัทธิศาสนาพุทธของเรามาโต้แย้งนั้น พึงเห็นได้ว่า ผู้นั้นครอบงำด้วยความโฉดเขลาหาเรียนรู้หยั่งถึงลัทธิที่ตนยกขึ้นมากล่าวไม่ เพราะธรรมเนียมกราบกรานแสดงความเคารพต่อพุทธศาสนานั้น มิใช่เป็นธรรมเนียมอันควรนำมาใช้เคารพกันในมุ้ง ต้องแยกกันคนละส่วน มิฉะนั้นแล้วธรรมเนียมการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพสูงสุดมีพระพุทธองค์เป็นอาทิ จักมิต้องนำลัทธินั้นมาใช้กราบกรานกันในมุ้งด้วยฤา [2]

---

[1] เซียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก (ต่อ)" จีนโนฯ 26 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 2

[2] เซียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก(ต่อ)" จีนโนฯ 28 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 2

ในตอนท้ายของบทความยังได้เสนอแนะความคิดให้รัฐบาลเลิกประเพณีที่ล้าสมัยนี้เสีย เพราะถ้ายังมีธรรมเนียมดังกล่าวอยู่ ชาวต่างประเทศจะดูหมิ่นเหยียดหยามชาวไทยแน่นอน ดังกล่าวว่า

> กรุงสยามได้พยายามกำจัดแบบแผนธรรมเนียมไม่พึงนิยมแล้ว ควรเลิกล้มประเพณีการให้มรรยากราบเท้าสามี คงจะไม่เป็นเหตุนำมาซึ่งความกำเริบใดๆ เพราะความเกรงกันในบุทคล 2 เพศนี้ ย่อมมีอยู่โดยนัยอย่างอื่นแล้ว แต่การที่ไม่เลิกล้มนั้นแหละกลับจะเป็นผลสำแดงให้ชนต่างชาติที่มีเรียนรู้ธรรมเนียมนี้นึกยิ้มหยันอยู่เสมอไปและเหยียดกัน โดยถือว่าหญิงเป็นควายชายเป็นคนนั้น คงจะเป็นความรู้สึกอันไม่เสื่อมสูญได้เลย[1]

นอกเหนือไปจากการติเตียนเรื่อง การกำหนดฐานะของหญิงให้ต่ำกว่าชายแล้ว บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังได้กล่าวครอบคลุมไปถึงประเพณีการหมอบคลานอีกด้วย โดยวิจารณ์ว่าการหมอบคลานเป็นการสร้างบารมี ประดับเกียรติยศของผู้มีอำนาจวาสนา ที่เห็นว่าการที่มีบุคคลอื่นๆแสดงความเคารพนบนอบตนเองนั้น เป็นการแสดงว่าตนมีบุญ มีเกียรติยศชื่อเสียง มีอำนาจวาสนา โดยมิได้คำนึงว่าบุคคลอื่นๆก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน การแสดงความเคารพโดยการก้มศีรษะ ย่อตัว ที่ผู้น้อยปฏิบัติต่อผู้ใหญ่นับว่าเป็นกริยาที่งดงามแล้ว ดังบทความตอนหนึ่งเรื่อง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก" ฉบับวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2463 กล่าวว่า

> ธรรมเนียมหมอบคลานในเวลานี้ชนชาติที่รุ่งเรืองไม่มีใครเขาใช้กันแล้ว ในเมืองเราพวกท่านหญิงบางหมู่ยังนิยมอยู่ ถ้าบ่าวไพร่หรือผู้น้อยไม่หมอบคลานแล้ว บางทีถึงต้องบังคับทีเดียว การที่ท่านหญิงหรือนายหญิงบางหมู่ชอบให้มีคน

---

[1] เชียวสุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก(ต่อ)" จีนโนฯ 28 กุมภาพันธ์ 2453 หน้า 2

ตะวันตกมาอ้างอิง เรียกร้องให้รัฐบาลตรากฎหมายเกี่ยวกับการสมรสให้เป็นแบบแผนเช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศตะวันตก เช่น บทความเรื่อง "ประเพณีและความมั่นคงในการแต่งงาน" ฉบับวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2463 ได้กล่าวแสดงความเห็นใจสตรีที่ตกอยู่ในภาวะจำยอม เพราะไม่มีสิทธิ์ ไม่มีเสียง เรื่องความประพฤติของสามีในการมีภรรยาหลายๆคน ดังนี้

> สตรีชาวไทยน่าสมเพศมาก ในเหตุที่ไม่มีสิทธิ์จะคัดค้านความประพฤติของสามีในการมีอนุภรรยา สตรีที่ตกมาเป็นอนุภรรยาก็มักจะมีสาเหตุเนื่องด้วยจากการถูกหลอกลวงเป็นเกณฑ์ มิใช่สมัครใจอย่างใดก็หาไม่ ข้อนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่ทางการควรจะได้เพ่งเล็งด้วยเป็นกรณีย์เบื้องต้น ที่ทำลายความอิสรภาพ ความเป็นมนุษย์ ตลอดจนความบริสุทธิ์ของสตรีทั่วไป [1]

บทความเดียวกันนี้ จะกล่าวตำหนิผู้ชายที่มีภรรยาหลายๆคนว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่ายกย่อง เป็นการทำลายจิตใจ ความรู้สึกของบุคคลอื่นด้วย ส่วนสตรีมิควรแต่งงานตั้งแต่อายุเยาว์อยู่ เพราะยังขาดความรับผิดชอบพอเพียงนั่นเอง ดังกล่าวไว้ในบทความอีกตอนหนึ่งว่า "ประเทศอารยชาติไม่แต่จะมีกฎหมาย การแต่งงานชิดคั่น บังคับไว้ดังกล่าว ยังมีการเกณฑ์อายุให้สตรีแต่งงานได้ต่อเมื่อมีอายุครบ 21 ปีบริบูรณ์แล้ว อีกส่วนหนึ่งเพื่อป้องกันมิให้สตรีแต่งงานในเมื่ออายุอ่อนอยู่ และยังไม่รู้สึกรับผิดชอบพอ ข้อนี้เป็นลัทธิดีอย่าง ๆ "[2]

---

[1] "ประเพณีและความมั่นคงในการแต่งงาน" จีนโนฯ 21 มีนาคม 2463 หน้า 2

[2] ก. หน้า 2

อีกบทความหนึ่งที่กล่าวถึงประเพณีการแต่งงานของชาวยุโรปว่า ผู้ชายมีภรรยาได้เพียงคนเดียวเท่านั้น คือบทความเรื่อง "แบบธรรมเนียมอันดีอย่างหนึ่ง" ฉบับวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2463 ได้กล่าวว่า "ธรรมเนียมการแต่งงานของชาวยุโรปและอเมริกามีขีดคั่นอย่าง1 ชายมีภรรยาคนเดียว เมื่อภรรยาผู้ที่ตนแต่งงานด้วยยังอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุขแล้ว ฝ่ายชายจะแต่งงานมีอนุภรรยาอีกไม่ได้ เว้นแต่จะได้เลิกร้างกับภรรยาเดิม หรือภรรยาเดิมถึงแก่กรรมไป...[1]

นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้ลงข้อความเสนอแนะรัฐบาลว่า ควรตรากฎหมายการสมรสให้เป็นแบบแผนเยี่ยงอารยประเทศ ดังบทความเรื่อง "ประเพณีและความมั่นคงในการแต่งงาน" ฉบับวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2463 อีกตอนหนึ่งว่า "การแต่งงานของคนไทยไม่มีกฎหมายบังคับ อายุก็ไม่ขีดคั่นจึงเลอะเทอะ ไม่เป็นแบบแผนอันดี สัทธินี้ทำให้สตรีเสียคนบ่อยที่สุด ดังนั้นคงถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลควรจะได้ดำริห์ตราบัญญัติการแต่งงานให้เป็นหลัก เพื่อกำจัดความประพฤติไม่ชอบด้วยมนุษยธรรมของมนุษย์ที่ฝักใฝ่การมีอนุภรรยาอันทำให้สตรีเสื่อม " [2]

<u>ความเป็นอยู่โดยทั่วไป</u> ลักษณะความเป็นอยู่ของครอบครัวไทยนั้น บทความในหนังสือพิมพ์นี้ได้ให้ความเห็นว่า บุรุษจะเป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่หาเลี้ยงและปกป้องครอบครัว เช่น การทำไร่ ทำนา รับจ้าง ตลอดจนรับราชการ เป็นต้น ดังกล่าวไว้ในบทความเรื่อง

---

[1]"แบบธรรมเนียมอันดีอย่างหนึ่ง" <u>จีนโนฯ</u> 2 มีนาคม 2463 หน้า 2

[2]"ประเพณีและความมั่นคงในการแต่งงาน" <u>จีนโนฯ</u> 21 มีนาคม 2463 หน้า 2

"การเกณฑ์ทหาร" ฉบับวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456 กล่าวว่า

> การหาเลี้ยงชีพและความเป็นอยู่ของชาวไทยนั้น โดยมากครัวเรือนหนึ่งได้อาไศรยแรงของชายฉกรรจ์คนเดียวเท่านั้นเป็นผู้หามาเลี้ยง สำหรับชายฉกรรจ์ในเมืองเราโดยมากเมื่ออายุได้ 18-19 ปี ก็มีเย่าเรือน เป็นผู้ปกครองบุตรภรรยา...การหาเลี้ยงชีพของชาวไทย ชายฉกรรจ์ในจังหวัดกรุงเทพฯโดยมากหากินโดยทางรับจ้างตามห้างค้าขาย และตามกระทรวงทบวงการ ส่วนชาวบ้านนอกก็จะช่วยบิดามารดาทำไร่ไถนา ...[1]

บทความเรื่อง "สมัยที่ต่างกัน" ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2464 ได้กล่าวถึงลักษณะความเป็นอยู่ของชาวไทยในด้านความประพฤติของบุรุษสตรีในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวว่าต่างกับความประพฤติของบุรุษสตรีในสมัยก่อน ดังข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า

> ปัญหาเรื่องความประพฤติของหญิงสาวสมัยนี้ จะเห็นว่าหญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตาพอจะไปวัดไปวากับเขาได้มักจะเสียคนเสียมาก เพราะแม่สื่อแม่ชักมักพาหญิงสาวไปเป็นอาชีพของตน แม้หญิงที่มีสามีแล้วก็อาจเป็นเหยื่อของคนพวกนี้ได้ และถูกส่งไปอยู่ตามซ่องสกปรกในที่สุด... ส่วนชายหนุ่มก็มีความประพฤติที่น่าเกลียดขึ้นอีกเช่นกัน จะเห็นว่าการโจรกรรมที่ตำบลตลาดน้อย พวกคนร้ายปล้นเป็นชายหนุ่มทั้งสิ้น มารวบรวมกันแล้วหากินทางโจรกรรม มักนิยมเอาการกระทำมิดีงามจากภาพยนตร์มาเป็นแบบอย่างความประพฤติของตน [2]

---

[1] "การเกณฑ์ทหาร" จีนโนฯ 7 พฤศจิกายน 2456 หน้า 2

[2] "สมัยที่ต่างกัน" จีนโนฯ 5 กุมภาพันธ์ 2462 หน้า 2

ลักษณะความเป็นอยู่ของชาวไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่หนังสือพิมพ์ได้กล่าวไว้อีกด้านหนึ่งก็คือ ความประพฤติของเด็กวัยรุ่นทั้งหญิงและชายมักจะไม่อยู่ในโอวาทของผู้ใหญ่เยี่ยงเด็กวัยรุ่นในสมัยก่อน ดังบทความเรื่องเดียวกันได้กล่าวไว้อีกตอนหนึ่งว่า

> สมัยนี้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองขึ้น ความเปนไปของเด็กหนุ่มเด็กสาวก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะปัจจุบันเด็กเหล่านี้ได้พบเห็นเหตุการณ์ และเคยเรียนรู้บทเรียนแปลกๆต่างๆ และเลยประพฤติตนตามความรู้ ความฉลาดอย่างใหม่ของตน เมื่อนึกจะทำอะไรก็ทำไปตามความเห็นชอบคนฝ่ายเดียว โอวาทของผู้ใหญ่เกือบไม่มีค่างวดเลย การแต่งตัวก็ฉูดฉาด จนยากที่จะสังเกตได้ว่าเขาเหล่านั้นเปนบุคคลชั้นใด [1]

<u>ความเชื่อ</u> สังคมไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวยังเชื่อถือเรื่องงมงายไร้สาระอยู่บ้าง หนังสือพิมพ์จะสะท้อนภาพความเชื่อ และข่าวลือ เช่น บทความเรื่อง "ทำกันทั่วเมือง" หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2454 กล่าวตอนหนึ่งว่า

> เวลานี้ทุกบ้านทุกเรือนเกาะสตางค์ ศก 127 ทำแหวนใส่ ไม่ว่าเวลาใดจะได้ยินแต่เสียงเกาะสตางค์กันร่ำไป ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากความเชื่อซึ่งออกจากปากคนลือกันต่างๆว่า แหวนสตางค์เปนของมงคลกันสะเหนียดได้อีกทั้งอยู่ยงคงกะพัน พันไม่เข้ายิงไม่ออกด้วย จึงทำให้เกิดความนิยมเชื่อถือกันมาก ทำกันทั่วเมืองไม่ว่าไปแห่งใดจะต้องพบทั้งสิ้น [2]

---

[1] "สมัยที่ต่างกัน" <u>จีนโน</u>ฯ 5 กุมภาพันธ์ 2462 หน้า 2

[2] "ทำกันทั่วเมือง" <u>จีนโน</u>ฯ 9 พฤศจิกายน 2464 หน้า 2

บทความเรื่อง "โลกจะแตก การทิ้งใบปลิวทำให้ตื่นเต้น" ฉบับวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2462 หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้นำข่าวจากใบปลิวมาเขียนบทความโต้แย้ง เพื่อมิให้ประชาชนหลงเชื่อข้อความในใบปลิว เพราะเป็นเรื่องเหลวไหลไม่มีมูลความจริงเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโลกจะแตก พระยายมราชจะเสด็จมายังมนุษยโลก ฯลฯ ผู้แจกใบปลิวต้องการสร้างความตื่นเต้นตกใจ และอาจสวมรอยกระทำการมิชอบอย่างใดก็ได้ ดังข้อความว่า

> ในใบปลิวชี้แจงว่าเปนพระคาถาสวดมนตร์หัวค่ำเช้ามืด มีคาถา 2-3 บรรทัด อธิบายความในใบปลิวว่า ใบปลิวนั้นเปนของพระยายมราชได้มาจากเขาทับทิม ว่าคนจะไม่มีข้าวกิน และจะเกิดความไข้ใหญ่ในเดือน 11 ขึ้น 4 ค่ำเวลาไก่ขัน พระยายมราชจะนำบัญชีมาตรวจ และจะเสด็จสู่มนุษยโลกวันที่ 17 นี้ พระอินทร์จะเขียนแผ่นทองทิ้งลงมา ถ้าพวกที่ลงมาไม่พบเห็นแผ่นทองหรือหนังสือในบ้านใครจะครอกให้หมดทีเดียว [1]

บทความเดียวกันนี้ ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เขียนใบปลิวว่า

> เมื่ออ่านพบแล้วชวนให้รู้สึกว่า ผู้เขียนและผู้รับพิมพ์มีสติฝิดแปลกกว่ามนุษย์ธรรมดา...การที่มีผู้อุตริทิ้งใบปลิวนี้ ถ้าแม้ไม่เปนกรณีย์อันอาจทำให้คนโง่เขลาทวีความตื่นเต้นขึ้นแล้ว เราจะไม่กล่าวถึงอีกเลย ผู้แจกคงมีความต้องการจะสร้างความตื่นเต้น และดำเนินการทุจริตได้สะดวกยิ่งขึ้น จึงไม่ควรตกใจใดๆนอกจากขอให้คิดเสียว่าเปนคำล่อลวงอันหาสาระสำคัญใดๆไม่ได้ ขออย่าได้เชื่อถือเลย [2]

---

[1] "โลกจะแตก การทิ้งใบปลิวทำให้ตื่นเต้น" จีนโนฯ 17 ธันวาคม 2462 หน้า 2

[2] ก. หน้า 2

จากบทความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้สะท้อนภาพความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียม ความเชื่อของชาวไทยในสมัยนั้นอย่างตรงไปตรงมา ดังเช่นเรื่องใบปลิวกุข่าวนั้น เมื่อหนังสือพิมพ์ลงบทความชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ประชาชนได้หันมาเชื่อหนังสือพิมพ์และคลายความตื่นเต้นตกใจลงไปได้บ้าง ดังปรากฏในสรุปข่าวของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2462 ว่าประชาชนได้คลายความหวาดกลัวตื่นเต้น ตกใจลงไปได้บ้างแล้ว เป็นต้น

นอกจากบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะได้ลงเรื่องราวเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมโบราณ สถานภาพสตรี ความเป็นอยู่ และความเชื่อแล้ว บทความในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ยังได้วิจารณ์การแต่งกายของบุรุษและสตรีไทยในสมัยนั้นไว้หลายด้าน เป็นการสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมเกี่ยวกับการแต่งกายของคนในสมัยนั้นเป็นอย่างดี ดังนี้

<u>การแต่งกาย</u> บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าวถึงการแต่งกายของบุรุษสตรีไทยในสมัยนั้นในโอกาสต่างๆ มีทั้งชมและติ ดังเช่น บทความเรื่อง "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" ฉบับวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2463 กล่าวถึงการแต่งงานของบุรุษสตรีเมื่อเข้าสมาคมไปงานราตรีสโมสร มักจะแต่งกายงดงาม พิถีพิถัน และประกวดประชันความงามกันว่า

> การแต่งกายของชายหญิงค่อนข้างงามและประกวดกันหนักหนาอยู่ คือ บุรุษโดยมากแต่งเครื่องราตรีสโมสร หรือเครื่องแต่งกายเวลาเย็นหรือแต่งชุดใหญ่ ส่วนสตรีนั้นโดยมากนุ่งผ้าชิ่น สวมเสื้อบางๆตามแบบใหม่ ซึ่งเป็นเสื้อชนิดเยอกอย่างแบบชาวต่างประเทศ แขนเสื้อค่อนข้างสั้น และบางชุดก็ผ่าแขนใช้กระดุมติด...[1]

---

[1]"งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" <u>จีนโนฯ</u> 11 มกราคม 2463 หน้า 2

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าววิจารณ์การแต่งกายของสตรีไทยบางพวกบางเหล่าที่ชอบเปลือยกายว่าเป็นลักษณะที่เหมาะไม่ควร น่าอับอายชาวต่างประเทศอย่างยิ่ง ควรแก้ไขได้แล้ว ดังบทความเรื่อง "ธรรมเนียมอันน่าอาย" ฉบับวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2466 กล่าวว่า

> เราไม่ประสงค์จะติเตียนคนไทยด้วยกัน แต่กล่าวเพื่อตักเตือนกันว่า การเปลือยกายในบางส่วนในหมู่สตรีบางชั้น เป็นต้นว่า สตรีที่มีสามีและมีบุตรีนั้นชอบเปลือยอวัยวะภาคบนโดยปราศจากความอับอายตะขิดตะขวงใจ ดังนี้เป็นการงามแล้วฤา เราเข้าใจว่าชาวต่างประเทศเขาหยันเราในเรื่องนี้มากอยู่ ดังนั้น คงถึงเวลาแล้วที่เราควรคนึงกันเสียบ้าง และพระราชกำหนดกฎหมายของเราก็ให้โอกาศแก่เจ้าน่าที่อยู่แล้วให้จัดการได้ [1]

นอกจากการวิจารณ์การแต่งกายของสตรีไทยที่นิยมเปลือยกายบางส่วนแล้ว ยังได้วิจารณ์การแต่งกายที่ไม่เป็นแบบแผนของคนไทยอีกด้วย คือแต่งกายแบบไทยและแบบชาติอื่นๆผสมกันว่า เป็นการแต่งกายที่ไม่มีแบบแผน ดังบทความเรื่อง "วิธีแต่งตัวตามสมัย" ฉบับวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2462 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> ถ้าจะพูดว่าคนไทยแต่งตัวได้ทุกอย่าง นึกแต่งหรั่งครึ่งไทยครึ่งแบบอย่างนางพยาบาลก็แต่งได้ นึกจะแต่งแขกครึ่งเจ๊กข้อนก็แต่งได้ เช่น นุ่งโสร่งสวมเสื้อกุยเฮง จริงอยู่นายไปทำการนุ่งผ้าติดจุงน่องรองเท้า แต่กลับบ้านหรือไปธุระนายนุ่งห่มแปลกๆ เมื่อทึกทักว่า คนไทยนอกจากพระภิกษุสงฆ์สามเณร ซึ่งลบออกจากจำนวนพลเมืองแต่งตัวมีแบบแล้ว พลเมืองทั้งหมดก็ไม่มีแบบแต่งตัวให้เป็นระเบียบเฉียบขาดลงไปนั้น คงไม่ใช่ทึกทักผิด...[2]

---

[1]เชียวสุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอันน่าอาย" จีนโนฯ 20 ตุลาคม 2466 หน้า 2

[2]เชียวสุดเส็ง สีบุญเรือง "วิธีแต่งตัวตามสมัย" จีนโนฯ 7 ตุลาคม 2462 หน้า 2

บทความเรื่อง "คนสุภาพเชารังเกียจ" ลงหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2461 ได้วิจารณ์ลักษณะการแต่งกายแบบนักเลงของผู้ชายไทยว่าเป็นลักษณะที่ไม่เหมาะสม แสดงถึงความเป็นผู้ไม่มีวัฒนธรรม ดังกล่าวว่า

> ผู้ชายบางคนที่ชอบนุ่งกางเกงในลักษณะถลกขา นุ่งโสร่ง มีผ้าขาวม้าโพกสีรษะไม่สวมเสื้อเลย หรือบางครั้งจะสวมแต่เพียงเสื้อชั้นในเท่านั้น นับว่าเปนบุคคลที่มีลักษณะอุจาดตาอย่างยิ่ง คนสุภาพชนมักจะรังเกียจกันไม่สมควรที่จะอนุญาตให้บุคคลประเภทนี้ ได้เข้าไปนั่งร่วมในที่นั่งสำหรับคนโดยสานอื่นๆจะถือว่าเอาสตางค์เปนใหญ่นั้น มิชอบด้วยแบบแผน [1]

นอกจากหนังสือพิมพ์จะวิจารณ์การแต่งกายของบุรุษสตรีไทยในทางที่ไม่เหมาะสมแล้ว ยังได้เสนอแนะการแต่งกายที่น่านิยมคือ การนุ่งผ้าพื้นแทนผ้าม่วง ดังบทความเรื่อง "ควรนุ่งผ้าพื้นแล้ว" ฉบับวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2461 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> ผ้าม่วงนั้นไม่เหมาะกับชาวไทยบางหมู่พวก โดยเฉพาะในเวลานี้เศรษฐกิจตกต่ำสินค้าราคาสูง แต่รายได้ของประชาชนยังต่ำอยู่ เมื่อผ้าม่วงมีราคาแพง และเปนสินค้าจากต่างประเทศ จึงนับได้ว่า การนุ่งผ้าม่วงเปนการฟุ่มเฟือย...เราจึงควรช่วยกันอุดหนุนสินค้าไทยเพื่อชาวไทยจะได้มีอาชีพ มีรายได้ โดยการใช้ผ้าพื้นที่มีราคาต่ำกว่าแทน ย่อมเปนคุณประโยชน์แก่ประเทศอย่างมหันต์คีกว่าการนุ่งผ้าม่วงหลายร้อยพันเท่า เมื่อผ้าพื้นนุ่งเก่าลงไปแล้ว ก็ยังทำผ้าขี้ริ้วได้ดีกว่าผ้าม่วงด้วย...[2]

---

[1] "คนสุภาพเชารังเกียจ" จีนโนฯ 6 พฤษภาคม 2461 หน้า 2

[2] "ควรนุ่งผ้าพื้นแล้ว" จีนโนฯ 8 มิถุนายน 2461 หน้า 2

การไว้ทรงผม บทความเรื่อง "วิธีแต่งตัวตามสมัย" ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2462 ได้วิจารณ์การไว้ผมยาวที่กำลังเป็นที่นิยมของสตรีไทยทุกวัย จนถึงกับมีผู้พิมพ์หนังสือเกี่ยวกับการถบแต่งทรงผมออกจำหน่ายว่า "เมืองไทยนับวันสัตรีไว้ผมยาวให้เหมือนสัตรีนานาชาติเขา นอกจากนางสาว ยังนางรุ่นคุณแม่ คุณป้าบางคนก็หันมาทันสมัย กลับไว้ผมยาวใบหน้าแฉล้มขึ้น เมื่อพันฟางยังไม่หัก...จึงทำให้มีผู้แต่งหนังสือว่าด้วยวิธีแต่งผมเกล้าผมขายเผยแผ่ความรู้ใหม่สู่สัตรีเมืองเราทั่วไป " [1]

การปฏิบัติตนเมื่อเข้าสมาคม บทความในหนังสือพิมพ์นี้ได้กล่าวถึงบุรุษและสตรีที่ไปในงานสโมสรว่ามักจะนิยมใช้ธรรมเนียมคล้องแขนแบบชาวยุโรป ตลอดจนนิยมการเต้นรำด้วย ดังกล่าวไว้ในบทความเรื่อง "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" ฉบับวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2463 ตอนหนึ่งว่า

> การสมาคมระหว่างเพศบุรุษและเพศสัตรีซึ่งไม่ใคร่มีการถือเนื้อถือตัวกันอย่างแต่ก่อน คงมีการสอดแขนคล้องแขนกัน เดินเที่ยวเคร่ตามธรรมเนียมนิยมของชาวต่างประเทศ ตลอดจนมีการเต้นรำ เปนเครื่องเชื่อมสนิทสนมในการสมาคมด้วยแล้ว กริยาเอียงอายหรือกริยาอาการที่กระดาก หรืออาการบุ้ยใบ้ปากกัน ค่อนแคะกัน หรือเสียดสีกัน ก็ดูเหมือนจะลืมกันเสียสิ้น [2]

---

[1] "วิธีแต่งตัวตามสมัย" จีนโนฯ 7 ตุลาคม 2462 หน้า 2

[2] "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" จีนโนฯ 11 มกราคม 2463 หน้า 2

<u>การพนัน</u> การพนันนับว่าเป็นการละเล่นที่นิยมมากที่สุดของคนไทย การจัดงานเกือบทุกครั้งจะมีการพนันเกือบทุกประเภทให้ผู้เข้าไปเที่ยวได้เล่นกัน จนกล่าวได้ว่า การพนันเป็นเรื่องดึงดูดประชาชนให้ไปเที่ยวงานมากกว่าการละเล่นอื่นๆ บทความเรื่อง "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" ได้กล่าวถึงเรื่องการพนันไว้ว่า

> ข้อสำคัญในงานนี้อนุญาตให้เล่นการพนันเปนพิเศษ ในหมู่ร้านบรรดาศักดิ์คงมีการละเล่นบางแห่ง แต่ในร้านย่านสำเพ็งล้วนแล้วไปด้วยการพนัน เช่น น้ำเต้า ขลุกขลิก เปนต้น...สำหรับคืนงานวันสุดท้ายจะทวีความครึกครื้นมากที่สุด เพราะเปนคืนที่ออกผลลอตเตอรี่หลายราย นับว่าเปนเครื่องดูดดื่มยั่วยวนใจให้ประชาชนได้ไปเที่ยวเตร่ในงานนี้อย่างยิ่ง [1]

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวประชาชนนิยมเล่นการพนันกันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ พ่อค้า หรือกรรมกร หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะลงเรื่องราวเกี่ยวกับการพนันแบบต่างๆ ได้แก่ เรื่องการพนันหลังฉาก ความฝักใฝ่ในการหาผลประโยชน์พิเศษจากการพนันของข้าราชการ วิธีการจับกุมตามช่องการพนัน ฯลฯ เช่น บทความเรื่อง "ข้าราชการกับการพนัน" ฉบับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2465 มีข้อความว่า "ในบ่อนการพนันชั่วคราว...มีข้าราชการบางคณะ บางกรม บางกระทรวงเข้าทุนกันเปนเจ้ามือเล่นการพนัน...เราอาจยืนยันได้ว่าเขาได้ออกหน้าในฐานะเปนเจ้ามืออย่างเปิดเผยทีเดียว แสดงถึงความฝักใฝ่การพนันโดยปราศจากความอายเลย และก็ไม่ต้องสงสัยว่าในเวลาอื่นๆ เขาอาจไปมั่วสุมอยู่ตามช่องพนันแห่ง 1 แห่งใดก็ได้" [2]

---

[1] "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" <u>จีนโน</u>ฯ 11 มกราคม 2463 หน้า 2

[2] "ข้าราชการกับการพนัน" <u>จีนโน</u>ฯ 15 กุมภาพันธ์ 2465 หน้า 2

การพนันอีกประเภทหนึ่งที่นิยมกันคือ กีฬามวย หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ได้กล่าวถึงการจัดรายการแข่งขันมวยการกุศลระหว่างชาวไทยกับชาวจีนขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมอบรายได้ทั้งหมดบำรุงกิจการเสือป่า การจัดชกมวยระดับชาติครั้งนี้นับว่าเป็นประวัติการณ์ของการชกมวยในประเทศไทย นายเชียวฮุดเส็งประสบความสำเร็จอย่างน่าพอใจยิ่ง เขามอบรายได้ทั้งหมด พร้อมทั้งร่วมสมทบทุนด้วยเงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ชื่อเสียงเกียรติยศของนายเชียวฮุดเส็งแพร่หลายทั่วไป การกระทำครั้งนี้แสดงให้เห็นความร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่างหนังสือพิมพ์กับรัฐบาล ดังบทความเรื่อง "การกอปเก๊อประโยชน์ให้แก่เสือป่า จะมีอะไรเปนอุปสัคแก่ความตั้งใจอันดีฤา" ฉบับวันที่ 1สิงหาคม พ.ศ. 2464 กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

> ในระหว่างเวลาไม่กี่ปีที่ล่วงมานี้ การเล่นกีฬาของเมืองไทยนับว่าเจริญขึ้น และแพร่หลายยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน และการกีฬาบางประเภทมีการชกมวย แข่งขัน เปนต้น ซึ่งชาวเราพากันลืมเสียเปนเวลาช้านาน ก็กลับเกิดมีขึ้นอีก และดูเหมือนเปนที่นิยมกันมาก ...โดยเฉพาะการแข่งขันชกมวยคู่สำคัญระหว่างคนไทยกับคนจีนที่กล่าวนั้นมีผู้ออกรางวัลให้ เพื่อให้การเสือป่าได้ค่าผ่านประตูมากขึ้น เปนการบำรุงการเสือป่าของเมืองไทยให้เจริญขึ้น [1]

<u>ปัญหาโจรผู้ร้าย</u> ชาวไทยในสมัยนั้นต้องประสบปัญหาที่น่าหวั่นวิตกประการหนึ่งคือ ปัญหาโจรผู้ร้ายชุกชุม หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะลงบทความเกี่ยวกับโจรผู้ร้ายชาวไทยและโจรจีนคือ พวกอั้งยี่ โจรผู้ร้ายทั้งสองประเภทนี้สร้างความหนักใจให้รัฐบาลไทยอย่างยิ่ง การที่บ้านเมืองมีโจรผู้ร้ายชุกชุมเช่นนี้ แสดงว่าเศรษฐกิจของประชาชนตกต่ำ หนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะลงบทความเกี่ยวกับโจรผู้ร้ายอยู่เสมอ เช่น บทความเรื่อง "โจรผู้ร้าย" ฉบับวันที่

---

[1]เชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "การกอปเก๊อประโยชน์แก่เสือป่า จะมีอะไรเปนอุปสัคแก่ความตั้งใจอันดีฤา" <u>จีนโนฯ</u> 1 สิงหาคม 2464 หน้า 2

14 สิงหาคม พ.ศ. 2463 มีความว่า

> หนังสือพิมพ์ที่เราออกกันอยู่ในเวลานี้ มักจะได้อ่านพบแต่ข่าวเรื่องโจรผู้ร้ายแทบไม่เว้นวัน และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการโจรกรรมก็ล้วนแต่เป็นเรื่องอุกฉกรรจ์ น่าหวาดเสียวจริงๆ...การโจรกรรมของคนร้ายแต่ละครั้งทางการมักจับกุมไม่ใคร่ได้ เพราะเจ้าน่าที่มีจำนวนน้อย ผู้ร้ายหลบหนีสดวก โดยเฉพาะตามต่างจังหวัดห่างไกล เจ้าน่าที่มักจะให้ความดูแลไม่ทั่วถึง [1]

บทความเรื่อง "กรณีอันทำให้สอึก คนร้ายเกิดมาจากชนชั้นสูงกระนั้นหรือ" ลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2466 กล่าวถึงข้าราชการหรือชนชั้นสูงที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าเป็นหัวหน้าคนร้าย ดังบทความตอนหนึ่งกล่าวว่า "ใครเลยจะคิดว่าคนอย่างนายเรือเอกหลวงไตรกิศยะการ (ยวด หุตานาวิน) จะต้องถูกสงสัยถานเป็นหัวน่าคนร้าย และใครจะคิดว่าคนอย่างนายปรุยภูบาลปันเทิงผู้สูงด้วยเกียรติศักดิ์และความมั่งคั่งสมบูรณ์จะกลายเป็นหัวน่าของการพนันจนถูกจำคุก " [2]

อีกตอนหนึ่งของบทความเดียวกัน กล่าววิจารณ์ว่า ยิ่งคนร้ายเป็นชนชั้นสูงเท่าไร รัฐบาลยิ่งปราบปรามได้ยากลำบากยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังบทความตอนท้ายกล่าวว่า "เป็นการแน่นอนทีเดียว ถ้าบุคคลชั้นสูงได้กลายเป็นอ้ายคนร้ายใจฉกรรจ์แล้ว การกำจัดจะไม่ง่ายเลย เพราะผู้กระทำเหตุและผู้ระงับเหตุมีความรู้ ความคิดเท่าเทียมกัน อีกประการ 1 ชนชั้นสูงไม่ใช่มีแต่ปัญญาความคิดอย่างเดียว ยังพร้อมด้วยกำลัง ธนทรัพย์ และอื่นๆด้วย" [3]

---

[1] "โจรผู้ร้าย" จีนโนฯ 14 สิงหาคม 2463 หน้า 2

[2] "กรณีอันทำให้สอึก คนร้ายเกิดมาจากชนชั้นสูงกระนั้นหรือ" จีนโนฯ 20 กันยายน 2466 หน้า 2

[3] ค. หน้า 2

โสเภณี ช่องโสเภณีในสมัยนั้นมีหลายแห่ง หนังสือพิมพ์จะลงบทความโจมตีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่ไม่ปราบปรามช่องโสเภณีเหล่านั้นให้หมดสิ้นไป แต่กลับปล่อยให้มีอยู่ทั่วไปแทบทุกถนน ช่องเหล่านั้นได้ตั้งอย่างผิดกฎหมายด้วย แสดงว่าน่าจะมีผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุน ดังบทความเรื่อง "หญิงสาวต้องเสียคนด้วยเหตุใด" ฉบับวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2464 มีข้อความว่า

> ไม่ต้องสงสัยว่า ความอัปมงคลเกิดขึ้นด้วยการปราบปรามมิจริงจัง เปนเชิงลูบหน้าปะจมูกอยู่ ในยุคนี้ได้มีช่องหญิงสัญจรโรคเถื่อนชุกชุมแทบไม่เว้นแต่ละถนน ช่องเหล่านี้ได้ตั้งขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าน่าที่ตามระเบียบฝ่าฝืนอำนาจกฎหมายบ้านเมือง ช่องร้ายเหล่านี้ยังสร้างความรำคาญให้แก่ชาวบ้านยามค่ำคืนนักบางครั้งเกิดเหตุวิวาทขึ้นในช่องเหล่านี้ก็มีเนืองๆ จึงขอเสนอเรื่องต่อเจ้าน่าที่ฝ่ายตำรวจ เพื่อจะได้ปราบปรามบำบัดสิ่งอัปมงคลเสีย [1]

บทความในหนังสือพิมพ์นี้จะวิจารณ์และตำหนิความประพฤติของหญิงโสเภณีเหล่านั้นอย่างรุนแรง ดังบทความเรื่อง "น่าบัดสีใจแทน" ฉบับวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2462 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> พวกผู้หญิงบางพวกที่ชอบนั่งและยืนตามริมถนนหลวงเวลากลางคืนนั้น เขาจะมุ่งหมายอะไรก็ตาม น่าบัดสีใจแทนเสียเหลือเกิน เพราะสภาพของสัตรีจะทำดังนั้นไม่ชอบเลย เจ้าน่าที่บ้านเมืองควรออกข้อบังคับให้จริงจังว่าห้ามทำดังนั้น พวกผู้หญิงที่นั่งเตร็ดเตร่อยู่ริมถนนเวลากลางคืนเปนเนืองนิตย์ เข้าใจว่าเขาต้องการอวดรูปให้ชายประโลมมากกว่าอื่นควรละหรือจะประพฤติจรรยามารยาตรเยี่ยงสัตว์เดรัจฉาน [2]

---

[1] "หญิงสาวต้องเสียคนด้วยเหตุใด" จีนโนฯ 27 กันยายน 2464 หน้า 2

[2] "น่าบัดสีใจแทน" จีนโนฯ 16 มกราคม 2462 หน้า 2

การบันเทิง

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ลงบทความให้ความร่วมมือ สนับสนุนทางราชการ โดยประกาศข่าว และลงบทความชักชวนให้ประชาชนสนใจในการจัดงานของรัฐบาล และสาธารณประโยชน์เสมอ เช่น บทความเรื่อง "งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" ฉบับวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2463 ได้ชักชวนและโฆษณาให้ประชาชนมาเที่ยวงานฤดูหนาว ซึ่งเป็นงานรื่นเริงประจำปี หนังสือพิมพ์ได้กล่าวถึงรายละเอียดในการจัดงาน การละเล่น และดนตรีในงาน อัตราการเข้าชม เป็นต้น ดังข้อความว่า

> งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา อันเป็นงานรื่นเริงประจำปี ในปีนี้เก็บเงินรายได้จากงานสำหรับซื้อปืนให้แก่เสือป่า ซึ่งมีน่าที่ป้องกันประเทศบ้านเมือง...มีร้านค้ามากมาย มีการขายของ การเล่นเสี่ยงโชค ออกฉลากลอตเตอรี่ ขายหนังสือเกี่ยวกับการไปรษณีย์โทรเลข และโทรศัพท์ การนั่งชิงช้า การขึ้นเรือเหาะ จำหน่ายอาหาร เครื่องว่าง มีสถานที่เต้นรำ และรับสอน มีสนามการขี่หมู...[1]

การบันเทิงอื่นๆที่นับว่าเป็นเรื่องของสาธารณประโยชน์ หนังสือพิมพ์จะให้ความร่วมมือค้านโฆษณาเสมอ เช่นลงบทความเรื่อง "การแสดงลคร" ฉบับวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 ตอนหนึ่งว่า "เร็วๆนี้บริษัทลครของหลวงสันทการกิจ จะได้ลงมือเปิดโรงเล่นเรื่องคาวี ที่ตำบลสพานภาณุพันธ์ เพื่อเก็บเงินสำหรับอุดหนุนโรงเรียนสัตรีที่คณะท่านผู้หญิงได้ดำริห์ตั้งขึ้นนั้น บริษัทจะให้นายเวกผู้มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นหลวิไชย เชื่อว่ามีผู้อุดหนุนกันมาก เราพลอยยินดีด้วยเพราะการดูลครครั้งนี้ย่อมเป็นสาธารณประโยชน์ "[2]

---

[1]"งานนักขัตฤกษ์ฤดูหนาว ณ สวนจิตรลดา" จีนโนฯ 11 มกราคม 2463 หน้า 2

[2]"การแสดงลคร" จีนโนฯ 20 กุมภาพันธ์ 2454 หน้า 2

แต่ถ้าการบันเทิงที่ชาวไทยต้องเสียเงินให้ชาวต่างประเทศแล้ว หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักจะไม่ยินดีสนับสนุน ดังบทความเรื่อง "คณะละครสัตว์เข้ามาเล่นในกรุงเทพฯ" ฉบับวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 กล่าววิจารณ์ว่า

> อีก 4-5อาทิตย์จะมีละครสัตว์เข้ามาเล่นในกรุงเทพฯ เพื่อประสงค์จะถ่วงกระเป๋าให้ตุ่ยหนักกลับออกไป...เราเองเปนต้องลงชื่อคนหนึ่งว่าออกเบื่อที่สุด จนคิดว่าถ้าไม่เล่นเก็บเงินสำหรับอุดหนุนการงานที่มีประโยชน์ให้กับบ้านเมืองเราบ้าง เราคงไม่ยอมเสียเงินดูเปนอันขาด เพราะเวลานี้รู้สึกว่ากระเป๋าของชาวเราก็รู้สึกเบาอยู่แล้ว ยิ่งจะทำให้เบาหนักขึ้นอีก [1]

<u>การสาธารณูปโภคต่างๆ</u>

การสาธารณูปโภคที่สำคัญ ได้แก่ การคมนาคม การสื่อสาร การประปา การแพทย์ กิจการเหล่านี้ได้เจริญขึ้นมากในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนได้รับความสะดวกสบายขึ้นกว่าเดิมมาก เช่น

<u>การคมนาคม</u> ในสมัยนี้มีรถยนต์ รถไฟ รถลาก รถม้า รถจักรยาน เรือโดยสารเป็นพาหนะ ส่วนอากาศยานนั้นใช้เฉพาะงานราชการเท่านั้น เนื่องจากประชาชนนิยมใช้รถยนต์มากขึ้น ปัญหาที่เกิดตามมาก็คือ ปัญหาเรื่องการขับรถยนต์ บทความเรื่อง "ปัญหาการขับรถยนต์" ฉบับวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2463 หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้กล่าวถึงผู้ใช้รถยนต์ว่ามักไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎจราจร หนังสือพิมพ์ได้ทำหน้าที่ช่วยสอดส่องดูแล และรายงานให้รัฐบาลทราบเพื่อหาทางแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น ดังข้อความว่า

---

[1] "คณะละครสัตว์เข้ามาเล่นในกรุงเทพฯ" <u>จีนโนฯ</u> 21 กุมภาพันธ์ 2454 หน้า 2

> รัฐบาลควรออกกฎบัญญัติกำหนดชีดคั่นการขับรถยนต์เสียที เป็นความจริงแท้ที่เหตุการณ์อันเกิดขึ้นด้วยรถยนต์ชนหรือทับคนนั้น ย่อมเป็นด้วยขับรถเร็วเกินไป ยิ่งในเวลาค่ำคืนจะเห็นรถขับเร็วผิดลักษณะธรรมดา จึงน่าจัดให้มีตำรวจตรวจตราการนี้บ้าง จะได้ประโยชน์เอนกประการ นอกจากจะระงับเหตุอันตรายแล้ว ยังกลับสันดานคนขับรถให้ระวังตามสมควร เป็นแต่ขอให้ทำจริงๆเท่านั้น [1]

นอกจากหนังสือพิมพ์จะลงบทความเรื่องการขับรถเร็วแล้ว ยังเสนอแนะรัฐบาลให้ทำเครื่องหมายเกี่ยวกับการจราจร ให้ชัดเจน ให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสอดส่องผู้ขับขี่ที่ใช้โคมไฟแรงสูงติดหน้ารถ เพราะจะทำให้เกิดอันตรายแก่รถที่สวนทางมาได้ง่าย เช่น บทความเรื่อง "เรื่องที่ขบไม่แตก" ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2463 บทความนี้กล่าวว่า "ตามถนนแทบทุกสายเจ้าน่าที่ได้ปักป้ายไว้แนะนำให้บรรดาล้อเลื่อนทุกชนิดเดินช้าๆ ตามสี่แยก สามแยก ถนนบางแห่งที่มียานยนต์ผ่านไปมามากๆ ก็มีป้อมตำรวจสำหรับห้ามรถให้เดินให้ถูกทางหรือให้เดินช้าๆตามควร" [2]

บทความเรื่องเดียวกันอีกตอนหนึ่งกล่าวถึงการใช้โคมไฟแรงสูงติดหน้ารถยนต์ว่า "ถึงเวลาหรือยังที่จะต้องกระตือรือร้นในเรื่องการห้ามขับยานยนต์ต่างๆ ตลอดในเรื่องโคมไฟที่ใช้สำหรับรถ ซึ่งเจ้าของรถมักจะเห็นเขวไปว่า ถ้าใช้ไฟแรงๆแล้วเป็นการเก๋หรือสง่า เรื่องนี้ข้อสำคัญคงอยู่ที่ต้องทำจริง จับกุม จึงจะค่อยลดอันตรายลงไป" [3]

---

[1] "ปัญหาการขับรถยนต์" จีนโนฯ 21 พฤศจิกายน 2463 หน้า 2

[2] "เรื่องที่ขบไม่แตก" จีนโนฯ 29 พฤศจิกายน 2463 หน้า 2

[3] ด. หน้า 2

บทความเรื่อง "การติดไฟฟ้าโคมสีแดงตามสี่แยก" ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 มีข้อความตอนหนึ่งที่หนังสือพิมพ์เสนอแนะรัฐบาลให้ใช้โคมไฟสีแดงตามสี่แยกต่างๆว่า

> ประโยชน์ของโคมสีแดงตามชุมระวังเหตุหรือเสายืนยามนั้นก็คือบอกอยู่ในตัวว่าที่นั่นเป็นถนนแยก รถแล่นมาแต่ไกลจะได้ระวังและการเปลี่ยนโคมไฟฟ้าธรรมดามาเป็นสีแดงเหมือนกันก็ไม่เปลืองอะไร ค่าแรงไฟมันก็คงที่ เราเห็นว่า กรมตำรวจพระนครบาลเห็นพ้องด้วย ควรสั่งให้ใช้โคมสีแดงให้เหมือนกันทั้งหมด ตามถนนที่เป็นทางแยกเหล่านั้น คงเป็นประโยชน์ยิ่ง[1]

<u>การสื่อสาร</u> ในสมัยนี้การสื่อสารเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโทรเลข โทรศัพท์ และการไปรษณีย์ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ลงบทความเป็นปากเป็นเสียงให้ประชาชน โดยตำหนิรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องว่า บริการด้านสื่อสารยังไม่ดีพอ และการดำเนินงานยังไม่รัดกุม เช่น บทความเรื่อง "ความป้องกันไม่ให้หนังสือไปรษณีย์คั่งค้างอยู่" ฉบับวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2461 หนังสือพิมพ์จะลงบทความประกาศคำชี้แจงเกี่ยวกับการไปรษณีย์โทรเลขอยู่หลายๆวันติดๆกัน ข้อความว่า

> ด้วยกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้ขอให้ช่วยแนะนำบรรดาพ่อค้านายห้างให้จัดทำธุรการฝากหนังสือของตน...ขอจงได้นำไปฝากให้โดยเร็ว ให้บ่อยๆเสมอๆ อย่ารอรวมกันไว้ฝากทีเดียวหมด ย่อมได้รับประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย และการที่ห้างร้านต่างๆหน่วงเอาหนังสือไว้จนกว่าจะบ่ายหรือเย็นจึงนำไปฝาก กระทำให้หมดเวลาตรวจตราก่อนส่งย่อมล่าช้าต่อการส่งไป[2]

---

[1] "การติดไฟฟ้าโคมสีแดงตามสี่แยก" <u>จีนโนฯ</u> 17 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[2] "ความป้องกันไม่ให้หนังสือไปรษณีย์คั่งค้างอยู่" <u>จีนโนฯ</u> 16 ตุลาคม 2461 หน้า2

บทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งได้กล่าวสรุปคำชี้แจงของกรมไปรษณีย์โทรเลขว่า "เรื่องนี้กรมไปรษณีย์โทรเลขชี้แจงว่า ไม่ใช่บังคับเร่งรัดอะไร นอกจากขอให้ช่วยกันจัดทำธุระให้ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย หนังสือเหล่านั้นก็จะไม่ทับถมกันยุ่งเหยิง ในระหว่างที่มหาสงครามยังมีอยู่" [1]

เมื่อการสื่อสารเจริญขึ้น หนังสือพิมพ์จะลงบทความยกย่องรัฐบาลเป็นการรายงานให้ประชาชนทราบไปด้วย ดังข้อความในบทความเรื่อง "อากาศยานของเรา" ฉบับวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2465 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> การรับส่งเมล์ไปรษณีย์ทางอากาศได้เริ่มกิจการแล้ว ตั้งแต่เมื่อวันที่ 1 มิถุนายนนี้ คือได้มีเครื่องบินเดินส่งเมล์ไปรษณีย์ระหว่างนครราชสีมาไปยังอุบลราชธานีและร้อยเอ็ดด้วยความสำเร็จเรียบร้อย และข่าวนี้แสดงถึงความก้าวหน้าของบ้านเมืองเราในเรื่องการบิน การไปรษณีย์ กับการที่เราจะไม่ล้าหลังเพื่อนโลกเขา... การเดินเมล์ทางอากาศนี้จะย่นเวลาการสื่อสารลงอีกมาก มหาชนย่อมพอใจยิ่ง...รัฐควรกระตือรือร้นหาทางอุดหนุนให้มีเครื่องบินเพิ่มเติมเพื่อเป็นผลประโยชน์ยิ่งขึ้น [2]

กิจการด้านโทรศัพท์ของรัฐบาลนั้น หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ตำหนิการบริการว่ายังดำเนินงานไม่รัดกุม บางครั้งจะเอาเปรียบผู้เช่าโทรศัพท์มากเกินไป เช่น การเก็บเงินล่วงหน้า 3 เดือน ทั้งๆที่ผู้เช่ายังมีเงินล่วงหน้างวดก่อนเหลืออยู่ที่การโทรศัพท์อีกเกือบเดือน เป็นการเอาเปรียบผู้เช่าโทรศัพท์มากเกินไป ถ้าผู้เช่าโทรศัพท์รายใดไม่ยอมชำระเงินล่วงหน้า เจ้าหน้าที่การโทรศัพท์จะขู่ว่าปลดโทรศัพท์เสีย บทความในหนังสือพิมพ์จะสะท้อนให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจดำเนินการเกินควร ถ้าการโทรศัพท์ยังดำเนินงานและบริการไม่ดีพอ ควรจะเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมดำเนินการด้วย จะทำให้

---

[1] "ความป้องกันไม่ให้หนังสือไปรษณีย์คั่งค้างอยู่" จีนโนฯ 16 ตุลาคม 2461 หน้า 2

[2] "อากาศยานของเรา" จีนโนฯ 7มิถุนายน 2465 หน้า 2

ประชาชนได้รับความสะดวกและความเป็นธรรมอย่างยิ่ง ดังบทความเรื่อง "การโทรศัพท์" ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2462 ตอนหนึ่งกล่าวว่า "การโทรศัพท์เป็นงานอย่างหนึ่งที่สำคัญ ด้วยในเวลานี้มีผู้ใช้โทรศัพท์มากเพื่อประโยชน์แก่การพูดจากันในกิจการต่างๆ ให้สดวกรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องจัดให้การโทรศัพท์เจริญและใช้ได้สดวกตามที่ควร " [1]

บทความเรื่อง "การใช้โทรศัพท์" หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ฉบับวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2463 ได้วิจารณ์การดำเนินงานด้านบริการของเจ้าหน้าที่การโทรศัพท์ว่า

> เรื่องที่กรมไปรษณีย์โทรเลขได้เร่งรัดเก็บเงินล่วงน่า 3 เดือน แก่ผู้เช่าโทรศัพท์ ในเวลาที่ผู้เช่ายังมีเงินล่วงน่างวดก่อนเหลืออยู่ตั้งเดือน เป็นการเอาเปรียบแก่ผู้เช่ามาก...ตลอดจนผู้เช่าต้องถูกชู่จะปลดเครื่องโทรศัพท์ไป ถ้าขอผัดผ่อนเงินล่วงน่านี้ จึงพากันปลาดว่าการที่กรมมาติดโทรศัพท์ให้นั้นก็เรียกเอาค่าอะไรต่ออะไรจากผู้เช่าตะละรายเป็นเงินตั้งหลายร้อยบาทแล้ว ผู้เช่าควรมีสิทธิ์เป็นเจ้าของบ้าง ถ้าถูกถอนโทรศัพท์ไป เงินก็จะสูญหมด [2]

หนังสือพิมพ์ลงบทความท้วงติงการโทรศัพท์ว่า "น่าปลาดตรงที่ว่า เจ้าพนักงานมีอำนาจอะไร จึงกล้าชู่ว่าจะถอนเครื่องโทรศัพท์ ในเวลาที่ผู้เช่าเครื่องยังมีเงินล่วงน่าอยู่ที่กรม..." [3]

อีกตอนหนึ่งจากบทความเดียวกัน หนังสือพิมพ์ได้กล่าวถึงปัญหาที่ผู้ใช้โทรศัพท์ประสบในขณะใช้โทรศัพท์ว่า "ผู้เช่ายังถูกเจ้าพนักงานต่อสายในโทรศัพท์กลางลงโทษทางอ้อมอีกด้วย เช่น มีการเรียกไม่ตอบ (แต่ในเครื่องมีไฟเดิน)หรือฟังบอกตัวเลขยังไม่ครบจำนวนก็ต่อชุ่ยไปให้อย่างผิดๆถูกๆ ครั้นผู้พูดต่อว่าให้ฟังดีๆก็แกล้งนิ่งเสียไม่ต่อไปให้เฉยๆ..." [4]

---

[1] "การโทรศัพท์" จีนโนฯ 17 พฤศจิกายน 2462 หน้า 2

[2] "การใช้โทรศัพท์" จีนโนฯ 14 กันยายน 2463 หน้า 2

[3] ค. หน้า 2

[4] ค. หน้า 2

หนังสือพิมพ์ลงบทความวิจารณ์ว่า การที่การโทรศัพท์กระทำเช่นนั้นมิใช่เป็นการบริการสังคม รัฐบาลควรพิจารณาและอนุญาตให้เอกชนร่วมดำเนินการโทรศัพท์บ้างมิใช่เป็นการบริการแบบระบบผูกขาดตลอดไป ดังข้อความอีกตอนหนึ่งในบทความเดียวกันกล่าวว่า "...จึงพากันเห็นว่า ถ้ารัฐบาลจะอนุญาตให้มีบริษัททำการแพนกนี้ได้บ้างแล้ว เชื่อว่าจะทำให้การใช้โทรเลข โทรศัพท์ ตลอดไปถึงไปรษณีย์มีอาการสดวกดีขึ้นกว่านี้" [1]

<u>การประปา</u> ประเทศไทยเริ่มมีการประปาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวการประปาก็ได้รับการปรับปรุงให้เจริญขึ้น แต่ถึงกระนั้นในบางครั้งกิจการประปาก็ยังไม่สามารถบริการประชาชนได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง อากาศร้อนจัดน้ำในแม่น้ำก็เค็ม ประชาชนตามริมฝั่งเช่นชาวจังหวัดพระนคร ธนบุรี ขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ สำหรับจังหวัดพระนครมีน้ำประปาใช้จึงไม่สู้วิตกนัก ส่วนชาวธนบุรีต้องคอยเข้าแถวรอน้ำประปาจากฝั่งพระนคร ทำให้ได้รับความเดือดร้อนมาก บทความในหนังสือพิมพ์จะบรรยายสภาพความเดือดร้อน ของประชาชนให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองได้ทราบ เพื่อหาทางแก้ไขด่วน ดังบทความเรื่อง "น้ำประปา" ฉบับวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2463 ตอนหนึ่งกล่าวว่า "ระหว่างนี้เปนฤดูร้อน...น้ำเค็ม...ชาวฝั่งธนบุรีมารองน้ำประปาก็เปิดออกน้อยกว่าจะได้ทีละถัง ต้องยืนคอยนานๆ ท่อประปามีคนยืนมุงคอย่แย่งกันตักน้ำแทบไม่เว้นว่างสักแห่ง..." [2]

นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ยังชี้ให้เห็นด้วยว่า ยามที่ประชาชนเดือดร้อน มักมีพวกฉวยโอกาสก่อความเดือดร้อนให้ประชาชนเพิ่มขึ้นอีก ดังปรากฏในบทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งว่า

---

[1] "การใช้โทรศัพท์" <u>จีนโนฯ</u> 14 กันยายน 2463 หน้า 2

[2] "น้ำประปา" <u>จีนโนฯ</u> 20 เมษายน 2463 หน้า 2

ในที่ประชุมชนจึงแย่งกันรองน้ำถึงแก่ตีรันกันเจ็บป่วย พวกที่หากินทางรองน้ำหาบขายแต่ละคนละโมภรองทีละหลายๆหาบ คนที่ไปทีหลังกว่าจะได้หยอดคอก็ต้องนั่งรอไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วนาฬิกา ยังซ้ำร้ายอีกคือ ผู้รับจ้างหาบน้ำส่งตามบ้านโดยมากบอกเลิกไม่ยอมส่งน้ำ แม้ผู้จ้างจะเพิ่มราคาให้อีก 2-3 เท่าตัวก็ตาม...ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนในเรื่องน้ำอย่างยิ่ง [1]

หนังสือพิมพ์ลงบทความเสนอแนะวิธีการแก้ไขเรื่องประปาว่า ควรหาทางช่วยเหลือโดยด่วน ดังข้อความในตอนท้ายบทความกล่าวว่า " เมื่อเจ้าพนักงานปล่อยน้ำให้แรงตามท่อในที่ประชุมชน และลดความแรงของน้ำตามท่อห่างประชุมชนจะเป็นพระคุณล้นพ้น... จะช่วยให้ประชาชนได้มีน้ำใช้ได้สะดวกขึ้นกว่าเดิมไม่ขาดแคลนดังเช่นแต่ก่อน " [2]

<u>การแพทย์</u> ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวกิจการแพทย์เจริญก้าวหน้ายิ่งกว่าสมัยก่อนๆ มีสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการแพทย์ พระราชบัญญัติการแพทย์ เป็นต้น หนังสือพิมพ์ลงบทความให้ความสนใจกิจการแพทย์มาก ร่วมมือ ช่วยเหลือในการเผยแพร่ข่าวสารทางการแพทย์ และลงประกาศพระราชบัญญัติการแพทย์ของรัฐบาลให้ประชาชนทราบ ทำให้กิจการแพทย์แพร่หลายและได้รับความนิยมจากประชาชนยิ่งขึ้น บทความเรื่อง "วิธีป้องกันกาฬโรค" ฉบับวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2461 กล่าวถึงการป้องกันโรคติดต่อต่างๆอย่างละเอียด เช่น กาฬโรค อหิวาตกโรค การกำจัดยุง ฯลฯ ลงบทความติดต่อกันหลายวันเพื่อให้ประชาชนเข้าใจวิธีการป้องกันโรคติดต่อต่างๆได้ด้วยตนเอง ดังข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า "...จงอ่านดูให้ละเอียด เราได้รับจากกรมสาธารณสุขเห็นว่าเป็นประโยชน์อันสำคัญของประชาชนจึงนำมาลงไว้...กาฬโรคผลาญชีวิตคนเสียมากกว่าครึ่งจำนวนผู้ที่เป็น ถ้าโรครักษาให้หายยากเช่นนี้เรามีทางป้องกันได้แล้ว ก็น่าป้องกันเสียมิใช่หรือ " [3]

---

[1] "น้ำประปา" <u>จีนโนฯ</u> 20 เมษายน 2463 หน้า 2

[2] <u>ค.</u> หน้า 2

[3] "วิธีป้องกันกาฬโรค" <u>จีนโนฯ</u> 22 มกราคม 2461 หน้า 2

หนังสือพิมพ์ได้กล่าวถึงสาเหตุและวิธีป้องกันกาฬโรคโดยละเอียดแล้ว ก็จะสรุปให้ประชาชนเข้าใจดียิ่งขึ้นว่า "รวมความว่า กาฬโรคที่คนเป็นย่อมติดมาจากหนูแทบทั้งนั้น หมัดนำกาฬโรคจากหนูไปติดหนู แลจากหนูไปติดคน ถ้าท่านจัดเรือนแลเก็บอาหารกับเศษอาหารให้ดีจนหนูอยู่ในเรือนท่านไม่ติด กาฬโรคจะเกิดขึ้นแก่ท่านได้ยาก " [1]

นอกจากจะแนะนำวิธีป้องกันกาฬโรคแล้ว หนังสือพิมพ์ยังกล่าวถึงการรักษาความสะอาดของบ้านเรือน อันเป็นวิธีการที่ดีของชาวไทยมาแต่โบราณกาล ดังข้อความอีกตอนหนึ่งจากบทความเดียวกันว่า "ท่านจะทำดังนี้ได้ก็แต่โดยวิธีรักษาทุกสิ่งไว้ให้โล่งเตียน ให้เรือนสว่างมากๆ เก็บของหนูชอบกินไว้ให้มิดชิด การหมั่นเลื่อนเข้าของ หมั่นกวาดแลลงน้ำมันพื้นเรือน แลพื้นแคร่กันหมัด แลการนอนบนเตียงนับว่าเป็นขนบธรรมเนียมอันมีประโยชน์" [2]

บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ได้ลงประกาศเรื่อง "การจัดพิพิธภัณฑ์สาธารณสุข" ฉบับวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 โดยกล่าวว่า

> การจัดพิพิธภัณฑ์สาธารณสุขซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ 25 พฤศจิกายน - 9 ธันวาคม พ.ศ. 2465 ที่พระราชอุทยานสราญรมย์นั้น ความมุ่งหมายเพื่อที่จะได้ส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปรู้จักป้องกันโรคภัยไข้เจ็บในทางที่จะทำได้ ในงานนี้มีคำอธิบายสำคัญๆทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเตรียมไว้ ตลอดจนมีนายแพทย์ทำหน้าที่อธิบายอยู่ทุกๆแห่งด้วย...[3]

หนังสือพิมพ์จะโฆษณาเชิญชวนให้ประชาชนมาเที่ยวงานนี้โดยทั่วกัน โดยอ้างถึงผล

---

[1] "วิธีป้องกันกาฬโรค" จีนโนฯ 22 มกราคม 2461 หน้า 2

[2] ดู. หน้า 2

[3] "การจัดพิพิธภัณฑ์สาธารณสุข" จีนโนฯ 23 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

ประโยชน์ด้านวิชาการและความเพลิดเพลินใจที่จะได้รับอีกด้วย ดังกล่าวท้ายบทความว่า "ฉนั้นจึงขอเชิญชวนให้ท่านทั้งหลายได้มาเที่ยวในงานนี้โดยพร้อมเพรียงกัน ท่านที่มาเที่ยวในงานนั้นอกจากจะได้รับความสนุกสนานแล้ว ยังได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการ ความรู้ทางแพทย์เพิ่มขึ้นอีกด้วย "[1]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์คำนึงถึงความสำคัญของการแพทย์มาก มักจะลงบทความที่เกี่ยวกับการแพทย์อยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ในสมัยนั้นหันมาสนใจและคำนึงถึงความสำคัญของวิชาการแพทย์มากขึ้น บทความบางเรื่องจะจูงใจผู้อ่านให้หันมานิยมเรียนวิชาการแพทย์ เพื่อออกไปช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร เช่น บทความเรื่อง "การแพทย์" ฉบับวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2463 มีข้อความตอนหนึ่งว่า

> การแพทย์เมืองไทยเวลานี้จัดว่าเจริญขึ้นมาก เพราะได้มีโรงเรียนสำหรับศึกษาทางการแพทย์เป็นหลักแหล่ง และมีโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เป็นที่ตั้งสภากาชาด ก็เป็นที่น่ายินดีนักที่การแพทย์ของเราเจริญถึงเพียงนี้ แต่มักมีเสียงกล่าวกันว่า ผู้ที่เป็นแพทย์ของรัฐบาลไม่ใคร่จะมีความพอใจในฐานะที่เป็นอยู่ ซึ่งมักมีนัยไปถึงการได้รับเงินเดือนน้อย เป็นต้น น่าจะนำมาพิจารณาดู [2]

อีกตอนหนึ่งของบทความเดียวกันกล่าวว่า

> แม้การแพทย์ได้เจริญขึ้นแล้ว แต่ความนิยมของพลเมืองชั้นใหม่ๆที่จะหันไปศึกษาทางการแพทย์น้อยอยู่มาก แพทย์ประกาศนียบัตรยังมีน้อยตัวนัก จังหวัดต่างๆมีแพทย์หลวงประจำอยู่เพียงจังหวัดละนาย 2 นาย เมื่อเกิดโรคชุกชุมขึ้น เช่น อหิวาตกโรค กาฬโรค ก็ต้องส่งแพทย์ตามจังหวัดต่างๆไปประจำ

---

[1] "การจัดพิพิธภัณฑ์สาธารณสุข" จีนโนฯ 23 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[2] "การแพทย์" จีนโนฯ 3 เมษายน 2463 หน้า 2

> หมอบคลานนั้น คงจะเห็นเปนการประกับเกียรติยศบารมีให้แก่ท่าน แต่มิคิดเห็นว่าตัวท่านก็เปนมนุษย์คนหนึ่งไม่ใช่ยักษ์มาร เสือสิงห์สัตว์ร้ายที่มนุษย์เห็นเข้าจะต้องแสดงกริยาผิดปกติด้วยความตกใจ ...การเคารพโดยใช้ธรรมเนียมก้มศีรษะหรือย่อตัวเปนกริยาที่งามกว่าให้เขาทำตัวอย่างเหมือนข้ายเบื้อเดินสี่เท้าเหมือนเต่า แสดงความเกลียดกลัวมากกว่าความเคารพ[1]

นอกจากขนบธรรมเนียมโบราณเรื่องการกำหนดฐานะของหญิงต่ำกว่าชาย การหมอบคลานแล้ว หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังได้วิจารณ์เรื่องสถานภาพสตรีอีกด้วย

<u>สถานภาพสตรี</u> ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้นยังคงปรากฏว่าสตรีไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร ผู้ชายยังมีอำนาจน้อยกว่าผู้หญิง ผู้หญิงเปรียบเสมือนข้าทาสบริวารของผู้ชาย ทั้งๆที่การมีทาสได้ประกาศยกเลิกไปแล้วก็ตาม บทความเรื่อง "จริงหรือหญิงสบายกว่าชาย" ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2462 ได้สะท้อนภาพเกี่ยวกับฐานะสตรีไทยว่า "ถ้าจะเอาความสบายของชายและหญิงในเมืองเรามาเทียบกัน จะเห็นว่าชายสบายกว่าหญิง เพราะชายมีอำนาจเหนือหญิงเสมอ หรือกล่าวตรงๆว่า หญิงเปนทาษของชาย หรือมักพูดกันว่า หญิงเปนควายชายเปนคน ชายคนหนึ่งอาจมีภรรยาสักกี่คนก็ได้ ถือว่าหญิงเปนเครื่องบำเรอ ของกำนัลเช่นวัตถุชิ้นหนึ่งเท่านั้น " [2]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีส่วนช่วยยกฐานะของสตรีในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้สูงส่งขึ้น โดยการนำแบบอย่างกฎหมายการสมรสจากประเทศ

---

[1]เซียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง "ธรรมเนียมอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิก" <u>จีนโนฯ</u> 18 กุมภาพันธ์ 2463 หน้า 2

[2]"จริงหรือหญิงสบายกว่าชาย" <u>จีนโนฯ</u> 5 มีนาคม 2462 หน้า 2

และช่วยกัน และมักจะไม่ทันแก่ความต้องการ ความจำเป็นเสมอ [1]

อีกตอนหนึ่งจากบทความเดียวกันที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เรียกร้องให้รัฐบาลหันมาสนใจการศึกษาวิชาแพทย์ยิ่งขึ้น เพื่อให้มีนักศึกษาแพทย์เพิ่มขึ้นดังกล่าวว่า "จุดใหญ่ที่กระทำให้นักเรียนรุ่นใหม่นิยมการเป็นแพทย์ให้มากขึ้น นอกจากจะบำรุงทางอื่นแล้ว ก็ต้องจัดหาทางอันเป็นความหวังสำหรับอนาคตอีกด้วย เพื่อให้มีความพอใจในฐานะแห่งการเป็นแพทย์ตามสมควร" [2]

นอกจากบทความเรื่องการแพทย์แล้ว หนังสือพิมพ์ยังได้ลงบทความเสนอแนะให้รัฐบาลตราพระราชบัญญัติแพทย์เชลยศักดิ์อีกด้วย เพื่อป้องกันหมอเถื่อนที่อ้างตัวเป็นแพทย์รักษาประชาชน โดยไม่มีความรู้ ความสามารถ ดังเช่นบทความเรื่อง "แพทย์เชลยศักดิ์" ฉบับวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2466 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> แต่เราจะมีแพทย์ผู้ได้ศึกษาโดยตรงจากสำนักโรงเรียนการแพทย์ของรัฐบาลมากแล้วก็ดี แต่ก็คงไม่เป็นทางลบแพทย์เชลยศักดิ์ให้ลดจำนวนน้อยลง เพราะแพทย์เชลยศักดิ์นั้นราษฎรนิยมมากในชนบทั่วไป... ในระยะหลังๆเกิดมีแพทย์เชลยศักดิ์มากกว่าก่อนๆ บางคนมีความรู้ดี บางคนรู้อย่างงูๆ ปลาๆ ทำให้ประชาชนเสื่อมความนิยมลงไม่ไว้ใจ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลควรคำริห์ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยแพทย์เชลยศักดิ์ออกใช้ เพื่อป้องกันการแอบแฝง [3]

---

[1] "การแพทย์" จีนโนฯ 3 เมษายน 2463 หน้า 2

[2] ดู. หน้า 2

[3] "แพทย์เชลยศักดิ์" จีนโนฯ 10 สิงหาคม 2466 หน้า 2

จากการที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ลงบทความเกี่ยวกับการแพทย์ดังกล่าว เป็นผลให้รัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติการแพทย์ดังที่ประชาชนและหนังสือพิมพ์ปรารถนาในปี พ.ศ. 2466 และได้ประกาศพระราชบัญญัติการแพทย์ลงในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ ประจำวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466 ทันทีที่ทราบข่าวหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะรีบรายงานต่อประชาชน เพื่ออธิบายให้ประชาชนเข้าใจเรื่อง พระราชบัญญัติการแพทย์ดียิ่งขึ้นนั่นเอง ดังบทความเรื่อง "การแพทย์ พระราชบัญญัติออกแล้ว " ฉบับวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466 ตอนหนึ่งกล่าวว่า

> แต่ไหนแต่ไรมา การประกอบโรคศิลปะ(บำบัดโรคทางยา ผ่าตัด ผดุงครรภ์ ช่างฟัน สัตวแพทย์ ปรุงยา การพยาบาล การนวด รักษาบาดเจ็บป่วยไข้โดยประการใดๆ)ในบ้านเมืองเราออกจะฟั่นเฝือสักหน่อย เปนเหตุมิให้พลเมืองได้ปลอดจากภัยอันเกิดแต่แพทย์ผู้ไม่มีความรู้ตามสมควร... บัดนี้พระราชบัญญัติการแพทย์ออกแล้ว บรรดาแพทย์ทั้งหลายจะต้องจัดการจดทะเบียนภายใน 6 เดือนนับแต่นี้ไป นอกจากนี้เรามีความเบาใจเปนอันมากในเมื่อมีการติดต่อกับแพทย์ทั้งหลายทั้งปวง [1]

เท่าที่กล่าวมานี้ เห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์มีส่วนช่วยเหลือ และทำหน้าที่เป็นสื่อระหว่างประชาชนกับรัฐบาลในกิจการสาธารณูปโภคเป็นอย่างดี ทำให้กิจการสาธารณูปโภคเจริญก้าวหน้า ประชาชนได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นกว่าเดิม

---

[1] "การแพทย์ พระราชบัญญัติออกแล้ว " จีนโนฯ 20 พฤศจิกายน 2466 หน้า 2

หนังสือพิมพ

หนังสือพิมพและนักหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว นับว่ามีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอิทธิพลด้านการปกครองประเทศ หนังสือพิมพ์จะมีส่วนแสดงความคิดเห็นในการบริหารประเทศด้วยเสมอ ในรายงานการประชุมเสนาบดีเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2455 เรื่อง "หนังสือพิมพ์ของรัฐบาล" ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อประชาชนว่า "...เวลานี้ชาวไทยเชื่อหนังสือพิมพ์อย่างปลาด เพราะฉนั้นรัฐบาลควรยึดหนังสือพิมพ์เปนอาวุธ คือใช้หนังสือพิมพ์ให้สำหรับบรรยายความประสงค์ของรัฐบาล" [1]

นักหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีเสรีภาพในการเขียนมาก ดังเห็นได้จากข้อเขียนในหนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอร์ เรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2466 ตอนหนึ่งกล่าวว่า "...เรายังคงยึดถือตามความเห็นของเราเสมอว่า ในประเทศสยามนี้ บรรดาโรงพิมพ์ทั้งหลายได้รับความเสรีภาพมากมายยิ่งกว่าโรงพิมพ์อังกฤษในนาๆประเทศจะมีได้ " [2]

หนังสือพิมพ์ทุกฉบับในสมัยนั้นจะกล้าพูด กล้าเขียน กล้าวิจารณ์ผู้บริหารประเทศเสมอ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักเขียนบทความตำหนิเจ้าหน้าที่รัฐบาลเช่นกัน เช่น ตำหนิเรื่องการคอรัปชั่น เล่นการพนัน ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ ตำหนิรัฐบาลที่ใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่ายในยามที่เศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำอันเป็นปัญหาที่น่าวิตกยิ่ง ตลอดจนเตือนให้รัฐบาลรู้สึกว่าประชาชนมีส่วนรับรู้ในการบริหารประเทศด้วย ดังบทความเรื่อง

---

[1] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.25/20 เรื่องหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2455

[2] "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์" สยามออบเซอร์เวอร์ 6 ธันวาคม 2466

"สยามกับการเงิน" ฉบับวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 กล่าวถึงการใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่ายของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้บ้านเมืองอยู่ในฐานะอันน่าวิตก ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

> การค้าขายของประเทศเราทรุดโทรมลง...กระทรวงพาณิชย์ไม่มีเงินพอ...ไฉนกระทรวงพระคลังฯจึงจ่ายเงินไปในทางอื่นๆได้ แต่ทำไมจ่ายให้กระทรวงพาณิชย์นำไปใช้กระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ อันจะเพิ่มพูลก่อให้เกิดโภคทรัพย์ของประเทศนั้นไม่ได้...ถ้าผู้อยากรู้ลองคนึงดูถึงการใช้จ่ายต่างๆของฝ่ายรัฐบาลในส่วนที่สุรุ่ยสุร่าย หรือในส่วนที่ไม่สุรุ่ยสุร่ายแล้ว บางทีจะเห็นได้ว่าอะไรเป็นอะไร ทำไมจึงมีคำกล่าวเช่นนั้น [1]

นักหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้น เมื่อเขียนข้อความที่ไม่เหมาะสม ต้องคดีหมิ่นประมาทฟ้องร้องกันตามกฎหมาย ถ้านักหนังสือพิมพ์เป็นฝ่ายแพ้ถูกปรับถูกจำคุก เมื่อพ้นโทษแล้วก็มักจะกลับมาดำเนินงานอาชีพเดิมอีกอย่างภาคภูมิ ไม่ถือเป็นเรื่องน่าอับอาย น่ารังเกียจ ดังเช่นกรณีของนายเสม สุมานันท์ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์บางกอกการเมืองต้องพระราชอาญาจำคุก เมื่อพ้นโทษแล้วก็กลับมาดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์อีกมิได้แสดงความเจ็บแค้นแต่อย่างใด ดังข่าวเรื่อง "นายเสม สุมานันท์พ้นโทษ" ลงในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ ฉบับวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466 กล่าวว่า "นายเสม สุมานันท์ ต้องพระราชอาญาจำคุกแลพ้นโทษออกมาแล้วมีอาการแช่มชื่นปกติดังเคย...เล่าถึงความทุกข์ยากในคุกแต่ก็มิได้แสดงน้ำใจเจ็บแค้นอย่างใดเลย...หวังว่าจะมุ่งกระทำกิจเพื่อคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองบ้านเมืองเช่นเดิมสืบไปด้วยน้ำใจอันดี " [2]

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์

---

[1] "สยามกับการเงิน" จีนโนฯ 4 พฤศจิกายน 2465 หน้า 2

[2] "นายเสม สุมานันท์พ้นโทษ" จีนโนฯ 7 พฤศจิกายน 2466 หน้า 2

และทรงเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่สามารถพระองค์หนึ่ง พระองค์ทรงวิจารณ์ลักษณะหนังสือพิมพ์ไทยว่ามักกระทำตนเป็นฝ่ายค้านรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นเรื่องถูกผิดประการใดก็ตาม แต่รัฐบาลก็ให้สิทธิ เสรีภาพในการเขียนเสมอ เช่น บทความเรื่อง "การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ" ลงในหนังสือพิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2458 ทรงกล่าวไว้ในบทความว่า

> หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ในเมืองไทยในชั้นต้นเป็นปรปักษ์กับรัฐบาล ด้วยเหตุที่มีคนราชการถูกไล่ออกจากงานแล้วไปทำการหนังสือพิมพ์ คนพวกนี้ย่อมประสงค์ให้ร้ายแก่รัฐบาลเสมอไม่ว่าในกรณีใด ครั้นต่อมาจึงกลายเป็นธรรมเนียมของผู้ที่แต่งความเห็นต่างๆลงในหนังสือพิมพ์ว่าจะต้องคัดค้านรัฐบาล โดยไม่เลือกว่ามีข้อเคืองแค้นส่วนตัวหรือไม่...[1]

หนังสือพิมพ์ที่จัดว่าเป็นฝ่ายรัฐบาลโดยแท้จริงคือหนังสือพิมพ์ไทย เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ที่รัฐบาลส่งเสริมอยู่เสมอ* ส่วนหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ของรัฐบาลอยู่ชั่วระยะหนึ่ง เพราะรัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนการดำเนินงานเป็นปีๆ ดังปรากฏในรายงานของนายเซียวสุดเส็งกราบเรียนต่อเจ้าพระยายมราชเสนาบดีกระทรวงนครบาลตอนหนึ่งว่า

> ใต้เท้ากรุณาโปรดเม็ตตาอุดหนุนหนังสือพิมพ์ของเกล้านั้นเป็นพระเดชพระคุณหาที่สุดมิได้ แลเกล้ายังไม่ได้ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดฉลองพระเดชพระคุณก็บังเอิญมีเหตุเกิดขึ้น...เกล้ารู้สึกทันทีว่าเงินอุดหนุนรายปีที่เกล้าเคยได้นั้นคงจะต้องขาด...การที่เกล้าถูกกล่าวหาครั้งนี้ก็ด้วยทำตามน่าที่

---

[1]พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว "การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ" หนังสือพิมพ์ไทย 30 เมษายน 2458 หน้า 1

* ดูภาคผนวกเรื่องหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล

ของหนังสือพิมพ์ เพราะหนังสือพิมพ์ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาลก็ต้องทำให้เป็นประโยชน์ เมื่อเห็นการสิ่งใดอาจทำให้ราชการเสื่อมเสียก็ต้องคุ้ยเขี่ยขึ้นเพื่อให้แก้ไข...[1]

จากข้อความดังกล่าว แสดงว่าหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะไม่เป็นฝ่ายรัฐบาลเสมอไป ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในทางที่ไม่สมควร หนังสือพิมพ์จะวิจารณ์การกระทำนั้น เช่น วิจารณ์การไม่ฟื้นฟูสัมพันธไมตรีกับจีน ในบทความเรื่อง "ว่าด้วยประเทศรีบับลิกควรต้องหาฤาการตั้งราชฑูตประจำกรุงสยาม" จากหนังสือพิมพ์ยั่วเชียมชินโป่ ฉบับวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2456 ความตอนหนึ่งกล่าวว่า "...ในรัชกาลพระเจ้าห่งตี้ กรุงสยามจึงให้ฑูตเชิญพระราชสาส์นไปขอยกเลิกถวายบรรณาการ...แต่ขอค้าขาย ฝ่ายเซ็งไม่ยอม ทางไมตรีระหว่างประเทศก็เลยขาดกัน "[2]

บทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งกล่าวถึงผลเมื่องไทยว่า

> คนพื้นเมืองของเขาโง่เขลา อ่อนแอ บรรดาหัตถกรรม พาณิช กสิกรรม ทำไร่ ทำสวน เลื่อยไม้ ต่อเรือ สีเข้า บรรทุกสินค้าล้วนตกในมือคนจีนหมด ถ้าหากคนจีนอยุดงานพร้อมกันหมดเข้าเมื่อใด ก็อาจทำให้ประเทศเขามีอาการตาย เช่น ลมหายใจหยุดทันที ทั้ง 2 ประเทศนี้เกี่ยวข้องลึกซึ้งต่อกันมาก ยังไม่มีราชฑูตที่จะส่งข่าวคราว และความสุขกันอีกหรือ [3]

---

[1]กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.25/15 เรื่องรายงานของนายเชียวสุดเส็งต่อเจ้าพระยายมราช ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2456

[2]"ว่าด้วยประเทศรีบับลิกควรต้องหาฤาการตั้งราชฑูตประจำกรุงสยาม" ยั่วเชียมชินโป่ 19 พฤศจิกายน 2456 หน้า 2

[3] ค. หน้า 2

บทความเรื่องเดียวกันอีกตอนหนึ่ง กล่าวถึงสภาพคนจีนในประเทศไทยว่า "...ทุกวันนี้ประเทศจีนยังหาล่มจมไม่ แต่คนจีนที่มาอาไศรยเขาอยู่ กุจเหมือนพลเมืองที่ประเทศล่มจมแล้ว การที่พลเมืองเราเสียประโยชน์ก็ยกไว้ แต่ไม่คิดถึงเกียรติยศบ้านเมืองเราบ้างหรือ ..." [1]

บทความดังกล่าวทำให้ชาวไทยไม่พอใจหนังสือพิมพ์ชั่วเซียมซินโป่และหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆพากันโจมตีหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ เช่น หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์โต้แย้งเรื่องของชาวจีนและประเทศจีนเป็นปี ดังบทความเรื่อง "ความชั่วร้ายของพวกจีนโดยมาก " ลงในหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2464 เนื้อหาบทความได้กล่าวถึงความเลวร้ายของคนจีนที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทย เสนอแนะรัฐบาลไทยให้ตราพระราชบัญญัติวิธีการปกครองชาวจีนขึ้น ดังกล่าวว่า

> ...ทุกชาติที่มีชาวจีนเข้าไปอาศัยอยู่ต่างพากันเอือมระอาทั้งสิ้น ไม่ว่าในเรื่องการอพยพเข้าสู่ไทย การทำมาหากิน การสร้างความเดือดร้อนด้วยการเป่นอั้งยี่ นัดหยุดงาน ปิดร้านค้า และฝ่าฝืนกฎหมายไทย เปนต้น แต่ชาวไทยยังให้ความกรุณาแก่ชาวจีนมากกว่าชาติอื่นๆ ยกย่องให้สิทธิเท่าเทียมคนไทย ทำให้ชาวจีนในเมืองไทยอยู่อย่างสุขสบายมีฐานะร่ำรวยไปตามๆกัน แต่ชาวจีนก็ยังกล่าวร้าย มีเจตนาร้ายต่อชาวไทยและประเทศไทยอีก... สมควรที่รัฐบาลไทยต้องรีบเร่งออกพระราชบัญญัติวิธีการปกครองชาวจีนในประเทศไทยเช่นเดียวกับรัฐบาลไซ่ง่อนและอเมริกาด้วย [2]

นอกจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆจะโจมตีหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่ทำตนเป็นฝ่ายจีนแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวยังได้ทรงพระราชนิพนธ์บทความ

---

[1]"ว่าด้วยประเทศรีปับลิกควรต้องหาฤาการตั้งราชฑูตประจำกรุงสยาม" ชั่วเซียมซินโป่ 19 พฤศจิกายน 2456 หน้า 2

[2]"ความชั่วร้ายของพวกจีนโดยมาก" สยามราษฎร์ 15 ธันวาคม 2464 หน้า 2

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ยังถูกราชการเพงเล็งว่าเป็นฝ่ายคนจีนทั้งๆที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย ดังกล่าวว่า "หนังสือพิมพ์จะลงเรื่องราวของประเทศจีน ตลอดจนการปกครองในจีนเสมอ ทำให้ชาวจีนในประเทศไทยตลอดจนชาวไทยและทหารไทยนิยมอ่านและเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์นี้ เพราะลงเรื่องราวเกี่ยวกับทหารอยู่เสมอ" บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มักจะสนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐ และเข้ากับฝ่ายทหารที่คิดก่อการกบฏในประเทศไทยเมื่อ ร.ศ. 130 ดังข้อความที่กรมหมื่นเทวงศ์วโรปการได้กราบทูลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2458 ตอนหนึ่งว่า

> ในเรื่องเรียวสุดเส็งนี้...ตั้งแต่ครั้งเกิดการนายทหารทรยศแผ่นดินหลายปีแล้ว มีความรู้สึกในใจว่าบันเปนผู้ชักนำโดยทางลับที่จับไม่ได้ถนัด หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ก็เลือกลงการทั้งปวงที่เกี่ยวกับกองทหารมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ จึงทำให้นายทหารชอบอ่านหนังสือนี้มากกว่าฉบับอื่นๆ แล้วเปนช่องทางที่คิดอุบายหาเรื่องขบถในจีนมาเล่าชักนำทำให้ใจคนสยามกำเริบ...เห็นว่าเปนเสี้ยนหนามแผ่นดินอยู่เปนแน่แล้ว [2]

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นอกจากจะลงบทความเกี่ยวกับการทหาร และการปกครองระบอบสาธารณรัฐของชาวจีนอยู่เป็นประจำแล้ว ยังได้ลงบทความเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงการปกครองของจีน" เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2454 เนื้อหบทความแสดงความยินดีที่พวกเก๊กเหม็งในประเทศจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสาธารณรัฐได้สำเร็จ และชักชวนชาวจีนในประเทศไทยร่วมแสดงความยินดีด้วย โดยการหยุดงาน เลี้ยงฉลองชัยชนะ ตัดเปีย และชักธง ปรากฏว่าชาวจีนได้กระทำตาม จนกระทั่ง

---

[1] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6 น.25/10 เรื่องที่ 44/68 หนังสือกรมพระเทวงศ์วโรปการถึงหม่อมราชวงศ์สาย ลงวันที่ 8 กันยายน 2458

[2] ก.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยต้องออกคำสั่งห้ามปรามจึงสงบลง นอกจากนี้คณะกรรมการใหญ่ 6 คน ของชาวจีนในไทยซึ่งมีนายเชียวฮุดเส็งเป็นกรรมการด้วยคนหนึ่งยังได้เรี่ยไรเงินจากชาวจีนในไทยส่งไปช่วยเหลือพวกเกกเหม็งอีกด้วย การกระทำเช่นนี้เป็นผลให้เจ้าพระยายมราชตักเตือนนายเชียวฮุดเส็ง นายเชียวฮุดเส็งปฏิเสธว่าตนไม่มีส่วนในการกระทำครั้งนั้น แต่เจ้าพระยายมราชไม่เชื่อ จึงนำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 5 มกราคม ร.ศ.130 [1]

ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2458 นายเชียวฮุดเส็งได้ลงบทความยุยงชาวจีนให้ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น การต่อต้านสินค้าญี่ปุ่นครั้งนี้ทูตอังกฤษได้เรียกนายเชียวฮุดเส็งไปตักเตือนห้ามปรามไม่ให้คิดก่อการฝ่าฝืนกฎหมายอีก จากเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ดังกล่าวมาแล้วทำให้เรื่องราวของนายเชียวฮุดเส็งเข้าสู่ที่ประชุมเสนาบดีเพื่อกราบบังคมทูลให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงเนรเทศนายเชียวฮุดเส็งไปเสีย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพิจารณาเห็นสมควรเช่นกัน แต่พระองค์ทรงไคร่ครวญอย่างรอบคอบแล้วว่านายเชียวฮุดเส็งเป็นหัวหน้าเกกเหม็งในไทยก็จริง แต่มิได้มีเยื่อใยอย่างใดในเมืองจีนนักไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สมบัติ ญาติพี่น้อง ถ้าถูกเนรเทศไปจะเดือดร้อนและโกรธเคืองคิดแก้แค้นประเทศไทยอย่างแน่นอน ควรใช้วิธีชู่ให้สำนึกตนเสียก่อนดีกว่าการเนรเทศ นายเชียวฮุดเส็งยินยอมปฏิบัติตาม เหตุการณ์จึงสิ้นสุดลงเพียงนั้น

จากบทความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความสนใจของชนทุกชั้น ตั้งแต่พระมหากษัตริย์ คณะรัฐบาล ทหาร ประชาชนตลอดจนชนต่างชาติอีกด้วย ด้วยเหตุนี้แม้รัฐบาลจะเลิกอุดหนุน หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ก็ยังมีสถิติการจำหน่ายสูง สามารถเลี้ยงตัวเองได้เป็นอย่างดี นับได้ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีอิทธิพลต่อสังคมไทยเป็นอย่างยิ่งฉบับหนึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

---

[1] กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6 น 20.12/21 เรื่องพวกจีนนัดหยุดงาน ลงวันที่ 5 มกราคม ร.ศ.130

ต่อต้านชาวจีนขึ้นหลายบทความโดยโจมตีชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย วิจารณ์ระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐของจีน กล่าวว่าจีนเป็นชาวยิวแห่งบูรพาทิศบ้าง จีนเป็นไทยผสมที่ไม่พึงปรารถนาบ้าง เป็นต้น บทความดังกล่าวทำให้หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย จึงโต้ตอบบทความของพระองค์ เหตุการณ์เช่นนี้จะดำเนินไปเป็นปี ดังเช่น บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนไม่พึงปรารถนา" ของอัศวพาหุลงในหนังสือพิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2458 มีลักษณะข้อความติเตียนหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ว่าเป็นไทยครึ่งจีนครึ่งว่า "ในเมืองไทยเรา เวลานี้ก็มีบุคคลอยู่จำพวก 1 ซึ่งรู้สึกภูมิใจในการเรียกตนว่าไทยผสม คือ ข้าพเจ้ากล่าวถึงจำพวกที่เรียกตนว่า จีนโนสยามหรือสยามจีนางกูรนั่นเอง " [1] บทความเดียวกันอีกตอนหนึ่งที่อัศวพาหุกล่าวถึงบุคคลที่คอยยุยงให้พวกไทยแท้หลงเชื่อว่าเป็นพวกเดียวกันเข้าลักษณะของนกสองหัวว่า "เขากลับโอ้อวด แสดงตนอย่างเปิดเผยว่าเปนนก 2 หัว โดยเรียกนามตนเองว่า จีนโนสยาม " [2] นายเชียวสุดเส็งแห่งหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เขียนบทความโต้ตอบบทความของอัศวพาหุทันทีด้วยเรื่อง "เหตุไรจึงเรียกว่าจีนโนสยามวารศัพท์" ฉบับวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2458 ชี้แจงความเป็นมาของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ว่า

> ...เมื่อตรั้งจีนโนสยามวารศัพท์แรกออกนั้นมีอักษรไทยจีนปนกันอยู่ เราจึงเรียกว่า จีนโนสยามวารศัพท์ เพราะเปนจดหมายเหตุข่าวรายวันที่มีทั้งภาษาไทยและจีน นำข่าวในประเทศจีนมาสู่ผู้อ่านในสยาม เดิมจุดมุ่งหมายจะออกภาษาจีนแพนกเดียว เมื่อกิจการเจริญขึ้นจึงแยกเปนแพนกอักษรไทยอีกคนละฉบับแต่ใช้ จีนโนสยามวารศัพท์คงเดิม คำว่า จีนโนสยามวารศัพท์นั้นเปนที่หมายว่านำข่าวจีนมาสู่ชนในสยามเท่านั้น [3]

---

[1] อัศวพาหุ(นามแฝง) "ไทยผสมเปนคนที่ไม่พึงปรารถนา" พิมพ์ไทย 14 ตุลาคม 2458 หน้า 1

[2] ค. หน้า 2

[3] " เหตุไรจึงเรียกว่าจีนโนสยามวารศัพท์" จีนโนฯ 15 ตุลาคม 2458 หน้า 2

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ พ.ศ. 2453-2466 ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เรื่อง รูปแบบ กลวิธีเขียนบทความ และภาษาในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ สรุปได้ดังนี้

1.1 รูปแบบ หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะ คือ

1.1.1 ขนาดรูปเล่มเท่ากับหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน มีจำนวนหน้าน้อยกว่า

1.1.2 การวางคอลัมน์ต่างๆยังปะปนอยู่แทบทุกหน้าไม่เป็นระเบียบ

1.1.3 ไม่นิยมภาพประกอบข่าวหรือเหตุการณ์ทั่วไป นอกจากเหตุการณ์สำคัญๆเท่านั้น

1.1.4 การโฆษณามักพิถีพิถันในเรื่องภาพและข้อความประกอบ

1.1.5 ราคาจำหน่ายสูงกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆที่มีขนาดและรูปเล่มใกล้เคียงกัน

หนังสือพิมพ์ไทยและหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์มีรูปแบบคล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์เป็นส่วนใหญ่ จะต่างกันเล็กน้อยในเรื่องจำนวนหน้าและราคา

1.2 กลวิธีเขียนบทความ บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีลักษณะดังนี้

1.2.1 การเปิดเรื่อง นิยมใช้อยู่ 6 วิธีคือ

1.2.1.1 การให้คำจำกัดความหรืออธิบายศัพท์

1.2.1.2 การเท้าความเดิมเปิดเรื่องเพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่อง เช่น เท้าความเดิมจากข่าว หนังสือพิมพ์ หรือเหตุการณ์ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

1.2.1.3 การตั้งคำถาม

1.2.1.4 การสรุปความ

1.2.1.5 การขัดความหรือขัดแย้ง

1.2.1.6 การตั้งต้นไกลจากแก่นเรื่องแล้วค่อยๆวกเข้าหาแก่นเรื่อง

การเปิดเรื่องทั้ง 6 วิธีนี้ วิธีที่นิยมมากที่สุดเป็นลักษณะเฉพาะของบทความของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ก็คือ " วิธีเท้าความเดิมจากข่าว หนังสือพิมพ์ หรือเหตุการณ์ทั่วไป ฯลฯ"

1.2.2 เนื้อเรื่อง กลวิธีเขียนเนื้อเรื่องของบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ มีลักษณะเฉพาะคือ

1.2.2.1 จะตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนบทความไว้เสมอ

1.2.2.2 มีแก่นเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

1.2.2.3 การลำดับเรื่องมีขั้นตอนต่อเนื่องกันเสมอ ในย่อหน้าหนึ่งๆจะมีเอกภาพ แต่ละย่อหน้าจะมีสัมพันธภาพกัน และมีสารัตถภาพในแต่ละบทความ

1.2.3 การปิดเรื่อง นิยมใช้อยู่ 4 วิธีคือ

1.2.3.1 ปิดเรื่องโดยสรุปความ

1.2.3.2 ปิดเรื่องโดยการย้ำความคิด

1.2.3.3 ปิดเรื่องด้วยการวิจารณ์เสนอแนะ

1.2.3.4 ปิดเรื่องด้วยคำถามที่ผู้อ่านรู้คำตอบอยู่แล้ว

การปิดเรื่องทั้ง 4 วิธีนี้ วิธีที่นิยมมากที่สุดคือ "นำเอาวิธีปิดเรื่องโดยย้ำความคิดและวิธีปิดเรื่องโดยการวิจารณ์และเสนอแนะมาผสมกัน "

1.3 ภาษาที่ใช้ ภาษาที่ใช้ในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์นี้มีเรื่องคำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมาย สรุปผลได้ดังนี้

1.3.1 คำ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสันธาน คำควบกล้ำ คำซ้ำ คำซ้อน ยมก ไม้ไต่คู้ และคำภาษาต่างประเทศ มีลักษณะต่างไปจากปัจจุบัน คือ

1.3.1.1 การใช้คำไม่คงที่ คำคำเดียวใช้ได้หลายรูป ความหมายคงเดิม

1.3.1.2 คำบางคำใช้ได้หลายความหมาย เช่น คำว่า เพาะปลูก ใช้กับ คน, น้ำใจ,ปัญญา,ความนิยม,ต้นไม้ เป็นต้น

1.3.1.3 คำบางคำปัจจุบันเลิกใช้แล้วก็มี ยังใช้อยู่ก็มี และเปลี่ยนรูปไปก็มี เช่น การเปลี่ยนรูปด้วยวิธีเพิ่มพยางค์ให้มากขึ้น ตัดพยางค์ให้น้อยลง และเปลี่ยนแปลงไปทั้งหมด เป็นต้น

1.3.1.4 คำสรรพนามมักจะใช้ตามลักษณะของชนชั้น และฐานะของบุคคล เช่น ชนชั้นไพร่ ผู้ร้าย มักจะเรียก อ้าย อี นำหน้าเสมอ (บางครั้งยังนำกริยาอาการของสัตว์บางชนิดมาใช้กับชนชั้นต่ำ เช่น ขอทาน จะใช้อาการว่า ตอมขอทาน เป็นต้น) ประชาชนทั่วไปเรียก เขา,เรา,ชาวเรา ข้าราชการชั้นสูงมีบรรดาศักดิ์จะยกย่องเป็นท่าน เป็นต้น

1.3.1.5 คำวิเศษณ์ใช้ทั้งตัวอักษรและตัวเลขปนกัน เช่น 15 ชักหนึ่ง, ส่วน 1 เป็นต้น กาลวิเศษณ์นิยมเขียนตามแบบสากลเป็น ก.ท, ล.ท เช่น 4.15 ก.ท เป็นต้น

1.3.1.6 การใช้คำควบกล้ำและตัว ร ล ฬ ยังใช้ปะปนกัน

1.3.1.7 การใช้ยมกในคำต่างหน้าที่กัน และตัวเลขก็ใช้ยมกได้

1.3.1.8 การใช้ไม้ไต่คู้ บางคำไม่มีใช้เลย เช่นคำว่า "เปน" บางคำใช้บ้างไม่ใช้บ้าง เช่น "เหน-เห็น, แรง-แข็ง" เป็นต้น

1.3.1.9 การใช้คำซ้อนมีทั้งเหมือนและต่างจากปัจจุบันทั้งรูปคำและความหมาย

1.3.1.10 การเขียนหนังสือยังไม่คงที่ คำๆหนึ่งเขียนสะกดการันต์ได้หลายแบบ คำภาษาต่างประเทศ (ตะวันตก) มักใช้วิธีทับศัพท์บ้าง ถ่ายอักขระมาใช้บ้าง เป็นต้น

1.3.2 กลุ่มคำ ลักษณะกลุ่มคำในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีดังนี้

1.3.2.1 กลุ่มคำที่อยู่หน้าข้อความหรือขึ้นต้นประโยคจะมีทั้งเหมือน

และต่างไปจากปัจจุบัน

1.3.2.2 กลุ่มคำที่อยู่หลังข้อความ มักขึ้นต้นด้วยคำว่า ทุก, ทั่ว, โดย, เป็น เช่น จงทุก, จงทั่ว, โดยทั่วหน้า , เป็นลำดับไป เป็นต้น

1.3.2.3 กลุ่มคำปฏิเสธ เช่น หามิได้, หา..ไม่, หาใช่..ไม่, ใช่แต่เท่านั้น, ใช่เหตุ.. จะมีความหมายต่างไปจากปัจจุบัน เช่น หา..ไม่ หมายถึง ไม่ได้, หามิได้ หมายถึง ไม่ได้ , ไม่ใช่ เป็นต้น

1.3.2.4 กลุ่มคำที่เป็นคำห้าม เช่น ห้ามมิให้ ห้ามอย่าให้ ปัจจุบันใช้เพียง ห้าม เท่านั้น

1.3.3 สำนวน สำนวนที่ใช้ในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะมีทั้งสำนวนที่เลิกใช้แล้ว ใช้แตกต่างจากปัจจุบัน และการใช้สำนวนตามลักษณะภาษาต่างประเทศ

1.3.4 โวหาร มีทั้งโวหารบรรยาย พรรณา อุปมา และอุปไมย

1.3.5 ความหมาย ได้แก่ความหมายเปรียบเทียบ ความหมายของคำแสลง คำต่ำ คำหยาบ และภาษาพูด เป็นต้น

2. การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเชิงสังคมจากบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ สรุปผลดังนี้

2.1 บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์สะท้อนให้เห็นสภาวะของครอบครัว การศึกษา การเศรษฐกิจ ขนบประเพณีไทย การปกครอง ตลอดจนการดำรงชีวิตประจำวันต่างๆของสังคมไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

2.2 บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์สะท้อนให้เห็นความสำคัญของสถาบันหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสิ่งต่อไปนี้

2.2.1 ความสำคัญของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ต่อผู้บริหารประเทศทั้งในแง่สนับสนุนและขัดแย้ง

2.2.2 ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสังคม

2.2.3 ความสำคัญของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ต่อชาวจีนในประเทศไทย

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์กับคณะปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงการปกครองของชาวจีนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบสาธารณรัฐ เช่น การเป็นหัวหน้าเก๊กเหม็งของชาวจีนในประเทศไทย การเรี่ยไรเงินจากชาวจีนในประเทศไทยส่งไปช่วยกิจการเก๊กเหม็งในประเทศจีน การรายงานข่าว ความเคลื่อนไหวของชาวจีนในประเทศจีนให้ชาวจีนในประเทศไทย เป็นต้น

2.4 ความขัดแย้งระหว่างสถาบันหนังสือพิมพ์ด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่องชาวจีนในประเทศไทย

<u>อภิปรายผล</u>

จากผลการศึกษาวิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ พ.ศ. 2453-2466 และหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์ หนังสือพิมพ์ไทย แล้ว จะพบว่า

1. รูปแบบของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์และหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆในสมัยเดียวกันจะคล้ายคลึงกัน

2. กลวิธีเขียนบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์และหนังสือพิมพ์อื่นๆจะคล้ายคลึงกัน ลักษณะเฉพาะในการเขียนบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ คือ เขียนบทความในรูปเขียนข่าวแต่แทรกบทวิจารณ์ไว้เสมอ โดยเฉพาะการเปิดเรื่องบทความ

จะนิยมวิธีเท้าความเดิมจากข่าว หนังสือพิมพ์ เหตุการณ์ทั่วไป นำมาเปิดเรื่องและปิดเรื่องด้วยวิธีย้ำความคิด และวิจารณ์เสนอแนะผสมกัน

3. การศึกษาภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายจากบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าภาษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีทั้งคำที่เลิกใช้แล้ว เปลี่ยนแปลงรูปคำอื่น อิทธิพลภาษาต่างประเทศในเรื่อง ศัพท์ สำนวน และไวยากรณ์ต่อภาษาไทย นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะวิชานิรุกติศาสตร์ ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ และภาษาหนังสือพิมพ์อีกด้วย

4. แนวคิดในบทความหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์จะปรากฏทุกสถาบันของสังคม โดยเฉพาะสถาบันการปกครองจะพบว่าผู้ปกครองประเทศสมัยนั้นเป็นนักหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง ให้เสรีภาพทางความคิดแก่นักหนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นการขัดแย้งหรือสนับสนุนสถาบันการปกครอง ทำให้หนังสือพิมพ์มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดต่อการบริหารประเทศด้วย

5. หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์มีจุดมุ่งหมายในการออกหนังสือพิมพ์ต่างไปจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆในสมัยเดียวกัน คือนายเชียวฮุดเส็งเจ้าของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ต้องการใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความคิด ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับชาวจีน โดยเฉพาะคณะเก๊กเหม็งในประเทศจีนให้ชาวจีนในประเทศไทยทราบและปฏิบัติตาม ตลอดจนการเป็นผู้นำ สร้างอำนาจ และอิทธิพลให้แก่ตนเองอีกด้วย และพร้อมๆกันก็จะสร้างความสัมพันธไมตรีอันดีงามระหว่างชาวไทยกับชาวจีนในประเทศไทยอีกด้วย

6. จากผลข้อ 5 เป็นแรงผลักดันให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความปลุกใจชาวไทยให้เกิดความรักชาติ ความตื่นตัวทางด้านเศรษฐกิจ และต่อต้านอิทธิพลของชาวจีนในด้านเศรษฐกิจให้ลดน้อยลง ตลอดจนการใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. น่าจะศึกษาวิเคราะห์ภาษาเรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายจากเนื้อหาของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยศึกษาภาษาจากข่าว และคอลัมน์อื่นๆด้วย จะทำให้ได้รับประโยชน์ทางวิชาภาษาสาสตร์ยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิเคราะห์เรื่อง คำ กลุ่มคำ สำนวน โวหาร และความหมายจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆในสมัยเดียวกันแล้วนำมาเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ทั้งด้านความเหมือนและความต่างกันอันอาจจะช่วยให้เข้าใจภาษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาวิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆในสมัยเดียวกัน เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกับบทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ จะช่วยให้เห็นสภาพการณ์ของสังคมในสมัยพระบามสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ควรศึกษาด้านอิทธิพลของหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์ที่มีต่อสถาบันการปกครองและประชาชนในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

บรรณานุกรม

1. เอกสารชั้นต้น

ก. เอกสารที่ยังไม่ได้พิมพ์

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น. 20.12/21 เรื่องพวกจีนนัดหยุดงาน วันที่ 5 มกราคม ร.ศ.130.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.25/20 เรื่องหนังสือตอบข้าราชการของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ร.ศ.130.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 เรื่องนายเชียวสุดเส็งส่งใบปลิวให้พวกจีนเตรียมตัวไว้สำรอง วันที่ 13 กันยายน 2454.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น. 25/15 เรื่องสมาคมเซี่ยมล้อฮั่วเกี้ยวลื่นตะลุนหวย วันที่ 6 ธันวาคม 2454.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น.25/19 เรื่องเจ้าหน้าที่สืบความลับเรื่องจีน วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2455.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น. 25/ 20 เรื่องหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล วันที่ 1 กรกฎาคม 2455.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น. 25/15 เรื่องรายงานของนายเชียวสุดเส็งต่อเจ้าพระยายมราช วันที่ 15 ตุลาคม 2456.

_____ เอกสารรัชกาลที่ 6/1 น. 25/10 เรื่องที่ 44/68 หนังสือกรมพระเทววงศ์วโรปการถึงหม่อมราชวงศ์สาย วันที่ 8 กันยายน 2458.

ข. วารสารและหนังสือพิมพ์

วารสารอรรมศาสตร์ 3-4 : 79-80 มิถุนายน - กรกฎาคม 2517.

อักษรศาสตร์พิจารณ์ 1-11 : 48-54 เมษายน 2517..

หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเคลิเมล์ ฉบับวันที่ 2 ธันวาคม 2463, วันที่ 30 กรกฎาคม 2464 , วันที่ 3,13,25 เมษายน 2565 , วันที่ 5,6,12, 13,20 พฤษภาคม 2465 , วันที่ 1 มิถุนายน 2465, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2465 ,วันที่ 29 มิถุนายน 2466.

หนังสือพิมพ์จีนโนสยามาวารทัพท์ ฉบับวันที่ 24 ตุลาคม 2453 - วันที่ 29 ธันวาคม 2466.

หนังสือพิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 30 เมษายน 2458 , วันที่ 14 ตุลาคม 2458 , วันที่ 5,14, 15,24,25,27,31 มกราคม 2463 , วันที่ 2,4 กุมภาพันธ์ 2463, วันที่ 1,3 มีนาคม 2463 , วันที่ 20 พฤษภาคม 2463.

หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม 2464.

หนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอร์ ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2466.

หนังสือพิมพ์ส่ำเซียมชินโป่ ฉบับวันที่ 19 พฤศจิกายน 2456.

2. เอกสารชั้นรอง

กมล จันทรสร (แปลและเรียบเรียง) อิทธิพลของชาวจีนโพ้นทะเล โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์ 2506, 254 หน้า.

กาญจนาคพันธุ์ สำนวนไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์บำรุงสาส์น 2515,663 หน้า.

เกษม ศิริสัมพันธ์ "ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์ไทย" คำบรรยายวิชาการหนังสือพิมพ์ สัมพันธ์ ณ โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ 2514, หน้า 1-2 (อัดสำเนา)

_____ "กิจการหนังสือพิมพ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว" ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย โรงพิมพ์เลี่ยงเชียงจงเจริญ 2508,หน้า69-72.

ขจร สุขพานิช "ฐานันดรไพร่" หนังสืออ่านประกอบวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย ตอนพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ สังคม และการเมือง โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516, หน้า 31-68.

คึกฤทธิ์ ปราโมช , ม.ร.ว. "การปกครองสมัยสุโขทัย" กำบรรยายสัมมนาวิชา โบราณคดีสมัยสุโขทัย พ.ศ. 2507 ห้างหุ้นส่วนจำกัดกิจพร 2507, หน้า 167.

ชัย เรืองศิลป์ ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2458 ตอนที่ 1 ค้นสังคม บ้านเรืองศิลป์ 2517, 544 หน้า .

ทิพย์อุไมตร นาครอม วรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาภาษาไทย 456 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 8 หน้า (อัดสำเนา) .

ชิดา วัฒนกุล แนวความคิดทางการเมืองในบทละครพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 520 หน้า .

เปลื้อง ณ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช 2514, 356 หน้า .

พรภิรมณ์ เอี่ยมธรรม บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (พ.ศ.2475 - 2488) ไทยวัฒนาพานิช 2520, 174 หน้า.

ไพฑูรย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทย บริษัท บพิธ 2518, 373 หน้า

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ "กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวข้าราชการในราชสำนัก" ปกิณกคดีของอัศวพาหุ 2504, หน้า 106.

มัทนา เกษกมล การวิเคราะห์ในเชิงประวัติศาสตร์เรื่องการเมืองและการปกครองในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2458- 2468) วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต 2517, 213 หน้า .

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พิมพ์ครั้งที่เจ็ด โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2507, 1053หน้า.

แรก คลิฟฟ์ บราวน์ "ปัญหาการศึกษาระบบเครือญาติและครอบครัวไทย" สารวิทยา โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2517, หน้า77-78.

เสี่ยมวิรัชชพากย์ ,ขุน พจนานุกรม 4 ภาษา แพร่พิทยา 2510 , 1555 หน้า.

เสลา เรชะรุจิ 1 ศตวรรษหนังสือพิมพ์ไทย บรรณกิจเทรดดิ้ง 2517, 550 หน้า.

สถิตย์ เสมานิล วิสาสะ โรงพิมพ์อักษรไทย 2514,410 หน้า .

สิทธา พินิจภูวดล การเขียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2515, 149 หน้า.

สุกัญญา ตีรวนิช ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ.2325-2475) ไทยวัฒนาพานิช 2520, 139 หน้า.

สุภาพันธ์ บุญสะอาด ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย บรรณกิจเทรดดิ้ง 2517, 232 หน้า .

อำไพ จันทร์จิระ ประวัติและวิวัฒนาการการพิมพ์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 2515 , 245 หน้า.

Gural , David B. , Webster ' s New World Dictionary of The American Language , The World Publishing Company , Cleveland and New York , 1965 , 882 pp.

Skinner , William George , Chinese Society in Thailand : An Analytical History, Cornell University Press , New York , 1957 , 459 pp.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประวัตินายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง [1]

ก่อนน่าที่ข้าพเจ้า* จะกล่าวแก้ให้เอดิเตอร์** ผู้อาภัพนั้น ข้าพเจ้าขอตั้งเป็นกระทู้ปัญหาขึ้นว่า ตัวเอดิเตอร์ผู้นั้น เขาได้เกิดในแผ่นดินไทย ตามธรรมดานิยมหรือกฎหมายบ้านเมืองเขาต้องเป็นคนไทย แต่เหตุใดเขาจึงได้ไปเป็นสัปเยกอังกฤษ และเหตุใดเขาจึงเอาเป็นธุระในการเมืองของจีน เมื่อดังนี้จะถือว่าเขาได้ทรยศต่อบ้านเมืองไทยได้หรือไม่

ข้อที่ว่าเขาได้เกิดในบ้านเมืองไทย ต้องเป็นคนไทยนั้น ย่อมทราบกันว่า ไม่มีข้อสงสัยแล้ว แต่ปัญหาต่อนั้นไปเมื่อจะทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด ก็จำต้องทราบประวัติแห่งวงษ์ตระกูลของเขาว่าได้เป็นมาอย่างไรเสียก่อน เพราะฉนั้นข้าพเจ้าจะขอรับประทานอภัยแก่ท่านที่ได้นำเอาเรื่องไม่เป็นแก่นสารดังที่จะเล่าต่อไปนี้มาให้ท่านฟังเป็นที่รกหู แต่หวังใจว่าท่านคงจะกรุณาให้ในข้อนี้

ก้วยบรรพบุรุษของเอดิเตอร์ผู้อาภัพนี้ ซึ่งนับลงมาถึงตัวของเขาเองได้ 7 ชั่วบุรุษย์นั้นเป็นชาติจีนฮกเกี้ยน เดิมเป็นทหารอยู่ในบังคับบัญชาของท่านแม่ทัพหนุ่มของกษัตริย์วงศ์ใต้เหม็ง แม่ทัพหนุ่มผู้นั้นมีนามว่า "แต้กกเฮง" หรือ "แต้เซ่งกง" ภายหลังกษัตริย์วงศ์ใต้เหม็งที่เสด็จหนีศึกแมนจูไปประทับอยู่เมืองพม่านั้น ได้เลื่อนยศท่านแม่ทัพนี้ขึ้นเป็น "เอี่ยนเปงอ๋อง" พวกจีนก็เรียกท่านแม่ทัพผู้นั้นเป็นเอียนเปงอ๋องต่อมาตราบเท่าทุกวันนี้ เวลานั้นถึงกษัตริย์วงศ์ใต้เหม็งไดเสด็จหนีข้าศึกไปประทับอยู่ในเมืองพม่าก็จริง แต่ท่านเอียนเปงอ๋องได้ตั้งรัฐบาลของพระเจ้าแผ่นดินใต้เหม็งขึ้นที่มณฑลฮกเกี้ยน และสู้รบกับแมนจูข้าศึก เพื่อจะกู้แผ่นดินใต้เหม็งให้กลับคืนจงได้ ครั้นภายหลังเอียนเปงอ๋องเสียทีแก่ข้าศึก ท่านจึงได้คุมกองทัพเรือไปตีเกาะฟอโมซาหรือไต้หวัน ซึ่งเวลานั้นชาวฮอลันดาเป็นผู้ปกครองอยู่ เมื่อเอียนเปงอ๋องตีเกาะไต้หวันแล้ว ก็ฝ่ายรัฐบาลของพระเจ้าใต้เหม็งที่มณฑลฮกเกี้ยน

---

[1] บาทกุญชร (นามแฝง) "ความเพ้อของบาทกุญชร" จีนโนฯ 3 พฤศจิกายน 2457 หน้า 2-8

* ข้าพเจ้า หมายถึง บาทกุญชร (นามแฝง)ของนายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง

** เอดิเตอร์ หมายถึง นายเชียวฮุดเส็ง สีบุญเรือง

มาตั้งที่เกาะไต้หวัน บรรพบุรุษของเอดิเตอร์ผู้อาภัพนี้ก็อพยพครอบครัวตามมาตั้งอยู่ที่เกาะไต้หวันด้วย เอียนเปงอ๋องตั้งอยู่ที่เกาะไต้หวันได้ทำสงครามกับแมนจูข้าศึกต่อไปอีกหลายสิบปี ภายหลังเอียนเปงอ๋องถึงอสัญกรรม ผู้ที่อยู่ภายหลังไม่สามารถจะรักษาเกาะไต้หวันไว้ได้ จึงเสียแก่แมนจูข้าศึก นับว่าแผ่นดินได้เหม็งได้สูญสิ้นลงแต่ครั้งนั้น แลความอิศระของชนชาติจีนก็พลอยสูญสิ้นลงไปแต่ครั้งนั้นเหมือนกัน ฝ่ายบรรพบุรุษของเอดิเตอร์ผู้อาภัพนี้ไม่ยอมเป็นข้าแผ่นดินของชาติแมนจู จึงได้พาครอบครัวลงเรือน้อยหนีไปอาไศรยอยู่เมืองต่างประเทศ มีเมืองญวนแลเมืองชวา เป็นต้น ต่อมาถึงปู่ทวดของเอดิเตอร์จึงได้ไปตั้งรกรากที่ดินแดนซึ่งอยู่ในความปกครองของอังกฤษ อันชื่อของทวดแลปู่ ตลอดถึงทรัพย์สมบัติที่เคลื่อนที่ไม่ได้ถึงยังอาไศรยอยู่ในดินแดนของอังกฤษจนทุกวันนี้ ถึงตัวเขาได้เกิดในแผ่นดินของไทยก็จริง แต่เวลาที่พอเขาตกฟาก ชื่อของเขาก็ไปลงอยู่ในทะเบียน ณ ที่ว่าการกงสุลอังกฤษเสียแล้ว เพราะฉนั้นเขาจึงได้เป็นสัปเยกอังกฤษต่อมา ด้วยธรรมเนียมของเวลานี้ บังคับให้เขาเป็นไปเช่นนั้นเอง หาใช่ตัวของเขาเองมีความผักไผ่อยากที่จะอยู่ในใต้ร่มเงาของผู้มีอำนาจเช่นคนบางคนที่ประพฤตินั้นก็มิได้ นี่แหละเป็นคำแก้ปัญหาในข้อที่ว่า เหตุใดเขาเกิดในบ้านเมืองไทยจึงไปอยู่ในสัปเยกอังกฤษ ถึงแม้ว่าภายหลังกรุงสยามได้มีพระราชบัญญัติแปลงชาติขึ้นก็จริง แต่เป็นสมัยที่ประเทศอังกฤษได้ยอมยกคนที่อยู่ในสัปเยกอังกฤษให้อยู่ในกฎหมายสยามแล้ว เหตุนี้ตัวของเขาเองก็ได้มาอยู่ในใต้กฎหมายไทย แลบุตรหลานที่สืบเนื่องจากเขานั้น ก็ต้องเป็นไทยไปเอง เพราะฉนั้นเขาจึงไม่จำเป็นต้องจัดการแปลงชาติให้ป่วยการเปล่า ด้วยเขาเป็นแต่ราษฎรสามัญคนหนึ่งเท่านั้น หาใช่เป็นผู้รับราชการแต่อย่างใด ซึ่งจำต้องทำการแปลงชาติ (แต่ชื่อ) พอเป็นพิธี

และเหตุที่เขาเอาธุระในการเมืองของจีนนั้น ก็เพราะชาติแมนจูข้าศึกได้เป็นผู้ล้างผลาญชาติและพระมหากษัตริย์ที่บรรพบุรุษของเขาพยายามจะรักษาให้คำรงค์อยู่ไว้นั้นพินาศลง จนบรรพชนของเขาต้องอพยพหนีไปอาไศรยในต่างประเทศ เมื่อเขาเป็นผู้ที่มีชีวิตร์จิตใจเหมือนคนทั้งหลายแล้ว จำเป็นที่เขาจะต้องพยายามคิดทำการตอบแทนกษัตริย์วงศ์แมนจูที่สุดที่เขาจะกระทำได้ เพื่อแก้แค้นแทนบรรพบุรุษของเขา แต่การที่คิดทำการใหญ่โตเช่นนั้นจะทำให้สำเร็จแต่ลำพังตนเองไม่ได้ จำเป็นอยู่เองที่จะต้องหากำลังมากเข้าช่วย เพราะ

เหตุนี้เขาจึงได้มีธุระเกี่ยวข้องแก่การเมืองของจีนมาก สรุปความการที่เขาได้ไปเป่นสัปเยกอังกฤษและเอาธุระในการเมืองของจีนนั้น ก็เป่นด้วยความจำเป่นและเกิดจากน้ำใจกตัญญูต่อบรรพบุรุษ แต่ไม่ได้นำความเสียหายมาสู่บ้านเมืองไทยแต่อย่างหนึ่งใดเลย เพราะฉนั้นปัญหาที่ว่า จะถือว่าเขาได้ทรยศต่อบ้านเมืองไทยได้หรือไม่นั้น ก็ไม่พักต้องกล่าวเลย.

อนึ่ง ถ้าจะพูดถึงเรื่องเรี่ยรายเงินช่วยคนทุกข์ยาก เช่น การที่เรี่ยรายเงินส่งไปยังเมืองอังกฤษครั้งนี้ แลที่ได้ส่งไปเมืองจีนครั้งก่อนนั้นแล้ว แต่ก็มิได้นำความเสียหายมาสู่บ้านเมืองไทยแต่อย่างหนึ่งอย่างใดเลย เพราะฉนั้น ปัญหาที่ว่า ถ้าจะเป่นการพูดถึงเรื่องราวเงินช่วยกันทุกย่าน กันตั้งแต่มาแล้ว และถ้ายกเอาการเรี่ยรายนี้ขึ้นเป่นข้อกล่าวหาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเคทีเตอร์นี้ควรจะได้รับความกรุณาบ้าง เพราะการเรี่ยรายใหญ่ๆในเมืองเราหลายครั้ง เขาก็เคยมีส่วนเป่นหัวหน้าบ้างเหมือนกัน.

ภาคผนวก ข

หนังสือพิมพ์ของรัฐบาล

(ความในรายงานการประชุมเสนาบดี วันที่ 1 กรกฎาคม ร.ศ. 131)

สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงพิษณุโลกกรับสั่งว่า เดิมราษฎรเชื่อฟังรัฐบาลทุกอย่าง บัดนี้รัฐบาลจะจัดการอันใดก็มีเสียงคัดค้านมากขึ้นทุกที ราษฎรต้องการจะตัดสินว่ารัฐบาลทำผิดฤาถูก ราษฎรคิดเช่นนี้ก็เป็นทางดี แสดงว่ามีความรู้ขึ้น แลรู้สึกว่าบ้านเมืองเป็นของตน แต่ความรู้ของราษฎรเวลานี้ยังไม่รู้จริง เพราะไม่ใช่ความรู้มาจากการศึกษาแต่มาจากหนังสือพิมพ์แลชาวต่างประเทศมีจีนเป็นต้น เพราะนิสัยจีนย่อมคอยคิเห็นนรัฐบาลของตนเสมอ จีนมีอินฟลอนส์กับไทยมากอย่างปลาก ราษฎรของเราจึงพลอยอยากคิรัฐบาลไปด้วย แต่คิโดยไม่มีความรู้ ไม่รู้ถึงความประสงค์ของรัฐบาล เพราะฉนั้นเวลานี้ถ้ารัฐบาลจะจัดการอะไรไม่ควรปิดบัง ควรบรรยายให้ราษฎรเข้าใจเช่น ออกกฎหมายหรือข้อบังคับใหม่ แม้แต่จะจัดราชการส่วนธุระการมีในน่าที่กระทรวงต่างๆก็ควรช่วยหาทางบรรยายให้ราษฎรเข้าใจเสีย เวลานี้ไทยเชื่อหนังสือพิมพ์อย่างปลาด เพราะฉนั้นรัฐบาลควรยึดหนังสือพิมพ์เป็นอาวุธ คือใช้หนังสือพิมพ์ให้สำหรับบรรยายความประสงค์ของรัฐบาล เช่นในยุโรป เขาก็มีหนังสือพิมพ์ของรัฐบาลอีกส่วนหนึ่งนอกจากราชกิจจา เมื่อในยุโรปเขาทำได้ทำไมเราจะทำไม่ได้ เพราะฉนั้นควรจะจัดให้มีหนังสือพิมพ์ของรัฐบาลขึ้น แต่ที่จะตั้งขึ้นใหม่ทีเดียวนั้นก็เห็นจะขัดข้อง ควรรับอุดหนุนหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่แล้วฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นของรัฐบาลแล้วให้กระทรวงทะบวงการต่างๆเป็นน่าที่บรรยายการต่างๆในหน้าที่ของตนๆ ถ้าเช่นนั้นแล้ว ถึงหนังสือพิมพ์อื่นๆจะแกล้งกระบรรยายความให้ผิดเพี้ยนประการใดก็เทียบเคียงได้ เป็นการฝึกหัดให้คนไทยเรามีความคิดในการเทียบเคียงข้อความด้วย แต่ต้องให้มีกฎหมายบังคับหนังสือพิมพ์ด้วย เพราะเป็นของคู่กัน.

คำกราบบังคมทูลของกรมพระเทววงศ์วโรปการ

(หนังสือของกรมพระเทววงศ์วโรปการถึงหม่อมราชวงษ์สาย ลงวันที่ 8 กันยายน 2458)

ข้าพระพุทธเจ้าได้รับกระแสพระราชกำรัสใส่เกล้าฯ เมื่อได้เข้าทูลละอองธุลีพระบาท พร้อมกับเจ้าพระยายมราช ณ วันที่ 6 เดือนนี้แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าก็ได้มีหนังสือไปยังทูตอังกฤษในวันรุ่งขึ้น ตามพระราชกระแสนั้น ครั้นวันนี้ข้าพระพุทธเจ้าได้รับหนังสือของนายเดอะริงตอบมา รับรู้ต้องกันว่าแยกอาร์กิลซ่านคนนี้เปนผู้แจ้งความ และว่าถ้าไม่มีสาเหตุวิวาทกันแล้ว เราก็คงจะไม่ได้ทราบความเหล่านี้ และเห็นการอย่างเดิมเพียงที่จะสังเกตรวังต่อไป มีความแจ้งอยู่ในสำเนาหนังสือไปมา ซึ่งข้าพระพุทธเจ้าทูลเกล้าฯถวายมานี้แล้ว

อนึ่ง วันนี้ทูตอังกฤษมีหนังสือมายังข้าพระพุทธเจ้าอีกฉบับ 1 ว่าด้วยได้เรียกตัวนายเชียวสุดเส็งไปกำชับห้ามปรามไม่ให้คิดก่อการฝ่าฝืนอำนาจแผ่นดิน มีในเรื่องบอยคอตสินค้าญี่ปุ่นเปนต้น ตามที่กรมหลวงสวัสดิ์ฯ ได้ไปพูดจันวันไปกับข้าพระพุทธเจ้านั้น มีความแจ้งอยู่ในสำเนาหนังสือซึ่งทูลเกล้าฯถวายมานี้ด้วย

ในเรื่อง เชียวสุดเส็งนี้ ข้าพระพุทธเจ้าได้รู้สึกอยู่ในใจมาแต่ครั้งเกิดการนายทหารทรยศแผ่นดินหลายปีแล้ว ว่ามันเปนผู้ชักนำโดยทางลับที่จับไม่ได้ถนัด หนังสือพิมพ์จีนโนฯก็เลือกลงการทั้งปวงที่เกี่ยวกับกองทหารมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆจึงทำให้นายทหารชอบอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าฉบับอื่นแล้วเปนช่องทางที่คิดอุบายต่างๆในเมืองจีนมาเล่าชักนำทำให้ใจคนในกรุงสยามคิดกำเริบขึ้นได้อยู่ไม่ใคร่ขาด เวลาที่ถูกใจเกรงกลัวอำนาจแผ่นดินก็สงบไปคราวหนึ่ง แล้วก็ฉลาดคิดอุบายลงความให้คนดูหมิ่นอำนาจแผ่นดิน โดยโวหารที่แต่งสอดสอนกลให้คนเข้าใจต่างๆกันได้ตามนิสัยของคนดีและคนชั่ว ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วยเกล้าฯว่ามันเปนเสี้ยนหนามแผ่นดินอยู่เปนแน่แล้ว

ครั้นเมื่อเจ้าพระยายมราชมาปฤกษากับข้าพระพุทธเจ้าถึงการที่คิดจะจับกุมมันในเรื่องบอยคอตสินค้าญี่ปุ่นนั้น ข้าพระพุทธเจ้าเกรงด้วยเกล้าฯว่าจะจับไม่มั่นคั้นไม่ตาย ถ้าไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะลงโทษได้ถนัดจะต้องปล่อยตัวไป จะเปนที่เสื่อมเสียพระเกียรติยศ จึงได้ทักเกือนให้เจ้าพระยายมราชคิดอ่านปฤกษาหารือหมอกฎหมายให้เหนแน่ใจว่าจะลงโทษได้แน่แล้วจึงควรทำ หาไม่ฉนั้นปล่อยไว้ให้ฉลาดใจขึ้นอีกแล้ว จับให้มั่นดีกว่า

แลเพราะเหตุที่เจ้าพระยายมราชคิดจะจับนี้ ข้าพระพุทธเจ้าจึงเหนชอบในความคิดที่กรมหลวงสวัสดิ์ฯ ได้พูดจาทาบทามความเหนของทูตอังกฤษ ในเรื่องมันเปนหัวน่าพวกเก๊กเหม็ง ซึ่งปรากฏหลักฐานว่าไปแจกหนังสือสำคัญอย่างหนังสือเข้าอั้งยี่ที่เรียกว่า โล่ไป่ มีเลขจำนวนที่หมายว่าได้ออกไปแล้วถึง 7664 คน ตามที่เธอได้ทราบมาจากเจ้าพระยาสุรศักดิ์ชำระอั้งยี่ได้นั้น แลข้าพระพุทธเจ้าคิดด้วยเกล้าฯ ว่าเปนทางที่จะกำจัดคนร้ายเช่นนี้ได้ โดยอังกฤษกำลังคิดขอพระราชทานให้เนระเทศพวกแขกอินเดียขบถต่ออังกฤษอยู่ ถ้าจะเนระเทศมันเสียบ้างจะดีกว่าที่จะจับชำระในศาล เหนด้วยเกล้าฯว่าจะเปนการพูดจาแลกเปลี่ยนกันได้ตลอด แต่ยังหาพูดจาออกไปให้ชัดเจนไม่

เพราะฉนั้นในขณะนี้จึงเปนปัญหาอยู่ว่าจะเนระเทศมันฤายัง ถ้ายังไม่โปรดเกล้าฯ ให้คิดกำจัดเสียครั้งนี้อีกแล้ว จะปล่อยไว้ดูอีกต่อไปก็ได้ แต่จะหาช่องพูดได้ดีเหมือนครั้งนี้ยากกว่า แต่ถ้าจะโปรดเกล้าฯให้คิดกำจัดเสียครั้งนี้แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าเหนด้วยเกล้าฯ ว่ามีทางเปนต่อที่จะทำให้สำเร็จได้ ไม่ยกเอาเหตุเรื่องบอยคอตขึ้นว่าต่อไป จะยกเอาเหตุที่ว่าเปนหัวน่าอั้งยี่อย่างหนึ่ง คือเก๊กเหม็งนั้นขึ้นเปนที่ตั้งด้วยมีหลักฐานที่จะหามาประกอบได้อีกต่อไป

แลหนังสือที่จะตอบทูตอังกฤษในเรื่องนี้ ก็ย่อมอาไศรยความตกลงในข้อที่จะเนระเทศนี้ฤายัง ถ้าตกลงทางใด ก็จะมีหนังสือตอบไปได้ในทางนั้น

ควรมิควรสุดแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ข้าพระพุทธเจ้า เทวะวงษ์วโรปการ ขอเดชะ

หนังสือตอบกรมพระเทววงศ์วโรปการ

ตอบกรมพระเทววงศ์ วโรปการ ลงวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2458

เรื่องเชียวสุดเส็งนั้น รู้สึกอยู่ข้างจะอึดอัดใจอยู่บ้าง จริงอยู่เชียวสุดเส็งเปนผู้ที่ประกอบอาชีวะโดยหนทางอันก่อความรำคาญให้แก่เรามากอยู่เปนคราวๆ แต่ปัณหาที่ควรคำนึงมีอยู่ คือ

1. เชียวสุดเส็งนั้น แท้จริงก็เปนจีนแต่โดยอาชีวะเท่านั้น กล่าวคือ หาเลี้ยงชีพโดยเปนหัวน่าเก๊กเหม็ง แต่ส่วนตัวเองนั้นมิได้รู้ตนว่าเปนจีนเลย ทั้งไม่มีเยื่อใยจริงจังอย่างใดในเมืองจีนแม้แต่สักอย่างเดียว บ้านก็ไม่มี ทรัพย์สมบัติก็ไม่มี ภรรยาก็เปนไทยแท้ๆ เพราะฉนั้นถ้าถูกเนรเทศไปจากเมืองไทยอย่างไรๆก็ต้องเดือดร้อนอย่างที่สุด

2. ถ้าเราเนรเทศเชียวสุดเส็งไปจากเมืองไทยอย่างไรๆเห็นทีจะเลือกไปอยู่ที่สิงคโปร์หรือเกาะหมาก หรือมิฉนั้นก็ไปอยู่เกาะฮ่องกง แต่เหนว่าน่าคาดคะเนข้างอยู่เกาะหมาก เพราะภรรยาเปนชาวเมืองปักษ์ใต้ ที่จะไปเมืองจีนนั้นคงไม่ไปแน่ เพราะเปนสัปเยกอังกฤษ

3. เมื่อถูกเนรเทศออกไปเช่นนี้ อย่างไรๆก็คงต้องนึกโกรธเคืองเรามาก คงจะยิ่งต้องคิดแก้แค้นให้จงได้ เพราะฉนั้นถ้าเชียวสุดเส็งจะไปคิดและยุแหย่ต่างๆมาจากในอาณาเขตอังกฤษบางทีก็จะได้ เพราะถึงแม้ไล่ตัวเชียวสุดเส็งไปแล้ว พรรคพวกก็คงจะยังมีอยู่ในเมืองไทย ซึ่งจะเปนผู้ทำการติดต่อกับเชียวสุดเส็งได้ และถ้าเชียวสุดเส็งไปคิดการและส่งมาจากในแดนอังกฤษ อาจจะทำความรำคาญให้แก่เราได้มากกว่าที่อยู่ในกรุงสยาม เพราะเราจะไปทำอะไรมันอีกก็ไม่ได้

ดังนั้นจึงมีข้อควรคำนึงและวินิจฉัย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ถ้าเนรเทศเชียวสุดเส็งไปเสียทีเดียว ณ บัดนี้จะเปนเครื่องระงับความรำคาญไปได้ชั่วกาลนานทีเดียว หรือว่าจะเปนแต่ระงับไปชั่วคราว และที่ระงับเช่นนี้จะระงับไปได้นานสักปานใด

ข้อ2. การที่เนรเทศจะไม่กลับทำให้เชียวสุดเส็งกลายเปน "เฮียโร" ไปฤา คนไทยในเวลานี้ที่จริงก็ดูไม่สู้จะมีใครนับถือเชียวสุดเส็งมากมายปานใดนัก แต่ถ้าแกถูกเนรเทศจะกลับ

เปนเครื่องชักให้คนเห็นแกเปนคนสำคัญไปหรือไม่

ข้อ 3. ถ้าไล่เชียวฮุดเส็งไปแล้วจะเปนเหมือนช่วยให้กวามสะดวกแก่จีนฮง ซึ่งเปนพวกตรงข้ามแย่งกันเปนหัวน่าจีนนั้นหรือไม่ แลจีนฮงนั้นจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดินหรือชาติสยามยิ่งกว่าเชียวฮุดเส็งแล้ว การเนรเทศเชียวฮุดเส็งจะเปนเหมือนรัฐบาลทำตนเปนเครื่องมือของจีนฮงเพื่อกำจัดศัตรูส่วนตัวของจีนฮง และดังนี้รัฐบาลสยามจะกลายเปนนางโมรายื่นด้ามพระขรรค์ให้แก่โจรฤาไม่

ข้อ 4. ถ้าจะเปนแต่เพียงเอาการเนรเทศเงื้อไว้คล้ายราชสัตถาวุธให้เชียวฮุดเส็งยำเกรงคือ เปนแต่เพียงบอกกล่าวไว้ให้รู้ตัวว่า ถ้าขืนวุ่นวายไปจะเนรเทศฉนี้จะมีผลดีเท่ากับเนรเทศเสียทีเดียวหรือมีผลดีกว่าฤาไม่ การที่เงื้อๆไว้นั้น บางทีจะทำให้ระวังตัวมาก ไม่กล้าวุ่น ทั้งถ้าจับได้ว่าทำผิดต่อกฎหมายก็อาจจะจับใส่ตารางได้อีก แต่ถ้าเนรเทศเสียแล้วถึงแม้จะไปปรากฏว่าเปนตัวการ ฝ่ายเราก็จะจับใส่ตารางไม่ได้

ข้อ 5. ถ้าเนรเทศเชียวฮุดเส็งอย่างไรๆมันก็คงไม่เว้นที่จะกล่าว เราทำเพราะถูกญี่ปุ่นแหรกจนเรากลัวจึงต้องทำให้เปนที่พอใจญี่ปุ่น ซึ่งถ้ามันพูดได้เช่นนั้นก็จะเสียรัศมีของเราอยู่บ้าง

เมื่อเราคนึงดูแล้ว จึงรู้ว่า ถ้าให้ดีที่สุดเห็นว่าควรจะลองใช้วิธีชู้ด้วยวาจาอันเฉียบขาดให้เชียวฮุดเส็งรู้สึกตัวว่าเราจะเล่นงานมันจริง จะดีกว่าที่จะเนรเทศเสียทีเดียว .